

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Brottspåföljdsmyndigheten och till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en ny lag om Brottspåföljdsmyndigheten och att det görs ändringar i vissa lagar som har samband med den. Genom de föreslagna lagarna genomförs organisationsförändringar i anslutning till en strukturreform inom Brottspåföljdsmyndigheten.

Enligt den föreslagna lagen om Brottspåföljdsmyndigheten är Brottspåföljdsmyndigheten, som hör till justitieministeriets förvaltningsområde och står under justitieministeriets styrning och tillsyn, ett riksomfattande ämbetsverk vars verksamhetsområde omfattar hela landet. Enligt förslaget består Brottspåföljdsmyndigheten av fyra ansvarsområden som i sin tur är indelade i enheter. Brottspåföljdsmyndigheten omfattar ansvarsområdet för utveckling och styrning, ansvarsområdet för klientprocesser, ansvarsområdet för förvaltnings- och stödtjänster samt ansvarsområdet för operativ verksamhet.

Inom Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet finns det brottspåföljdscentraler. Vid brottspåföljdscentralerna finns det enheter, som utgörs av byråer för samhällspåföljder, av fängelser och av andra enheter för verkställighet av straff eller häktning. En brottspåföljdscentral svarar inom sitt verksamhetsområde för verkställigheten av straff och häktning och för andra uppgifter som brottspåföljdscentralen har enligt lag eller Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning. Dessutom svarar brottspåföljdscentralerna för lagligheten, enhetligheten och resultaten i sin verksamhet och för utvecklandet av verkställigheten av straff och häktning under styrning av Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområden.

I den föreslagna lagen föreskrivs det om Brottspåföljdsmyndighetens ledning och om avgörande av ärenden samt om vissa andra frågor som är väsentliga för myndighetens verksamhet.

Koordineringsgruppen för regionalisering har förordat justitieministeriets förslag.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2022.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	5
1 Bakgrund och beredning.....	5
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	6
2.1 Lagstiftning.....	6
2.1.1 Organisation och uppgifter.....	6
2.1.2 Ledning och avgörande av ärenden.....	7
2.1.3 Personal och befogenheter	8
2.1.4 Särskilda bestämmelser.....	9
2.2 Bedömning av nuläget.....	9
2.2.1 Svagheter i den nuvarande organisationsstrukturen och styrmodellen	10
2.2.2 Ledning	11
2.2.3 Rättslig styrning	12
2.2.4 Utveckling av klientprocesserna	13
3 Målsättning	14
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	14
4.1 De viktigaste förslagen.....	14
4.1.1 Uppgifter och organisation.....	14
4.1.2 Ledning och avgörande av ärenden.....	17
4.1.3 Särskilda bestämmelser	18
4.1.4 Ändringar i verkställighetslagstiftningen	19
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	19
4.2.1 Samhälleliga konsekvenser	19
4.2.2 Ekonomiska konsekvenser	19
4.2.3 Konsekvenser för personalen	20
4.2.4 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet.....	21
4.2.5 Konsekvenser för jämställdheten mellan könen.....	22
4.2.6 Konsekvenser för de språkliga rättigheterna	22
5 Alternativa handlingsvägar	24
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser.....	24
5.2 Internationell jämförelse	25
6 Remissvar	28
7 Specialmotivering.....	29
7.1 Lagen om Brottspåföljdsmyndigheten	29
7.2 Lagen om ändring av fängelselagen.....	41
7.3 Lagen om ändring av häktningslagen	49
7.4 Lagen om ändring av lagen om övervakad frihet på prov.....	52
7.5 Lagen om ändring av lagen om verkställighet av samhällspåföljder	53
7.6 Lagen om ändring av lagen om verkställighet av kombinationsstraff	54
7.7 Lagen om ändring av 3 och 13 § i lagen om behandling av personuppgifter vid Brottspåföljdsmyndigheten	55
7.8 Lagen om ändring av lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral	55
7.9 Lagen om ändring av 6 och 11 § i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar	56

RP 57/2021 rd

7.10 Lagen om ändring av 25 kap. 6 § i rättegångsbalken.....	56
7.11 Lagen om ändring av 2 c kap. 10 § i strafflagen.....	56
7.12 Lagen om ändring av tvångsmedelslagen.....	57
7.13 Lagen om ändring av 6 § i lagen om stämningsmän.....	57
7.14 Lagen om ändring av lagen om förfarandet vid frigivning av livstidsfångar.....	58
7.15 Lagen om ändring av 6 § i lagen om barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd.....	58
7.16 Lagen om ändring av lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål.....	58
7.17 Lagen om ändring av 51 och 64 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna.....	59
7.18 Lagen om ändring av 54 och 67 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen.....	59
7.19 Lagen om ändring av lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om överföring av dömda personer inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet.....	59
7.20 Lagen om ändring av lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet....	59
8 Ikraftträdande.....	60
9 Samband med andra propositioner.....	60
10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.....	60
LAGFÖRSLAG.....	63
1. Lag om Brottspåföljdsmyndigheten.....	63
2. Lag om ändring av fängelselagen.....	68
3. Lag om ändring av häktninglagen.....	82
4. Lag om ändring av lagen om övervakad frihet på prov.....	88
5. Lag om ändring av lagen om verkställighet av samhällspåföljder.....	91
6. Lag om ändring av lagen om verkställighet av kombinationsstraff.....	93
7. Lag om ändring av 3 och 13 § i lagen om behandling av personuppgifter vid Brottspåföljdsmyndigheten.....	96
8. Lag om ändring av lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral.....	97
9. Lag om ändring av 6 och 11 § i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar.....	101
10. Lag om ändring av 25 kap. 6 § i rättegångsbalken.....	103
11. Lag om ändring av 2 c kap. 10 § i strafflagen.....	104
12. Lag om ändring av tvångsmedelslagen.....	105
13. lag om ändring av 6 § i lagen om stämningsmän.....	107
14. Lag om ändring av lagen om förfarandet vid frigivning av livstidsfångar.....	108
15. Lag om ändring av 6 § i lagen om barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd.....	110
16. Lag om ändring av lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål.....	111
17. Lag om ändring av om ändring av 51 och 64 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna.....	114

RP 57/2021 rd

18. Lag om ändring av 54 och 67 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen.....	115
19. Lag om ändring av lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om överföring av dömda personer inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet	116
20. Lag om ändring av lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet ..	118
BILAGOR.....	121
PARALLELLTEXT	121
2. Lag om ändring av fängelselagen	121
3. Lag om ändring av häktninglagen	143
4. Lag om ändring av lagen om övervakad frihet på prov	152
5. Lag om ändring av lagen om verkställighet av samhällspåföljder.....	156
6. Lag om ändring av lagen om verkställighet av kombinationsstraff.....	159
7. Lag om ändring av 3 och 13 § i lagen om behandling av personuppgifter vid Brottsförklaringsmyndigheten	163
8. Lag om ändring av lagen om Brottsförklaringsområdets utbildningscentral.....	164
9. Lag om ändring av 6 och 11 § i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar	170
10. Lag om ändring av 25 kap. 6 § i rättegångsbalken.....	173
11. Lag om ändring av 2 c kap. 10 § i strafflagen.....	174
12. Lag om ändring av tvångsmedelslagen	175
13. Lag om ändring av 6 § i lagen om stämmingsmän.....	178
14. Lag om ändring av lagen om förfarandet vid frigivning av livstidsfångar	179
15. Lag om ändring av 6 § i lagen om barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd	182
16. Lag om ändring av lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål.....	183
17. Lag om ändring av 51 och 64 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna	187
18. Lag om ändring av 54 och 67 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen.....	188
19. Lag om ändring av lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om överföring av dömda personer inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet	189
20. Lag om ändring av lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet ..	192

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

Bakgrunden till propositionen är justitieministeriets resultatmål för Brottspåföljdsmyndigheten (VN/13489/2019) att före utgången av juni 2020 utarbeta ett förslag om utvecklingsbehoven i fråga om organisationsstrukturen. Brottspåföljdsmyndigheten genomförde mellan den 1 januari och den 30 juni 2020 ett projekt för utvärdering av myndighetens organisationsstrukturer (Rise 2.0) och utarbetade utifrån utvärderingen ett förslag till justitieministeriet om Brottspåföljdsmyndighetens utvecklingsbehov inom organisationsstrukturerna (VN/16171/2020, på finska, endast sammanfattningen på svenska). Propositionen utgör en del av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform.

I utvärderingen beaktades de rekommendationer som lyfts fram vid tidigare externa utvärderingar, exempelvis att de juridiska tjänsterna och styrningen ska stärkas, samt ordnandet på riksomfattande nivå av de individuella bedömningarna i anslutning till avtjänandet av en påföljd, utmaningarna i anslutning till regionstrukturen och behovet av att förbättra organisationens förmåga att genomföra sin strategi och säkerställa en enhetlig organisation med enhetliga funktioner. Dessutom utvärderades organisationens förmåga att flexibelt utveckla sin verksamhet baserat på kunskap och att bilda nätverk med den grundläggande samhällsservicen samt organisationens beredskap att främja och utnyttja personalens kompetens. I projektet utvärderades inte det nuvarande nätverket av verksamhetsställen.

Ett av målen med organisationsreformen är enligt Brottspåföljdsmyndighetens förslag att göra myndigheten till ett mer enhetligt ämbetsverk med förbättrad genomförandeförmåga som verkar på riksnivå. Ett mål på längre sikt är att förenhetliga verksamheten och öka effektiviteten, i synnerhet i fråga om avgöranden som gäller fångar eller personer som avtjänar en samhällspåföljd och i fråga om påföljdernas innehåll. Ett ytterligare mål är att Brottspåföljdsmyndighetens nya organisationsstruktur och lednings- och styrsystem ska bidra till införandet av enhetliga verksamhetssätt och klientprocesser i alla enheter och till förbättrad rättssäkerhet och likabehandling av dem som avtjänar straff.

Inom projektet Rise 2.0 bedömdes under våren 2020 vilka ändringar i verksamhet och verksamhetssätt samt organisationsstrukturer och ledningssystem som behöver göras med anledning av åtgärderna i Brottspåföljdsmyndighetens strategi. Projektet var indelat i fyra olika beredningsgrupper som genomförde de olika faserna i bedömningen ur sina egna perspektiv. Den grupp som behandlade den operativa verksamheten ägnade sig åt frågor om produktion av påföljdernas innehåll, frågor om nätverk och samarbete med intressentgrupper samt särskilda frågor om olika grupper av fångar och klienter. Den grupp som behandlade utvecklingsverksamheten diskuterade utvecklingen av verksamhetssätten, frågor om styrning genom information, författningsstyrning och tillgodoseendet av fångarnas och samhällspåföljds-klienternas rättigheter och skyldigheter samt frågor om styrningen av utvecklingsarbetet. Den grupp som behandlade klientprocessernas funktion tog ställning till frågor om bedömning av fångar och samhällspåföljds-klienter, planering av strafftiden, placering av fångar och verkställighet av straff. Den grupp som behandlade förvaltningsuppgifterna ägnade sig åt frågor om personalförvaltning, ekonomiförvaltning, informationsförvaltning och lokalförvaltning. Styrgruppen för projektet styrde beredningsgruppernas arbete.

Justitieministeriet tillsatte en arbetsgrupp bestående av företrädare för justitieministeriet och Brottspåföljdsmyndigheten som beredde de författningsändringar som utvecklingen av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsstrukturer och ledningssystem kräver. Arbetsgruppen

hade i uppdrag att kartlägga vilka ändringar som behöver göras i lagen och statsrådets förordning om Brottspåföljdsmyndigheten och i de författningar som gäller verkställigheten av påföljder samt att bereda ändringsförslagen i form av en regeringsproposition.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Lagstiftning

2.1.1 Organisation och uppgifter

I lagen om Brottspåföljdsmyndigheten (953/2009) definieras Brottspåföljdsmyndighetens uppgifter och organisation. För verkställighet av straff och häktning finns Brottspåföljdsmyndigheten som lyder under justitieministeriet. Dess verksamhetsområde omfattar hela landet. Syftet med Brottspåföljdsmyndighetens verksamhet är att verkställa samhällspåföljder och fängelsestraff så att de dömdas beredskap för ett liv utan kriminalitet ökas och deras livshantering och anpassning i samhället främjas. Brottspåföljdsmyndigheten har till uppgift att övervaka dem som dömts till villkorligt fängelsestraff, verkställa ungdomsstraff, samhällstjänst, ovillkorligt fängelsestraff, förvandlingsstraff för böter och övervaka villkorligt frigivna. Till myndighetens uppgifter hör också verkställighet av häktning och annan verkställighet av straff enligt vad som bestäms särskilt om dem.

Lagen innehåller bestämmelser om Brottspåföljdsmyndighetens nuvarande organisationsstruktur. Vid Brottspåföljdsmyndigheten finns en centralförvaltningsenhet och en utbildningscentral. För myndighetens gemensamma uppgifter kan även andra enheter inrättas. För myndighetens verksamhet delas landet in i regioner. I regionerna finns det enheter som består av fängelser, enheter för samhällspåföljder och övriga enheter som svarar för straffverkställighet och verkställighet av häktning. I regionen kan det också finnas ett bedömningscentrum och enheter som svarar för gemensamma uppgifter.

Närmare bestämmelser om Brottspåföljdsmyndighetens uppgifter och organisation finns i statsrådets förordning om Brottspåföljdsmyndigheten (1739/2015). Till Brottspåföljdsmyndigheten hör en centralförvaltningsenhet, tre brottspåföljdsregioner, en verkställighetsenhet och en utbildningscentral. Centralförvaltningsenheten har enheter så som det föreskrivs i myndighetens arbetsordning. Centralförvaltningsenheten är verksam i Helsingfors. Inom en brottspåföljdsregion finns ett bedömningscentrum, enheter för samhällspåföljder och fängelser samt vid behov andra enheter som svarar för straffverkställighet och verkställighet av häktning. Verkställighetsenheten kan ha verksamhetsställen vid olika enheter inom en brottspåföljdsregion. Den huvudsakliga verksamhetsorten för verkställighetsenheten är Åbo.

I enlighet med förordningen är brottspåföljdsregionerna 1) Södra Finlands brottspåföljdsregion med landskapen Nyland och Östra Nyland som verksamhetsområde och med Helsingfors som huvudsaklig verksamhetsort, 2) Västra Finlands brottspåföljdsregion med landskapen Egentliga Finland, Satakunta, Södra Österbotten, Österbotten, Birkaland, Egentliga Tavastland och Päijänne-Tavastland samt Åland som verksamhetsområde och med Tammerfors som huvudsaklig verksamhetsort, 3) Östra och Norra Finlands brottspåföljdsregion med landskapen Mellersta Finland, Södra Savolax, Kymmenedalen, Södra Karelen, Norra Karelen, Norra Savolax, Mellersta Österbotten, Norra Österbotten, Kajanaland och Lappland som verksamhetsområde och med Kuopio som huvudsaklig verksamhetsort.

Bestämmelser om Brottspåföljdsområdet utbildningscentral finns i lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral (1316/2006) och i statsrådets förordning om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral (1448/2006). Bestämmelser om den avvikande språkliga ställningen för

RP 57/2021 rd

enheter som svarar för verkställighet av fängelsestraff och verkställighet av häktning finns i språklagen (423/2003).

För ordnandet av hälso- och sjukvården för fångar svarar sedan ingången av 2016 den i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (1635/2015) avsedda Enheten för hälso- och sjukvård för fångar, som är underställd Institutet för hälsa och välfärd.

2.1.2 Ledning och avgörande av ärenden

Bestämmelser om ledning och avgörande av ärenden vid Brottspåföljdsmyndigheten finns i lagen om Brottspåföljdsmyndigheten. Brottspåföljdsmyndigheten leds av en generaldirektör. Generaldirektören fastställer Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning och avgör övriga ärenden som berör hela myndigheten, om det inte har föreskrivits eller bestämts i arbetsordningen att någon annan tjänsteman ska avgöra dem. Chef för centralförvaltningsenheten är generaldirektören.

En brottspåföljdsregion leds av en regiondirektör. Regiondirektören svarar för att verkställigheten fungerar i regionen samt för regionens resurser, verksamhet och utvecklandet av dem. Regiondirektören fastställer arbetsordningen för regionen samt avgör övriga ärenden som gäller regionen, om det inte har föreskrivits eller bestämts i arbetsordningen att någon annan tjänsteman ska avgöra dem.

En enhet leds av en enhetschef. Enhetschefen avgör ärenden som gäller enheten, om det inte har föreskrivits eller i arbetsordningen bestämts att någon annan tjänsteman ska avgöra dem. En enhet kan ha en arbetsordning, som fastställs av enhetschefen.

Närmare bestämmelser om direktörernas och chefernas uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet. Enligt förordningen leds verkställighetsenheten av en verkställighetsdirektör. Ett bedömningscentrum, en enhet för samhällspåföljder och ett fängelse leds av en direktör. Generaldirektören kan i enskilda fall förbehålla sig beslutanderätten i ärenden som enligt bestämmelser någon annanstans än i lag ska avgöras av en annan tjänsteman vid myndigheten. Regiondirektören och en direktör kan förbehålla sig beslutanderätten i ärenden som enligt bestämmelser någon annanstans än i lag ska avgöras av en tjänsteman som är underställd honom eller henne.

I 4 § i förordningen finns bestämmelser om beslutanderätt vid inrättande och nedläggning av enheter. Beslut om att inrätta och lägga ned ett fängelse fattas av justitieministeriet. Generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om inrättande och nedläggning av ett bedömningscentrum och en enhet för samhällspåföljder. Regiondirektören beslutar om inrättande och nedläggning av en annan enhet inom en brottspåföljdsregion. Beslut om inrättande och nedläggning av andra enheter fattas av direktören för den berörda helheten av verksamhetsenheter med stöd av den allmänna behörighet som gäller enheten.

De ärenden som ska beslutas vid myndigheten avgörs enligt 8 § på föredragning, om inte något annat bestäms i arbetsordningen.

Bestämmelser om företrädande hos myndigheter finns i 9 §. Generaldirektören eller en av honom eller henne befullmäktigad tjänsteman företräder myndigheten hos domstolar och andra myndigheter. I ärenden som gäller en brottspåföljdsregion företräds myndigheten dock av regiondirektören eller en av direktören befullmäktigad tjänsteman och i ärenden som gäller ett bedömningscentrum, en enhet för samhällspåföljder eller ett fängelse av direktören för enheten. Verkställighetsdirektören eller en av honom eller henne befullmäktigad tjänsteman företräder verkställighetsenheten hos domstolar och andra myndigheter.

2.1.3 Personal och befogenheter

Bestämmelser om Brottspåföljdsmyndighetens personal finns i 10 § i statsrådets förordning om Brottspåföljdsmyndigheten. Vid centralförvaltningsenheten finns utöver en generaldirektörstjänst andra tjänster samt personal i arbetsavtalsförhållande för ledningen, styrningen och utvecklandet av myndigheten och för centralförvaltningen i övrigt. Generaldirektören beslutar om inrättande, överföring, indragning och ändring av tjänster vid centralförvaltningsenheten.

Inom en brottspåföljdsregion finns en regiondirektörstjänst och tjänster som direktör för ett bedömningscentrum, en enhet för samhällspåföljder och ett fängelse samt andra tjänster och personal i arbetsavtalsförhållande. Generaldirektören beslutar om inrättande, överföring, indragning och ändring av en regiondirektörstjänst samt tjänster som direktör för ett bedömningscentrum, en enhet för samhällspåföljder och ett fängelse. Regiondirektören beslutar om inrättande, överföring, indragning och ändring av övriga tjänster inom en brottspåföljdsregion.

Vid verkställighetsenheten finns en verkställighetsdirektörstjänst och tjänster som verkställighetschef och notarie samt andra tjänster och personal i arbetsavtalsförhållande. Generaldirektören beslutar om inrättande, överföring, indragning och ändring av tjänsten som verkställighetsdirektör. Verkställighetsdirektören beslutar om inrättande av övriga tjänster vid verkställighetsenheten.

Generaldirektören eller någon annan tjänsteman vid centralförvaltningsenheten som bestämts i arbetsordningen beslutar om ändring av tjänster och om överföring av dem mellan brottspåföljdsregionerna och mellan verkställighetsenheten, utbildningscentralen och brottspåföljdsregionerna.

Bestämmelser om tjänstemän som utövar beslutanderätt enligt 1 kap. 8 § i fängeslagen (767/2005) finns i 11 § i förordningen. Enligt 12 § i förordningen utövas den beslutanderätt som myndigheten har i verkställigheten av samhällspåföljder av de tjänstemän som anges i arbetsordningen.

I 13 § finns bestämmelser om särskilda behörighetsvillkor för tjänstemän och i 14 § finns bestämmelser om behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper.

I 15 § finns bestämmelser om utnämningsbehörighet. Statsrådet utnämmer generaldirektören. Generaldirektören utnämmer regiondirektören, verkställighetsdirektören och tjänstemännen vid centralförvaltningsenheten samt anställer personal i arbetsavtalsförhållande vid centralförvaltningsenheten. Generaldirektören kan delegera behörigheten att utnämna tjänstemännen och att anställa personal i arbetsavtalsförhållande vid centralförvaltningsenheten till en tjänsteman som är hans eller hennes vikarie. Regiondirektören, verkställighetsdirektören och direktören för ett bedömningscentrum, en enhet för samhällspåföljder och ett fängelse utnämner de tjänstemän och anställer den personal i arbetsavtalsförhållande som är underställd honom eller henne.

I 16 § finns bestämmelser om utnämning för viss tid och i 18 § finns bestämmelser om beviljande av tjänstledighet.

I 17 § finns bestämmelser om utnämning av en pastor. Bestämmelser om utnämning av en pastor som hör till den evangelisk-lutherska kyrkan till tjänster vid myndigheten finns i kyrkolagen (1054/1993). Då myndighetens gemensamma pastorstjänst eller ett tjänsteförhållande för viss tid tillsätts ger regiondirektören för den behöriga brottspåföljdsregionen ett utlåtande om sökandena till den utnämmande myndigheten. Centralförvaltningsenheten beslutar om tillsättande av myndighetens gemensamma pastorstjänst som är en pastorstjänst inom den ortodoxa kyrkan.

Pastorn utses av biskopen i stiftet sedan biskopen inhämtat utlåtande om sökandena av regiondirektören för den behöriga brottspåföljdsregionen. En pastor inom den ortodoxa kyrkan utnämns för viss tid av biskopen inom stiftet i fråga. Vid inrättande, överföring, indragning eller ändring av en pastorstjänst ska regiondirektören inhämta det behöriga domkapitlets utlåtande.

2.1.4 Särskilda bestämmelser

Enligt 9 § i lagen om Brottspåföljdsmyndigheten avgörs förvaltningsklagan som har anförts över Brottspåföljdsmyndighetens eller dess tjänstemäns verksamhet av generaldirektören eller en regiondirektör eller av någon annan särskilt föreskriven eller i arbetsordningen bestämd tjänsteman vid centralförvaltningsenheten eller av en enhetschef. Klagan som anförts över generaldirektörens eller dennes ställföreträdarens verksamhet ska dock överföras till justitieministeriet för avgörande.

I 10 § finns bestämmelser om avgiftsbelagda prestationer i fångarbete och anstaltsförsäljning och i 11 § finns bestämmelser om Brottspåföljdsmyndighetens yttre kännetecken.

I 12 § föreskrivs det om bemyndiganden att utfärda närmare bestämmelser och föreskrifter.

2.2 Bedömning av nuläget

Brottspåföljdsmyndigheten är verksam inom justitieministeriets förvaltningsområde och dess verksamhetsområde omfattar hela landet. Brottspåföljdsmyndigheten har haft sin nuvarande organisationsstruktur sedan ingången av 2010.

Före 2001 grundade sig organiseringen på direkt styrning av enheterna inom Fångvårdsväsendet. Kriminalvården fungerade på föreningsnivå. År 2001 inrättades det centrala ämbetsverket Brottspåföljdsverket, och landet delades in i tre fångvårdsdistrikt (Södra Finland, Västra Finland samt Östra och Norra Finland) och den offentlighetsliga Kriminalvårdsföreningen blev statlig myndighet. I samband med att den nya fängselagen trädde i kraft 2006 inrättades fem regionfängelser och en riksomfattande hälsovårdsenhet inom Fångvårdsväsendet. Vid ingången av 2010 slogs Brottspåföljdsverket ihop med Kriminalvårdsväsendet och Fångvårdsväsendet, som styrdes av verket, och tillsammans bildade de Brottspåföljdsmyndigheten. Reformen genomfördes genom att lagen om Brottspåföljdsmyndigheten stiftades. Ett centralt mål för reformen var att starkare integrera fångvårdsarbetet och kriminalvårdsarbetet.

I samband med att lagutskottet föreslog att lagen om Brottspåföljdsmyndigheten skulle godkännas menade utskottet att det var angeläget att man följer den nya organisationens funktionssätt och verksamhetens effektivitet och i förekommande fall ser över organisationen för att verksamheten ska bli ändamålsenlig (LaUB 13/2009 rd).

Inga betydande förändringar i organisationen har gjorts under de senaste tio åren, med undantag för att ansvaret för att ordna hälso- och sjukvård för fångar vid ingången av 2016 överfördes till Enheten för hälso- och sjukvård för fångar, som är underställd Institutet för hälsa och välfärd. Genom överföringen av organiseringsansvaret för hälso- och sjukvården för fångar fick hälso- och sjukvården för fångar en starkare ställning och bättre möjligheter att utveckla verksamheten som en del av det övriga hälso- och sjukvårdssystemet.

Justitieministeriets avdelning för kriminalpolitik och straffrätt svarar för resultatstyrningen av Brottspåföljdsmyndigheten. Resultatavtalet upprättas för fyra år framåt. I avtalet fastställs de mål som är viktigast med tanke på strategin. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltnings-

enhet för årligen resultatförhandlingar med varje enskild brottspåföljdsregion och med verkställighetsenheten och Brottspåföljdsområdets utbildningscentral. Varje brottspåföljdsregion för årligen förhandlingar om verksamhetsplanen med fängelserna och byråerna för samhällspåföljder. Det finns 26 fängelser, varav 15 är slutna fängelser och 11 är öppna fängelser. Administrativt sett finns det 14 byråer för samhällspåföljder, men de har verksamhetsställen på sammanlagt 23 orter. Med tanke på resultatstyrningen är verkställighetskedjan lång.

År 2019 omfattade antalet anställda vid Brottspåföljdsmyndigheten sammanlagt 2 534 årsverken, varav 106 vid centralförvaltningsenheten, 774 vid Södra Finlands brottspåföljdsregion, 783 vid Västra Finlands brottspåföljdsregion, 799 vid Östra och Norra Finlands brottspåföljdsregion, 26 vid Brottspåföljdsområdets utbildningscentral och 36 vid verkställighetsenheten. År 2019 placerades 5 934 personer från frihet i fängelse (året innan 5 546). Antalet fångar var i genomsnitt 2 952 varje dag (2 910). Antalet samhällspåföljder som skulle verkställas 2019 var 3 577 (3 712). Antalet fångar och klienter, som länge hade sjunkit, började stiga igen 2019. I ett längre perspektiv har återfallsbrottsligheten minskat.

Antalet anställda vid Brottspåföljdsmyndigheten minskades under åren 2005–2016 med mer än 500 årsverken med hänvisning till statens produktivitetsprogram och ekonomiska anpassningsåtgärder. Samtidigt gjordes ett flertal sådana ändringar i påföljdslagstiftningen som har gjort arbetet mer utmanande. Fängelselagen, som trädde i kraft 2006, förutsätter bland annat en mer planmässig och individuell planering och verkställighet av straffet än tidigare. De krav som de grundläggande fri- och rättigheterna ställer har i fängelselagen och i annan lagstiftning som utfärdats samtidigt beaktats i större detalj än i tidigare lagstiftning. Dessutom togs de nya påföljderna övervakningsstraff och kombinationsstraff i bruk på 2010-talet. År 2015 effektiviserades innehålllet i samhällstjänst som döms ut till unga personer genom att andelen stöd och handledning utökades. Från och med ingången av 2020 har det varit möjligt att döma även den som hade fyllt 21 år när han eller hon begick brottet till villkorligt fängelse förenat med övervakning. Bland annat dessa ändringar har gjort Brottspåföljdsmyndighetens arbete mer krävande, samtidigt som man har minskat antalet årsverken.

I ett flertal utvärderings- och utredningsprojekt har det framkommit att Brottspåföljdsmyndighetens nuvarande organisationsstruktur, ledning och styrsystem inte på bästa möjliga sätt stöder ordnandet av kärnverksamheten, förverkligandet av de strategiska mål som justitieministeriet ställt upp och utvecklandet av verksamheten. Den nuvarande organisationen i tre nivåer tenderar att försvåra ledningen och enhetligheten i verksamheten och verksamhetsätten.

2.2.1 Svagheter i den nuvarande organisationsstrukturen och styrmodellen

Enligt den utvärdering som gjordes inom projektet Rise 2.0 har brottspåföljdsregionerna delvis utvecklats i olika riktningar till följd av det utvecklingsarbete som görs i regionerna och till följd av att tyngdpunkten i arbetet för att nå Brottspåföljdsmyndighetens strategiska mål och centralförvaltningens resultatmål är olika vid olika enheter. Detta har lett till oenhetligheter i verksamhetsmodeller och praxis.

Brottspåföljdsmyndighetens nuvarande regionala organisationsmodell i tre nivåer har konstaterats förlänga kedjan för genomförande av målen och försvåra uppföljningen av resultaten. Resultatmålen har inte på ett enhetligt sätt förankrats i varje enhet och i de anställdas personliga mål för arbetet, vilket bland annat påverkar likabehandlingen av fångarna vid olika enheter. Om resultatmålen har kommit enbart till fängelseledningens kännedom, påverkas uppnåendet av resultatmålen. Centralförvaltningsenhetens styrning av brottspåföljdsregionerna och enheterna är inte tillräckligt systematisk i den nuvarande modellen, även om vikten av en enhetlig resultats-

tyrning har betonats. Styrningen sker via olika kanaler och via enskilda tjänstemän inom centralförvaltningen direkt till enheterna, vilket också gör att styrningen inte går via de mellanliggande nivåerna. De olika aktörernas roller och ansvar vid utvecklingen och styrningen är inte tillräckligt tydliga med tanke på Brottspåföljdsmyndighetens genomförandeförmåga.

Enligt en utvärdering av Brottspåföljdsmyndighetens verksamhet och strukturer ([Kleemola, Honkavaara, Sonkamo 2019](#), på finska, endast sammanfattningen på svenska) hänför sig myndighetens centrala problem som försämrar verkställighetsförmågan till oenhetlig praxis och avsaknad av verksamhetsmodeller. Den nuvarande resultatstyrningsprocessen ger möjligheter till styrning som har verkställighetsförmåga, men uppföljningen av målen bör stärkas, liksom också ledningen. Tyngdpunkten i Brottspåföljdsmyndighetens strategi har förskjutits mot en starkare betoning på verksamhet som förebygger återfall i brott. Man har inte lyckats genomföra förändringen på ett enhetligt och begripligt sätt i hela organisationen. Vidare konstateras det att bandet mellan Brottspåföljdsområdet utbildningscentral och centralförvaltning bör stärkas. Bedömningscentrumen bör slås samman till en enda helhet med riksomfattande ledning. Genom centraliseringar kan man nå produktivitetsvinster och främja verksamhetens enhetlighet och verkställighetsförmåga. Samarbetet mellan de olika funktionerna bör bli tätare, liksom också samarbetet med intressentgrupper.

Statens revisionsverk har i sin effektivitetsrevision ([Minskning av återfallsbrottsligheten under och efter strafftiden, 2016](#)) konstaterat att ansvarsfördelningen och rollerna mellan Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltning och regioncentrum är otydliga, vilket har lett till att styrningen och beslutsfattandet är långsamma och arbetsrutinerna oenhetliga. Det har varit svårt att skapa enhetliga rutiner på grund av indelningen av organisationen i tre steg, problem med behörighetsfördelningen och med styrningen samt de tre relativt självständiga brottspåföljdsregionerna.

Brottspåföljdsmyndighetens förvaltningstjänster och stödtjänster ordnas i den nuvarande organisationen inom centralförvaltningen och brottspåföljdsregionerna. Förvaltningstjänsterna omfattar ekonomi- och personalförvaltning (inklusive förhandlingar), upphandling, IKT-tjänster, lokaler och säkerhetsteknik, registratorskontor och arkivfunktion samt allmänna sekreterartjänster. Kleemola, Honkavaara och Sonkamo (2019) rekommenderar i sin rapport att fördelningen av stöduppgifter mellan regionförvaltningen och centralförvaltningen ses över och att fler uppgifter än för närvarande centraliseras. Stödtjänsterna bör bättre än för närvarande stödja kärnverksamheten.

2.2.2 Ledning

Under de senaste åren har man strävat efter att utveckla Brottspåföljdsmyndighetens verksamhetskultur från ett traditionellt säkerhetsperspektiv mot ett förberedande arbetssätt där de som avtjänar straff får vägledning mot ett liv utan brott med stöd av de allmänna servicesystemen i samhället. Målet är att öka de frigivningar som sker planmässigt och stegvis, att utöka nätverks-samarbetet och att trygga rättssäkerheten och enhetlig praxis. Det är fråga om närarbete, som fokuserar på förändring och baseras på växelverkan.

Verksamhetskulturen varierar mellan de olika personalgrupperna inom Brottspåföljdsmyndigheten. Bland personalen är perspektiven delvis uppdelade i en traditionell syn på väktare och säkerhet och i ett förhållningssätt som betonar coaching och social återanpassning av dem som avtjänar straff. På grund av att verksamhetskulturerna skiljer sig mellan personalgrupperna är verksamhetsätten inte enhetliga och genomförs åtgärderna enligt strategin inte på samma sätt i alla enheter.

En central fråga som har lyfts fram inom projektet Rise 2.0 är behovet att förnya Brottspåföljdsmyndighetens ledning. Det finns avsevärda skillnader i hur enheterna leds. Den nuvarande ledarskapskulturen ger inte ett tillräckligt stöd när det gäller att ingripa i ärenden och verksamhetssätt. Ledningen och ledarskapskompetensen inom Brottspåföljdsmyndigheten bör utvecklas på ett bredare plan. Cheferna bör leda sin enhet som en del av helheten. För närvarande koncentrerar sig ledningen i regel på sin egen enhet utan att beakta hur de beslut som fattas påverkar hela Brottspåföljdsmyndighetens mål eller en enhetlig arbetsgivarbild. Utöver strategisk ledning, personalledning och värdebaserad ledning har utvecklingen av ledningen av nätverk lyfts fram inom projektet. Ledningen inom Brottspåföljdsmyndigheten bör utvecklas i riktning mot att ledning, styrning och arbete sker i matrisform. En matrisorganisation gör det möjligt att utnyttja resurserna och kompetensen inom organisationen i större utsträckning än i nuläget. När ledningen utvecklas bör man också se till att förbättra chefernas kompetens att leda sina närmaste medarbetare, vilket har betydelse för personalens välbefinnande i arbetet och för i vilken utsträckning resultaten nås.

Brottspåföljdsmyndigheten har som mål att fungera som en aktiv del av samhällets servicesystem. Detta förutsätter att man aktivt bygger och upprätthåller nätverkssamarbete och att man leder det bättre än för närvarande. I Brottspåföljdsmyndighetens strategi betonas det att myndigheten under påföljderna och i samband med frigivningen samarbetar intensivt med andra myndigheter och med aktörer inom tredje sektorn för att tillgodose fångarnas och samhällspåföljds klienternas servicebehov. Vid statens revisionsverks granskning har det konstaterats att det för en minskning av återfallsbrottligheten krävs ett allt mångsidigare samarbete mellan staten, kommunerna och tredje sektorn. För närvarande upplever en del samarbetspartner att Brottspåföljdsmyndigheten är oöverskådlig och svår att nå. Nätverksledningen bör utvecklas för att de strategiska mål som baserar sig på nätverkssamarbetet ska kunna nås.

2.2.3 Rättslig styrning

I anslutning till Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet finns uppgiftsområdet för laglighetskontroll och internationell verkställighet. Laglighetskontrollens uppgifter omfattar bland annat att behandla klagan som anförts över behandlingen av klienter, att ge utlåtanden till andra myndigheter, att utföra laglighetskontroller vid enheterna och att delta i utarbetandet av interna föreskrifter, anvisningar och förfaranden. Tyngdpunkten i laglighetskontrollen har länge legat på laglighetskontroll i efterhand. I den rättsliga styrning som regioncentrumen för brottspåföljdsregionerna utövar behandlas bland annat klagan och begäran om omprövning och får personalen information och utbildning när det gäller bemötandet av klienterna.

Likabehandlingen av klienterna förverkligas inte. Praxis och förfaranden varierar mellan brottspåföljdsregionerna. Enligt en utvärderingsundersökning av fängelselagstiftningen beror variationen i praxis inte enbart på resursfrågor, utan påverkas också av olika tolkningar av lagen och brist på tydliga riktlinjer.

På grund av Brottspåföljdsregionernas självständiga ställning har laglighetskontrollen vid centralförvaltningsenheten inte haft tillräckliga medel för en effektiv rättslig styrning av regionerna och enheterna. Regelstyrningen bör vara effektivare och mer omfattande än för närvarande. Tyngdpunkten i laglighetskontrollen bör i allt högre grad förskjutas mot styrning på förhand.

Riksdagens biträdande justitieombudsman har vid sina inspektioner och i sina avgöranden i klagomål uttryckt oro över brister i enhetligheten i verksamheten i fängelserna och över brister i lagkunskapen. I samband med inspektionerna på centralförvaltningsenheten har man bland annat diskuterat att stärkandet av de juridiska tjänsterna och styrningen bör beaktas i organisationsprojektet.

Enligt utredningen Framtiden för Brottspåföljdsmyndighetens verksamhets- och kundprocesser

([Pajuoja, 2019](#), på finska, endast sammanfattningen på svenska) kan verksamheten också för-
enhetligas genom att Brottspåföljdsmyndighetens juridiska tjänster organisatoriskt sett bildar en
riksomfattande helhet.

2.2.4 Utveckling av klientprocesserna

I utvärderingsundersökningen av helhetsreformen av fängelselagstiftningen ([Liimatainen, Ran-
tala, 2016](#), på finska) observerades rätt tydliga skillnader i fängelsepraxis i fråga om tillgodose-
endet av fångarnas rättigheter och planeringen av strafftiden. Planerna för strafftiden var av
varierade kvalitet. Ofta var de inte individuella i den mening som avses i lagen, och innehållet
var av allmän karaktär. Fängelsepersonalen följde genomförandet av planerna på olika sätt i
olika fängelser, och det fanns inga enhetliga kriterier för bedömningen av hur målen uppfyllts.

Det faktum att varje bedömningscentrum är placerat inom en brottspåföljdsregion gör att det
går långsammare att placera fångar över regiongränserna. Bristen på riksomfattande styrning
märks även i bedömningscentrumens verksamhet. Om funktionen leddes på riksnivå skulle be-
dömningen bli enhetligare, och en övergång till en riksomfattande arbetskö skulle bidra till att
arbetsmängden fördelas jämnare än för närvarande.

Servicebehovet för grupper med särskilda behov bör beaktas bättre än för närvarande i organi-
seringen av verksamheten. Grupper med särskilda behov är bland annat fångar med olika språk-
lig och kulturell bakgrund, kvinnor, unga, korttidsfångar och fångar som hör till en organiserad
kriminell sammanslutning. Klientens process upphör inte när straffet upphör, utan förutsätter
kontinuitet i övergången till grundläggande och specialiserad samhällsservice.

Enligt Pajuoja bör organisationen vara flexiblare när det gäller att tillgodose korttidsklienternas
behov utan att pruta på likabehandling och enhetlig praxis. Om placeringen av fångar skedde på
riksnivå, skulle placeringen av utländska fångar vara flexiblare än i det nuvarande regionala
systemet.

Klientprocessen vid verkställigheten av samhällspåföljder och fängelsestraff bör vidareutveck-
las så att den blir mer planmässig och tillräckligt individuell. Det bör inte finnas några över-
lappningar i processen, och den bör inte avbrytas under avtjänandet av påföljden. I klientpro-
cessens olika faser samarbetar man med den brottsmisstänkte eller dömd. De olika faserna i
verkställigheten och eventuella nya påföljder som ska verkställas bör beaktas tillräckligt tidigt
i planeringen av strafftiden. Riksomfattande styrning av processen för planering av strafftiden
skulle bättre stödja hela processens kvalitet och enhetlighet på riksnivå.

När klientprocesserna utvecklas bör man särskilt beakta skyldigheten och möjligheten att hän-
visa den som avtjänar en påföljd till allmän samhällsservice både under och efter avtjänandet
av påföljden. Detta förutsätter gott nätverkssamarbete och god ledning av samarbetet. I de olika
faserna av klientprocessen behövs samarbete inte bara med leverantörer av social- och hälso-
vårdstjänster inom kommunala och tredje sektorn, utan även med exempelvis arbeidskrafts- och
undervisningsförvaltningen, utsökningen, polisen, Åklagarmyndigheten och domstolsväsendet.

Utvecklingen av klientprocesserna förutsätter bättre samarbete och informationsgång mellan
verkställighetsenheten, som svarar för den formella verkställigheten av påföljderna, bedöm-
ningsenheten, som inrättas inom ansvarsområdet för klientprocesser och som svarar för bedöm-
ningen av klienter och fångar och för planeringen av strafftiden, samt byråerna för samhällspå-
följder och fängelserna. Exempelvis bör det när planen för strafftiden utarbetas och preciseras

finnas tillgång till behövlig information om det straff som ska verkställas och om eventuella kommande straff som ska verkställas. I den nuvarande organisationen gör verkställighetsenhetens ställning att enheten inte nödvändigtvis på bästa möjliga sätt bidrar till att den information som behövs vid den praktiska verkställigheten förmedlas till de tjänstemän som svarar för klientprocessen. Det nya informationssystem som ska tas i bruk vid Brottspåföljdsmyndigheten 2021 bidrar till att förbättra tillgången till och en lagenlig behandling av information.

3 Målsättning

Syftet med propositionen är att förnya Brottspåföljdsmyndighetens organisationsstruktur och lednings- och styrsystem så att de bättre än för närvarande stöder ordnandet av Brottspåföljdsmyndighetens kärnverksamhet, uppnåendet av de strategiska målen och utvecklingen av verksamheten.

Ett av målen med propositionen är att Brottspåföljdsmyndigheten i fortsättningen ska vara ett ämbetsverk som är enhetligt på riksnivå och vars personal är engagerad i de gemensamma målen. Överlappande arbete elimineras, och personalens kompetens görs på ett flexiblere sätt tillgänglig inom hela Brottspåföljdsmyndigheten.

Ett annat mål är att förnya, utveckla och förenhetliga ledningen. En riksomfattande struktur skapar förutsättningar att leda Brottspåföljdsmyndigheten som en helhet.

Vidare är ett mål att främja tillämpningen av enhetliga tillvägagångssätt och klientprocesser vid alla enheter för att därigenom förbättra rättssäkerheten för och likabehandlingen av dem som avtjänar straff. Målet är att de avgöranden som gäller klienterna och innehållet i påföljderna ska bli enhetligare.

Den föreslagna organisationen ökar Brottspåföljdsmyndighetens förmåga att flexibelt och effektivt reagera på förändringar i samhället och omvärlden. Ett ytterligare mål är att förbättra organisationens förmåga och beredskap att utveckla sin verksamhet i takt med att klienternas behov och lagstiftningen förändras.

Ett mål är också att förbättra Brottspåföljdsmyndighetens förutsättningar att verka inom det nätverk som utgör samhällets servicesystem. Brottspåföljdscentralerna ska i fortsättningen utgöra grunden för utvecklingen av gemensamma klientprocesser och för kontinuiteten i övergången till tjänster på kommunnivå och landskapsnivå. Målet är att Brottspåföljdsmyndigheten bättre än för närvarande ska uppfattas som en del av den straffrättsliga processen.

Dessutom är ett mål att förbättra resultaten, kvaliteten och effektiviteten i Brottspåföljdsmyndighetens verksamhet. Projektet har inte som mål att minska antalet anställda. Syftet med effektiviseringen av verksamheten är att göra den mera verkningsfull.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

4.1.1 Uppgifter och organisation

I propositionen föreslås det att det i lagen om Brottspåföljdsmyndigheten ska föreskrivas att Brottspåföljdsmyndigheten, som hör till justitieministeriets förvaltningsområde och verkar under styrning och övervakning av justitieministeriet, är ett riksomfattande ämbetsverk vars verksamhetsområde omfattar hela landet.

RP 57/2021 rd

Brottspåföljdsmyndigheten ska utgöra en enda bokföringsenhet. Justitieministeriet ska fortsättningsvis svara för resultatstyrningen. Justitieministeriet ska även utöva laglighetskontroll av Brottspåföljdsmyndighetens verksamhet. För Brottspåföljdsmyndigheten upprättas ett enda resultatavtal som gäller hela myndigheten.

Brottspåföljdsmyndigheten ska ha till uppgift att övervaka dem som dömts till villkorligt fängelsestraff, att verkställa ungdomsstraff, samhällstjänst, övervakningsstraff, ovillkorligt fängelsestraff, förvandlingsstraff för böter och kombinationsstraff och att övervaka villkorligt frigivna. Till myndighetens uppgifter ska också höra verkställighet av häktning och andra uppgifter som föreskrivits för Brottspåföljdsmyndigheten. Närmare bestämmelser om dessa uppgifter finns i lagarna om verkställighet av påföljder.

Brottspåföljdsmyndigheten består enligt förslaget av ansvarsområden som i sin tur är indelade i enheter. Närmare bestämmelser om ansvarsområdenas uppgifter ska utfärdas genom förordning av statsrådet. Ansvarsområdena ska ansvara för utveckling och styrning, klientprocesser, förvaltnings- och stödtjänster samt operativ verksamhet.

Enheten för hälso- och sjukvård för fångar, som det föreskrivs om i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar, ska fortsättningsvis svara för ordnandet av hälso- och sjukvården för fångar.

Ansvarsområdena ska sköta uppgifter som i den nuvarande organisationen sköts av centralförvaltningsenheten, regioncentrumen, bedömningscentrumen, verkställighetsenheten och Brottspåföljdsområdets utbildningscentral. Brottspåföljdscentralerna ska sköta uppgifter som för närvarande sköts av byråerna för samhällspåföljder och av fängelserna.

Ansvarsområdet för utveckling och styrning ska omfatta riksomfattande utveckling och styrning av verksamheten, strategiarbete, resultatstyrning, forskningsverksamhet och statistikproduktion, utveckling av ledarskapet och personalens kompetens samt utbildning, samordning av lagberedningen, rättslig styrning och laglighetskontroll samt uppgifter som personuppgiftsansvarig. Inom Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för utveckling och styrning finns enligt förslaget Brottspåföljdsområdets utbildningscentral, som det föreskrivs om i lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral.

Ansvarsområdet för klientprocesser ska omfatta riksomfattande styrning och utveckling av klientprocesserna, bedömning av klienter och fångar och planering av strafftiden, formell verkställighet, internationella verkställighetsuppgifter samt uppföljning av klientprocessernas kvalitet. I stället för de nuvarande tre separata bedömningscentrumen ska det inom ansvarsområdet finnas en enhet för klientbedömning som svarar för bedömningen och planeringen av strafftiden. Genom att verkställighetsenheten placeras inom ansvarsområdet för klientprocesser främjas helhetskontrollen över den formella verkställigheten och planeringen av strafftiden.

Ansvarsområdet för förvaltnings- och stödtjänster ska omfatta uppgifter inom personalförvaltning, ekonomiförvaltning och upphandling, IKT-tjänster, lokaler och säkerhetsteknik, registratorkontor och arkivfunktion samt allmänna sekreterartjänster.

Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet ska svara för verkställigheten av påföljder och häktning i enlighet med lag och Brottspåföljdsmyndighetens mål. Inom ansvarsområdet för operativ verksamhet ska det finnas brottspåföljdscentraler. Vid brottspåföljdscentralerna ska det finnas enheter, som utgörs av bland annat byråer för samhällspåföljder, fängelser och andra enheter för verkställighet av straff eller häktning. Bestämmelser om

RP 57/2021 rd

brottspåföljdscentralernas uppgifter ska finnas i lag. En brottspåföljdscentral ska inom sitt verksamhetsområde svara för det praktiska genomförandet av den operativa verksamheten i enlighet med lagstiftningen och målen i strategin.

En brottspåföljdscentral ska inom sitt verksamhetsområde svara för verkställigheten av straff och häktning och för andra uppgifter som föreskrivs för den i lag eller bestäms i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning. En brottspåföljdscentral ska svara för lagligheten, enhetligheten och resultatens i sin verksamhet och för utvecklandet av verkställigheten av straff och häktning under styrning av Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområden. En brottspåföljdscentral ska inom sitt verksamhetsområde samarbeta med andra myndigheter och andra aktörer. Alla fyra ansvarsområden stöder och styr brottspåföljdscentralernas praktiska utvecklingsarbete.

En brottspåföljdscentral ska enligt förslaget kunna påföras en annan brottspåföljdscentralens uppgifter, om det behövs för att målen för verkställigheten av straff eller häktning ska nås, för att jämna ut arbetet, för att utnyttja tillgänglig specialkompetens eller av någon annan särskild orsak.

En brottspåföljdscentral ska vara verksam inom ett eller flera landskap. Vid bildandet av brottspåföljdscentralerna beaktas deras storlek sett till antalet fångar och samhällspåföljds klienter och antalet anställda. Vid bildandet av brottspåföljdscentralerna beaktas dessutom de särskilda behoven hos kvinnliga fångar och samhällspåföljds klienter. På grund av det stora antalet klienter i Helsingfors ska det där inrättas en egen brottspåföljdscentral. Lappland i sin tur är till ytan så stort att det motiverar en eget brottspåföljdscentral.

Enligt propositionen är det möjligt för brottspåföljdscentralerna att bilda ett samarbetsnätverk med andra myndighetstjänster inom sitt område. Målet är att skapa kontinuitet i tjänsterna för samhällspåföljds klienter och fångar i övergångarna mellan kommunerna, landskapen och Brottspåföljdsmyndigheten. I samband med frivgivningen ska samhällspåföljds klienterna och fångarna hänvisas tillbaka till den grundläggande och specialiserade servicen i hemkommunen och i framtiden i landskapet/välfärdsområdet.

Elva brottspåföljdscentraler och deras verksamhetsområden ska fastställas genom förordning av statsrådet. Brottspåföljdscentralerna är enligt förslaget Brottspåföljdscentralen i Helsingfors, vars verksamhetsområde omfattar Helsingfors; Brottspåföljdscentralen i Nyland, vars verksamhetsområde omfattar landskapet Nyland med undantag för Helsingfors; Brottspåföljdscentralen i sydvästra Finland, vars verksamhetsområde omfattar landskapen Egentliga Finland, Satakunta och Åland; Brottspåföljdscentralen i Tavastehus, vars verksamhetsområde omfattar hela landet och som koncentrerar sig på särskilda frågor som gäller kvinnor som dömts till straffpåföljder och kvinnor som avtjänar straffpåföljder; Brottspåföljdscentralen i Tavastland och Birkaland, vars verksamhetsområde omfattar landskapen Egentliga Tavastland, Päijänne-Tavastland och Birkaland; Brottspåföljdscentralen i sydöstra Finland, vars verksamhetsområde omfattar landskapen Södra Savolax, Södra Karelen och Kymmenedalen; Brottspåföljdscentralen i Norra Savolax, vars verksamhetsområde omfattar landskapet Norra Savolax; Brottspåföljdscentralen i Norra Karelen, vars verksamhetsområde omfattar landskapet Norra Karelen; Brottspåföljdscentralen i Österbotten och Mellersta Finland, vars verksamhetsområde omfattar landskapen Södra Österbotten, Mellersta Österbotten, Mellersta Finland och Österbotten; Brottspåföljdscentralen i Uleåborg, vars verksamhetsområde omfattar landskapen Norra Österbotten och Kajanaland; samt Brottspåföljdscentralen i Lappland, vars verksamhetsområde omfattar landskapet Lappland. Namnen på de olika brottspåföljdscentralerna har inte bildats på helt enhetliga grunder, exempelvis genom att de berörda landskapen skulle nämnas i alla namn. Namnen har valts för att ge en så bra beskrivning som möjligt av varje brottspåföljdscentralens verksamhetsområde utan

att ändå bli orimligt långa eller leda till förväxlingar. Brottspåföljdscentralernas namn har huvudsakligen bildats av namnet på det eller de landskap som omfattas. Tre brottspåföljdscentralers namn utgår från namnet på en stad och två från väderstrecket. Namnen på brottspåföljdscentralerna fastställs i statsrådets förordning om Brottspåföljdsmyndigheten, som är under beredning. De slutliga namnen på brottspåföljdscentralerna kan komma att till vissa delar avvika från de ovannämnda namnen.

Det föreslås inga ändringar i nätverket av verksamhetsställen i samband med organisationsreformen.

Bestämmelser om enheterna vid brottspåföljdscentralerna ska utfärdas genom förordning av justitieministeriet, eftersom enheterna utövar betydande offentlig makt. När organisationsreformen träder i kraft ska också en förordning av justitieministeriet träda i kraft där det anges vilka enheter vid brottspåföljdscentralerna som utövar betydande offentlig makt.

4.1.2 Ledning och avgörande av ärenden

Brottspåföljdsmyndigheten ska fortsättningsvis ledas av en generaldirektör. Generaldirektören ska fastställa Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning och avgöra övriga ärenden som berör hela myndigheten, om det inte har föreskrivits eller bestämts i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning att någon annan tjänsteman ska avgöra dem. Avsikten är att generaldirektören inte ska fatta några beslut om enskilda fångar eller samhällspåföljds klienter, med undantag för att avgöra begäran om omprövning av beslut som fattats av en direktör för ett ansvarsområde.

Ett ansvarsområde inom Brottspåföljdsmyndigheten ska ledas av en direktör för ansvarsområdet. Direktören för ansvarsområdet svarar för ansvarsområdets resurser, verksamhet och utvecklandet av dem samt avgör de ärenden som gäller ansvarsområdet, om det inte har föreskrivits eller bestämts i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning att någon annan tjänsteman ska avgöra dem. Direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet fastställer dessutom brottspåföljdscentralens arbetsordning på framställning av direktören för brottspåföljdscentralen. En enhet inom ett ansvarsområde leds av en enhetschef.

Ärenden som gäller verkställighet av straff och häktning och som gäller individens rättigheter eller skyldigheter ska avgöras av ansvarsområdena för utveckling och styrning, klientprocesser och operativ verksamhet i enlighet med vad som föreskrivs annanstans i lag. I propositionen föreslås sådana ändringar i lagar om verkställighet av påföljder där bestämmelserna om beslutanderätt anpassas till den nya organisationen. Exempelvis föreslås det att en del av de beslut som med stöd av gällande lagstiftning fattas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet i stället ska fattas av ansvarsområdena.

En brottspåföljdscentral ska ledas av en direktör för brottspåföljdscentralen. Direktören för brottspåföljdscentralen svarar för verkställigheten av de fängelsestraff och samhällspåföljder som föreskrivits för brottspåföljdscentralen eller bestämts i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning och för verkställigheten av häktning samt leder och utvecklar brottspåföljdscentralens verksamhet och svarar för resultaten och enhetligheten i brottspåföljdscentralens verksamhet. Direktören avgör även de ärenden som gäller brottspåföljdscentralen, om det inte har föreskrivits eller bestämts i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning att någon annan tjänsteman ska avgöra dem.

En enhet vid en brottspåföljdscentral ska ledas av en enhetschef. Enhetschefen leder och utvecklar enhetens verksamhet, svarar för lagenligheten och resultaten i verksamheten och följer upp och övervakar enhetligheten i verksamheten. Enhetschefen avgör de ärenden som gäller

enheten, om det inte har föreskrivits eller bestämts i arbetsordningen att någon annan tjänsteman ska avgöra dem.

Generaldirektören ska i enskilda fall kunna förbehålla sig beslutanderätten i ärenden som enligt bestämmelser någon annanstans än i lag ska avgöras av en annan tjänsteman vid myndigheten. Direktören för ansvarsområdet, direktören för brottspåföljdscentralen och enhetschefen kan förbehålla sig beslutanderätten i ärenden som gäller verksamhetsenheten i fråga och som enligt bestämmelser någon annanstans än i lag ska avgöras av en tjänsteman som är underställd honom eller henne.

Förvaltningsklagan som har anförts hos Brottspåföljdsmyndigheten över myndigheten eller dess tjänstemäns verksamhet avgörs av direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning eller den tjänsteman inom ansvarsområdet som bestämts i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning. Klagan som har anförts över ett ansvarsområdes direktörs verksamhet avgörs av generaldirektören. Klagan som har anförts över generaldirektörens verksamhet avgörs av justitieministeriet.

4.1.3 Särskilda bestämmelser

Enligt den föreslagna lagen ska lagen om statens skadeståndsverksamhet (978/2014) tillämpas vid handläggning av skadeståndsärenden som gäller Brottspåföljdsmyndigheten. I fråga om avgiftsbelagda prestationer i fångarbete och anstaltsförsäljning föreskrivs det att priserna på produkterna av orsaker som hänför sig till målen för verkställigheten av straff kan sänkas i förhållande till vad lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) förutsätter.

Tjänstemännen vid Brottspåföljdsmyndigheten utövar betydande offentlig makt, även utanför myndigheten, varför lagen innehåller grundläggande bestämmelser om Brottspåföljdsmyndighetens emblem, om tjänstedräkt och bruket av den, om skydds- och specialkläder och om tjänstetecken samt bemyndigande att utfärda förordning och närmare föreskrifter.

Enligt förslaget ska det genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om behandling och avgörande av ärenden, om företrädande vid domstolar och andra ämbetsverk, om personalen, om särskilda behörighetsvillkor för tjänstemän, om behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper, om utnämnannde till tjänst eller tjänsteförhållande, om beviljande av tjänstledighet, om organiseringen av uppgifter verksamhetsenheterna emellan och om identitetskort.

I den föreslagna lagen föreskrivs det också om vilka frågor som ska fastställas i en arbetsordning. I Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning bestäms det om inrättande och nedläggning av enheter inom ansvarsområdena inom Brottspåföljdsmyndigheten, om ansvarsområdenas och deras enheters, brottspåföljdscentralernas, byråernas för samhällspåföljder och fängelsernas interna organisation, arbetsfördelning, ledning, uppgifter och organisering av uppgifterna, om tjänstemännens uppgifter, befogenhetsfördelning och ställföreträdare, om beredning och avgörande av ärenden, om ärenden som avgörs utan föredragning, om ledningsgrupper samt om andra sådana ärenden som gäller förvaltningen och som behövs för organiseringen av verksamheten, till den del det inte bestäms närmare om frågorna i brottspåföljdscentralens arbetsordning. I brottspåföljdscentralens arbetsordning, som fastställs av direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet, bestäms det om brottspåföljdscentralens och dess enheters interna uppgifter och organisering av uppgifterna, om tjänstemännens uppgifter, befogenhetsfördelning och ställföreträdare, om beredning och avgörande av ärenden samt om andra sådana ärenden som gäller brottspåföljdscentralens interna förvaltning och som behövs för organiseringen av verksamheten.

4.1.4 Ändringar i verkställighetslagstiftningen

I propositionen föreslås ändringar i 19 lagar som innehåller begrepp som hänför sig till Brottspåföljdsmyndighetens organisation och tjänstebenämningar.

Dessa ändringar är huvudsakligen av teknisk natur. Utöver de tekniska ändringarna görs ändringar i innehållet främst i de processuella bestämmelserna om ändringssökande. Bestämmelserna ändras så att begäran om omprövning behandlas centraliserat vid Brottspåföljdsmyndigheten och så att ändring i alla ärenden som är föremål för ändringssökande alltid i första hand söks genom begäran om omprövning. Enligt de gällande bestämmelserna söks ändring i vissa ärenden direkt genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Behandlingen av besvär koncentreras enligt förslaget till Helsingfors förvaltningsdomstol.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Samhälleliga konsekvenser

De samhälleliga konsekvenserna är indirekta och de uppstår genom att verksamheten blir mera verkningsfull. Den föreslagna organisationen skapar bättre förutsättningar än tidigare för att verkställigheten av påföljder sker effektivt och håller hög kvalitet.

Målet är att straffen i form av samhällspåföljder och fängelsestraff verkställs så att de dömdas beredskap för ett liv utan kriminalitet ökar. Om Brottspåföljdsmyndigheten och dess samarbetspartner lyckas i sitt arbete kan de tillsammans påverka återfallsbrottsligheten. De som avtjänar påföljder får bättre beredskap att fungera som medlemmar av samhället genom att en enhetlig organisation och arbetsprocesser gör det lättare att effektivt förbättra deras förutsättningar för ett liv utan kriminalitet.

I och med brottspåföljdscentralerna förbättras Brottspåföljdsmyndighetens förmåga att samarbeta med övriga tjänster i samhället. Utvecklingen av nätverkssamarbetet och av kontinuiteten i tjänsterna är en central uppgift för brottspåföljdscentralerna. Ett mer systematiskt samarbete med aktörerna inom social- och hälsovården stöder utvecklingen av nätverkssamarbetet. I arbetet för att förebygga återfall i brott har andra myndigheters och tredje sektorns tjänster en central ställning också under verkställigheten av straffet. När samhällspåföljds klienterna och fångarna i rätt tid får social- och hälsovårdstjänster, FPA-tjänster, utbildningstjänster och tjänster inom arbetskrafts- och näringsförvaltningen minskar risken att de gör sig skyldiga till nya brott.

4.2.2 Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna ändringarna genomförs i enlighet med de anslag som allokerats för Brottspåföljdsmyndigheten i rambesluten för statsfinanserna och i statsbudgeten. Syftet med reformen är att förbättra kvaliteten, enhetligheten och lagenligheten i verksamheten. Reformen möjliggör en ändamålsenligare användning av resurserna.

Propositionen har inga direkta ekonomiska konsekvenser, eftersom avsikten inte är att minska det totala antalet anställda. Propositionen har inte heller några konsekvenser för det nuvarande nätverket av verksamhetsställen eller för lokalkostnaderna. Brottspåföljdsmyndigheten ska i fortsättningen vara ett enda centralstyrt, multilokalt ämbetsverk. En brottspåföljdscentral ska ha verksamhetsställen inom sitt område. I och med multilokaliteten och digitaliseringen minskar resekostnaderna något, i synnerhet för dem som arbetar med utvecklings- och förvaltningsuppgifter. Behovet av tjänsteregleringar och av ändringar i lönesystemet bedöms dock i någon mån leda till att personalens lönekostnader stiger i samband med reformen.

Om Brottspåföljdsmyndighetens resultat i och med reformen förbättras så att återfallsbrottsligheten minskar, medför det kostnadsbesparingar för samhället på längre sikt. Det har uppskattats att samhället orsakas kostnader på ca 1,5 miljarder euro till följd av brott, missbruk av berusningsmedel, arbetslöshet bland frigivna fångar samt sämre hälsa och avsevärt högre dödlighet än bland den övriga befolkningen. En minskning av återfallsbrottsligheten från nuvarande 65 procent till 61 procent skulle kalkylmässigt medföra en besparing på ca 200 miljoner euro per år för samhället. Detta förutsätter att Brottspåföljdsmyndigheten och dess partner lyckas göra ett verkningsfullt arbete inom olika delområden. Den ekonomiska nyttan riktas till många olika sektorer, såsom hälso- och sjukvården, aktörerna inom den inre säkerheten och rättsvården samt de sociala förmåner som betalas ut, och den kan inte dras av från Brottspåföljdsmyndighetens budget.

4.2.3 Konsekvenser för personalen

Syftet med propositionen är att personalresurser och kompetens effektivare och flexibla ska ställas till hela ämbetsverkets förfogande. Tjänsterna ska liksom i den nuvarande organisationen i enlighet med vedertagen praxis inom statsförvaltningen vara gemensamma inom Brottspåföljdsmyndigheten, så att myndigheten kan organiseras på ett sätt som är ändamålsenligt för organiseringen av arbetet.

Antalet personer som berörs av reformen genom att deras uppgifter och placering i den nya organisationen påverkas är sammanlagt ca 350. Organisationsförändringen gäller tjänstemän inom de uppgifter som är gemensamma för centralförvaltningsenheten, verkställighetsenheten och brottspåföljdsregionerna samt tjänstemän vid Brottspåföljdsområdets utbildningscentral och bedömningscentrumen. För största delen av tjänstemännen vid de enheter som läggs ned förblir uppgifterna dock oförändrade i den nya organisationen.

Personalen vid fängelserna och byråerna för samhällspåföljder överförs till den brottspåföljdscentral inom vars verksamhetsområde enheten i fråga finns. Deras uppgifter förblir huvudsakligen oförändrade trots organisationsreformen. För dem syns reformen närmast i form av en omorganisering av verksamheten och av chefsarbetet.

De föreslagna ändringarna i ledningssystemet påverkar chefernas uppgifter, benämningar och antal. De nuvarande tjänsterna som direktör för Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet, enhetschef, regiondirektör, direktör för ett bedömningscentrum, direktör för verkställighetsenheten, direktör för Brottspåföljdsområdets utbildningscentral, direktör för en byrå för samhällspåföljder och fängelsedirektör dras in, och de tjänstemän som utnämns till tjänsterna eller tjänsteförhållandena i fråga överförs till chefs- eller sakkunniguppgifter i den nya organisationen. Tjänstebenämningarna kan samtidigt ändras så att de motsvarar de nya uppgifterna.

Ansvarsområdena delas in i enheter, som leds av enhetschefer. En brottspåföljdscentral ska ledas av en direktör för brottspåföljdscentralen. En enhet vid en brottspåföljdscentral ska ledas av en enhetschef. En enhetschef kan leda flera enheter, beroende på enheternas storlek. Tjänsten som direktör för en brottspåföljdscentral ska placeras inom brottspåföljdscentralens område, och direktören kommer närmare överens med arbetsgivaren om tjänstestället. Tjänsten förutsätter att direktören rör sig inom centralens område.

Reformen påverkar antalet chefer och deras uppgifter. För närvarande finns det vid Brottspåföljdsmyndigheten utöver generaldirektören 51 andra personer som sköter lednings- eller chefsuppgifter. Detta omfattar regiondirektörerna och direktörerna för de riksomfattande enheterna, fängelserna, byråerna för samhällspåföljder och bedömningscentrumen (inkl. de direktörer som

leder flera enheter) samt de chefer för ett uppgiftsområde inom centralförvaltningsenheten som har direkt underordnade.

I den nya organisationen ska det utöver generaldirektören finnas fyra direktörer för ett ansvarsområde och elva direktörer för en brottspåföljdscentral. Således finns det 16 egentliga ledningsuppgifter. Utöver dessa ska det vid de riksomfattande ansvarsområdena och vid enheterna vid brottspåföljdscentralerna finnas totalt cirka 30–40 enhetschefer. Antalet preciseras under den fortsatta beredningen.

Vid genomförandet av reformen iakttas statstjänstemannalagstiftningen, finansministeriets anvisningar och tjänste- och arbetskollektivavtal. Med alla de som berörs av reformen ska det föras ett förändringssamtal enligt lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar (1233/2013), vid vilket deras placering i den nya organisationen fastställs. Huvudregeln är att tjänsterna och de tjänstemän som utnämnts till dem överförs som ordinarie tjänstemän och att visstidsanställda tjänstemän överförs som visstidsanställda tjänstemän, om visstidsanställningen sträcker sig till tiden efter lagens ikraftträdande. Om det sker förändringar i en persons tjänsteställning, uppgifter, lön eller tjänstebenenämning, fattas ett separat beslut om tjänstereglering. På den personal som berörs av reformen tillämpas också finansministeriets beslut om personalens ställning vid organisationsförändringar. De anställda som överförs behåller de rättigheter och skyldigheter som vid tidpunkten för överföringen hänför sig till deras anställningsförhållande. I samband med reformen görs en övergång till ett enda tjänstekollektivavtal och reformeras lönesystemet.

Det ska i regel vara möjligt för de anställda att sköta uppgifterna på sitt tidigare tjänsteställe, vilket innebär att tjänstestället förblir detsamma. Tjänsterna placeras vid och personalen överförs till de enheter i den nya organisationen som motsvarar verksamhetsställena vid tidpunkten för ikraftträdandet av lagen. Den personal som placeras vid ansvarsområdena och vid enheterna inom dem ska i fortsättningen arbeta vid de verksamhetsställen där centralförvaltningsenheten och brottspåföljdsregionerna eller de riksomfattande enheterna för tillfället verkar. Personalen vid fängelserna och byråerna för samhällspåföljder placeras vid enheterna vid brottspåföljdscentralerna. Varje ansvarsområde är multilokalt. Organisationen är centraliserad även om den fysiskt sett är decentraliserad.

4.2.4 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Propositionens konsekvenser gäller huvudsakligen Brottspåföljdsmyndighetens organisation och interna verksamhet. Reformen gäller Brottspåföljdsmyndighetens strukturer och medför inga ändringar i organisationens egentliga primära uppgift. Reformen eliminerar överlappningar och förenhetligar verksamhetssätten inom organisationen.

I och med att modellen för resultatstyrning förenklas underlättas det interna administrativa arbetet, eftersom det upprättas bara ett resultatavtal för Brottspåföljdsmyndigheten. Tillsammans med brottspåföljdscentralerna utarbetas verksamhetsplaner där det fastställs vilka åtgärder brottspåföljdscentralen årligen ska vidta för att nå resultatmålen.

En modell för brottspåföljdscentralerna som baserar sig på lokalt samarbete gör det möjligt att utveckla verksamheten tillsammans och att upprätthålla nära kontakt mellan de olika enheterna i verkställighetsprocessen. Brottspåföljdscentralernas verksamhetsområden utgår enligt förslaget från landskapen, och indelningen främjar det regionala samarbetet med bland annat aktörer inom social- och hälsovården och producenter av välfärdstjänster.

RP 57/2021 rd

Lokalt behörig är enligt 10 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) den regionala förvaltningsdomstol inom vars domkrets den myndighet som fattat förvaltningsbeslutet har sitt verksamhetsområde. Om verksamhetsområdet för den myndighet som fattat beslutet finns i flera än en domkrets, är den regionala förvaltningsdomstol behörig inom vars domkrets myndigheten har sitt huvudsakliga verksamhetsställe. Om denna grund inte kan tillämpas, är den regionala förvaltningsdomstol behörig inom vars domkrets beslutet har fattats. Särskilda bestämmelser om sökande av ändring i sådana beslut av Brottspåföljdsmyndigheten som gäller enskilda brottsmisstänkta, dömda och fångar finns i fängelselagen och i andra lagar om verkställighet av påföljder. Enligt förslaget ska besvär över beslut som generaldirektören fattat med anledning av en omprövningsbegäran anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol. På så sätt kan man koncentrera kompetensen i ärenden som gäller fångar till en enda förvaltningsdomstol i stället för de nuvarande tre förvaltningsdomstolarna. Mängden besvär som behandlas vid Helsingfors förvaltningsdomstol ökar då med några tiotal. Detta har inga nämnvärda ekonomiska konsekvenser. Uppskattningen baserar sig på följande antal omprövningsbegäranden och avgöranden vid förvaltningsdomstolarna under de senaste åren:

	Omprövningsbegäranden	Förvaltningsdomstolarnas avgöranden
2017	342	53 (Helsingfors 25, Östra Finland 9, Tavastehus 14)
2018	401	61 (40, 9, 9)
2019	400	48 (19, 8, 13)
2020 (t.o.m. 31.8.)	202	10 (5, –, 5)

4.2.5 Konsekvenser för jämställdheten mellan könen

Propositionen påverkar rättssäkerheten och likabehandlingen av dem som avtjänar straff, eftersom klientprocesserna och verksamhetssätten vid de olika enheterna förenhetligas i och med ändringen av organisationsstrukturen och ledningsmodellen.

Propositionen har konsekvenser för jämställdheten mellan könen. I fortsättningen ska kompetensen i frågor som gäller kvinnor koncentreras till Brottspåföljdscentralen i Tavastehus. Denna brottspåföljdscentral ska koncentrera sig på de särskilda behoven hos kvinnliga fångar och kvinnor som avtjänar samhällspåföljd, vilket bidrar till genomförandet av utvecklingsförslagen i Brottspåföljdsmyndighetens utredning om kvinnliga intagna ([Dnr 29/090/2020](#), på finska). En stor del av de kvinnliga fångarna kommer också att placeras vid enheterna vid Brottspåföljdscentralen i Tavastehus.

4.2.6 Konsekvenser för de språkliga rättigheterna

Efter reformen tryggas tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna för dem som misstänks och dömts för brott på motsvarande sätt som i det nuvarande systemet. Organisationsreformen medför alltså inga förändringar i de nuvarande fängelsernas och andra enheternas språkliga ställning.

Fängelserna är enligt lag enspråkigt finska, eftersom de inte är myndigheter som betjänar allmänheten och deras verksamhet huvudsakligen sker enbart inom anstalten. Dessutom följer fängelsernas läge och grunderna för placeringen i fängelserna inte den territorialprincip som annars tillämpas i språklagen. Undantaget från denna princip har motiverats bland annat med att språket hos befolkningen i området på grund av fängelsernas natur endast har liten betydelse för myndighetens verksamhet. Med stöd av språklagen har justitieministeriet utfärdat en förordning om tvåspråkiga avdelningar vid Brottspåföljdsmyndigheten (1036/2017). Enligt 1 § i förordningen finns det en tvåspråkig avdelning i två fängelser i Södra Finlands brottspåföljdsregion och i tre fängelser i Västra Finlands brottspåföljdsregion. För att trygga de svenskspråkiga fångarnas rättigheter finns det vid de tvåspråkiga enheterna väktare och annan personal som behärskar svenska samt hälso- och sjukvårdstjänster, bibliotekstjänster och andra tjänster på svenska. Samhällspåföljds klienterna har rätt att använda sitt modersmål, finska eller svenska. Efter reformen tryggas tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna för dem som misstänks och dömts för brott i enlighet med språklagen och på motsvarande sätt som i det nuvarande systemet.

Behörighetsvillkor som gäller finska och svenska ska alltid fastställas i lag eller förordning, om personalens arbetsuppgifter omfattar betydande utövning av offentlig makt i förhållande till individens rättigheter och skyldigheter. Personalen vid Brottspåföljdsmyndigheten utövar betydande offentlig makt, och därför föreskrivs det särskilt om tjänstemännens språkkunskaper.

Bestämmelser om de behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper för tjänster som kräver högskoleexamen finns i 6 § i lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda (424/2003). Särskilda bestämmelser om de behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper i samband med vissa tjänstebestämmelser som inte kräver högskoleexamen ska utfärdas genom förordning. De behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper för tjänstemän som arbetar vid en tvåspråkig enhet vid Brottspåföljdsmyndigheten är goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska eller svenska.

Landskapet Åland är svenskspråkigt. På Åland finns Ålands verksamhetsenhet som hör till Åbo byrå för samhällspåföljder, som i sin tur kommer att höra till Brottspåföljdscentralen i sydvästra Finland. I enlighet med självstyrelselagen för Åland (1144/1991) ska verksamhetsenhetens arbetsspråk även i fortsättningen vara svenska. Med stöd av 42 § 1 mom. i självstyrelselagen för Åland ska bestämmelser om den språkkunskap som krävs för statsanställda i landskapet med landskapsregeringens samtycke utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om dessa krav på språkkunskaper har utfärdats i statsrådets förordning om de språkkunskaper som krävs av statsanställda i landskapet Åland (1218/2007).

Enligt 2 § 1 mom. 2 punkten i samiska språklagen (1086/2003) tillämpas lagen på de domstolar och myndigheter inom den statliga distrikts- och lokalförvaltningen vilkas ämbetsdistrikt omfattar Enare, Enontekis, Sodankylä och Utsjoki kommuner. Enligt 4 § i den lagen har en same rätt att i egen sak eller i ett ärende där han eller hon hörs använda samiska hos de myndigheter som avses i den lagen. Samernas hembygdsområde kommer att höra till Brottspåföljdscentralen i Lappland. Samernas rätt att använda samiska i egen sak tryggas genom att behandlingen av ärendet sköts av en person med kunskaper i samiska. Om det vid brottspåföljdscentralen inte finns någon med kunskaper i samiska, ska det vid behov ordnas avgiftsfri tolkning samt ges översättningar av handlingarna på det sätt som föreskrivs i samiska språklagen. Vid Brottspåföljdscentralen i Lappland strävar man efter att bland annat genom rekryteringen av personal och stöd för språkstudier säkerställa behövliga kunskaper i samiska.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

Enligt projektet för utvärdering av Brottspåföljdsmyndighetens verksamhet och strukturer gäller de huvudsakliga utmaningarna i Brottspåföljdsmyndighetens nuvarande struktur sådana ärenden som förutsätter att verksamheten är enhetlig på riksnivå. Den regionala organisationen förlänger kedjan för genomförande av målen och försvårar uppföljningen. Dessutom har ansvarsfördelningen mellan centralförvaltningen och regioncentrumen upplevts vara oklar.

Ett alternativ skulle kunna vara en modell där centralförvaltningsenheten direkt styr de lokala enheterna och där regioncentrumen läggs ned. På grund av det stora antalet enheter är det ändå inte möjligt att styra dem direkt från centralförvaltningen, och det är inte säkert att det skulle främja enhetligheten eller genomförandet av ändringarna. Detta alternativ skulle kräva utökade administrativa resurser vid enheterna, vilket på grund av det stora antalet enheter skulle leda till att behovet av resurser ökar totalt sett.

Kärnan i den regionala verksamhetens kan anses vara den regionala verkställigheten av styrningen och utvecklingen av servicekedjorna tillsammans med lokala intressentgrupper. Det smidiga samarbetet mellan slutna och öppna fängelser samt byråer för samhällspåföljder har konstaterats fungerande. Det får inte bli svårare att skapa regionala samarbetsmodeller med lokala aktörer. Detta utvecklingsarbete, som baserar sig på den nuvarande regionala närvaron, kan genomföras vid brottspåföljdscentralerna, som kan stödja sig på utvecklingsarbetet och styrningen vid de riksomfattande ansvarsområdena. Det lokala utvecklingsarbetet skulle således genomföras utan någon separat regional förvaltningsnivå.

Ett annat alternativ skulle vara att fortsätta förtydliga arbetsfördelningen mellan centralförvaltningsenheten och regioncentrumen och att utveckla ledningen i de nuvarande strukturerna. Under de senaste fem åren har man strävat efter att förtydliga arbetsfördelningen mellan centralförvaltningsenheten och regioncentrumen genom flera utvecklingsprojekt och åtgärder och genom att beskriva de viktigaste processerna och resultaten. Reviderade metoder för resultatstyrning inklusive strategikartor har i någon mån förtydligat uppgifts- och ansvarsfördelningen mellan centralförvaltningsenheten och brottspåföljdsregionerna. Satsningarna på att utveckla styrningen har endast delvis erbjudit en lösning på utmaningarna i den nuvarande organisations- och ledningsmodellen. Genom utvecklingsarbetet har man till exempel inte kunnat lösa de utmaningar i fråga om den rättsliga styrningen, personalens kompetensutveckling och bedömningscentrumens verksamhet som lyfts fram i flera undersökningar och utredningar och i riksdagens biträdande justitieombudsmans ställningstaganden.

När det gäller juridiska tjänster behöver enheterna stöd, som de för närvarande hämtar hos både regioncentrumen och centralförvaltningen. De juridiska tjänsternas roll bör stärkas jämfört med nuläget för att enheterna ska kunna stödjas i att genomföra anvisningar och praxis i enlighet med lagstiftningen. En starkare riksomfattande centralisering av de juridiska tjänsterna möjliggör ett tillräckligt kompetenskluster och stöder en enhetlig tolkning av lagstiftningen, vilket är viktigt med tanke på rättssäkerheten.

Utbildningscentralens verksamhet utgör en tydlig egen helhet vars verksamhet avviker från den övriga verksamheten vid Brottspåföljdsmyndigheten. Det är motiverat att utbildningscentralen leds och utvecklas som en egen helhet. Utbildningscentralen bör ändå i högre grad än för närvarande vara föremål för riksomfattande styrning, så att den i framtiden som en del av den övriga utvecklingen och styrningen av Brottspåföljdsmyndigheten kan stödja den strategiska reformen av Brottspåföljdsmyndigheten och det behov av kompetensutveckling den förutsätter.

En sammanslagning av bedömningscentrumen till en helhet med riksomfattande ledning främjar enhetligheten, som är viktig med tanke på rättssäkerheten, och möjliggör en bättre specialisering och i fråga om vissa uppgifter en övergång till riksomfattande arbetsköer.

Det föreslagna alternativet är det som bäst uppfyller målen för projektet.

5.2 Internationell jämförelse

Den internationella jämförelsen har gjorts i förhållande till länder vars påföljdssystemen och kriminalpolitiska tänkesätt kan jämföras med Finlands. Som jämförelseländer valdes Sverige, Danmark, Norge och Nederländerna. I alla jämförelseländer är antalet fångar i relation till folkmängden mycket lågt internationellt sett. De nordiska länderna och Nederländerna delar också samma mål för innehållet i verkställigheten av straff. De nordiska länderna har noga följt utvecklingen av och förändringarna i varandras system. Detta återspeglas också i organisationsmodellerna. I de nordiska länderna har tröskeln att ta i bruk liknande lösningar varit låg. I Sverige, Norge och Finland gör också fångelsernas läge och de långa geografiska avstånden att utgångspunkterna för organisationsstrukturen är liknande.

I utredningen kartlades hur organisationen i varje land har utvecklats under de senaste 10 åren. Straffpåföljdssystemets administrativa struktur, organiseringsätt och ledningsmodell i jämförelseländerna granskades. Det bedömdes också vilka faktorer som har haft en kritisk inverkan på förändringar i organisationen, hur styrningen och ledningen mellan olika förvaltningsnivåer fungerar och hur förvaltningsmodellen har inverkat på genomförandet av organisationens strategiska mål. Man bedömde särskilt förverkligandet av likabehandlingen av samhällspåföljdsklienterna och fångarna, vilket har konstaterats vara ett problem i Finland.

Sverige, Norge och Danmark har alla byggt upp sina nuvarande system på regional nivå. Regionerna fungerar som mellanled mellan centralförvaltningsnivån och den lokala nivån (anstalter/byråer). Hur väl regionorganisationen fungerar har bedömts i olika utredningar. I Nederländerna har förvaltningsmodellen ingen regional nivå, utan grundar sig på ledning av olika rättsliga avdelningar.

De nordiska länderna meddelade att en administrativ organisationsmodell i flera nivåer gör det svårare för informationen från ledningen att nå hela vägen ner. Målen förverkligas inte alltid på bästa möjliga sätt. Ju längre väg det är från beslutsnivån (ministeriet, centralförvaltningen) till den verkställande nivån (fångelserna, byråerna för samhällspåföljder), desto svårare upplever man det vara att verkställa besluten på samma sätt i det praktiska arbetet. I de nordiska länderna upplevde man att långa avstånd mellan de administrativa nivåerna gör organisationen mindre smidig och försämrar förmågan att reagera snabbt och flexibelt.

Både Sverige och Norge betonar särskilt att förvaltningsmodellen bör möjliggöra och stödja samarbete utanför organisationen. Den bör stödja såväl det interna samarbetet och informationsutbytet som samarbetet med utomstående samarbetspartner. De nordiska länderna delar den gemensamma uppfattningen att man för att effektivt förebygga återfallsbrottslighet behöver en stark insats av det övriga samhällets servicesystem och av andra samarbetspartner.

Både Norge och Sverige har konstaterat att rollerna och befogenhetsfördelningarna är oklara i deras regionala modeller. Norges lösning skulle vara att avskaffa en administrativ nivå (regionerna) inom organisationen, medan Sverige skulle ändra ledningsmodellen, noggrant definiera befogenhetsfördelningen i arbetsordningen och minska regionernas befogenheter. I den organisationsstruktur och ledningsmodell som föreslås i propositionen har man strävat efter att beakta de fördelar och nackdelar som enligt bedömningen finns i Sveriges, Norges och Nederländernas

organisationsmodeller. I propositionen kan Brottspåföljdsmyndighetens riksomfattande ansvarsområden i viss mån jämföras med Sveriges centraliserade ledningsmodell i matrisform, där kärn- och stödfunktionerna har fastställts. Det föreslagna sättet att ordna den operativa verksamheten i brottspåföljdscentralerna överensstämmer i stor utsträckning med Norges planer.

Sverige

I Sverige genomfördes 2015 en organisationsreform som baserade sig på observationen att ledningen och styrningen av kriminalvårdssektorn bör förtydligas avsevärt. Det fanns uppenbara brister i verksamhetens enhetlighet i de olika regionerna. Sverige ändrade organisationens ledningsmodell, men behöll de sex regionerna. Sverige har gjort en tydlig indelning av verksamheten i kärn- och stödfunktioner. Den riksomfattande styrningen förenhetligades genom att man inrättade tre avdelningar som går från centralförvaltningen ända till den lokala nivån: anstalts- och häktesavdelningen, frivårdsavdelningen, som svarar för samhällspåföljderna, samt säkerhetsavdelningen. Deras verksamhetsprincip är att förmedla enhetliga beslut till hela organisationen och att säkerställa att utvecklingen går i samma riktning i hela landet. I Sverige har det betonats att signalerna från ledningen ska vara enhetliga inom organisationen, från den högsta ledningen hela vägen ner. Detta har i organisationsstrukturen säkerställts genom en rak styrningslinje inom de tre avdelningar som utgör kärnverksamheten. Myndigheten Kriminalvården genomför också inspektioner vid verksamhetsställena för att säkerställa att praxis som stöder enhetligheten och likabehandlingen följs. Bedömningscentrumsfunktionen inom Kriminalvården är centraliserad. Centraliseringen gör det lättare att kontrollera fängelsernas kapacitet.

Kriminalvårdens organisationsreform utvärderades 2018. På basis av utvärderingen konstaterades det att organisationens förmåga till långsiktig strategisk planering hade förbättrats. Det konstaterades emellertid även att man bör satsa mer på den interna samordningen inom centralförvaltningen för att garantera att informationen från ledningen till regionerna är enhetlig i alla situationer. På basis av utvärderingen konstaterades det att förmågan att verkställa beslut ytterligare bör effektiviseras inom organisationen, både i fråga om centralförvaltningens beslut som gäller regionerna och i fråga om beslut inom centralförvaltningen.

Ledningen har hittills varit separat för fängelse och samhällspåföljder, men Kriminalvården inledde våren 2020 en utredning där man bedömer möjligheterna att slå ihop ledningen. I Finland slogs kriminalvården och fängsvården ihop redan i samband med organisationsreformen 2010.

Norge

I Norge har den nuvarande regionmodellen varit i bruk sedan 2001. Norge är det nordiska land som har haft de största svårigheterna med sin regionmodell. I en utredning 2017 kartlades fördelarna och nackdelarna med regionmodellen. Enligt utredningen fastställdes vid inrättandet av regionsystemet inte en tillräckligt tydlig befogenhetsfördelning mellan den strategiska och operativa verksamheten. Det resulterade i en modell där centralförvaltningens och regionernas roller gick in i varandra.

I Norge står man inför en organisationsreform, eftersom justitie- och beredskapsdepartementet i början av 2020 lämnade ett förslag till en ny organisationsmodell till Stortinget. Beslut i frågan väntas i början av 2021. Enligt förslaget ska den regionala nivån slopas helt och hållet, och de uppgifter som sköts på regionnivå ska fördelas mellan centralförvaltningen och den lokala nivån (fängelser/byråer). Den lokala nivån består av tolv regionala centraler som administrativt sett ska samlas kring större regionala fängelser. Man vill förenkla och förtydliga samarbetet mellan de olika nivåerna. Skillnaderna mellan de olika regionerna är så stora att de har lett till skillnader i fråga om rättvis behandling, jämlikhet och de tjänster som erbjuds de dömda. I den föreslagna

modellen med två nivåer stärks centralförvaltningens roll både i förhållande till departementet (sakkunnigroll) och i förhållande till den lokala nivån (styrande roll). De uppgifter som tidigare sköts på regional nivå ska fördelas mellan centralförvaltningsnivån och den lokala nivån (fängelser och byråer). Reformen anknyter till en större landskapsreform i Norge, som gäller bland annat tingsrättsdistrikten och polisdistrikten, som också de föreslås vara tolv till antalet.

Ett särskilt mål med reformen är att förbättra samarbetet mellan fängelserna och samhällspåföljdssystemet. I Norge talar man om sömlöshet. Det övergripande målet med reformen är att hela straffprocesskedjan ska fungera bättre och enhetligare. I utredningen betonas det att man strävar efter att utnyttja digitaliseringen för att minska betydelsen av det fysiska läget inom organisationen. Organisationen kan vara centraliserad trots att den fysiskt sett är decentraliserad och exempelvis fungerar på olika verksamhetsställen. I den nya modellen kan arbetstid överföras från förvaltningen till den lokala nivån, där det utförs målinriktat närarbete för att rehabilitera klienterna. I Norge betonar man att det inte räcker att bara ändra organisationsstrukturerna, utan att man samtidigt måste förbättra arbetsprocesserna, styrsystemen och informationssystemen. Styrsignalerna måste förstås och följas på samma sätt i hela organisationen.

Danmark

Danmarks nuvarande organisationsmodell är från 2014. Organisationen påminner på många sätt om Brottspåföljdsmyndighetens nuvarande organisation. I samband med planeringen av organisationsreformen bekantade sig danskarna intensivt med Brottspåföljdsmyndighetens organisation. I den danska organisationsmodellen strävar man systematiskt efter att förenhetliga verksamhetssätten i regionerna. Målet är att säkerställa enhetligheten genom att samordna arbetet genom olika samarbetsorgan. Samarbetsorganen fokuserar på olika substansområden (exempelvis unga, rehabilitering, säkerhet och personalförvaltning). Danskarna uppgav att det praktiska genomförandet av målen på anstaltsnivå ibland är problematiskt. Också Danmark har inlett en granskning av verksamheten i sin organisationsstruktur.

Nederländerna

I Nederländerna är fängelseförvaltningen en del av en omfattande organisation som lyder under justitieministeriet och som också svarar för ungdomsanstalter, rättspsykiatriska anstalter och centraler för återsändande av migranter. Det nuvarande systemet organiserades 2017. Bakgrunden till detta var att fängelser stängdes och att det gjordes nedskärningarna i budgeten till följd av att antalet fångar minskat avsevärt. Samhällspåföljdsarbetet är en separat funktion som arrangeras på föreningsbasis och som har gamla och starka anor som specialsocialarbete.

Förvaltningsmodellen består av två nivåer. Centralförvaltningen beslutar om ramarna för verksamheten och principerna för klientarbetet, medan anstalternas direktörer svarar för den praktiska verkställigheten. Personalen vid organisationens olika avdelningar (fängelser, rättspsykiatri, återsändande, unga) används flexibelt i olika uppgifter. På detta sätt drar man största möjliga nytta av olika slags kompetens. Det finns ingen egentlig regionförvaltning inom organisationen. Holländarna sade sig huvudsakligen vara nöjda med sin organisation, men det förekommer ibland spänningar mellan den centraliserade styrningen och den lokala handlingsfrihet som direktörerna för anstalterna vill ha.

6 Remissvar

Yttranden om propositionsutkastet lämnades av 15 aktörer. De ställde sig huvudsakligen positiva till propositionens målsättning och viktigaste förslag. Till exempel ansågs det att nätverks-samarbetet kommer att fungera väl i den föreslagna organisationsmodellen.

Av vissa utlåtanden framgick det att beskrivningen av den föreslagna lednings- och verksamhetsmodellen behövde vara mer detaljerad än beskrivningen i utkastet. Detta gäller till exempel förhållandet och arbetsfördelningen mellan ansvarsområdet för operativ verksamhet och brottspåföljdscentralerna. När det gäller målet att öka enhetligheten i Brottspåföljdsmyndighetens verksamhet konstaterades det å ena sidan att de föreslagna centraliseringarna av beslutsfattandet medför att ansvarsområdena får en omfattande uppgift att fatta enskilda beslut. Å andra sidan föreslås det att beslutsfattandet fördelas på elva brottspåföljdscentraler, vilket kan vara besvärligt med tanke på enhetligheten. Vid den slutliga beredningen av propositionen lades vikt vid att beskriva och motivera dessa aspekter.

I vissa yttranden önskade man att säkerhetsverksamheten skulle få en tydligare ställning i organisationen. Beskrivningen av hur de säkerhetsrelaterade uppgifterna sköts i den nya organisationen har preciserats i propositionen.

Brottspåföljdsmyndigheten föreslog i sitt utlåtande att det utöver den föreslagna riksomfattande arbetsordningen ska utarbetas en egen arbetsordning för varje brottspåföljdscentral. Denna ändring har gjorts i propositionen.

Riksdagens justitieombudsmans kansli tog i sitt utlåtande ställning till läget för Brottspåföljdsmyndighetens rättsliga styrning och interna laglighetskontroll. De problem som lyftes fram i utlåtandet kan i väsentlig grad undanröjas med hjälp av den rättsenhet som planeras inom ansvarsområdet för utveckling och styrning. Till propositionen har fogats en beskrivning av hur modellen för verksamheten mellan rättsenheten och ansvarsområdena ser ut.

Finansministeriet ansåg det önskvärt att förhållandet mellan den riksomfattande behörigheten och den regionala behörigheten beskrivs närmare i propositionen. Finansministeriet ansåg att den föreslagna normuppsättningen för styr- och ledningsmodellen är indelad i onödigt många steg. Dessutom bör det klargöras till vilka delar det föreskrivs om organisationens och ledningens uppgifter genom förordning av statsrådet och till vilka delar det bestäms om detta i arbetsordningen. I avsnittet om personalens ställning bör det klargöras att inget ämbetsverk ska läggas ned, att det inte ska inrättas något nytt ämbetsverk och att inga uppgifter ska överföras från ett ämbetsverk till ett annat. Bestämmelserna i fråga bör formuleras i enlighet med detta, och vissa föreslagna bestämmelser bör strykas. Finansministeriets anmärkningar har beaktats vid den slutliga beredningen av propositionen.

I yttrandena kommenterades dessutom vissa enskilda tekniska ändringar och motiveringarna till dem.

Information om remissbehandlingen (på finska) finns på adressen

<https://www.lausuntopalvelu.fi/SV/Proposal/Participation?proposalId=5023c534-8054-4c3b-b8dc-342929fa1d68>

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om Brottspåföljdsmyndigheten

1 kap. Brottspåföljdsmyndighetens uppgifter och organisation

1 §. Tillämpningsområde. Den föreslagna lagen innehåller bestämmelser om Brottspåföljdsmyndighetens organisation, uppgifter och förvaltning. Bestämmelserna gäller bland annat organisationsstrukturen, de olika verksamhetsenheternas uppgifter samt ledningen och avgörandet av ärenden. Närmare bestämmelser om Brottspåföljdsmyndighetens organisation, uppgifter och förvaltning ska utfärdas genom förordning av statsrådet.

2 §. Brottspåföljdsmyndighetens uppgifter. Brottspåföljdsmyndigheten ska ha till uppgift att övervaka dem som dömts till villkorligt fängelsestraff, att verkställa ungdomsstraff, samhällstjänst, övervakningsstraff, ovillkorligt fängelsestraff, förvandlingsstraff för böter och kombinationsstraff, att övervaka villkorligt frigivna och att verkställa häktning. Dessutom ska Brottspåföljdsmyndigheten sköta de andra uppgifter som enligt lagstiftningen ankommer på den. Bestämmelsen motsvarar 3 § i den gällande lagen. Bestämmelser om verkställigheten av dessa påföljder har utfärdats i följande lagar: lagen om verkställighet av samhällspåföljder (400/2015), fängelselagen, lagen om övervakad frihet på prov (629/2013) och lagen om verkställighet av kombinationsstraff (801/2017). Enligt dessa lagar är syftet med verkställighet av straff att öka de brottsmisstänkta och dömdas beredskap för ett liv utan kriminalitet och att främja deras livshantering och anpassning i samhället. Dessa mål eftersträvas bland annat genom tryggheten av en lagenlig, enhetlig och säker verkställighet och genom rehabilitering och stöd under påföljdstiden. Enligt 1 kap. 3 § i häktninglagen (768/2005) är syftet med häktning att säkerställa förundersökningen av ett brott, domstolsbehandlingen och straffverkställigheten samt att förhindra fortsatt brottslig verksamhet. De nämnda lagarna innehåller detaljerade bestämmelser om verkställighet av påföljder och häktning. I den föreslagna 2 § konstateras det att Brottspåföljdsmyndigheten ska sköta de andra uppgifter som enligt lagstiftningen ankommer på myndigheten. Andra uppgifter som enligt gällande lagstiftning ankommer på Brottspåföljdsmyndigheten är sådan sammanställning av påföljdsutredning som avses i lagen om utredning av unga brottsmisstänkta situation (633/2010) samt sådan teknisk övervakning av häktningsarrest som ålagts den dömda i stället för häktning eller hållande i häkte som avses i 2 kap. 12 d § 3 mom. i tvångsmedelslagen (806/2011) och sådan övervakning och verkställighet av häktningsarrest som avses i 2 kap. 12 f § i den lagen. Det är möjligt att nya påföljder införs när påföljdssystemet utvecklas eller att andra nya uppgifter anvisas Brottspåföljdsmyndigheten.

3 §. Brottspåföljdsmyndighetens organisation. Enligt det föreslagna 3 § 1 mom. hör Brottspåföljdsmyndigheten till justitieministeriets förvaltningsområde och verkar under styrning och övervakning av ministeriet. Bestämmelsen innebär att justitieministeriet fortsättningsvis bland annat svarar för resultatstyrningen av Brottspåföljdsmyndigheten och övervakar lagenligheten i Brottspåföljdsmyndighetens verksamhet. Vidare enligt det föreslagna 1 mom. är Brottspåföljdsmyndigheten ett riksomfattande ämbetsverk vars verksamhetsområde omfattar hela landet. Bestämmelserna i momentet motsvarar 1 § i den gällande lagen.

Enligt det föreslagna 3 § 2 mom. består Brottspåföljdsmyndigheten av ansvarsområden. Ansvarsområdena ersätter de delar i den nuvarande organisationen som utgörs av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet, brottspåföljdsregionerna, bedömningscentrumen och verkställighetsenheten. Brottspåföljdsmyndigheten ska bestå av följande fyra ansvarsområden: 1) utveckling och styrning, 2) klientprocesser, 3) förvaltnings- och stödtjänster och 4) operativ verksamhet. De ska i sin tur vara indelade i enheter. Närmare bestämmelser om ansvarsområdena och deras uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

Ansvarsområdet för utveckling och styrning ska bland annat svara för utveckling och styrning av Brottspåföljdsmyndigheten, strategiarbete och resultatstyrning, forskningsverksamhet och statistikproduktion, utveckling av ledarskapet, personalens kompetensutveckling och utbildning, författningsstyrning, rättslig styrning, laglighetskontroll samt uppgifter som personuppgiftsansvarig. Ett centralt mål med reformen är att utveckla Brottspåföljdsmyndighetens interna juridiska verksamhet. Brottspåföljdsmyndighetens enheter behöver juridiska tjänster och stöd, som de för närvarande hämtar hos både regioncentrumen och centralförvaltningen. Genom reformen strävar man efter att stärka de juridiska tjänsternas roll för att den operativa verksamheten ska kunna stödjas i att genomföra anvisningar och praxis i enlighet med lagstiftningen. De juristuppgifter som är avsedda som stöd för den operativa verksamheten kan avskiljas från rättsenhetens övriga uppgifter, så att de jurister som ger juridisk rådgivning inte deltar i regelstyrningen, laglighetskontrollen eller behandlingen av omprövningsbegäranden. Genom detta arrangemang tryggas det oberoende som de sistnämnda uppgifterna kräver. Den föreslagna organiseringen av de juridiska tjänsterna stöder också andra ansvarsområden. En starkare riksomfattande centralisering av de juridiska tjänsterna möjliggör ett tillräckligt kompetenskluster och stöder en enhetlig tolkning av lagstiftningen, vilket är viktigt med tanke på rättssäkerheten.

Ansvarsområdet för klientprocesser ska svara för styrning, utveckling och uppföljning av Brottspåföljdsmyndighetens klientprocesser, tryggande av ett kvalitativt och säkert genomförande av klientarbetet, klientbedömning samt formell och internationell verkställighet. Ett av målen med reformen är att effektivisera och förenhetliga bedömningsverksamheten i anslutning till åläggande och verkställighet av påföljder. I detta syfte ska det inom ansvarsområdet för klientprocesser i stället för de nuvarande tre separata bedömningscentrumen inrättas en enhet för klientbedömning med riksomfattande ansvar för bedömningen och planeringen av strafftiden. Ansvarsområdet ska också styra civilbedömningsarbetet vid enheterna. Det är viktigt att bedöma för det första vilka åtgärder som behövs för att man ska kunna förbättra de dömdas möjligheter till ett liv utan kriminalitet och upprätthålla anstaltsordningen och för det andra vilka möjligheter som står till buds. Genom att centralisera sakkunskapen i bedömningsarbetet kan man uppnå operativa fördelar och bättre än för närvarande säkerställa en enhetlig behandling av de dömda exempelvis vid placering i fängelse eller i sysselsättning. Inom ansvarsområdet för klientprocesser inrättas en verkställighetsenhet, som svarar för den formella verkställigheten och för både den nationella och den internationella verkställigheten. Uppgifterna i anslutning till den formella verkställigheten omfattar beslut om strafftiden och administrativ verkställighet av häktning. Uppgifterna omfattar även att ta emot domar ur registret över avgöranden och meddelanden om avgöranden i justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem, att utreda om domarna är verkställbara, att sända domarna för verkställighet till bedömningsenheten, som svarar för bedömningen av klienter och fångar och för planeringen av strafftiden, till byråerna för samhällspåföljder och till fängelserna samt att efterlysa personer som flyr från avtjänandet av en påföljd. Den internationella verkställigheten handlar bland annat om att ordna överföring av verkställigheten av påföljder mellan stater.

Ansvarsområdet för förvaltnings- och stödtjänster ska bland annat sköta uppgifter inom Brottspåföljdsmyndighetens personalförvaltning, arbetsgivaruppgifter, uppgifter inom ekonomiförvaltning, upphandling, IKT-tjänster, lokaler och säkerhetsteknik, registratorskontor och arkivfunktion samt allmänna sekreterartjänster.

Ansvarsområdet för operativ verksamhet ska i enlighet med lagstiftningen och Brottspåföljdsmyndighetens strategier svara för verkställigheten av påföljder och häktning. Denna uppgift handlar även om att utveckla och leda samarbetet med intressentgrupper så att Brottspåföljdsmyndigheten blir en del av samhällets servicesystem. Det är viktigt att de klient-, rehabiliterings- och serviceplaner som Brottspåföljdsmyndigheten och andra aktörer utarbetar samordnas.

Enligt det föreslagna 3 § 3 mom. finns det inom Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet brottspåföljdscentraler för verkställigheten av straff och häktning. Vid brottspåföljdscentralerna finns enheter, som utgörs av byråer för samhällspåföljder, fängelser och andra enheter. Vid dessa enheter genomförs den egentliga operativa verkställigheten av straff och häktning. De andra enheterna vid brottspåföljdscentralerna kan vara till exempel enheter som fokuserar på fängstransporter, elektronisk övervakning eller stödpatrullverksamhet. De anställda vid brottspåföljdscentralerna arbetar vid ett fängelse, en byrå för samhällspåföljder eller någon annan enhet vid brottspåföljdscentralen eller vid flera av enheterna. Vissa sakkunnigtjänster och administrativa uppgifter ska ordnas så att enheterna inom den operativa verksamheten kan koncentrera sig på praktiska verkställighetsuppgifter och så att de tjänster enheterna behöver ordnas av ansvarsområdena.

I fråga om det förhållande och den arbetsfördelning som föreslås mellan ansvarsområdet för operativ verksamhet, de övriga ansvarsområdena och brottspåföljdscentralerna konstateras följande: Den operativa verksamheten vid Brottspåföljdsmyndigheten ska ledas i form av en linjeorganisation, medan styrningen av utvecklingsuppgifter, regelstyrning, klientprocesser och administrativa uppgifter sker i matrisform. När styrningen av den operativa verksamheten sker i form av en linjeorganisation, fungerar organisationen smidigare och blir verkställighetsförmågan bättre, och genom att den utvecklande styrningen sker i matrisform stöds den riksomfattande enhetligheten och enhetliga funktioner. För närvarande sysselsätts fängelsedirektörerna i stor utsträckning av bland annat lokalfrågor och administrativa frågor. I fortsättningen sköts dessa ärenden centraliserat inom ansvarsområdet för förvaltnings- och stödtjänster, vilket frigör mer tid för ledningen av verksamhetsområdet och av verksamheten vid brottspåföljdscentralerna. Kring olika kompetenser och funktioner bildas sakkunnig- och kompetensnätverk, vilket stärker en enhetlig ledning, verksamhetsmodeller, genomförande av verksamheten och en smidig utveckling av verksamheten. Sådana nätverk kan bildas exempelvis kring fångarnas studier, fångarbetet och avtjänandet av samhällspåföljder. Brottspåföljdscentralerna ska inte bara få verksamhetsmål, utan också föregripande stöd och styrning vid utvecklingen av kärnverksamheten samt stöd i efterhand bland annat på basis av rapportering, uppföljning av indikatorer, klientrespons och observationer från laglighetskontrollen. I lednings- och chefsuppgifterna framhävs utöver personalledningen också delområden inom kärnverksamheten, såsom säkerhet, rättslighet och samarbete med intressentgrupper. Ledningen av nätverk är en ny uppgift som förutsätter att man kontinuerligt utvecklar och utvecklas. Särskild vikt ska läggas vid personalledningen och chefsarbetet. Inom ansvarsområdet för operativ verksamhet skapas strukturer för utveckling av de olika delområdena av ledarskapet. Ett mål är att man framöver med hjälp av dessa strukturer ska föra en öppen gemensam diskussion om verksamhetens utvecklingsbehov och om lyckade verksamhetsmodeller.

Enligt det föreslagna 3 § 3 mom. utfärdas närmare bestämmelser om brottspåföljdscentralerna och deras verksamhetsområden genom förordning av statsrådet. I och med reformen inrättas elva brottspåföljdscentraler. Bestämmelser om byråerna för samhällspåföljder, fängelserna och de andra enheterna vid brottspåföljdscentralerna, som utövar betydande offentlig makt, utfärdas genom förordning av justitieministeriet. I den föreslagna lagen används på svenska benämningen byrå för samhällspåföljder i motsats till i den gällande lagen, där benämningen är enhet för samhällspåföljder. Ändringen görs för att förenhetliga terminologin i lagstiftningen. Enligt gällande lagstiftning fattar justitieministeriet beslut om att inrätta och lägga ned ett fängelse och generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten om att inrätta och lägga ned en enhet för samhällspåföljder eller en annan enhet. Eftersom dessa enheter utövar betydande offentlig makt föreslås det att bestämmelser om dem utfärdas genom förordning av justitieministeriet. När organisationsreformen träder i kraft ska också en förordning av justitieministeriet träda i kraft där det anges vilka enheter vid brottspåföljdscentralerna som utövar betydande offentlig makt. När

en ny enhet inrättas eller en befintlig enhet läggs ned, ändras förordningen. En enhet ska således inrättas och läggas ned genom förordning av justitieministeriet.

Säkerhet är en nödvändig förutsättning för verkställighet av straff och häktning. Det gäller hela samhällets, anstaltens och individens säkerhet. Vid Brottspåföljdsmyndigheten utgörs säkerheten av flera olika delområden. Den föreslagna organisationens alla ansvarsområden och enheter ansvarar för säkerheten inom sitt område. Ansvarsområdet för operativ verksamhet ska svara för den övergripande ledningen av den operativa säkerheten. Ansvarsområdet för utveckling och styrning ska svara för utvecklingen av säkerhetsarbetet. Ansvarsområdet för förvaltnings- och stödtjänster ska svara bland annat för att lokalerna är säkra samt för säkerhetsteknik och ansökan om säkerhetsutredningar. Ansvarsområdet för klientprocesser ska svara för säkerheten i de processer som gäller klientbedömningar, planer för strafftiden och placering av fångar. Brottspåföljdscentralerna i sin tur ska svara för att verkställigheten genomförs på ett säkert sätt.

Ansvarsområdena för utveckling och styrning, klientprocesser och operativ verksamhet har sådan beslutanderätt som gäller brottsmisstänkta och dömda och som påverkar individens rättsliga ställning. Det är fråga om avgörande av ärenden som gäller verkställighet av straff och häktning och som berör individens rättigheter eller skyldigheter. Exempelvis ska det i lagen om verkställighet av samhällspåföljder och i fängselagen föreskrivas att ansvarsområdet för utveckling och styrning ska ha beslutanderätt i fråga om ändringssökande, ansvarsområdet för klientprocesser i fråga om planen för strafftiden samt ansvarsområdet för operativ verksamhet i stor utsträckning i fråga om de praktiska arrangemangen kring verkställigheten.

Varje ansvarsområde ska också svara för sina utvecklings- och utbildningsuppgifter.

Enligt det föreslagna 3 § 4 mom. finns Brottspåföljdsområdets utbildningscentral, som det föreskrivs om i lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral, inom Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för utveckling och styrning. Enligt 4 § 1 mom. i den gällande lagen om Brottspåföljdsmyndigheten finns det vid Brottspåföljdsmyndigheten en utbildningscentral, och enligt 4 mom. i den paragrafen ingår bestämmelser om utbildningscentralen i lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral. I och med den föreslagna bestämmelsen placeras utbildningscentralen inom ett av Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområden. Enligt 1 § 1 mom. i lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral är utbildningscentralen en enhet vid Brottspåföljdsmyndigheten. Utbildningscentralen har till uppgift att ordna utbildning som leder till yrkesinriktad examen inom brottspåföljdsområdet och fortbildning samt bedriva forsknings- och utvecklingsverksamhet inom sitt eget område. Lagen innehåller bestämmelser om utbildningscentralens förvaltning, undervisning och examina samt de studerandes rättigheter och skyldigheter. Till utbildningscentralens förvaltning hör en direktion och en direktör. Enligt 2 § 1 och 2 mom. i lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral har utbildningscentralen en direktion som tillsätts av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten för fyra år i sänder. Direktionen har till uppgift att utveckla, följa och stödja utbildningscentralens verksamhet samt avgöra rättelseyrkanden och andra ärenden som hör till dess behörighet. Enligt 4 § i den lagen har utbildningscentralen en direktör som utnämns av generaldirektören Brottspåföljdsmyndigheten. Direktören har till uppgift att leda och utveckla utbildningscentralens verksamhet samt svara för att verksamheten ger resultat och är kvalitativ och för att målen nås. I lagens 5 § föreskrivs det om utbildningscentralens beslutanderätt. Ärendena avgörs av direktören, om inte något annat föreskrivs i lagen eller med stöd av den i förordning av statsrådet. I arbetsordningen kan direktören bestämma att ett ärende som hör till direktörens behörighet ska avgöras av någon annan tjänsteman vid utbildningscentralen, med undantag för ärenden som enligt lag eller förordning av statsrådet ska avgöras av direktören. Statsrådets förordning om Brottspåföljdsområ-

dets utbildningscentral innehåller bestämmelser om utbildningscentralens uppgifter, förvaltning, yrkesinriktade examensutbildning och personal. Särskilda bestämmelser om utbildningscentralen ska fortfarande finnas i lagen och statsrådets förordning om utbildningscentralen. I den nya organisationen leds utbildningscentralen av en enhetschef. De ändringar i de gällande bestämmelserna som organisationsreformen föranleder beskrivs nedan i specialmotiveringen till ändringen av lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral.

Enligt det föreslagna 3 § 5 mom. svarar Enheten för hälso- och sjukvård för fångar, som det föreskrivs om i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar, för ordnandet av hälso- och sjukvård för fångar. Sedan ingången av 2016 har hälso- och sjukvården för fångar och häktade ordnats av Enheten för hälso- och sjukvård för fångar, som är underställd Institutet för hälsa och välfärd och vars verksamhetsområde omfattar hela landet. Enligt 4 § 1 mom. i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar hör den allmänna styrningen, utvecklingen och ledningen av och tillsynen över Enheten för hälso- och sjukvård för fångar till Institutet för hälsa och välfärd. Enligt 8 § i den lagen har social- och hälsovårdsministeriet hand om den allmänna styrningen, planeringen, utvecklingen och tillsynen av hälso- och sjukvården för fångar. Enligt 9 § 1 mom. utövar regionförvaltningsverket tillsyn över lagligheten i den hälso- och sjukvård för fångar som ordnas och produceras av Enheten för hälso- och sjukvård för fångar och utövar styrning med anknytning till vården. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 4 § 2 mom. i den gällande lagen om Brottspåföljdsmyndigheten.

I det föreslagna 3 § 6 mom. föreskrivs det på motsvarande sätt som i det gällande 4 § 4 mom. att bestämmelser om den avvikande språkliga ställningen för enheter som svarar för verkställighet av fängelsestraff och häktning finns i språklagen. Enligt 17 § 2 mom. i grundlagen ska vars och ens rätt att hos myndigheter i egen sak använda sitt eget språk, antingen finska eller svenska, samt att få expeditioner på detta språk tryggas genom lag. Enligt 6 § 1 mom. 2 punkten i språklagen är statliga centralförvaltningsmyndigheter och andra myndigheter, vilkas ämbetsdistrikt omfattar kommuner som har olika språk eller minst en tvåspråkig kommun, tvåspråkiga. I 40 § i språklagen föreskrivs det dock att de enheter som svarar för verkställighet av fängelsestraff och häktning är enspråkigt finska. Med stöd av ett bemyndigande i språklagen har justitieministeriet utfärdat en förordning, enligt vilken det finns en tvåspråkig avdelning i två fängelser i Södra Finlands brottspåföljdsregion och i tre fängelser i Västra Finlands brottspåföljdsregion. Grunderna för dessa specialarrangemang behandlas ovan i avsnitt 4.2.6, som gäller propositionens språkliga konsekvenser.

4 §. Brottspåföljdscentralernas uppgifter. Enligt förslaget ska en brottspåföljdscentral inom sitt verksamhetsområde svara för de operativa uppgifterna vid verkställighet av straff och häktning. I samband med reformen inrättas elva brottspåföljdscentraler. Närmare bestämmelser om brottspåföljdscentralerna och deras verksamhetsområden utfärdas genom förordning av statsrådet. I Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning ska det bestämmas närmare om brottspåföljdscentralernas interna organisation, arbetsfördelning, ledning, uppgifter och organisering av uppgifterna. Så som konstateras i motiveringen till 3 § centraliseras sakkunniguppgifter och administrativa uppgifter till Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområden så att enheterna inom den operativa verksamheten bättre än för närvarande kan koncentrera sig på de praktiska verkställighetsuppgifterna.

En brottspåföljdscentral ska svara för lagligheten, enhetligheten och resultaten i sin verksamhet och för utvecklandet av verkställigheten av straff och häktning under styrning av ansvarsområdena. I motiveringen till det föreslagna 3 § 3 mom. behandlas förhållandet och arbetsfördelningen mellan ansvarsområdena och brottspåföljdscentralerna.

Bestämmelser om uppgifterna för byråer för samhällspåföljder och fängelser finns fortsättningsvis i lagen om verkställighet av samhällspåföljder, fängeslagen, häktningslagen och annan lagstiftning om verkställighet av påföljder. Dessa uppgifter och skyldigheter förändras inte i samband med reformen. Vid verkställigheten ska man således svara för individernas, anstaltarnas och samhällets säkerhet, sträva efter att öka personernas möjligheter till ett liv utan kriminalitet och även i övrigt handla i enlighet med lagstiftningen och de strategiska målen för brottspåföljdsområdet. Verkställigheten av straff och häktning utgör en kraftig inskränkning i individens, även andra än brottsmisstänkta och dömda, rättsliga ställning. Verksamheten regleras i detalj i lag. I dessa uppgifter accentueras särskilt lagenligheten i verksamheten samt tryggheten av en enhetlig och jämlik behandling av dem som avtjänar påföljder vid olika brottspåföljdscentraler. Brottspåföljdsmyndighetens verksamhet ska också ge resultat. Brottspåföljdscentralen ska svara för att dess egen verksamhet ger resultat. Vid årliga resultatförhandlingar med ledningen för ansvarsområdet för operativ verksamhet ska man avtala om brottspåföljdscentralens uppgifter och om de resurser som krävs för att utföra dem.

I det föreslagna 4 § 1 mom. föreskrivs det vidare att en brottspåföljdscentral inom sitt verksamhetsområde ska samarbeta med andra myndigheter och andra aktörer. Det krävande målet att öka möjligheterna till ett liv utan kriminalitet förutsätter samarbete i synnerhet med aktörer inom missbrukarvård och rehabilitering och andra aktörer inom socialvården. I uppgifter som hänförs till säkerheten och till ett korrekt genomförande av straffprocessen behövs samarbete i synnerhet med förundersökningsmyndigheterna, Åklagarmyndigheten och domstolsväsendet. Utöver ovannämnda uppgifter ska en brottspåföljdscentral även utföra de övriga uppgifter som Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområden särskilt har påfört brottspåföljdscentralen.

Enligt det föreslagna 4 § 2 mom. ska en brottspåföljdscentral också sköta andra uppgifter än de i 1 mom. avsedda uppgifter som den har enligt lag eller Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning. Andra uppgifter som enligt lag ska skötas av Brottspåföljdsmyndigheten är de i motiveringen till 2 § nämnda uppgifterna att sammanställa påföljdsutredning i anslutning till utredning av unga brottsmisstänkta situation och genomföra teknisk övervakning och verkställighet av häktningsarrest enligt tvångsmedelslagen samt uppgiften att genomföra teknisk övervakning av förstärkt reseförbud.

Enligt det föreslagna 4 § 2 mom. kan Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområden påföra en brottspåföljdscentral en annan brottspåföljdscentralens uppgifter, om det behövs för att målen för verkställigheten av straff eller häktning ska nås, för att jämna ut arbetet, för att utnyttja tillgänglig specialkompetens eller av någon annan särskild orsak. Det kan till exempel vara fråga om att beakta särskilda säkerhetskrav vid placeringen av fångar eller om att genomföra ett särskilt verksamhetsprogram vid bara ett fåtal brottspåföljdscentraler. Direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet ska ha det övergripande ansvaret för att den operativa verksamheten vid verkställigheten av påföljder och häktning är lagenlig och ändamålsenlig, och direktören ska därför utvärdera brottspåföljdscentralernas förutsättningar att sköta sina uppgifter och möjligheter att åta sig en annan brottspåföljdscentralens uppgifter.

2 kap. **Brottspåföljdsmyndighetens ledning och avgörande av ärenden**

5 §. Ledning. Enligt det föreslagna 5 § 1 mom. leds Brottspåföljdsmyndigheten av en generaldirektör. Generaldirektören är en i 26 § 4 punkten i statstjänstemannalagen (750/1994) avsedd chef för ett ämbetsverk som anges genom förordning av statsrådet, vilket innebär att generaldirektören enligt 9 a § 1 mom. i statstjänstemannalagen utnämns för en tid av fem år. Utnämningsbeslutet fattas av statsrådet.

Enligt det föreslagna 5 § 2 mom. leds ett ansvarsområde inom Brottspåföljdsmyndigheten av en direktör för ansvarsområdet och en enheten inom ett ansvarsområde av en enhetschef. Indelningen i ansvarsområden och uppgiften som direktör för ett ansvarsområde är nya inom Brottspåföljdsmyndigheten. Denna ledningsuppgift omfattar ett ansvar för att ansvarsområdets resurser fördelas så att ansvarsområdet kan sköta sina uppgifter i enlighet med lag och de strategiska målen. Uppgiften omfattar också ansvaret för utvecklingen av ansvarsområdets verksamhet. En enhet inom ett ansvarsområde leds av en enhetschef. Det är fråga om enhetschefer på en annan nivå än enhetscheferna för byråer för samhällspåföljder, fängelser och andra enhet vid brottspåföljdscentralerna.

Enligt det föreslagna 5 § 3 mom. leds en brottspåföljdscentral av en direktör för brottspåföljdscentralen. Uppgiften som direktör för en brottspåföljdscentral är ny. Den motsvarar delvis uppgiften som regiondirektör för en brottspåföljdsregion enligt den gällande lagen och organisationen, och delvis också centralförvaltningsenhetens utvecklingsuppgifter. Direktören för brottspåföljdscentralen svarar för verkställigheten av de fängelsestraff och samhällspåföljder som föreskrivits för brottspåföljdscentralen eller bestämts i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning och för verkställigheten av häktning. Dessutom leder och utvecklar direktören brottspåföljdscentralens verksamhet och svarar för lagenligheten, enhetligheten och resultatet i brottspåföljdscentralens verksamhet. Enligt den andra meningen i det föreslagna 3 mom. leds enheterna vid brottspåföljdscentralerna, det vill säga byråerna för samhällspåföljder, fängelserna och andra enheter vid brottspåföljdscentralerna, av en enhetschef. I den föreslagna reformen slopas användningen av benämningen direktör i ledningen av byråer för samhällspåföljder och fängelser. Två eller flera enheter vid en brottspåföljdscentral kan också ha en gemensam enhetschef. Denna lösning kan tillämpas på mindre enheter.

Bestämmelser om uppgifterna för generaldirektören, direktörerna för ansvarsområdena, direktörerna för brottspåföljdscentralerna, enhetscheferna inom ansvarsområdena och enhetscheferna inom brottspåföljdscentralerna ska finnas i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning.

6 §. Avgörande av ärenden. Det föreslagna 6 § 1 mom. innehåller för det första bestämmelser om generaldirektörens beslutanderätt, enligt vilka generaldirektören avgör ärenden som gäller hela Brottspåföljdsmyndigheten, om det inte har föreskrivits eller bestämts i Brottspåföljdsmyndighetens eller brottspåföljdscentralens arbetsordning att någon annan tjänsteman ska avgöra dem. Med stöd av den gällande lagstiftningen har generaldirektören beslutanderätt bara i vissa frågor, exempelvis när det gäller en enskild fånge. Enligt de föreslagna ändrade bestämmelserna om beslutanderätt i fråga om verkställighet av påföljder har generaldirektören ingen annan beslutanderätt i fråga om enskilda brottsmisstänkta och dömda än i fråga om begäran om omprövning av beslut som fattats av direktören för ett ansvarsområde.

I det föreslagna 6 § 1 mom. finns för det andra bestämmelser om motsvarande beslutanderätt för direktören för ett ansvarsområde, direktören för en brottspåföljdscentral och en enhetschef vid en brottspåföljdscentral i fråga om deras verksamhetsenheter som för generaldirektören i fråga om hela Brottspåföljdsmyndigheten. I synnerhet direktörerna och enhetscheferna vid brottspåföljdscentralerna har i fråga om enskilda häktade, dömda och fångar omfattande beslutanderätt enligt lag, det vill säga lagen om verkställighet av samhällspåföljder, fängelselagen, häktningslagen och annan lagstiftning om verkställighet av påföljder.

Enligt det föreslagna 6 § 2 mom. kan generaldirektören i enskilda fall förbehålla sig beslutanderätten i ärenden som enligt bestämmelser någon annanstans än i lag ska avgöras av en annan tjänsteman vid myndigheten. Dessutom kan direktören för ett ansvarsområde, direktören för en brottspåföljdscentral och en enhetschef vid en brottspåföljdscentral i enskilda fall förbehålla sig beslutanderätten i ärenden som enligt bestämmelser någon annanstans än i lag ska avgöras av

en tjänsteman som är underställd honom eller henne. Det behöver inte föreskrivas om en möjlighet för enhetscheferna inom ansvarsområdena att förbehålla sig beslutanderätten, eftersom direktören för ansvarsområdet vid behov kan förbehålla sig beslutanderätten.

7 §. Avgörande av förvaltningsklagan. Med förvaltningsklagan avses en anmälan till en högre eller övervakande myndighet om att den myndighet eller tjänsteman som klagan gäller har handlat felaktigt eller lagstridigt. Klagan kan också gälla en myndighet eller tjänsteman som har underlåtit att fullgöra sina skyldigheter eller som har försummat sina tjänsteåligganden. Enligt den föreslagna 7 § ska förvaltningsklagan som har anförts hos Brottspåföljdsmyndigheten över myndigheten eller dess tjänstemäns verksamhet avgöras av direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning eller den tjänsteman inom ansvarsområdet som bestämts i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning. Klagan som har anförts över ett ansvarsområdes direktörs verksamhet avgörs av generaldirektören. Klagan som har anförts över generaldirektörens verksamhet avgörs av justitieministeriet. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar i huvudsak 9 § i den gällande lagen. Enligt förslaget görs dock i två fall överföringar av behörigheten nedåt inom organisationen. För det första ska förvaltningsklagan som har anförts över Brottspåföljdsmyndighetens eller dess tjänstemäns verksamhet inte längre avgöras av generaldirektören. För det andra ska klagan som anförts över generaldirektörens ställföreträdarens verksamhet inte längre avgöras av justitieministeriet. Om klagan har anförts över generaldirektörens ställföreträdarens verksamhet som denne utövat uttryckligen i egenskap av generaldirektör, avgörs klagan emellertid av justitieministeriet. Dessa ändringar står i samklang med de andra överföringar av befogenheter som föreslås i samband med reformen. Bestämmelsen påverkar inte rätten att anföra klagomål hos de högsta laglighetsövervakarna och inte heller avgörandet av sådana klagomål.

3 kap. **Särskilda bestämmelser**

8 §. Handläggning av skadeståndsärenden som gäller Brottspåföljdsmyndigheten. Enligt den föreslagna 8 § finns bestämmelser om handläggning av de skadeståndsärenden som gäller Brottspåföljdsmyndigheten i lagen om statens skadeståndsverksamhet. Behörig myndighet i skadeståndsärenden som hör till tillämpningsområdet för den lagen är Statskontoret. Innan ett skadeståndsärende avgörs ska Statskontoret ge den myndighet inom vars ansvarsområde skadan har uppkommit tillfälle att bli hörd, om det inte är uppenbart obehövligt. Bestämmelser om företrädande av Brottspåföljdsmyndigheten vid myndigheter utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §. Avgiftsbelagda prestationer i fångarbete och anstaltsförsäljning. I den föreslagna 9 § föreskrivs det att fångarnas arbetsprestationer är avgiftsbelagda. Utgångspunkten är att priserna ska bestämmas på företagsekonomiska grunder i enlighet med 7 § i lagen om grunderna för avgifter till staten, men på grund av fångarbetets särskilda karaktär kan priserna sänkas så att de motsvarar gängse prisnivå. På motsvarande sätt ska priserna på produkterna i anstaltsbutikerna motsvara gängse prisnivå, men av ovannämnda skäl kan priserna sänkas så att de täcker åtminstone kostnaderna för anskaffning av produkten. De företagsekonomiska grunder för prissättning som anges i 7 § i lagen om grunderna för avgifter till staten lämpar sig inte för prissättningen i fråga om fångarnas arbetsprestationer och anstaltsförsäljningen, eftersom fångarbetet och anstaltsförsäljningen inte ordnas för att generera företagsekonomisk vinst. Eftersom bestämmelserna avviker från de grunder för prissättning av verksamheten som anges i lagen om grunderna för avgifter till staten, behöver en undantagsbestämmelse utfärdas i lag. Enligt det föreslagna 9 § 3 mom. beslutar fängelset om prissättningen av prestationerna. Vid indrivning av avgifter iakttas vad som föreskrivs om indrivning av privaträttsliga fordringar. Tvister som gäller avgifter för prestationer behandlas som tvistemål vid tingsrätten. Enligt 10 § i den gällande lagen beslutar fängelset om prissättningen. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar gällande lagstiftning.

10 §. Yttre kännetecken. I det föreslagna 10 § 1 mom. bemyndigas justitieministeriet att genom förordning utfärda bestämmelser om Brottspåföljdsmyndighetens emblem, tjänstedräkt och bruket av den samt om skydds- och specialkläder och tjänstetecken. Enligt 2 mom. förutsätts Brottspåföljdsmyndighetens tjänstemän i tjänst medföra sitt tjänstetecken samt vid behov på begäran visa upp tjänstetecknet när detta är möjligt utan att tjänsteuppdraget äventyras. Närmare bestämmelser om användningen av tjänstetecknet utfärdas genom förordning av justitieministeriet. Eftersom Brottspåföljdsmyndighetens emblem, tjänstedräkt och tjänstemärke uttrycker rätten att utöva betydande offentlig makt, ska de grundläggande bestämmelserna om dem finnas i lag. Justitieministeriet har utfärdat en förordning om Brottspåföljdsmyndighetens emblem och tjänstetecken (576/2010) och en förordning om tjänstedräkt samt skydds- och specialkläder för tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten (1126/2016). Utöver att bestämmelser utfärdas genom förordning av justitieministeriet i enlighet med vad som anges ovan, ska Brottspåföljdsmyndigheten få meddela närmare föreskrifter om skyldigheten att använda uniform och skyddskläder, om undantag från denna skyldighet, om användning av uniform och skyddskläder i den utbildning som leder till examen inom brottspåföljdsområdet, om anskaffning och lånande av uniform och skyddskläder samt om förstöring av sådana uniformer och skyddskläder som tas ur bruk. Den föreslagna 10 § motsvarar 11 § i den gällande lagen.

11 §. Närmare bestämmelser. Den föreslagna 11 § gäller bestämmelser som utfärdas genom förordning av statsrådet. De grundläggande bestämmelserna om Brottspåföljdsmyndighetens organisation, ansvarsområdena, brottspåföljdscentralerna och deras uppgifter samt ledningen och avgörandet av ärenden ska finnas på lagnivå. Enligt det föreslagna 3 § 2 mom. utfärdas närmare bestämmelser om ansvarsområdena och deras uppgifter genom förordning av statsrådet. I det föreslagna 3 § 3 mom. finns ett bemyndigande att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om brottspåföljdscentralerna och deras verksamhetsområden. Utöver dessa bemyndiganden att utfärda förordning föreskrivs det i den föreslagna 11 § om möjligheten att genom förordning av statsrådet utfärda bestämmelser om behandling och avgörande av ärenden, om företrädande vid domstolar och andra ämbetsverk, om personalen, om särskilda behörighetsvillkor för tjänstemän, om behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper, om utnämning till tjänst eller tjänsteförhållande, om beviljande av tjänstledighet, om organiseringen av uppgifter verksamhetsenheterna emellan och om identitetskort.

Organisationsreformen beaktas när det gäller behörigheten att utnämna tjänstemän, men principen för utnämmandet motsvarar det gällande systemet. Bestämmelser om utnämningsbehörigheten utfärdas genom förordning av statsrådet. Statsrådet ska utnämna generaldirektören. Generaldirektören utnämner direktörerna för ansvarsområdena och direktörerna för brottspåföljdscentralerna. Ett ansvarsområdes direktör utnämner tjänstemännen inom ansvarsområdet och anställer personal i arbetsavtalsförhållande, med undantag för personalen vid brottspåföljdscentralerna. En brottspåföljdscentralens direktör utnämner enhetscheferna vid brottspåföljdscentralen. En enhetschef vid en brottspåföljdscentral utnämner i sin tur tjänstemännen vid enheten och anställer personal i arbetsavtalsförhållande. Utnämning till ett tjänsteförhållande för viss tid på högst ett år görs av den myndighet som är behörig att bevilja tjänstledighet. Utnämning till ett tjänsteförhållande för viss tid på över ett år görs av den myndighet som är behörig att utnämna tjänstemannen till tjänsten i fråga.

12 §. Brottspåföljdsmyndighetens och brottspåföljdscentralernas arbetsordningar. Inom Brottspåföljdsmyndigheten ska det för det första finnas en arbetsordning som fastställs av generaldirektören och som gäller hela Brottspåföljdsmyndigheten. I Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning bestäms det om organiseringen av arbetet vid Brottspåföljdsmyndigheten. Enligt det föreslagna 12 § 1 mom. ska det i denna arbetsordning, som komplettering av lagen och statsrådets förordning, bestämmas bland annat om ansvarsområdenas och brottspåföljdscentralernas

tralernas samt deras enheters interna organisation, arbetsfördelning, ledning, uppgifter och organisering av uppgifterna, om beredning och avgörande av ärenden och om tjänstemännens uppgifter, till den del det inte bestäms närmare om dessa frågor i brottspåföljdscentralernas arbetsordningar. Med stöd av den föreslagna bestämmelsen bestäms det vidare i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning om uppgifterna för generaldirektören, direktörerna för ansvarsområdena, enhetscheferna inom ansvarsområdena, direktörerna för brottspåföljdscentralerna och enhetscheferna inom brottspåföljdscentralerna. De uppgifter för generaldirektören som fastställs i arbetsordningen hänför sig till ledningen av hela Brottspåföljdsmyndigheten. Direktören för ett ansvarsområde ska svara för ansvarsområdets resurser och verksamhet och för utvecklandet av dem. Direktören för en brottspåföljdscentral ska ha uppgifter som gäller skyldigheten att svara för verkställigheten av de fängelsestraff och samhällspåföljder som föreskrivits för brottspåföljdscentralen eller bestämts i arbetsordningen och för verkställigheten av häktning samt att leda och utveckla brottspåföljdscentralens verksamhet och svara för lagenligheten, resultatet och enhetligheten i brottspåföljdscentralens verksamhet. Enhetschefens uppgifter gäller skyldigheten att leda och utveckla enhetens verksamhet, svara för lagenligheten och resultatet i verksamheten och följa upp och övervaka enhetligheten i verksamheten.

För det andra ska det inom Brottspåföljdsmyndigheten i enlighet med det föreslagna 12 § 2 mom. finnas arbetsordningar för brottspåföljdscentralerna, som fastställs av direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet och i vilka det, som komplettering av lagen och statsrådets förordning, bestäms om brottspåföljdscentralens och dess enheters interna uppgifter och organisering av uppgifterna, om tjänstemännens uppgifter, befogenhetsfördelning och ställföreträdare, om beredning och avgörande av ärenden samt om andra sådana frågor som gäller brottspåföljdscentralens interna förvaltning och som behövs för organiseringen av verksamheten. Direktören för brottspåföljdscentralen ska lägga fram ett förslag till arbetsordning för direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet.

4 kap. **Ikraftträdande och övergångsbestämmelser**

13 §. Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft när Brottspåföljdsmyndighetens nya organisation tas i bruk, vid ingången av 2022. Genom lagen upphävs lagen om Brottspåföljdsmyndigheten (953/2009) jämte ändringar.

14 §. Hänvisningsbestämmelse. I annan lagstiftning, såsom förordningen om statens tjänstekollektivavtal (1203/1987), finns hänvisningar till Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet, brottspåföljdsregioner och bedömningscentrum, som är föremål för den aktuella reformen, och till direktörer för centralförvaltningsenheten, regiondirektörer, direktörer för bedömningscentrum, direktören vid verkställighetsenheten, direktören för Brottspåföljdsområdets utbildningscentral, direktörer för byråer för samhällspåföljder och fängelsedirektörer. Enligt det föreslagna 14 § 1 mom. ska dessa bestämmelser efter ikraftträdandet av den föreslagna lagen gälla ansvarsområden inom Brottspåföljdsmyndigheten, enheter inom ansvarsområdena och brottspåföljdscentraler samt direktörer för ansvarsområden, direktörer för brottspåföljdscentraler och enhetschefer. Vidare föreskrivs det i det föreslagna 14 § 2 mom. att om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av någon annan lag hänvisas till den upphävda lagen, ska hänvisningen anses avse en hänvisning till motsvarande bestämmelse i den föreslagna lagen.

15 §. Övergångsbestämmelser som gäller uppgifterna. Enligt den föreslagna 15 § överförs vid ikraftträdandet av den nya lagen om Brottspåföljdsmyndigheten de ärenden som är anhängiga vid Brottspåföljdsmyndighetens olika verksamhetsenheter samt de avtal och förbindelser som enheterna ingått, tillsammans med de rättigheter och skyldigheter som följer av avtalen och förbindelserna, till motsvarande verksamhetsenheter enligt den nya lagen. Det är bland annat

fråga om ärenden som för närvarande är anhängiga vid Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet, brottspåföljdsregionerna, bedömningscentrumen och verkställighetsenheten samt om avtal och förbindelser som dessa har ingått. De överförs till Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområden och till brottspåföljdscentralerna i enlighet med uppgiftsfördelningen mellan dem. Även Brottspåföljdsområdets utbildningscentral har uppgifter, avtal och förbindelser i fråga om vilka skötseln och ansvaret överförs till den nya organisationen. Bestämmelser om uppgiftsfördelningen mellan verksamhetsenheterna ska finnas i lag, i förordning av statsrådet och i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning.

16 §. Övergångsbestämmelser som gäller personalen. Enligt det föreslagna 16 § 1 mom. finns bestämmelser om personalens ställning i 2 kap. i statstjänstemannalagen. Med tanke på personalens ställning är det viktigt att den föreslagna reformen genomförs inom ramarna för den befintliga myndigheten. Det är alltså inte fråga om att myndigheten skulle läggas ned, om att det skulle inrättas en ny myndighet eller om att uppgifter skulle överföras från en myndighet till en annan. Vid arrangemang som gäller personalens ställning iaktas bestämmelserna i 2 kap. i statstjänstemannalagen och 2–6 § i statstjänstemannaförordningen (971/1994). På tjänste- och uppgiftsarrangemang tillämpas också punkt 3 i finansministeriets anvisning om de principer som ska iaktas när tjänster tillsätts (VM/2643/00.00.00/2018). Tjänsterna vid Brottspåföljdsmyndigheten är gemensamma för Brottspåföljdsmyndigheten.

Enligt 4 § i statstjänstemannalagen kan tjänster inrättas med anslag som står till förfogande för avlöningar. Bestämmelser om inrättande, indragning och ändring av tjänster utfärdas genom förordning av statsrådet. Enligt 5 § 1 mom. i statstjänstemannalagen får en tjänst inom ett ämbetsverk överföras till en annan enhet än den enhet som tjänsten har inrättats vid. Om en tjänst inte är vakant kan den överföras endast med tjänstemannens samtycke. I 3 mom. i den paragrafen föreskrivs det bland annat att andra tjänster än sådana som specificeras i statsbudgeten överförs till en annan enhet inom samma ämbetsverk genom beslut av ämbetsverket, om inte något annat bestäms genom förordning. Enligt 3 § 1 mom. i statstjänstemannaförordningen fattar ämbetsverket beslut om inrättande och indragning samt ändring och överföring till en annan enhet inom samma ämbetsverk än den som tjänsten har inrättats vid i fråga om andra tjänster än de som specificeras i statsbudgeten. Enligt 4 § i statstjänstemannaförordningen får benämningen på en tjänst inte ändras så att den tjänsteman som utnämnts till tjänsten inte uppfyller de behörighetsvillkor som föreskrivs för den tjänst vars benämning har ändrats. Enligt 5 § 1 mom. i statstjänstemannaförordningen ska det när en tjänst inrättas bestämmas om tjänstebenämningen och grunden för avlöningen i tjänsten.

I finansministeriets anvisning om de principer som ska iaktas när tjänster tillsätts konstateras det i punkt 3.1, som gäller ändring av en tjänst, bland annat att ändringar av en tjänstebenämning utan tillämpning av utnämningsförfarandet i regel baserar sig på att de uppgifter som ingår i tjänsten de facto har förändrats. I en situation där det handlar om att höja tjänstens organisatoriska ställning eller om att väsentligt ändra tjänsten till en annan tjänst, kan ändringen emellertid inte genomföras genom att tjänsten ändras, utan då ska det inrättas en ny tjänst som tillsätts genom det normala utnämningsförfarandet. Vid olika omorganiseringar ger ändringar av tjänstebenämningar och uppgifter möjlighet att smidigt flytta anställda till andra uppgifter. Enligt punkt 3.2, som gäller förordnande till en uppgift, är det vid förordnande till en uppgift fråga om en normal organisering av arbete och uppgifter som omfattas av arbetsgivarens direktionsrätt. Förordnandet till en uppgift begränsas bara av tjänstemannens tjänstebenämning och de bestämmelser som gäller tjänsten i fråga samt i praktiken av tjänstemannens kompetens. Med ett förordnande får man dock inte ändra en tjänstemans uppgifter så att tjänsten i sak förändras väsentligt. Arbetsgivaren kan inom ramen för sin direktionsrätt bestämma om förordnandet till en uppgift gäller för viss tid eller tills vidare. Behörighetsvillkoren för en tjänst får inte kringgås med ett förordnande till uppgift. I förfarandet iaktas öppenhet, god förvaltning och i tillämpliga

RP 57/2021 rd

delar principerna i det förfarande som används vid tillsättning av tjänster. Detta kan förverkligas åtminstone så att tjänstemän som är villiga att ta emot uppgiften kan anmäla intresse av den, varefter deras meriter jämförs jämlikt och objektivt.

Vid ändring av en eller flera tjänster ska man beakta de gränser som statstjänstemannalagen ställer och det faktum att inte alla ändringar kan göras genom ett ensidigt beslut av ämbetsverket och utan tjänstemannens samtycke. Ändringarna förutsätter i princip också att förhandlingar enligt 4 kap. i lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar förs innan beslut fattas. Om en organisationsförändring leder till att enheter, uppgifter eller tjänster dras in, ska man också beakta bland annat vad som i statstjänstemannalagen föreskrivs om omplacering och utbildning för nya uppgifter och vad som i 5 kap. i lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar föreskrivs om förhandlingsskyldighet. Dessa omställningar behandlas också i finansministeriets beslut och anvisning om omställningsskydd inom statsförvaltningen (VN/25890/2020).

I den föreslagna reformen placeras tjänsterna vid och överförs personalen till de enheter i den nya organisationen som motsvarar verksamhetsställena vid tidpunkten för ikraftträdandet av lagen. De anställda som sköter tidsbundna uppgifter övergår till motsvarande uppgifter och verksamhetsställen för den tid deras visstidsanställning varar. Den ändring och överföring av tjänster som avses ovan genomförs i enlighet med tjänstemannalagstiftningen.

Organisationsreformen får direkta konsekvenser främst för de tjänstemän som har centrala ledningsuppgifter vid Brottspåföljdsmyndigheten. Tjänsterna som direktör för centralförvaltningsenheten, chef för ett uppgiftsområde inom centralförvaltningsenheten, regiondirektör, direktör för ett bedömningscentrum, direktör för verkställighetsenheten, direktör för Brottspåföljdsområdets utbildningscentral, direktör för en byrå för samhällspåföljder och fängelsedirektör dras in, och de tjänstemän som utnämns till tjänsterna eller tjänsteförhållandena i fråga överförs till chefs- eller sakkunniguppgifter i den nya organisationen. Tjänstebenämningarna kan samtidigt ändras så att de motsvarar de nya uppgifterna. Största delen av tjänstemännen fortsätter i sina nuvarande uppgifter.

I fråga om tryggheten av tjänstemännens lönenivå vid omställningar tillämpas bestämmelserna i 11 § i och bilaga 1 till underteckningsprotokollet till statens tjänste- och arbetskollektivavtal för avtalsperioden 2020–2022.

Enligt det föreslagna 16 § 2 mom. ska beslut om ändring av tjänster och placering av personal vid genomförandet av organisationsreformen fattas före lagens ikraftträdande av generaldirektören eller av en annan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som bestäms i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning. I Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning kan det till exempel föreskrivas att sådana beslut fattas av direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för förvaltnings- och stödtjänster och av enhetscheferna inom ansvarsområdet samt av direktören för en brottspåföljdscentral.

Antalet anställda vid Brottspåföljdsmyndigheten ökar inte i samband med reformen, och när en sådan tjänst vid Brottspåföljdsmyndigheten som krävs på grund av organisationsreformen tillsätts för första gången, kan tjänsten därför tillsättas utan att den ledigförklaras, om en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten utnämns till tjänsten. Avsikten är dock att tjänsterna som direktör för ett ansvarsområde och tjänsterna som direktör för en brottspåföljdscentral ska ledigförklaras. De nya uppgifterna som enhetschef och de andra nya sakkunniguppgifterna kan tillsättas antingen genom ett internt ansökningsförfarande eller genom ett anmälningsförfarande. Om exempelvis en person i ledningsuppgift i den nuvarande organisationen inte blir utnämnd till eller

placerad i en sådan tjänst eller uppgift i den nya organisationen som motsvarar personens nuvarande tjänst, ska man förhandla med personen om en övergång till chefs- eller sakkunniguppgifter enligt den nya organisationen. Personens tjänstebenämning kan samtidigt bytas ut mot en benämning som motsvarar den nya uppgiften.

7.2 Lagen om ändring av fängelselagen

1 kap. Allmänna bestämmelser om verkställighet av fängelse

4 §. *Organisationen för verkställighet av fängelse.* Paragrafen ändras genom att bestämmelserna om Brottspåföljdsmyndighetens organisation stryks. Bestämmelser om Brottspåföljdsmyndighetens organisation finns i lagen om Brottspåföljdsmyndigheten.

8 §. *Behörigheten inom Brottspåföljdsmyndigheten.* I och med att brottspåföljdsregionerna slopas inom ramen för Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ändras paragrafen så att det i stället för om de tjänstemän inom brottspåföljdsregion som utövar beslutanderätt enligt fängelselagen föreskrivs om de tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten som utövar beslutanderätten. I paragrafen görs motsvarande ändringar i tjänstebenämningarna i enlighet med organisationsreformen. Direktören för en brottspåföljdscentral ges behörighet att överta avgörandet av ett ärende som anförtrots en tjänsteman som avses i 1 mom. 5–10 punkten. Dessutom ändras numreringen i 1 mom.

9 §. *Behörighet utom tjänstetid.* Eftersom brottspåföljdsregionerna försvinner i samband med Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ändras paragrafen så att det i stället för den tjänsteman inom brottspåföljdsregionen anges den tjänsteman inom Brottspåföljdsmyndigheten som är behörig att utom tjänstetid fatta beslut i de ärenden som närmare fastställs i paragrafen. Tjänstebenämningen fängelsedirektören ändras dessutom till enhetschefen för ett fängelse. Enhetschefen för ett fängelse får vara jourhavande tjänsteman. Enligt den gällande lagen får regiondirektören, direktören för ett bedömningscentrum, fängelsedirektören, tjänstemän som svarar för ordnandet av sysselsättning i fängelset och tjänstemän som svarar för ordningen och säkerheten i fängelset vara jourhavande tjänstemän. Den praxis som etablerats är dock att bara fängelsedirektörerna är jourhavande tjänstemän. Bestämmelsen ändras således för att motsvara praxis. Den mer omfattande regleringen har visat sig vara obehövlig.

10 §. *Ärenden som ska avgöras av direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet.* Paragrafen och dess rubrik ändras till följd av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform. I den gällande paragrafen föreskrivs det om centralförvaltningsenhetens rätt att i enskilda fall överta avgörandet av ett ärende av säkerhetsskäl. Enligt Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhetens arbetsordning fattar enhetschefen för enheten för påföljdernas effektivitet beslut i frågan. Enligt förslaget är det direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet som kan avgöra de ärenden som specificeras i paragrafen.

2 kap. Inledande av verkställighet

10 §. *Beslutanderätt.* I paragrafen görs ändringar i tjänstebenämningarna till följd av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform. Ur paragrafen stryks dessutom bestämmelsen om ställföreträdarens beslutanderätt som obehövlig. Ställföreträdaren har beslutanderätt med stöd av bestämmelsen om ställföreträdare.

Vidare ändras paragrafen så att behörigheten för en annan tjänsteman vid verkställighetsenheten att fatta beslut om efterlysning av den dömda och om återkallande av efterlysning grundar sig

på Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning i stället för på förordnande av verkställighetsdirektören.

12 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

3 kap. **Beräkning av strafftid**

8 §. Beslutanderätt. I paragrafen föreslås med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform att tjänstebemäningen verkställighetsdirektören ändras till enhetschefen för verkställighetsenheten.

9 §. Närmare föreskrifter. Det föreslås att befogenheten enligt paragrafen tilldelas Brottspåföljdsmyndigheten i stället för Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

4 kap. **Ankomst till ett fängelse och placering i fängelset**

7 §. Förfarandet vid utarbetandet av planen. Eftersom bedömningscentrumen inte finns i den nya organisationen, föreskrivs det i den föreslagna paragrafen att det är Brottspåföljdsmyndigheten, i stället för bedömningscentrumet eller någon annan enhet som svarar för inledandet av verkställighetsåtgärderna, som ska utarbeta planen för strafftiden.

11 §. Beslutanderätt. I paragrafen görs ändringar i tjänstebemäningarna till följd av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform. Bestämmelserna om ställföreträdarens beslutanderätt upphävs som obehövliga. Ställföreträdaren har beslutanderätt med stöd av bestämmelsen om ställföreträdare. Besluten ska kunna fattas av enhetschefen för enheten för klientbedömning eller av en annan i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning angiven tjänsteman vid enheten för klientbedömning. Beslutsfattandet centraliseras därmed till enheten för klientbedömning i syfte att säkerställa enhetligheten i verksamheten. I paragrafen kvarstår motsvarande möjlighet som i den gällande lagen att i arbetsordningen överföra beslutanderätten på en enhetschefen för en byrå för samhällspåföljder. Beslut om planen för strafftiden och placeringen av en fånge i fängelse ska dock i regel fattas vid enheten för klientbedömning. Bestämmelserna om beslutanderätt i fråga om ersättning för resekostnader motsvarar den gällande lagen.

Enligt den gällande bestämmelsen beslutar Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet om de öppna anstalter och öppna avdelningar där fångar övervakas tekniskt med hjälp av anordningar enligt 1 § 2 mom. Beslutet fattas av generaldirektören. Efter organisationsreformen ska Brottspåföljdsmyndighetens generaldirektör inte längre avgöra ärenden som gäller en enskild fånge, med undantag för vissa ärenden som gäller ändringssökande och förvaltningsklagan. Enligt förslaget ändras paragrafen så att det är direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet som har beslutanderätt.

12 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. På grund av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform slopas befogenheten att utfärda förordning om bedömningscentrumens uppgifter, och befogenheten att meddela föreskrifter ges Brottspåföljdsmyndigheten i stället för Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

5 kap. **Placering i fängelset**

9 §. Beslutanderätt. Enligt den gällande paragrafen fastställs dagordningen på en säkerhetsavdelning av regiondirektören. Bestämmelsen ändras så att dagordningen på en säkerhetsavdelning fastställs av direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet, i och med att tjänsten som regiondirektör dras in i samband med Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform. Enligt den gällande lagen beslutar Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet om placering av fångar på säkerhetsavdelningar. Beslutet fattas av generaldirektören. Efter organisationsreformen ska Brottspåföljdsmyndighetens generaldirektör inte längre avgöra ärenden som gäller en enskild fånge, med undantag för vissa ärenden som gäller ändringssökande och förvaltningsklagan. Enligt förslaget ändras paragrafen så att det är direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet som fattar beslut om placering av fångar på säkerhetsavdelningar. I paragrafen föreslås också andra sådana ändringar i fråga om tjänstebenenämningar och arbetsordning som beror på Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform.

6 kap. **Förflyttning från ett fängelse till ett annat**

2 §. Förflyttning från öppen anstalt till slutet fängelse. Paragrafen ändras så att bedömningscentrumet byts ut mot enheten för klientbedömning i enlighet med organisationsreformen.

6 §. Beslut om förflyttning. I paragrafen görs ändringar i tjänstebenenämningarna till följd av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform. Ur paragrafen stryks dessutom bestämmelsen om ställföreträdarens beslutanderätt som obehövlig. Ställföreträdaren har beslutanderätt med stöd av bestämmelsen om ställföreträdare. I och med Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform slopas brottspåföljdsregionerna. Därför stryks bestämmelsen om att förflyttningen av en fånge till en annan brottspåföljdsregion förutsätter samtycke av direktören för bedömningscentrumet i den mottagande brottspåföljdsregionen eller av den tjänsteman som enligt arbetsordningen är ställföreträdare för den direktören.

Beslut om förflyttning av fångar fattas enligt den föreslagna bestämmelsen av enhetschefen för enheten för klientbedömning. Med anledning av att brottspåföljdsregionerna och Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet försvinner i och med den nya organisationen, upphävs bestämmelsen om att även Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet kan fatta beslut om förflyttning av fångar i syfte att jämna ut beläggningsgraden mellan brottspåföljdsregionerna.

Enligt den gällande lagen beslutar Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet om placering av fångar på säkerhetsavdelningar. Beslutet fattas av generaldirektören. Det föreslås att 5 kap. 9 § ändras så att det i den nya organisationen är direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet som fattar beslut om placering av fångar på säkerhetsavdelningar. Utöver beslut om placering på en säkerhetsavdelning ska det vid behov också fattas beslut om förflyttning från ett fängelse till ett annat. För tydlighetens skull och för att förenhetliga beslutanderätten föreslås det att det till paragrafen fogas ett nytt moment om beslutanderätt i fråga om förflyttning av en fånge till en säkerhetsavdelning. Båda besluten ska fattas av direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet.

7 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

7 kap. **Basvård och boende**

7 §. Beslutanderätt. I paragrafen görs ändringar av benämningarna till följd av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform. Enligt den gällande lagen beslutar regiondirektören om att begränsa en fånges rätt att använda egna kläder enligt 7 kap. 2 § 2 mom. Eftersom tjänsten som regiondirektör dras in i och med organisationsreformen ska direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet fatta beslut om saken. Enligt den gällande bestämmelsen beslutar Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet om förbud mot rökning i fängelset. Beslutet fattas av generaldirektören. Efter organisationsreformen ska Brottspåföljdsmyndighetens generaldirektör inte längre avgöra ärenden som gäller en enskild fånge, med undantag för vissa ärenden som gäller ändringssökande och förvaltningsklagan. Enligt förslaget ändras paragrafen så att det i den nya organisationen är direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet som har beslutanderätt.

8 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

8 kap. **Sysselsättning**

14 §. Beslutanderätt. Enligt den gällande paragrafen beslutar Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet om tillstånd till civilt arbete, tillstånd till studier och placering i anstalt utanför fängelset för fångar som avtjänar livstids fängelse samt för fångar som avtjänar kombinationsstraff enligt 2 c kap. 11 § i strafflagen. Enligt Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhetens arbetsordning är det säkerhetsdirektören som har beslutanderätt. Det föreslås att paragrafen ändras så att direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet har beslutanderätt i de ovannämnda ärendena. I paragrafen görs även ändringar i tjänstebenämningarna till följd av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform. Behörigheten för en sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning att fatta beslut i de ärenden som närmare regleras i paragrafen ska grunda sig på arbetsordningen i stället för på ett förordnande av chefen.

15 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

9 kap. **Fångarnas egendom och inkomster**

1 §. Innehav av egendom. Det föreslås att omnämmandet av fångvårdsmyndigheten som behörig myndighet ändras till Brottspåföljdsmyndigheten, som är namnet på myndigheten i den nuvarande och i den föreslagna organisationen.

9 §. Beslutanderätt. I paragrafen görs ändringar i tjänstebenämningarna till följd av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform. Enligt den gällande lagen beslutar regiondirektören om begränsning i slutna fängelser av användning av pengar eller andra betalningsmedel som har sitt ursprung utanför fängelset och som avses i 9 kap. 4 § 3 mom. Eftersom tjänsten som regiondirektör dras in i och med organisationsreformen ska direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet fatta beslut om saken. Behörigheten för en säkerhetsansvarig att fatta beslut om sändande av pengar eller betalningsmedel till någon utanför anstalten eller till en annan

fånge ska grunda sig på arbetsordningen i stället för på ett förordnande av chefen. På motsvarande sätt ska beslutanderätten för en sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning i fråga om betalning av brukspenning, sysselsättningspenning, lön och arbetsresekostnader, om att sysselsättningspenning lämnas obetald och om ändring av brukspenning och lön grunda sig på arbetsordningen i stället för på ett förordnande av chefen.

10 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

10 kap. **Social- och hälsovård**

10 §. Beslutanderätt. Bestämmelsen om att beslut om medicinering, undersökning och annan hälso- och sjukvård som gäller fångar i fängelser fattas av en läkare vid Enheten för hälso- och sjukvård för fångar och att en tandläkare fattar beslut om tandvård stryks som obehövlig. Enligt 2 § i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar har Enheten för hälso- och sjukvård för fångar till uppgift att ordna hälso- och sjukvård för fångar och häktade. Bestämmelsen om beslut om innehav av mediciner upphävs däremot inte, eftersom det utan en särskild bestämmelse inte är klart att beslut om innehav av läkemedel i fängelser omfattas av läkarens behörighet.

Enligt den gällande paragrafen beslutar Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet på framställning av fängelset och efter att ha hört den läkare som är föreståndare för Enheten för hälso- och sjukvård för fångar om frigivning från fängelset för vård enligt 10 kap. 3 §. Beslutet fattas av generaldirektören. Efter organisationsreformen ska Brottspåföljdsmyndighetens generaldirektör inte längre avgöra ärenden som gäller en enskild fånge, med undantag för vissa ärenden som gäller ändringssökande och förvaltningsklagan. Enligt förslaget ändras paragrafen så att det i den nya organisationen är direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet som har beslutanderätt.

11 kap. **Fritid**

8 §. Beslutanderätt. I paragrafen ändras enligt förslaget tjänstebenenämningen fängelsedirektören till enhetschefen för fängelset. Behörigheten för en sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig att bevilja tillstånd till fritidsverksamhet och sammankomster ska grunda sig på arbetsordningen i stället för på ett förordnande av chefen.

9 §. Närmare föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

12 kap. **Brevväxling, telefonsamtal och elektronisk kommunikation**

11 §. Beslutanderätt. I paragrafen föreslås en ändring av tjänstebenenämningen fängelsedirektören till enhetschefen för fängelset samt en precisering enligt vilken beslut om granskning och öppnande av brev och andra postförsändelser fattas av en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter.

12 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

13 kap. **Besök och andra kontakter utom fängelset**

17 §. Beslutanderätt. I paragrafen ändras enligt förslaget tjänstebenämningen fängelsedirektören till enhetschefen för fängelset.

19 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

14 kap. **Permission**

11 §. Beslutanderätt. Enligt den gällande paragrafen beslutar Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet om permission och betalning av kostnader för resor under permission, om den som avtjänar fängelse på livstid eller ett kombinationsstraff ansöker om permission med stöd av 14 kap. 2–5 § eller om permissionen gäller vistelse i någon annan stat än Finland. Beslutet fattas med stöd av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhetens arbetsordning av säkerhetsdirektören. Enligt förslaget ska beslutet fattas av direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet. Beslutanderätten omfattar också behörighet att överföra beslutanderätten på enhetschefen för fängelset.

I paragrafen ändras dessutom tjänstebenämningen fängelsedirektören till enhetschefen för fängelset. Behörigheten för en säkerhetsansvarig eller sysselsättningsansvarig att fatta beslut om beviljande och återkallande av permission, om tidigareläggning och om betalning av kostnader för resor under permission ska grunda sig på arbetsordningen i stället för på ett förordnande av chefen.

12 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

15 kap. **Ordningen och disciplinen i ett fängelse**

10 §. Behandling av disciplinärenden och verkställighet av disciplinstraff. Ur paragrafen stryks enligt förslaget bestämmelsen om att om en fånge på grund av en ordningsförseelse förflyttas från en öppen anstalt till ett slutet fängelse, kan ordningsförseelsen också behandlas och disciplinstraffet påföras i bedömningscentrumet. Bedömningscentrumen försvinner i samband med Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform, och det har inte heller ansetts att överföringen till bedömningscentrumet behövs.

16 §. Beslutanderätt. I paragrafen görs ändringar i tjänstebenämningarna till följd av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform. Enligt den gällande paragrafen fastställs ordningsstadgan av regiondirektören. Eftersom tjänsten som regiondirektör dras in i och med organisationsreformen ska direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet fatta beslut om saken.

I paragrafen ändras dessutom tjänstebenenämningen fängelsedirektören till enhetschefen för fängelset.

18 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

16 kap. **Granskning av fängelselokaler och fångar**

9 §. Förfarande och protokoll. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ändras i paragrafen Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet till Brottspåföljdsmyndigheten.

10 §. Beslutanderätt. Enligt den gällande paragrafen har Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet i enskilda fall rätt att besluta om specialgranskning. Beslutet fattas enligt Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhets arbetsordning av säkerhetsdirektören. Eftersom tjänsten som säkerhetsdirektör dras in i och med Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform, föreslås det att bestämmelsen ändras så att direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet eller en i arbetsordningen angiven tjänsteman inom ansvarsområdet för operativ verksamhet i enskilda fall har rätt att besluta om specialgranskning.

I paragrafen ändras dessutom tjänstebenenämningen fängelsedirektören till enhetschefen för fängelset. Behörigheten för en säkerhetsansvarig att besluta om specialgranskning ska grunda sig på arbetsordningen i stället för på ett förordnande av chefen.

17 kap. **Granskning av andra personer**

8 §. Beslutanderätt. I paragrafen ändras enligt förslaget tjänstebenenämningen fängelsedirektören till enhetschefen för fängelset.

18 kap. **Säkerhetsåtgärder och användning av maktmedel**

8 §. Beslutanderätt. I paragrafen ändras enligt förslaget tjänstebenenämningen fängelsedirektören till enhetschefen för fängelset.

9 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

19 kap. **Anmälningar och lämnande av upplysningar**

8 §. Lämnande av uppgifter till den enhet som utför sinnesundersökning. Det föreslås att omnämmandet av fängvårdsmyndigheten som behörig myndighet ändras till Brottspåföljdsmyndigheten, som är namnet på myndigheten i den nuvarande och i den föreslagna organisationen.

11 §. Beslutanderätt. I paragrafen görs ändringar i tjänstebenenämningarna till följd av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform.

Till paragrafen fogas en bestämmelse som möjliggör att inte bara enhetschefen för fängelset eller en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven säkerhetsansvarig eller sysselsättningsansvarig, utan också direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet eller en annan i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning angiven tjänsteman inom ansvarsområdet för operativ verksamhet, beslutar om anmälningar och lämnande av upplysningar enligt 19 kap. 1 §. Den nya bestämmelsen möjliggör att ansvarsområdet för operativ verksamhet vid behov centraliserat lämnar anmälningar och upplysningar till polisen och andra myndigheter.

20 kap. **Ändringssökande**

3 §. *Beslutanderätten i samband med omprövning och behandling av en omprövningsbegäran.* Enligt den gällande paragrafen avgör regiondirektören en begäran om omprövning då det är fråga om ett ärende som avses i 20 kap. 1 §, förutom i fråga om ett sådant straffidsbeslut som avses i 3 punkten i den paragrafen, då det är verkställighetsdirektören som avgör begäran om omprövning. Tjänsten som regiondirektör dras in i samband med organisationsreformen, och i stället för den riksomfattande verkställighetsenheten inrättas inom ansvarsområdet för klientprocesser en verkställighetsenhet som svarar för den formella verkställigheten och som leds av enhetschefen för verkställighetsenheten. Enligt förslaget avgör direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning begäran om omprövning i alla ärenden som avses i 20 kap. 1 §. Centraliseringen av avgörandet av omprövningsbegärandena är motiverad med anledning av den enhetlighet som eftersträvas genom organisationsreformen. Uppgifterna inom ansvarsområdet för utveckling och styrning omfattar bland annat författningsstyrning, rättslig styrning och laglighetskontroll. Således är det motiverat att också behandlingen av omprövningsbegäranden centraliseras hos ansvarsområdet för utveckling och styrning.

Enligt den gällande lagen får ändring i Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhets beslut enligt 20 kap. 3 §, i verkställighetsdirektörens beslut om strafftiden och i beslut som fattats med stöd av rätten att överta avgörandet sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Det föreslås att beslutanderätten i ärenden som enligt gällande lag hör till Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhets beslutanderätt ska innehåsa av direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet. Generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten ska avgöra begäran om omprövning, om det är fråga om ett beslut som fattats av direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet eller ett beslut som en direktör för ett ansvarsområde har fattat med stöd av den rätt att överta avgörandet av ett ärende som avses i 1 kap. 8 och 10 §. Avsikten är att omprövning av ett beslut av direktören för ett ansvarsområde inte ska begäras hos direktören för ett annat ansvarsområde, utan att begäran om omprövning då avgörs av generaldirektören. Omprövning av ett beslut som gäller strafftiden och av ett beslut som enhetschefen för verkställighetsenheten har fattat med stöd av sin rätt att överta avgörandet av ett ärende kan begäras hos direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning.

Enligt den gällande lagen beslutar Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet om frigivning från fängelset för vård enligt 10 kap. 3 §. Beslutet fattas av generaldirektören. Enligt förslaget ändras paragrafen så att det i den nya organisationen är direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet som har beslutanderätt. Det ska finnas möjlighet att söka ändring också i ett sådant beslut, liksom i de andra beslut som nämns i paragrafen. Det föreslås att det i paragrafen görs ett tillägg om detta.

Bestämmelsen ändras också i fråga om framställandet av begäran om omprövning så att den motsvarar det som föreslås i fråga om beslutanderätten i samband med omprövning och behandling av en omprövningsbegäran och i fråga om tjänstebestämmelserna.

4 §. Besvär hos förvaltningsdomstolen. Enligt den gällande lagen får besvär över de beslut av en regiondirektör eller av verkställighetsdirektören som fattats med anledning av begäran om omprövning samt över de beslut som avses i 20 kap. 3 § 3 mom. anföras hos förvaltningsdomstolen. Besvaren ska anföras hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets regiondirektörens beslut har fattats. Besvär över beslut som fattats av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet eller verkställighetsdirektören ska anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Paragrafen ändras så att endast beslut som fattats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär. I alla ärenden som är föremål för ändringssökande ska ändring alltid i första hand sökas genom begäran om omprövning hos antingen generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten eller direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning. Besvär över beslut som fattats med anledning av en begäran om omprövning får anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Liksom när det gäller centraliseringen av behandlingen omprövningsbegärandena vid Brottspåföljdsmyndigheten strävar man också genom centraliseringen av behandlingen av besvär vid Helsingfors förvaltningsdomstol efter enhetlighet i enlighet med målet med organisationsreformen. Förslaget motsvarar vad som föreslås i 37 § i lagen om verkställighet av kombinationsstraff och i 88 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder.

7 §. Hur begäran om omprövning och besvär påverkar verkställigheten. Paragrafen ändras enligt förslaget på motsvarande sätt som i fråga om beslutanderätten i samband med omprövning.

21 kap. **Frigivning**

2 §. Beslutanderätt. Enligt den gällande paragrafen beslutar Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet om uppskov med villkorlig frigivning utan fångens samtycke enligt 2 c kap. 9 § 2 mom. i strafflagen. Beslutet fattas av generaldirektören. Enligt förslaget ska beslutet fattas av direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet.

I paragrafen ändras tjänstebenämningen fängelsedirektören till enhetschefen för fängelset. Ur paragrafen stryks dessutom bestämmelsen om ställföreträdarens beslutanderätt som obehövlig. Ställföreträdaren har beslutanderätt med stöd av bestämmelsen om ställföreträdare.

3 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

7.3 Lagen om ändring av häktninglagen

1 kap. **Allmänna principer för verkställighet av häktning**

7 §. Ärenden som ska avgöras av direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet. I paragrafen görs motsvarande ändringar som i 1 kap. 10 § i fängelselagen.

2 kap. **Ankomst till ett fängelse**

4 §. Ankomstgranskning. Det föreslås att omnämmandet av fängenvårdsmyndigheten som behörig myndighet ändras till Brottspåföljdsmyndigheten, som är namnet på myndigheten i den nuvarande och i den föreslagna organisationen.

6 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

3 kap. **Placering i fängelset, basvård och förflyttning**

6 §. Förflyttning av häktade. Det föreslås att ur paragrafen stryks den bestämmelse enligt vilken den häktade kan förflyttas till ett bedömningscentrum för att det ska bestämmas i vilket fängelse han eller hon ska placeras, om den häktade ska avtjäna ett fängelsestraff eller ett förvandlingsstraff för böter. Strykningen motiveras av att bedömningscentrumen försvinner i samband med Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform. Häktade förflyttas inte heller till bedömningscentrumen för att det ska bestämmas i vilket fängelse den häktade ska placeras, så saken har ingen praktisk betydelse.

9 §. Beslutanderätt. I paragrafen görs ändringar i tjänstebestämmelserna till följd av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform. Behörigheten för en säkerhetsansvarig att fatta beslut om en häktads klädsel och för en sysselsättningsansvarig att fatta beslut om avvikelser från den normala kosten ska grunda sig på arbetsordningen i stället för på ett förordnande av chefen.

10 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det i stället för Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

4 kap. **Sysselsättning**

4 §. Beslutanderätt. Tjänstebestämmelserna för fängelsedirektören ändras i och med Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform till enhetschefen för fängelset. Behörigheten för en sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning att fatta beslut om en häktads deltagande i sysselsättning och om eget arbete ska grunda sig på arbetsordningen i stället för på ett förordnande av chefen.

5 kap. **De häktades egendom och inkomster**

1 §. Innehav av egendom. Det föreslås att omnamnandet av fängelsemyndigheten som behörig myndighet ändras till Brottspåföljdsmyndigheten, som är namnet på myndigheten i den nuvarande och i den föreslagna organisationen.

8 §. Beslutanderätt. Tjänstebestämmelserna för fängelsedirektören ändras i och med Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform till enhetschefen för fängelset. Behörigheten för en säkerhetsansvarig att fatta beslut om begränsning av rätten att använda pengar eller betalningsmedel och om sändande av pengar eller betalningsmedel till någon utanför anstalten eller till en annan fånge ska grunda sig på arbetsordningen i stället för på ett förordnande av chefen. Motsvarande ändring görs i fråga om de beslut om betalning av brukspenning och sysselsättningspenning som fattas av en sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning.

9 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det i stället för Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

6 kap. **Social- och hälsovård**

7 §. Beslutanderätt. Bestämmelsen om att beslut om medicinering, undersökning och annan hälso- och sjukvård som gäller häktade i fängelser fattas av en läkare vid Enheten för hälso- och sjukvård för fångar och att en tandläkare fattar beslut om tandvård stryks som obehövlig. Enligt 2 § i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar har Enheten för hälso- och sjukvård för fångar till uppgift att ordna hälso- och sjukvård för fångar och häktade. Bestämmelsen om beslut om innehav av mediciner upphävs däremot inte, eftersom det utan en särskild bestämmelse inte är klart att beslut om innehav av läkemedel i fängelser omfattas av läkarens behörighet. Ändringen motsvarar den som föreslås i 10 kap. 10 § i fängelselagen.

Tjänstebenenämningen fängelsedirektören ändras i och med Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform till enhetschefen för fängelset.

7 kap. **Fritid**

6 §. Närmare föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det i stället för Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

8 kap. **Brevväxling, telefonsamtal och elektronisk kommunikation**

9 §. Beslutanderätt. I paragrafen föreslås med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform en ändring av tjänstebenenämningen fängelsedirektören till enhetschefen för fängelset samt en precisering enligt vilken beslut om granskning och öppnande av brev och andra postförsändelser fattas av en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter.

9 kap. **Besök och andra kontakter utom fängelset**

15 §. Beslutanderätt. Tjänstebenenämningen fängelsedirektören ändras i och med Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform till enhetschefen för fängelset.

17 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det i stället för Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

10 kap. **Ordningen och disciplinen i ett fängelse**

16 §. Beslutanderätt. I paragrafen görs ändringar i tjänstebenenämningarna till följd av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform. Enligt den gällande paragrafen fastställs ordningsstadgan av regiondirektören. Eftersom tjänsten som regiondirektör dras in i och med den föreslagna organisationsreformen, ska direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet fatta beslut om saken.

Tjänstebenenämningen fängelsedirektören ändras i och med organisationsreformen till enhetschefen för fängelset.

18 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det i stället för Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

11 kap. **Granskning av fängelselokaler och häktade**

10 §. Beslutanderätt. Enligt den gällande paragrafen har Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet i enskilda fall rätt att besluta om specialgranskning. Beslutet fattas enligt centralförvaltningsenhetens arbetsordning av säkerhetsdirektören. Eftersom tjänsten som säkerhetsdirektör dras in i och med Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform föreslås det att bestämmelsen ändras så att direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet eller en i arbetsordningen angiven tjänsteman inom ansvarsområdet för operativ verksamhet i enskilda fall har rätt att besluta om specialgranskning. Ändringen motsvarar den som föreslås i 1 kap. 10 § i fängeslagen.

Tjänstebenenämningen fängelsedirektören ändras i och med organisationsreformen till enhetschefen för fängelset. Behörigheten för en säkerhetsansvarig och för en tjänsteman inom ansvarsområdet för operativ verksamhet att besluta om specialgranskning ska grunda sig på arbetsordningen i stället för på ett förordnande av chefen.

12 kap. **Granskning av andra personer**

8 §. Beslutanderätt. Tjänstebenenämningen fängelsedirektören ändras i och med Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform till enhetschefen för fängelset.

13 kap. **Säkerhetsåtgärder och användning av maktmedel**

8 §. Beslutanderätt. Tjänstebenenämningen fängelsedirektören ändras i och med Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform till enhetschefen för fängelset.

9 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det i stället för Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

7.4 Lagen om ändring av lagen om övervakad frihet på prov

2 kap. **Utredning av förutsättningarna för övervakad frihet på prov och beredning**

13 §. Beredning av övervakad frihet på prov för livstidsfångar. Bedömningscentrumen försvinner i samband med Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform. Därför upphävs bestämmelsen om att bedömningscentrumet utan dröjsmål ska sända sitt förslag till plan för strafftiden, de övriga behövliga handlingarna och sitt utlåtande till Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. I paragrafen görs också andra ändringar av benämningarna med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform.

15 §. Fastställande av planen för strafftiden. Enligt den gällande paragrafen fastställer Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet planen för strafftiden för fångar som avtjänar fängelsestraff på livstid. Planen fastställs av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten. Enligt förslaget ska direktören för ansvarsområdet för klientprocesser fastställa planen för strafftiden för dem som avtjänar fängelsestraff på livstid. Ansvarsområdets uppgifter omfattar bland annat klientbedömning, och därför är det motiverat att direktören för ansvarsområdet för klientprocesser fastställer planen för strafftiden.

4 kap. **Brottspåföljdsmyndighetens tjänstemans uppgifter, biträdande övervakare samt beslutsprocessen**

32 §. Beslutanderätt. Enligt den gällande paragrafen fattar Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslut om placering av en fånge som avtjänar fängelse på livstid i övervakad frihet på prov samt om tillstånd enligt 21 § 1 mom. att tillfälligt låta bli att följa planen för strafftiden, om tillståndet gäller att personen i fråga avlägsnar sig från Finlands territorium. Generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten fattar de ovannämnda besluten. Enligt förslaget ska besluten fattas av direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för klientprocesser, eftersom ansvarsområdets uppgifter omfattar klientbedömning och tryggnad av en säker verkställighet. I paragrafen föreslås också sådana ändringar i fråga om tjänstebenenämningar och arbetsordning som beror på Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform.

5 kap. **Särskilda bestämmelser**

40 §. Ändringssökande. Enligt den gällande paragrafen avgör regiondirektören begäran om omprövning. Tjänsten som regiondirektör dras in i samband med Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform. Enligt förslaget avgör direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning begäran om omprövning på de grunder som anges i motiveringen till 20 kap. 3 § i fängelselagen.

I paragrafen föreslås på motsvarande sätt som i fängelselagen en förtydligande bestämmelse enligt vilken generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten avgör en begäran om omprövning, om det är fråga om ett beslut som direktören för ansvarsområdet för klientprocesser fattat med stöd av 32 § 1 mom.

41 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det i stället för Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

7.5 Lagen om ändring av lagen om verkställighet av samhällspåföljder

6 kap. **Befogenheter**

30 §. Beslutanderätt. I paragrafen görs ändringar av benämningarna med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform. Vidare ändras paragrafen så att behörigheten för en annan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndighetens verkställighetsenhet att fatta beslut om utfärdande och återkallande av en efterlysning enligt lagens 34 § grundar sig på arbetsordningen i stället för på förordnande av verkställighetsdirektören.

9 kap. **Övervakningsstraff**

58 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det i stället för Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

14 kap. **Ändringsökande**

87 §. Beslutanderätt och behandling av begäran om omprövning. De ändringsförslag som gäller beslutanderätt och behandling av begäran om omprövning motsvarar förslagen i 20 kap. 3 § i fängelselagen. Enligt den gällande paragrafen får omprövning inte begäras i andra beslut som fattas av Brottspåföljdsmyndighetens verkställighetsenhet än i 86 § 5 punkten avsedda beslut om strafftiden för övervakningsstraff, utan de överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med vad som föreskrivs i 88 §. Det föreslås att bestämmelsen upphävs. I lagens 30 §, som gäller beslutanderätt, föreskrivs det i fråga om verkställighetsenhetens beslutanderätt att en tjänsteman som svarar för verkställigheten svarar för beräkandet av strafftiden för övervakningsstraff och beslutar om villkorlig frigivning från övervakningsstraff. En tjänsteman som svarar för verkställigheten eller en av verkställighetsdirektören förordnad annan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndighetens verkställighetsenhet beslutar också om utfärdande och återkallande av en efterlysning enligt 34 §. Det ankommer således inte på verkställighetsenheten att fatta några andra sådana förvaltningsbeslut som inbegriper prövningsrätt och som är förenade med rätt att söka ändring än beslut om strafftiden för övervakningsstraff.

88 §. Besvär hos förvaltningsdomstolen. Den föreslagna ändringen motsvarar förslagen i 20 kap. 4 § i fängelselagen och i 37 § i lagen om verkställighet av kombinationsstraff.

91 §. Hur begäran om omprövning och besvär påverkar verkställigheten. I paragrafen görs motsvarande ändringar i tjänstebestämmelserna som i paragrafen om beslutanderätt och behandling av begäran om omprövning.

7.6 Lagen om ändring av lagen om verkställighet av kombinationsstraff

2 kap. **Beredning av placering i övervakning**

9 §. Beredning av verkställigheten av en övervakningstid

4 kap. **Bestämmelser om förfarande och tagande i förvar**

28 §. Avtjänande av övervakningstiden efter en dom om förvandling till fängelse

I stället för de nuvarande tre separata bedömningscentrumen inrättas inom Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för klientprocesser en enhet för klientbedömning. I paragraferna byts därför bedömningscentrumet ut mot enheten för klientbedömning.

5 kap. **Bestämmelser om beslutanderätt**

29 §. Beslutanderätt. I paragrafen görs ändringar av bestämmelserna med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform. Enligt den gällande paragrafen beslutar Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet på framställning av fängelsedirektören om att den

dömde ska avtjäna återstoden av övervakningstiden enligt lagens 28 §. Beslutet fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten. Efter organisationsreformen ska Brottspåföljdsmyndighetens generaldirektör inte längre avgöra ärenden som gäller en enskild fånge, med undantag för vissa ärenden som gäller ändringssökande och förvaltningsklagan. Enligt förslaget ska beslutet fattas av direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet.

6 kap. Särskilda bestämmelser

35 §. Ändringssökande. De föreslagna ändringarna i bestämmelsen om ändringssökande gäller förfarandet för ändringssökande och motsvarar de ändringar som föreslås i fängelselagen, häktningsslagen, lagen om övervakad frihet på prov och lagen om verkställighet av kombinationsstraff.

37 §. Besvär hos förvaltningsdomstolen. Den föreslagna ändringen motsvarar förslagen i 20 kap. 4 § i fängelselagen och i 88 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder.

38 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ska det föreskrivas att det i stället för Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet är Brottspåföljdsmyndigheten som meddelar föreskrifter. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

7.7 Lagen om ändring av 3 och 13 § i lagen om behandling av personuppgifter vid Brottspåföljdsmyndigheten

3 §. Brottspåföljdsmyndighetens riksomfattande personregister

13 §. Behörighet att behandla uppgifter

Uppgifterna som personuppgiftsansvarig ska i Brottspåföljdsmyndighetens föreslagna nya organisation placeras inom ansvarsområdet för utveckling och styrning. Det föreslås därför att 3 och 13 §, som gäller den personuppgiftsansvariges uppgifter, ändras så att Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet i bestämmelserna ändras till Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för utveckling och styrning.

7.8 Lagen om ändring av lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral

4 §. Enhetschef

5 §. Beslutanderätt

6 §. Utbildning som leder till yrkesinriktad examen

9 §. Antagningen av studerande till utbildning som leder till yrkesinriktad examen

10 §. Antagning av studerande

18 §. Inläring i arbetet

21 §. Studietid

22 §. *Förlust av studierätten*

23 §. *Avbrott i studierna*

24 §. *Anmärkning och varning*

25 §. *Avstängning från utbildningen*

27 §. *Ordningsstadga*

30 §. *Rättelseyrkande*

Tjänstebenenämningen utbildningscentralens direktör ändras till enhetschef för att motsvara tjänstebenenämningarna för cheferna vid de andra enheterna. På motsvarande sätt föreslås det att Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet på grund av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform ändras till Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för utveckling och styrning.

7.9 Lagen om ändring av 6 och 11 § i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar

6 §. *Utlämnande av uppgifter ur patientregistret.* I paragrafen ersätts uttrycket intagna i en enhet vid Brottspåföljdsmyndigheten med det tydligare uttrycket häktade. Bestämmelsen ska utöver på häktade också tillämpas på personer som berövats sin frihet med stöd av någon annan lag och som förvaras i ett fängelse, i enlighet med vad som i 1 kap. 1 § 3 mom. i häktningsslagen föreskrivs om tillämpningen av den lagen. I paragrafen görs också ändringar av benämningarna med anledning av Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform. Paragrafen ändras dessutom så att sekretessbelagda uppgifter utöver till de tjänstemän som anges i paragrafen även får lämnas ut till tjänstemän som anges i arbetsordningen. Enligt förslaget slopas förfarandet att en chef utser de tjänstemän som uppgifterna får lämnas ut till.

11 §. *Inspektionsrätt.* I paragrafen ersätts på motsvarande sätt som i 6 § uttrycket intagna i en enhet vid Brottspåföljdsmyndigheten med det tydligare uttrycket häktade.

7.10 Lagen om ändring av 25 kap. 6 § i rättegångsbalken

25 kap. **Om fullföljd av talan från tingsrätt till hovrätt**

6 §. I paragrafen ändras enligt förslaget tjänstebenenämningen fängelsedirektören till enhetschefen för fängelset.

7.11 Lagen om ändring av 2 c kap. 10 § i strafflagen

2 c kap. **Om fängelse och kombinationsstraff**

10 §. *Villkorlig frigivning från fängelse på livstid.* Det föreslås att befogenheten enligt paragrafen tilldelas Brottspåföljdsmyndigheten i stället för Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. I lagen om förfarandet vid frigivning av livstidsfångar föreslås motsvarande ändring.

7.12 Lagen om ändring av tvångsmedelslagen

2 kap. **Gripande, anhållande, häktning och häktningsarrest**

12 h §. *Tillstånd till undantag och ändring av innehållet i en häktningsarrest.* Tjänstebemyndningarna fängelsedirektören och direktören för byrån för samhällspåföljder ändras i paragrafen till enhetschefen för fängelset och enhetschefen för byrån för samhällspåföljder i och med Brottsförmyndighetens organisationsreform. Ur paragrafen stryks dessutom bestämmelsen om ställföreträdarens beslutanderätt som obehövlig. Ställföreträdaren har beslutanderätt med stöd av bestämmelsen om ställföreträdare.

12 i §. *Överträdelse av skyldigheter.* I paragrafen ändras enligt förslaget tjänstebemyndningen direktören för byrån för samhällspåföljder till enhetschefen för byrån för samhällspåföljder.

12 k §. *Efterlysning.* Paragrafen ändras så att den gäller en i Brottsförmyndighetens arbetsordning angiven tjänsteman vid verkställighetsenheten i stället för en sådan tjänsteman vid verkställighetsenheten som förordnats av sin chef.

4 kap. **Begränsning av kontakter**

4 §. *Beslut om begränsning av kontakter.* Beslut om begränsning av kontakter i samband med häktning och om dess fortsatta giltighet ska på framställning av en anhållningsberättigad tjänsteman eller av fängelsedirektören fattas av den domstol som beslutar om häktningen. Före domstolens avgörande kan fängelsedirektören på framställning av en anhållningsberättigad tjänsteman eller, om den häktade har placerats i en förvaringslokal hos polisen, den anhållningsberättigade tjänstemannen temporärt besluta om begränsning av kontakter. Enligt förslaget ändras tjänstebemyndningen fängelsedirektören till enhetschefen för fängelset.

11 kap. **Särskilda bestämmelser**

4 §. *Närmare bestämmelser och föreskrifter.* Det föreslås att befogenheten enligt paragrafen tilldelas Brottsförmyndigheten i stället för Brottsförmyndighetens centralförvaltningsenhet. Beslut om meddelande av föreskrifter ska fortsättningsvis fattas av generaldirektören för Brottsförmyndigheten.

7.13 Lagen om ändring av 6 § i lagen om stämmingsmän

6 §. *Andra som har rätt att verkställa delgivning.* Enligt 6 § 1 mom. 3 punkten i lagen om stämmingsmän är en fängelsedirektör eller en tjänsteman vid ett fängelse som förordnats till det av fängelsedirektören berättigad att så som en stämmingsman verkställa stämning och delgivning, när en myndighet begär det och den som ska stämmas eller ta emot delgivningen är en fånge. Det föreslås att bestämmelsen ändras så att stämning och delgivning kan verkställas av en i Brottsförmyndighetens arbetsordning angiven tjänsteman vid Brottsförmyndigheten. Kretsen tjänstemän som är berättigade att verkställa stämning och delgivning utvidgas genom möjligheten att utfärda bestämmelser om dem i Brottsförmyndighetens arbetsordning. Den gällande bestämmelsen har i praktiken visat sig vara för snäv.

7.14 Lagen om ändring av lagen om förfarandet vid frigivning av livstidsfångar

1 §. *Ansökan*

3 §. *Behandling av ärendet vid Helsingfors hovrätt*

5 §. *Rättshjälp*

9 §. *Förbud mot verkställighet av villkorlig frigivning*

Det föreslås att befogenheterna enligt paragraferna i och med Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform tilldelas Brottspåföljdsmyndigheten i stället för Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. I Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning bestäms det om skötseln av uppgifterna.

7.15 Lagen om ändring av 6 § i lagen om barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd

6 §. *Samarbete med Brottspåföljdsmyndigheten.* Tjänstebenenämningen fängelsedirektören ändras i paragrafen i och med Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform till enhetschefen för fängelset.

7.16 Lagen om ändring av lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål

Verkställighet av frihetsstraff

5 e §.

Verkställighet av samhällstjänst

9 a §. *Förutsättningar för överföring av verkställigheten av samhällstjänst från ett annat nordiskt land*

9 b §. *Verkställighet i Finland av samhällstjänst som överförs från ett annat nordiskt land*

9 e §. *Verkställighet i ett annat nordiskt land av samhällstjänst som dömts ut i Finland*

9 f §. *Ändring, förvandling och upphävande av samhällstjänst som dömts ut eller beslutats i ett annat nordiskt land*

Gemensamma stadganden

24 §.

26 §.

27 §.

28 §.

Det föreslås att befogenheterna enligt paragraferna tilldelas Brottspåföljdsmyndigheten i stället för Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

7.17 Lagen om ändring av 51 och 64 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna

51 §. Behöriga myndigheter. Det föreslås att befogenheten enligt paragrafen tilldelas Brottspåföljdsmyndigheten i stället för Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

64 §. Avräkning av tiden för frihetsberövande. Det föreslås att befogenheten enligt paragrafen tilldelas en verkställighetsansvarig inom Brottspåföljdsmyndigheten i stället för den verkställighetsansvarige inom brottspåföljdsregionen.

7.18 Lagen om ändring av 54 och 67 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen

54 §. Behöriga myndigheter. Det föreslås att befogenheten enligt paragrafen tilldelas Brottspåföljdsmyndigheten i stället för Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

67 §. Avräkning av tiden för frihetsberövande. Tjänstebenämningen den verkställighetsansvarige vid regionfängelset ändras till en verkställighetsansvarig vid Brottspåföljdsmyndigheten.

7.19 Lagen om ändring av lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om överföring av dömda personer inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet

3 §. Behörig myndighet

5 §. Temporärt tagande i förvar

10 §. Språk och översättningar

19 §. Ändringssökande

Det föreslås att befogenheterna enligt paragraferna tilldelas Brottspåföljdsmyndigheten i stället för Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

7.20 Lagen om ändring av lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet

3 §. Behörig myndighet

4 §. Förutsättningar för att ta emot en framställning

6 §. Verkställighet av en framställning om överföring av övervakning

8 §. Språk och översättningar

9 §. Förutsättningar för att översända en framställning

11 §. Språk och översättningar

13 §. Rätt till biträde och försvarare

14 §. Ändringssökande

Det föreslås att befogenheterna enligt paragraferna tilldelas Brottspåföljdsmyndigheten i stället för Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

8 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

9 Samband med andra propositioner

Propositionen har samband med sådana regeringspropositioner som gäller verkställighet av straff och häktning och som är under behandling i riksdagen.

Riksdagen har lämnat sitt svar (RSv 18/2021) på regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om effektivare förhindrande av kriminalitet under fängelsetiden och effektivare upprätthållandet av anstaltssäkerheten (RP 6/2020 rd). Därigenom ändras 1 kap. 9 § 2 mom. och 2 kap. 10 § 3 mom. i fängelselagen. Lagarna stadfästes den 9 april 2021. Ändringarna träder i kraft den 1 maj 2021. I denna nu aktuella proposition föreslås ändringar i de bestämmelserna.

Riksdagen behandlar regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av bestämmelserna om rökning i fängelselagen och häktningsslagen (RP 165/2020 rd), där det föreslås att 7 kap. 8 § 2 mom. i fängelselagen och 3 kap. 10 § 2 mom. i häktningsslagen ändras. I dem föreskrivs det om meddelande av närmare föreskrifter. I denna proposition föreslås det att dessa bestämmelser ändras på det sätt som Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform förutsätter.

Riksdagen behandlar även regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om behandling av personuppgifter vid Brottspåföljdsmyndigheten och till lagar om ändring av fängelselagen och av vissa andra lagar om verkställighet av påföljder (RP 246/2020 rd). I den föreslås ändringar i fängelselagen, häktningsslagen, lagen om verkställighet av samhällspåföljder, lagen om övervakad frihet på prov och lagen om verkställighet av kombinationsstraff. Ändringarna gäller många av de bestämmelser om Brottspåföljdsmyndighetens organisation och beslutanderätt som ändras i denna proposition.

Alla ovannämnda propositioner innehåller ändringsförslag som överlappar förslagen i denna proposition. Vid riksdagsbehandlingen bör förslagen samordnas med de ovannämnda propositionerna.

10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 119 § 2 mom. i grundlagen ska de allmänna grunderna för statsförvaltningens organ regleras genom lag, om deras uppgifter omfattar utövning av offentlig makt. Med de allmänna grunderna avses i bestämmelsen närmast namn, bransch och huvudsakliga uppgifter samt dess behörighet (RP 1/1998 rd). Det är fråga om utövning av offentlig makt till exempel när man kan fatta beslut om individens rättigheter och skyldigheter eller använda tvångsmedel eller annars ingripa i individens grundläggande fri- och rättigheter.

Genom lagen ändras inte Brottspåföljdsmyndighetens uppgifter. På det sätt som förutsätts i grundlagen tas i lagen in bestämmelser om grunderna för bestämmande av Brottspåföljdsmyndighetens organisation. Brottspåföljdsmyndigheten ska vara ett riksomfattande ämbetsverk vars verksamhetsområde omfattar hela landet. Brottspåföljdsmyndigheten består enligt förslaget av fyra ansvarsområden som i sin tur är indelade i enheter. Brottspåföljdsmyndigheten ska omfatta ansvarsområdet för utveckling och styrning, ansvarsområdet för klientprocesser, ansvarsområdet för förvaltnings- och stödtjänster och ansvarsområdet för operativ verksamhet.

Vid Brottspåföljdsmyndigheten fattas beslut som påverkar individens grundläggande fri- och rättigheter. Straffen verkställs vid byråer för samhällspåföljder och i fängelser på samma sätt som inom den nuvarande organisationen. Brottspåföljdsmyndighetens befogenheter utvidgas inte. I den föreslagna lagen föreskrivs det om direktörernas uppgifter och befogenheter.

Det har ansetts nödvändigt att bestämmelser om verksamhetsområdena för de nuvarande lokala myndigheterna utfärdas genom förordning av statsrådet. Den nya organisationen ska inte ha någon liknande regionförvaltning som den nuvarande. Brottspåföljdsmyndigheten ska vara en myndighet vars verksamhetsområde omfattar hela landet. Till ansvarsområdet för operativ verksamhet hör elva brottspåföljdscentraler. I propositionen föreslås det att bestämmelser om brottspåföljdscentralernas verksamhetsområden utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om enheterna vid brottspåföljdscentralerna utfärdas genom förordning av justitieministeriet.

I 21 § i grundlagen föreskrivs det i fråga om rättsskydd och god förvaltning bland annat att var och en har rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag. Ett centralt mål med Brottspåföljdsmyndighetens organisationsreform är att främja tillämpningen av enhetliga tillvägagångssätt och klientprocesser vid alla enheter och att därigenom förbättra rättssäkerheten för och likabehandlingen av dem som avtjänar straff. Detta främjar en god förvaltning.

Enligt 6 § 4 mom. i grundlagen främjas jämställdhet mellan könen i samhällelig verksamhet. Den brottspåföljdscentral som enligt förslaget särskilt ska koncentrerar sig på frågor som gäller brottsmisstänkta kvinnor, kvinnor som avtjänar samhällspåföljder och kvinnliga fångar kan konstateras främja tillgodoseendet av den grundläggande rätten till jämlikhet.

Enligt 17 § 2 mom. i grundlagen ska vars och ens rätt att hos domstol och andra myndigheter i egen sak använda sitt eget språk, antingen finska eller svenska, samt att få expeditioner på detta språk tryggas genom lag. Det allmänna ska tillgodose landets finskspråkiga och svenskspråkiga befolknings kulturella och samhälleliga behov enligt lika grunder. Enligt 6 § 1 mom. 2 punkten i språklagen är statliga centralförvaltningsmyndigheter och andra myndigheter, vilkas ämbetsdistrikt omfattar kommuner som har olika språk eller minst en tvåspråkig kommun, tvåspråkiga. I 40 § i språklagen föreskrivs det ett undantag från bestämmelsen i 6 §, så att de enheter som svarar för verkställighet av fängelsestraff och häktning är enspråkigt finska. Genom förordning av justitieministeriet kan det inrättas en eller flera svenskspråkiga eller tvåspråkiga avdelningar vid dessa enheter. Justitieministeriet har utfärdat en förordning om tvåspråkiga avdelningar vid Brottspåföljdsmyndigheten. Enligt 1 § i förordningen finns det en tvåspråkig avdelning i två fängelser i Södra Finlands brottspåföljdsregion och i tre fängelser i Västra Finlands brottspåföljdsregion. Efter reformen tryggas tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna för dem som misstänks och dömts för brott på motsvarande sätt som i den nuvarande organisationen.

Landskapet Åland är svenskspråkigt. Arbetspråket vid Ålands verksamhetsenhet som hör till Åbo byrå för samhällspåföljder, som i sin tur kommer att höra till Brottspåföljdscentralen i sydvästra Finland, ska fortsättningsvis vara svenska. I enlighet med samiska språklagen ska

RP 57/2021 rd

Brottspåföljdsmyndigheten trygga de samiskspråkigas språkliga rättigheter i synnerhet i verksamheten vid Brottspåföljdscentralen i Lappland. Brottspåföljdsmyndigheten strävar efter att öka beredskapen att tillhandahålla tjänster på samiska vid Brottspåföljdscentralen i Lappland bland annat genom att stödja personalens språkstudierna i samiska. Genom reformen strävar man efter att förbättra möjligheterna att använda samiska.

Bestämmelserna om sökande av ändring i fängelselagen, häktninglagen, lagen om övervakad frihet på prov, lagen om verkställighet av samhällspåföljder och lagen om verkställighet av kombinationsstraff ändras så att ändring inte längre söks direkt genom besvär, utan ändring i alla beslut som är föremål för ändringssökande söks alltid i första hand genom begäran om omprövning. Besvär över beslut som Brottspåföljdsmyndigheten fattat med anledning av begäran om omprövning ska i samtliga fall anföras centraliserat hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Enligt gällande bestämmelser ska besvären anföras hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets regiondirektörens beslut har fattats. Besvär över beslut som fattats av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet eller verkställighetsdirektören ska anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol. I propositionen föreslås inga ändringar i rätten att söka ändring. Det är enbart fråga om att centralisera omprövnings- och besvärsförfarandet såväl vid Brottspåföljdsmyndigheten som vid förvaltningsdomstolen med hänvisning till den enhetlighet som eftersträvas i reformen av Brottspåföljdsmyndighetens organisation. Ändringen påverkar därmed inte den i 21 § i grundlagen föreskrivna rätten för var och en att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan.

Propositionen är inte förenad med några sådana betydande problem med tanke på grundlagen eller lagstiftningsordningen som skulle kräva behandling i grundlagsutskottet.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om Brottspåföljdsmyndigheten

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Brottspåföljdsmyndighetens uppgifter och organisation

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om Brottspåföljdsmyndighetens organisation, uppgifter och förvaltning.

2 §

Brottspåföljdsmyndighetens uppgifter

Brottspåföljdsmyndigheten har till uppgift att övervaka dem som dömts till villkorligt fängelsestraff, att verkställa ungdomsstraff, samhällstjänst, övervakningsstraff, ovillkorligt fängelsestraff, förvandlingsstraff för böter och kombinationsstraff, att övervaka villkorligt frigivna samt att verkställa häktning. Brottspåföljdsmyndigheten ska dessutom sköta de andra uppgifter som enligt lagstiftningen ankommer på den.

3 §

Brottspåföljdsmyndighetens organisation

Brottspåföljdsmyndigheten, som hör till justitieministeriets förvaltningsområde och verkar under styrning och övervakning av justitieministeriet, är ett riksomfattande ämbetsverk vars verksamhetsområde omfattar hela landet.

Brottspåföljdsmyndigheten består av ansvarsområdet för utveckling och styrning, ansvarsområdet för klientprocesser, ansvarsområdet för förvaltnings- och stödtjänster och ansvarsområdet för operativ verksamhet. Ansvarsområdena är indelade i enheter. Närmare bestämmelser om ansvarsområdena och deras uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

Inom Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet finns det brottspåföljdscentraler för verkställigheten av straff och häktning. Vid brottspåföljdscentralerna finns det byråer för samhällspåföljder, fängelser och andra enheter. Närmare bestämmelser om brottspåföljdscentralerna och deras verksamhetsområden utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om enheterna vid brottspåföljdscentralerna utfärdas genom förordning av justitieministeriet.

Inom Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för utveckling och styrning finns Brottspåföljdsområdets utbildningscentral, som det föreskrivs om i lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral (1316/2006).

RP 57/2021 rd

För ordnandet av hälso- och sjukvården för fångar svarar Enheten för hälso- och sjukvård för fångar, som det föreskrivs om i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (1635/2015).

Bestämmelser om den avvikande språkliga ställningen för enheter som svarar för verkställighet av fängelsestraff och verkställighet av häktning finns i språklagen (423/2003).

4 §

Brottspåföljdscentralernas uppgifter

En brottspåföljdscentral svarar inom sitt verksamhetsområde för verkställigheten av straff och häktning och för andra uppgifter som brottspåföljdscentralen har enligt lag eller Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning. En brottspåföljdscentral svarar för lagligheten, enhetligheten och resultaten i sin verksamhet och för utvecklingen av verkställigheten av straff och häktning under styrning av Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområden. En brottspåföljdscentral ska inom sitt verksamhetsområde samarbeta med andra myndigheter och andra aktörer.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. ska en brottspåföljdscentral även utföra de övriga uppgifter som Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområden särskilt har påfört brottspåföljdscentralen. Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområden kan påföra en brottspåföljdscentral en annan brottspåföljdscentralens uppgifter, om det behövs för att målen för verkställigheten av straff eller häktning ska nås, för att jämna ut arbetet, för att utnyttja tillgänglig specialkompetens eller av någon annan särskild orsak.

2 kap.

Brottspåföljdsmyndighetens ledning och avgörande av ärenden

5 §

Ledning

Brottspåföljdsmyndigheten leds av en generaldirektör.

Ett ansvarsområde inom Brottspåföljdsmyndigheten leds av en direktör för ansvarsområdet. En enhet inom ett ansvarsområde leds av en enhetschef.

En brottspåföljdscentral leds av en direktör för brottspåföljdscentralen. En byrå för samhällspåföljder, ett fängelse och andra enheter vid brottspåföljdscentralerna leds av en enhetschef.

6 §

Avgörande av ärenden

Generaldirektören avgör ärenden som gäller hela Brottspåföljdsmyndigheten, direktören för ett ansvarsområde avgör ärenden som gäller ansvarsområdet, direktören för en brottspåföljdscentral avgör ärenden som gäller brottspåföljdscentralen och en enhetschef vid en brottspåföljdscentral avgör ärenden som gäller enheten, om det inte har föreskrivits eller i Brottspåföljdsmyndighetens eller brottspåföljdscentralens arbetsordning bestämts att någon annan tjänsteman ska avgöra dem.

Generaldirektören kan i enskilda fall förbehålla sig beslutanderätten i ärenden som enligt bestämmelser någon annanstans än i lag ska avgöras av en annan tjänsteman vid myndigheten. Direktören för ett ansvarsområde, direktören för en brottspåföljdscentral och en enhetschef vid en brottspåföljdscentral kan i enskilda fall förbehålla sig beslutanderätten i ärenden som enligt

bestämmelser någon annanstans än i lag ska avgöras av en tjänsteman som är underställd honom eller henne.

7 §

Avgörande av förvaltningsklagan

Förvaltningsklagan som har anförts hos Brottspåföljdsmyndigheten över myndigheten eller dess tjänstemäns verksamhet avgörs av direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning eller den tjänsteman inom ansvarsområdet som bestämts i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning. Klagan som har anförts över ett ansvarsområdes direktörs verksamhet avgörs av generaldirektören. Klagan som har anförts över generaldirektörens verksamhet avgörs av justitieministeriet.

3 kap.

Särskilda bestämmelser

8 §

Handläggning av skadeståndsärenden som gäller Brottspåföljdsmyndigheten

Bestämmelser om handläggning av de skadeståndsärenden som gäller Brottspåföljdsmyndigheten finns i lagen om statens skadeståndsverksamhet (978/2014).

9 §

Avgiftsbelagda prestationer i fångarbete och anstaltsförsäljning

Fångarnas arbetsprestationer är avgiftsbelagda. Priserna på prestationerna bestäms på företagsekonomiska grunder. Priserna kan dock av orsaker som hänför sig till målen för verkställigheten av straff sänkas så att de motsvarar gängse prisnivå.

Produkterna i anstaltsbutikerna är avgiftsbelagda. Priserna på produkterna motsvarar gängse prisnivå. Priserna kan dock av orsaker som hänför sig till målen för verkställigheten av straff sänkas så att de täcker åtminstone kostnaderna för anskaffning av produkten.

Fängelset beslutar om prissättningen av de prestationer som avses i 1 och 2 mom. Vid indrivning av avgifter iakttas vad som föreskrivs om indrivning av privaträttsliga fordringar. Tvister som gäller avgifter för prestationer behandlas som tvistemål vid tingsrätten.

10 §

Yttre kännetecken

Bestämmelser om Brottspåföljdsmyndighetens emblem, tjänstedräkt och bruket av den samt om skydds- och specialkläder och tjänstetecken utfärdas genom förordning av justitieministeriet.

Brottspåföljdsmyndighetens tjänstemän ska i tjänst medföra sitt tjänstetecken samt vid behov på begäran visa upp tjänstetecknet när detta är möjligt utan att tjänsteuppdraget äventyras. Närmare bestämmelser om användningen av tjänstetecknet utfärdas genom förordning av justitieministeriet.

RP 57/2021 rd

Brottspåföljdsmyndigheten får meddela närmare föreskrifter om skyldigheten att använda uniform och skyddskläder, om undantag från denna skyldighet, om användning av uniform och skyddskläder i den utbildning som leder till examen inom brottspåföljdsområdet, om anskaffning och lånande av uniform och skyddskläder samt om förstöring av sådana uniformer och skyddskläder som tas ur bruk.

11 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om behandling och avgörande av ärenden, om företrädande vid domstolar och andra ämbetsverk, om personalen, om särskilda behörighetsvillkor för tjänstemän, om behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper, om utnämning till tjänst eller tjänsteförhållande, om beviljande av tjänstledighet, om organiseringen av uppgifter verksamhetsenheterna emellan och om identitetskort.

12 §

Brottspåföljdsmyndighetens och brottspåföljdscentralernas arbetsordningar

I Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning, som fastställs av generaldirektören, bestäms det om organiseringen av arbetet vid Brottspåföljdsmyndigheten. I Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning ska det bestämmas om inrättande och nedläggning av enheter inom ansvarsområdena inom Brottspåföljdsmyndigheten, om ansvarsområdenas och deras enheters, brottspåföljdscentralernas, byråernas för samhällspåföljder och fängelsernas interna organisation, arbetsfördelning, ledning, uppgifter och organisering av uppgifterna, om tjänstemännens uppgifter, befogenhetsfördelning och ställföreträdare, om beredning och avgörande av ärenden, om ärenden som avgörs utan föredragning, om ledningsgrupper samt om andra sådana ärenden som gäller förvaltningen och som behövs för organiseringen av verksamheten, till den del det inte bestäms närmare om dessa frågor i brottspåföljdscentralernas arbetsordningar.

I brottspåföljdscentralernas arbetsordningar, som fastställs av direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet, bestäms det om organiseringen av arbetet vid brottspåföljdscentralerna. I en brottspåföljdscentralens arbetsordning bestäms det om brottspåföljdscentralens och dess enheters interna uppgifter och organisering av uppgifterna, om tjänstemännens uppgifter, befogenhetsfördelning och ställföreträdare, om beredning och avgörande av ärenden samt om andra sådana frågor som gäller brottspåföljdscentralens interna förvaltning och som behövs för organiseringen av verksamheten.

4 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

13 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om Brottspåföljdsmyndigheten (953/2009), nedan den upphävda lagen.

14 §

Hänvisningsbestämmelse

Vad som någon annanstans i lag föreskrivs om Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet, brottspåföljdsregioner och bedömningscentrum samt om direktörer för centralförvaltningsenheten, regiondirektörer, direktörer för bedömningscentrum, direktören för verkställighetsenheten, direktören för Brottspåföljdsområdets utbildningscentral, direktörer för byråer för samhällspåföljder och fängelsedirektörer gäller i denna lag avsedda ansvarsområden inom Brottspåföljdsmyndigheten, enheter inom ansvarsområdena och brottspåföljdscentraler samt direktörer för ansvarsområden, direktörer för brottspåföljdscentraler och enhetschefer.

Om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av någon annan lag hänvisas till den upphävda lagen, ska hänvisningen anses avse en hänvisning till motsvarande bestämmelse i denna lag.

15 §

Övergångsbestämmelser som gäller uppgifterna

Vid ikraftträdandet av denna lag överförs de ärenden som är anhängiga vid Brottspåföljdsmyndighetens olika verksamhetsenheter samt de avtal och förbindelser som enheterna ingått, tillsammans med de rättigheter och skyldigheter som följer av avtalen och förbindelserna, till motsvarande verksamhetsenheter enligt denna lag i enlighet med vad som i lag och förordning av statsrådet föreskrivs och i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning bestäms om uppgiftsfördelning mellan dem.

16 §

Övergångsbestämmelser som gäller personalen

Bestämmelser om personalens ställning finns i 2 kap. i statstjänstemannalagen (750/1994).

Beslut om ändring av tjänster och placering av personalen fattas före ikraftträdandet av lagen av generaldirektören eller av en annan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som bestäms i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning.

2.

Lag

om ändring av fängelselagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i fängelselagen (767/2005) 1 kap. 4, 8, 9 och 10 §, 2 kap. 10 § och 12 § 2 mom., 3 kap. 8 § 1 mom. och 9 §, 4 kap. 7 § 1 mom. samt 11 och 12 §, 5 kap. 9 §, 6 kap. 2 § 3 mom. samt 6 och 7 §, 7 kap. 7 § och 8 § 2 mom., 8 kap. 14 och 15 §, 9 kap. 1 § 2 mom., 9 § 2 och 3 mom. samt 10 § 2 mom., 10 kap. 10 §, 11 kap. 8 § 2 mom. och 9 §, 12 kap. 11 § och 12 § 2 mom., 13 kap. 17 § 1 mom. och 19 § 2 mom., 14 kap. 11 och 12 §, 15 kap. 10 § 3 mom., 16 § 1–3 mom. och 18 § 2 mom., 16 kap. 9 § 4 mom. och 10 § 2–4 mom., 17 kap. 8 § 2 mom., 18 kap. 8 § och 9 § 2 mom., 19 kap. 8 och 11 §, 20 kap. 3 §, 4 § 1 mom. och 7 § 1 mom. samt 21 kap. 2 § 1 mom. och 3 §,

av dem 1 kap. 4 § och 5 kap. 9 § sådana de lyder i lagarna 735/2011 och 1640/2015, 1 kap. 8 och 9 §, 3 kap. 8 § 1 mom., 4 kap. 7 § 1 mom. och 12 §, 6 kap. 6 §, 7 kap. 8 § 2 mom., 11 kap. 9 §, 12 kap. 12 § 2 mom., 13 kap. 17 § 1 mom. och 19 § 2 mom., 15 kap. 16 § 2 mom., 16 kap. 10 § 2–4 mom., 18 kap. 9 § 2 mom. och 20 kap. 7 § 1 mom. sådana de lyder i lag 393/2015, 1 kap. 10 §, 3 kap. 9 §, 6 kap. 2 § 3 mom. och 7 §, 8 kap. 15 §, 9 kap. 9 § 3 mom., 14 kap. 12 § samt 15 kap. 10 § 3 mom., 16 § 1 mom. och 18 § 2 mom. sådana de lyder i lag 735/2011, 2 kap. 10 § sådan den lyder i lagarna 33/2015 och 383/2017, 2 kap. 12 § 2 mom. och 4 kap. 11 § sådana de lyder i lag 33/2015, 7 kap. 7 §, 12 kap. 11 § och 20 kap. 3 § sådana de lyder i lagarna 393/2015 och 383/2017, 9 kap. 9 § 2 mom. och 10 § 2 mom. samt 19 kap. 11 § sådana de lyder i lag 383/2017, 8 kap. 14 § sådan den lyder i lagarna 393/2015, 383/2017 och 804/2017, 10 kap. 10 § sådan den lyder i lag 1640/2015, 14 kap. 11 § sådan den lyder i lagarna 735/2011 och 804/2017, 16 kap. 9 § 4 mom. sådant det lyder i lag 507/2019, 20 kap. 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 861/2020, 21 kap. 2 § 1 mom. sådant det lyder i lag 403/2015 och 21 kap. 3 § sådan den lyder i lag 631/2013, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser om verkställighet av fängelse

4 §

Organisationen för verkställighet av fängelse

För verkställighet av fängelse svarar Brottspåföljdsmyndigheten. För ordnandet av hälso- och sjukvården svarar den i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (1635/2015) avsedda Enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd.

Bestämmelser i övrigt om Brottspåföljdsmyndighetens organisation finns i lagen om Brottspåföljdsmyndigheten (/).

8 §

Behörigheten inom Brottspåföljdsmyndigheten

De tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten som utövar den beslutanderätt som avses i denna lag är

- 1) direktörerna för ansvarsområdena,
- 2) direktörerna för brottspåföljdscentralerna,
- 3) enhetschefen för enheten för klientbedömning,
- 4) enhetschefen för verkställighetsenheten,
- 5) enhetscheferna för fängelserna,
- 6) enhetscheferna för byråerna för samhällspåföljder,
- 7) tjänstemän som svarar för ordnandet av sysselsättning i fängelset (sysselsättningsansvariga),
- 8) tjänstemän som svarar för ordningen och säkerheten i fängelset (säkerhetsansvariga),
- 9) tjänstemän i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning,
- 10) tjänstemän som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter,
- 11) andra tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten.

Direktören för det behöriga ansvarsområdet har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som i denna lag anförtrotts en tjänsteman som avses i 1 mom. 2–10 punkten. En direktör för en brottspåföljdscentral har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som i denna lag anförtrotts en tjänsteman som avses i 1 mom. 5–10 punkten. En enhetschef för ett fängelse har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som anförtrotts en tjänsteman som avses i 1 mom. 7–10 punkten. En säkerhetsansvarig har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som anförtrotts en tjänsteman som avses i 1 mom. 9 eller 10 punkten. En tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som anförtrotts en tjänsteman som avses i 1 mom. 10 punkten.

För verkställigheten av domar svarar tjänstemän vid verkställighetsenheten (verkställighetsansvariga). Enhetschefen för verkställighetsenheten har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som anförtrotts en annan verkställighetsansvarig.

9 §

Behörighet utom tjänstetid

Den beslutanderätt som utövas av enhetschefen för ett fängelse får, om inte saken tål uppskov, utom tjänstetid utövas även av den jourhavande tjänstemannen vid Brottspåföljdsmyndigheten i ärenden som gäller

- 1) förvägran av vistelse utomhus,
- 2) överföring av fångar till temporär undersökning och vård utanför fängelset,
- 3) permission av synnerligen viktigt skäl,
- 4) specialgranskning,
- 5) kroppsbesiktning,
- 6) hållande i förvar,
- 7) anmälningar som avses i 19 kap. 1, 2, 4, 5 och 8 §,
- 8) villkorlig frigivning av en fånge.

En verkställighetsansvarigs beslutanderätt när det gäller beslut om strafftiden får, om inte saken tål uppskov, utövas av den jourhavande tjänstemannen vid Brottspåföljdsmyndigheten.

Endast enhetschefen för ett fängelse får vara jourhavande tjänsteman.

RP 57/2021 rd

10 §

Ärenden som ska avgöras av direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet

Trots bestämmelserna i denna lag kan direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet i enskilda fall överta avgörandet av ett ärende som omfattas av beslutanderätten för en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten och som gäller en fånges placering, förflyttning, deltagande i sysselsättning utanför fängelset eller permission, om det finns anledning att misstänka att fången deltar i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, eller under fängelsetiden fortsätter med brottslig verksamhet eller äventyrar säkerheten, eller om det är motiverat för att garantera fångens säkerhet.

2 kap.

Inledande av verkställighet

10 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för enheten för klientbedömning beslutar om i 3 § avsett uppskov med fängelsestraff och förvandlingsstraff för böter, i 4 § 1 och 2 mom. avsett uppskov med fängelsestraff och i 6 § avsett återkallande av uppskov. En utmättningsman beslutar om uppskov med i 4 § 3 mom. avsett förvandlingsstraff för böter och om återkallande av sådant uppskov. När uppskov med verkställigheten ansöks på grund av hälsoskäl ska utlåtande begäras av Enheten för hälso- och sjukvård för fångar.

En verkställighetsansvarig beslutar om den betalningstid som avses i 7 §.

Beslut om efterlysning av den dömda och om återkallande av efterlysning fattas av en verkställighetsansvarig eller av en annan i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning angiven tjänsteman vid verkställighetsenheten.

12 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om de grunder på vilka det bestäms vilken enhet vid Brottspåföljdsmyndigheten som ska höra den dömda meddelas av Brottspåföljdsmyndigheten.

3 kap.

Beräkning av strafftid

8 §

Beslutanderätt

Straffidsbeslut fattas av en verkställighetsansvarig. Beslut om i 7 § 3 mom. avsedd inräkning i strafftiden fattas av enhetschefen för verkställighetsenheten.

---

9 §

Närmare föreskrifter

Närmare föreskrifter om beräkning av strafftiden meddelas av Brottspåföljdsmyndigheten.

4 kap.

Ankomst till ett fängelse och placering i fängelset

7 §

Förfarandet vid utarbetandet av planen

Planen för strafftiden utarbetas av Brottspåföljdsmyndigheten. Planen preciseras i det fängelse i vilket fången i fråga placeras.

---

11 §

Beslutanderätt

Beslut om planen för strafftiden, placeringen av en fånge i fängelse och tidpunkten för anmälan till fängelset samt om ersättning för resekostnaderna för en fånge som kommer till fängelset eller resekostnader som uppstår av hörande av en fånge fattas av enhetschefen för enheten för klientbedömning eller av en annan i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning angiven tjänsteman vid enheten för klientbedömning eller enhetschef för en byrå för samhällspåföljder. Beslut om ersättning för resekostnaderna för en fånge som kommer till fängelset kan också fattas av en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven annan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten. En sysselsättningsansvarig eller en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om ersättning för resekostnaderna för en fånge som frigges från fängelset och för i 3 § 2 mom. avsedda resekostnader.

Direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet beslutar om de öppna anstalter och öppna avdelningar där fångar övervakas tekniskt med hjälp av anordningar enligt 1 § 2 mom.

12 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om verkställighetshandlingarna, förpassning av dömda till fängelse, antecknande av ankomstgranskning samt innehållet i och utarbetandet av planer för strafftiden utfärdas genom förordning av statsrådet.

Närmare föreskrifter om ankomstgranskning, bedömning, placering i en öppen anstalt och planmässigt genomförande av straffet meddelas av Brottspåföljdsmyndigheten.

5 kap.

Placering i fängelset

9 §

Beslutanderätt

Direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet fastställer dagordningen på en säkerhetsavdelning. Enhetschefen för fängelset fastställer dagordningen på andra avdelningar.

En sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om placering av fångar på avdelningar, så som bestäms i brottspåföljdscentralens arbetsordning. En sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om avskilt boende på en fånges egen begäran. Den överläkare som svarar för verksamheten på ett sjukhus vid Enheten för hälso- och sjukvård för fångar eller en av överläkaren förordnad läkare beslutar om intagning på sjukhuset och utskrivning därifrån.

Direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet fattar på förslag av enhetschefen för fängelset eller enhetschefen för enheten för klientbedömning eller efter att ha hört dessa beslut om placering av fångar på säkerhetsavdelningar.

6 kap.

Förflyttning från ett fängelse till ett annat

2 §

Förflyttning från öppen anstalt till slutet fängelse

En fånge som utan giltigt skäl underlåter att anlända till öppen anstalt inom utsatt tid ska förpassas till ett fängelse som enheten för klientbedömning anvisat.

6 §

Beslut om förflyttning

Enhetschefen för enheten för klientbedömning beslutar om förflyttning av fångar. Enhetschefen för enheten för klientbedömning kan också överföra beslutanderätten i frågan till den enhetschef för ett fängelse som nämns i planen för strafftiden.

Enhetschefen för fängelset eller en säkerhetsansvarig eller sysselsättningsansvarig beslutar om en fånge ska tillåtas avlägsna sig från fängelset enligt 5 § 2 mom. Om vistelsen utanför fängelset överskrider sju dygn, ska beslutet fattas av enhetschefen för enheten för klientbedömning.

Enhetschefen för det mottagande fängelset eller en säkerhetsansvarig i det mottagande fängelset beslutar om en sådan kortvarig förflyttning av en fånge till ett annat fängelse som avses i 3 a §, efter att ha hört enhetschefen för placeringsfängelset.

Med avvikelse från 1 mom. beslutar direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet om förflyttning av en fånge, om fången placeras på en säkerhetsavdelning och placeringen förutsätter att fången förflyttas till ett annat fängelse.

RP 57/2021 rd

7 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om förfarandet vid förflyttning av fångar utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om förflyttning av fångar meddelas av Brottspåföljdsmyndigheten.

7 kap.

Basvård och boende

7 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för fängelset eller en säkerhetsansvarig beslutar om att förvägra en fånge vistelse utomhus.

Direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet beslutar om att begränsa en fånges rätt att använda egna kläder enligt 2 § 2 mom. En säkerhetsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om att förvägra överlämnande av egna kläder till en fånges förfogande enligt 2 § 3 mom. En tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter får överlämna sådana egna kläder till en fånges förfogande som det är tillåtet att inneha i fängelset.

En sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig beslutar om avvikelse från den normala kosten. En sysselsättningsansvarig eller en i arbetsordningen angiven tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om betalning av matpenning.

Direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet beslutar om förbud mot rökning i fängelset enligt 6 a §.

8 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om mathållning och basvård, anordnande av egen mathållning, boende samt om anordnande av rökning och innehav av tändredskap meddelas av Brottspåföljdsmyndigheten.

8 kap.

Sysselsättning

14 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för fängelset, en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om placering enligt 4 §, deltagande i sysselsättning utanför fängelset enligt 6 och 9 § samt om återkallande av tillstånd eller placering enligt 11 §.

RP 57/2021 rd

Direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet beslutar dock om tillstånd till civilt arbete, tillstånd till studier och placering i anstalt utanför fängelset för fångar som avtjänar livstids fängelse samt för fångar som avtjänar kombinationsstraff enligt 2 c kap. 11 § i strafflagen.

Genom ett beslut av direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet kan den beslutanderätt som avses i 2 mom. överföras på en tjänsteman som avses i 1 mom.

Enhetschefen för fängelset, en sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om befrielse från sysselsättningsplikt enligt 13 §.

15 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om placering av fångar i sysselsättning, fångarnas arbets- och sysselsättningstid samt villkor, längd och avtal för placering och tillstånd som avses i 6 och 9 § samt tidsbunden befrielse från sysselsättningsplikten utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om förfarandet samt om klassificeringen av arbetena och andra förutsättningar för arbetet meddelas av Brottspåföljdsmyndigheten.

9 kap.

Fångarnas egendom och inkomster

1 §

Innehav av egendom

Fångarna har inte rätt att inneha alkohol, andra berusningsmedel, sådana dopningsmedel som avses i 44 kap. 16 § i strafflagen och inte heller föremål avsedda för narkotikabruk. I ett slutet fängelse får en fånge inte inneha egendom som han eller hon utan tillstånd av Brottspåföljdsmyndigheten fått av någon annan fånge.

---

9 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för fängelset eller en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven säkerhetsansvarig beslutar om i 4 § 4 mom. avsett sändande av pengar eller betalningsmedel till någon utanför anstalten eller till en annan fånge. Enhetschefen för fängelset eller en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om betalning av brukspenning, sysselsättningspenning, lön och arbetsresekostnader, om att sysselsättningspenning lämnas obetald och om ändring av brukspenning och lön.

Direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet beslutar om begränsning i slutna fångelser av användning av pengar eller andra betalningsmedel som har sitt ursprung utanför fängelset och som avses i 4 § 3 mom.

RP 57/2021 rd

10 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om egenskaperna hos och om överlämnande och användning av det betalkort som ges i fångarnas besittning, om förvaring, sändande och förstöring av egendom, om egendomsförteckningen och om vilken egendom som ska upptecknas i den samt om betalning av provision som avses i 6 §, om provisionens belopp och om när sysselsättningspenning inte betalas ut meddelas av Brottspåföljdsmyndigheten.

10 kap.

Social- och hälsovård

10 §

Beslutanderätt

Beslut om en fånges innehav av mediciner fattas av en läkare vid Enheten för hälso- och sjukvård för fångar.

Enhetschefen för fängelset beslutar, efter att om möjligt ha hört en läkare, om att sända en fånge för vård eller undersökning enligt 2 §. Direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet beslutar på framställning av fängelset och efter att ha hört den läkare som är föreståndare för Enheten för hälso- och sjukvård för fångar om frigivning från fängelset enligt 3 §.

11 kap.

Fritid

8 §

Beslutanderätt

Tillstånd till fritidsverksamhet som avses i 1 § 2 mom. och sammankomster som avses i 7 § beviljas av enhetschefen för fängelset eller en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig.

9 §

Närmare föreskrifter

Närmare föreskrifter om anordnandet av bibliotekstjänster i sådana fall där en fånge inte kan besöka fängelsebiblioteket meddelas av Brottspåföljdsmyndigheten.

12 kap.

Brevväxling, telefonsamtal och elektronisk kommunikation

11 §

Beslutanderätt

En i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter beslutar om granskning av brev och andra postförsändelser med stöd av 1 § 1 mom. samt om öppnande av en sådan försändelse och granskning av dess innehåll med stöd av 1 § 2 mom. eller 4 § 2 mom.

En säkerhetsansvarig eller en av denne för uppgiften särskilt förordnad tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om läsning av brev, andra postförsändelser eller meddelanden med stöd av 2 § 1 mom., 8 § 1 mom. eller 9 b §, om utredning av avsändaren enligt 2 § 2 mom., om kopiering enligt 2 § 3 mom., om att underrätta fången om läsning enligt 2 a § 1 mom. samt om kvarhållande av försändelser eller meddelanden enligt 5 §. Ett meddelande får dock även lämnas för läsning till en sådan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som har rätt att behandla uppgifter i säkerhetsregistret. Beslut om avlyssning och inspelning av telefonsamtal fattas av en säkerhetsansvarig.

Enhetschefen för fängelset eller en säkerhetsansvarig eller sysselsättningsansvarig beslutar om tillstånd till användning av mobiltelefon och om återkallande av sådana tillstånd samt om överlämnande av en mobiltelefon till en fånges förfogande.

Enhetschefen för fängelset eller en säkerhetsansvarig eller sysselsättningsansvarig beslutar om tillstånd till användning av e-post och av internet och om återkallande av sådana tillstånd samt om överlämnande av en dator till en fånges förfogande.

12 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om egenskaperna hos mobiltelefoner enligt 6 a § samt om överlämnandet av telefoner till fångarnas förfogande och om användningen av dem meddelas av Brottspåföljdsmyndigheten.

13 kap.

Besök och andra kontakter utom fängelset

17 §

Beslutanderätt

En sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om oövervakade besök, besök av ombud, besök av barn, besök fångar emellan, övervakade besök enligt 3 § 2 mom., kontakter via videolänk samt om återkallande av tillstånd till dessa. En säkerhetsansvarig beslutar om avlyssning av ett övervakat besök med en teknisk anordning och upptagning vid ett övervakat besök enligt 2 § 3 mom.

Enhetschefen för fängelset eller en sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig beslutar om besöksförbud.

---

19 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om hur besök ska ordnas meddelas av Brottspåföljdsmyndigheten.

14 kap.

Permission

11 §

Beslutanderätt

Beslut om beviljande och återkallande av permission samt om tidigareläggning enligt 3 § 3 mom. och betalning av kostnader för resor under permission enligt 10 § 2 mom. fattas av enhetschefen för fängelset eller av en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven säkerhetsansvarig eller sysselsättningsansvarig.

Direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet beslutar dock om permission och betalning av kostnader för resor under permission, om

1) den som avtjänar fängelse på livstid eller ett kombinationsstraff ansöker om permission med stöd av 2–5 §, eller

2) permissionen gäller vistelse i någon annan stat än Finland.

Direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet kan besluta att den beslutanderätt som avses i 2 mom. överförs på enhetschefen för fängelset.

12 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om restid, ersättande av resekostnader under en permission och permissionsförfarandet utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om beräkning av antalet permissioner och permissionernas längd meddelas av Brottspåföljdsmyndigheten.

15 kap.

Ordningen och disciplinen i ett fängelse

10 §

Behandling av disciplinärenden och verkställighet av disciplinstraff

---

Om en fånge på grund av en ordningsförseelse förflyttas från en öppen anstalt till ett slutet fängelse, kan ordningsförseelsen också behandlas och disciplinstraffet påföras i det fängelse till vilket fången förflyttas.

16 §

Beslutanderätt

Direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet fastställer ordningsstadgan. Enhetschefen för fängelset eller, om saken inte tål uppskov, en säkerhetsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om övervakning och låsning av fängelselokalerna. Enhetschefen för fängelset beslutar om disciplinstraff. Enhetschefen beslutar också om huruvida ett brott ska överlämnas till polisen för utredning i stället för att ett disciplinstraff påförs.

---

18 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om verkställigheten av disciplinstraff meddelas av Brottspåföljdsmyndigheten.

16 kap.

Granskning av fängelselokaler och fångar

9 §

Förfarande och protokoll

Protokoll, vars närmare innehåll anges genom förordning av statsrådet, ska föras över ingripande i obemannade fordons eller farkosters färd, kroppsvisitation, kroppsbesiktning och specialgranskning. Observationer om berusning och genomförande av säkerhetskontroll under transport ska antecknas på en blankett enligt ett formulär som fastställts av Brottspåföljdsmyndigheten.

10 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för fängelset eller en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven säkerhetsansvarig beslutar om specialgranskning. Direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet eller en i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning angiven tjänsteman inom ansvarsområdet för operativ verksamhet har i enskilda fall rätt att besluta om specialgranskning.

Enhetschefen för fängelset beslutar om kroppsbesiktning.

Enhetschefen för fängelset eller en säkerhetsansvarig beslutar om att en hund som är skolad för att söka efter narkotika samt dess förare ska ställas till en annan myndighets förfogande.

17 kap.

Granskning av andra personer

8 §

Beslutanderätt

En tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen beslutar om kroppsvisitation av besökare och om avlägsnande av besökare från fängelset. Enhetschefen för fängelset beslutar om att en person som gripits ska hållas i förvar.

18 kap.

Säkerhetsåtgärder och användning av maktmedel

8 §

Beslutanderätt

Beslut om användning av fängsel fattas av en tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen eller, om saken inte tål uppskov, av en tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter. Beslut om ställande under observation och observation i isolering fattas av en säkerhetsansvarig eller, om saken inte tål uppskov, av en tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen. Beslut om avskildhet fattas av enhetschefen för fängelset.

9 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om användning av maktmedel samt om utbildning i hur säkerhetsåtgärder ska vidtas samt hur maktmedel och maktmedelsredskap ska användas meddelas av Brottspåföljdsmyndigheten.

RP 57/2021 rd

19 kap.

Anmälningar och lämnande av upplysningar

8 §

Lämnande av uppgifter till den enhet som utför sinnesundersökning

Brottspåföljdsmyndigheten har rätt att till den enhet som utför sinnesundersökning lämna sådana uppgifter om en fånge som behövs för genomförandet av undersökningen.

11 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för fängelset eller en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven säkerhetsansvarig eller sysselsättningsansvarig beslutar om anmälningar och lämnande av upplysningar enligt 1, 2, 4, 8 och 8 a §. Dessutom kan direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet eller en annan i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning angiven tjänsteman inom ansvarsområdet för operativ verksamhet besluta om anmälningar och lämnande av upplysningar enligt 1 §.

Enhetschefen för fängelset, en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven säkerhetsansvarig eller sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om anmälningar enligt 5 § 1 mom. En verkställighetsansvarig eller en av enhetschefen för verkställighetsenheten förordnad annan tjänsteman vid verkställighetsenheten beslutar om anmälningar enligt 5 § 2 mom.

20 kap.

Ändringssökande

3 §

Beslutanderätten i samband med omprövning och behandling av en omprövningsbegäran

Direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning avgör en begäran om omprövning när det är fråga om ett ärende som avses i 1 §. Generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten avgör en begäran om omprövning, om det är fråga om ett sådant beslut av direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet som gäller uppskov med villkorlig frigivning enligt 1 § 1 mom. 1 punkten, placering på en säkerhetsavdelning enligt 1 § 1 mom. 5 punkten, tillstånd till civilt arbete, studietillstånd och placering i anstalt utanför fängelset enligt 1 § 1 mom. 8 punkten eller återkallande av ett sådant tillstånd, frigivning från ett fängelse för vård enligt 1 § 1 mom. 10 punkten, permission av synnerligen viktigt skäl enligt 1 § 1 mom. 13 punkten eller återkallande av en sådan permission eller ersättning för kostnaderna för resor under en permission enligt 14 kap. 10 §. Detsamma gäller om ändring söks i ett beslut som en direktör för ett ansvarsområde har fattat med stöd av den rätt att överta avgörandet av ett ärende som avses i 1 kap. 8 och 10 §.

Begäran om omprövning ska framställas skriftligen inom sju dagar från delfäendet av beslutet. Begäran om omprövning lämnas till direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning eller till enhetschefen för fängelset. Begäran om omprövning ska behandlas skyndsamt.

RP 57/2021 rd

4 §

Besvär hos förvaltningsdomstolen

Besvär hos förvaltningsdomstolen ska anföras inom 14 dagar från delfäendet av beslutet. Besvär över beslut som Brottspåföljdsmyndigheten fattat med anledning av en begäran om omprövning får anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

---

7 §

Hur begäran om omprövning och besvär påverkar verkställigheten

Begäran om omprövning eller anförande av besvär avbryter inte verkställigheten av beslut som avses 1 §, om inte generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten eller direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning i egenskap av den som behandlar begäran om omprövning eller den domstol som behandlar besvären beslutar något annat.

---

21 kap.

Frigivning

2 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för fängelset beslutar om uppskov med villkorlig frigivning enligt 2 c kap. 9 § 1 mom. i strafflagen. Enhetschefen för fängelset beslutar om ställande under övervakning enligt 70 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder. Direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet beslutar om uppskov med villkorlig frigivning utan fångens samtycke enligt 2 c kap. 9 § 2 mom. i strafflagen.

---

3 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om tillsyn över och verkställighet av villkorlig frigivning samt bestämmande av fängelsetiden och tidpunkten för frigivning utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om frigivning av fångar meddelas av Brottspåföljdsmyndigheten.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om ändring av häktningslagen

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i häktningslagen (768/2005) 3 kap. 6 § 3 mom., sådant det lyder i lag 736/2011, och ändras 1 kap. 7 §, 2 kap. 4 § 2 mom. och 6 § 2 mom., 3 kap. 9 § och 10 § 2 mom., 4 kap. 4 §, 5 kap. 1 § 2 mom., 8 § 2 mom. och 9 § 2 mom., 6 kap. 7 §, 7 kap. 6 §, 8 kap. 9 §, 9 kap. 15 § 1 mom. och 17 § 2 mom., 10 kap. 16 § 1–3 mom. och 18 § 2 mom., 11 kap. 10 § 3 och 4 mom., 12 kap. 8 § 2 mom. samt 13 kap. 8 § och 9 § 2 mom., av dem 1 kap. 7 §, 2 kap. 6 § 2 mom. samt 10 kap. 18 § 2 mom. sådana de lyder i lag 736/2011, 3 kap. 9 § sådan den lyder i lagarna 736/2011, 394/2015 och 384/2017, 3 kap. 10 § 2 mom., 7 kap. 6 §, 8 kap. 9 §, 9 kap. 17 § 2 mom., 10 kap. 16 § 2 mom., 11 kap. 10 § 3 och 4 mom. samt 13 kap. 9 § 2 mom. sådana de lyder i lag 394/2015, 4 kap. 4 §, 5 kap. 8 § 2 mom. och 9 § 2 mom., 9 kap. 15 § 1 mom. samt 10 kap. 16 § 1 mom. sådana de lyder i lag 384/2017 samt 6 kap. 7 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1641/2015, som följer:

1 kap.

Allmänna principer för verkställighet av häktning

7 §

Ärenden som ska avgöras av direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet

Trots bestämmelserna i denna lag kan direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet i enskilda fall överta avgörandet av ett ärende som omfattas av beslutanderätten för en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten och som gäller en häktads placering, förflyttning och permission, om det finns anledning att misstänka att den häktade deltar i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, under häktningstiden fortsätter med brottslig verksamhet eller äventyrar säkerheten, eller om det är motiverat för att garantera den häktades säkerhet.

2 kap.

Ankomst till ett fängelse

4 §

Ankomstgranskning

Brottspåföljdsmyndigheten får ta de signalement som avses i tvångsmedelslagen på de häktade.

6 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om ankomstgranskningen meddelas av Brottspåföljdsmyndigheten.

3 kap.

Placering i fängelset, basvård och förflyttning

9 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för fängelset beslutar om att förvägra en häktad vistelse utomhus. Enhetschefen för fängelset eller en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven säkerhetsansvarig beslutar om en häktads klädsel. Enhetschefen för fängelset eller en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven sysselsättningsansvarig beslutar om avvikelse från den normala kosten.

En sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om avskilt boende på en häktads egen begäran och om placering på kontraktsavdelning. Enhetschefen för enheten för klientbedömning beslutar om förflyttning av en häktad.

Enhetschefen för det mottagande fängelset eller en säkerhetsansvarig i det mottagande fängelset beslutar om kortvarig förflyttning av en häktad enligt 6 a §, efter att ha hört enhetschefen för placeringsfängelset.

Enhetschefen för fängelset beslutar om den häktade ska tillåtas avlägsna sig från fängelset enligt 8 §. Om vistelsen utanför fängelset varar över sju dygn, fattas beslutet av enhetschefen för enheten för klientbedömning.

10 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om förflyttning av häktade, mathållning och basvård, boende samt anordnande av rökning och innehav av tändredskap meddelas av Brottspåföljdsmyndigheten.

4 kap.

Sysselsättning

4 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för fängelset, en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om en häktads deltagande i sysselsättning och om sådant eget arbete som avses i 2 §.

5 kap.

De häktades egendom och inkomster

1 §

Innehav av egendom

De häktade har inte rätt att inneha alkohol, andra berusningsmedel, sådana dopningsmedel som avses i 44 kap. 16 § i strafflagen eller föremål avsedda för narkotikabruk. En häktad får inte inneha egendom som han eller hon utan tillstånd av Brottspåföljdsmyndigheten fått av någon annan häktad.

---

8 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för fängelset eller en i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning angiven säkerhetsansvarig beslutar om i 4 § 3 mom. avsedd begränsning av rätten att använda pengar eller betalningsmedel och om i 4 § 4 mom. avsett sändande av pengar eller betalningsmedel till någon utanför anstalten eller till en annan fånge. Enhetschefen för fängelset, en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om betalning av brukspenning och sysselsättningspenning.

---

9 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om egenskaperna hos och om överlämnande och användning av det talkort som ges i de häktades besittning, om förvaring, sändande och förstöring av egendom, om egendomsförteckningen och om vilken egendom som ska upptecknas i den samt om betalning av provision som avses i 6 §, om provisionens belopp och om när sysselsättningspenning inte betalas ut meddelas av Brottspåföljdsmyndigheten.

---

6 kap.

Social- och hälsovård

7 §

Beslutanderätt

Beslut om en häktads innehav av mediciner fattas av en läkare vid Enheten för hälso- och sjukvård för fångar.

Enhetschefen för fängelset beslutar, efter att om möjligt ha hört en läkare, om att sända en häktad till vård eller undersökning enligt 2 §.

7 kap.

Fritid

6 §

Närmare föreskrifter

Brottspåföljdsmyndigheten meddelar närmare föreskrifter om anordnandet av bibliotekstjänster i sådana fall där en häktad inte kan besöka fängelsebiblioteket.

8 kap.

Brevväxling, telefonsamtal och elektronisk kommunikation

9 §

Beslutanderätt

En i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter beslutar om granskning av brev och andra postförsändelser med stöd av 1 § 2 mom. samt om öppnande av en sådan försändelse och granskning av dess innehåll med stöd av 1 § 3 mom. eller 4 § 2 mom.

En säkerhetsansvarig eller en av denne för uppgiften särskilt förordnad tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om läsning av brev, andra postförsändelser eller meddelanden med stöd av 2 § 1 mom., om utredning av avsändaren enligt 2 § 2 mom., om kopiering enligt 2 § 3 mom., om att underrätta den häktade om läsning enligt 2 a § 1 mom. samt om kvarhållande av försändelser eller meddelanden enligt 5 §. Ett meddelande får dock även lämnas för läsning till en sådan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som har rätt att behandla uppgifter i säkerhetsregistret. Beslut om avlyssning och inspelning av telefonsamtal fattas av en säkerhetsansvarig.

Enhetschefen för fängelset eller en säkerhetsansvarig beslutar om tillstånd till användning av e-post och internet och om återkallande av sådana tillstånd.

9 kap.

Besök och andra kontakter utom fängelset

15 §

Beslutanderätt

En sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om oövervakade besök, besök av ombud, besök av barn, besök häktade och fångar emellan, övervakade besök enligt 1 § 4 mom. och kontakter via videolänk samt om återkallande av tillstånd till dessa. En säkerhetsansvarig beslutar om avlyssning av ett övervakat besök med en teknisk anordning och upptagning vid ett övervakat besök enligt 1 § 3 mom. Enhetschefen för fängelset eller en sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig beslutar om besöksförbud.

17 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om hur besök ska ordnas meddelas av Brottspåföljdsmyndigheten.

10 kap.

Ordningen och disciplinen i ett fängelse

16 §

Beslutanderätt

Direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet fastställer ordningsstadgan.

Enhetschefen för fängelset eller, om saken inte tål uppskov, en säkerhetsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om övervakning och låsning av fängelselokaler.

Enhetschefen för fängelset beslutar om disciplinstraff. Enhetschefen beslutar också om huruvida ett brott överlämnas till polisen för utredning i stället för att ett disciplinstraff påförs.

---

18 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om verkställigheten av disciplinstraff meddelas av Brottspåföljdsmyndigheten.

11 kap.

Granskning av fängelselokaler och häktade

10 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för fängelset eller en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven säkerhetsansvarig beslutar om specialgranskning. I enskilda fall har direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet eller en i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning angiven tjänsteman inom ansvarsområdet för operativ verksamhet rätt att besluta om specialgranskning.

Enhetschefen för fängelset beslutar om kroppsbesiktning.

12 kap.

Granskning av andra personer

8 §

Beslutanderätt

En tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen beslutar om kroppsvisitation av besökare och om avlägsnande av besökare från fängelset. Enhetschefen för fängelset beslutar om att en person som gripits ska hållas i förvar.

13 kap.

Säkerhetsåtgärder och användning av maktmedel

8 §

Beslutanderätt

Beslut om användning av fängsel fattas av en tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen eller, om saken inte tål uppskov, av en tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter. Beslut om ställande under observation och observation i isolering fattas av en säkerhetsansvarig eller, om saken inte tål uppskov, av en tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen. Beslut om avskildhet fattas av enhetschefen för fängelset.

9 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om användning av maktmedel samt om utbildning i hur säkerhetsåtgärder ska vidtas samt hur maktmedel och maktmedelsredskap ska användas meddelas av Brottsåtgärdsmyndigheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av lagen om övervakad frihet på prov

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om övervakad frihet på prov (629/2013) 13 och 15 §, 32 § 1–5 mom., 40 § och 41 § 2 mom.,

av dem 13 § sådan den lyder i lagarna 404/2015 och 807/2017, 15 § och 32 § 2, 4 och 5 mom. sådana de lyder i lag 404/2015, 32 § 1 mom. sådant det lyder i lag 807/2017, 32 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1643/2015 samt 40 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 397/2015 och 404/2015, som följer:

13 §

Beredning av övervakad frihet på prov för livstidsfångar

Vid beredningen av övervakad frihet på prov för fångar som avtjänar fängelsestraff på livstid ska fängelset ge ett utlåtande om huruvida förutsättningarna för frihet på prov uppfylls. Till utlåtandet ska fogas ett förslag till plan för strafftiden för friheten på prov, en bedömning av genomförandet av planen för strafftiden samt andra handlingar som behövs. Förslaget till plan för strafftiden ska innehålla de uppgifter som avses i 14 §. Till handlingarna fogas skriftliga samtycken av fången och den person eller de personer som avses i 3 § 2 mom. Förslaget till plan för strafftiden, de övriga behövliga handlingarna och fängelsets utlåtande sänds till enheten för klientbedömning.

Enheten för klientbedömning ska vid behov stå i kontakt med de myndigheter, inrättningar, sammanslutningar och enskilda personer som berörs av verkställigheten av friheten på prov. Enheten för klientbedömning ger sitt utlåtande om huruvida den övervakade friheten på prov i fråga om fången som avtjänar ett fängelsestraff på livstid upprätthåller och främjar hans eller hennes färdigheter för anpassning i samhället, samt reder ut huruvida de övriga förutsättningarna för övervakad frihet på prov uppfylls. Särskilda bestämmelser gäller för utlåtandet från Enheten för hälso- och sjukvård för fångar.

15 §

Fastställande av planen för strafftiden

Enhetschefen för fängelset eller i det fall som avses i 13 § direktören för ansvarsområdet för klientprocesser fastställer planen för strafftiden, och till den fogas fångens skriftliga samtycke enligt 10 §. Planen för strafftiden ska ges till fången i skriftlig form.

32 §

Beslutanderätt

Direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för klientprocesser fattar beslut om placering av en fånge som avtjänar fängelse på livstid i övervakad frihet på prov och om tillstånd enligt 21 § 1 mom. att tillfälligt låta bli att följa planen för strafftiden, om tillståndet gäller att personen i fråga avlägsnar sig från Finlands territorium.

Enhetschefen för fängelset fattar beslut om placering i övervakad frihet på prov av andra fångar än de som avses i 1 mom. Enhetschefen för fängelset fattar också beslut om de verkningar som ett i 22 § 3 mom. avsett nytt straff som ska verkställas har på fortsatt verkställighet av frihet på prov, om återkallelse av övervakad frihet på prov för viss tid eller helt och hållet och om återförpassning till fängelse enligt 26 §.

En läkare vid Enheten för hälso- och sjukvård för fångar fattar beslut om påbörjande, övervakning och upphörande av sådan läkemedelsbehandling och annan behandling och stöd som avses i 4 §. I brådskande fall kan också en läkare vid ett sjukhus eller en enhet inom den specialiserade sjukvården som avses i 20 § avbryta läkemedelsbehandlingen tillfälligt. En läkare vid Enheten för hälso- och sjukvård för fångar ska omedelbart informeras om att behandlingen avbrutits tillfälligt. Denna läkare fattar det slutliga beslutet om läkemedelsbehandlingen.

Enhetschefen för fängelset, enhetschefen för byrån för samhällspåföljder, den biträdande direktören enligt brottspåföljdscentralens arbetsordning eller brottspåföljdschefen fattar beslut om ändring av planen för strafftiden enligt 16 §, tagande av blodprov enligt 19 §, tillstånd enligt 21 § 1 mom. att tillfälligt låta bli att iakta planen för strafftiden, följderna av återkallelse av samtycke enligt 23 §, givande av varning enligt 26 § och ersättning av resekostnader enligt 33 §.

Enhetschefen för verkställighetsenheten eller någon annan tjänsteman som anges i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning fattar beslut om beräkningen av strafftiden och om inräkningen i strafftiden enligt 28 §.

---

40 §

Ändringssökande

Omprövning får begäras hos direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning i fråga om beslut som gäller

- 1) en fånges ansökan om placering i frihet på prov enligt 11 §,
- 2) tillstånd enligt 21 § att tillfälligt låta bli att följa en bestämmelse i planen för strafftiden,
- 3) varning som avses i 26 § 3 mom.,
- 4) återkallelse av frihet på prov enligt 25 § och 26 § 1 mom.,
- 5) inräkning i strafftiden enligt 28 §,
- 6) ersättning av resekostnader enligt 33 §.

Vid behandlingen av begäran om omprövning och besvär iakttas i övrigt 20 kap. 3–9 § i fängelselagen. Generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten avgör en begäran om omprövning, om det är fråga om ett beslut som direktören för ansvarsområdet för klientprocesser fattat med stöd av 32 § 1 mom.

RP 57/2021 rd

41 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Brottspåföljdsmyndigheten får meddela närmare föreskrifter om

- 1) beredningen av övervakad frihet på prov,
- 2) förfarandet vid utredande av ett minderårigt barns åsikt,
- 3) situationer som avses i 9 § där placering i övervakad frihet på prov är uppenbart onödig,
- 4) genomförandet av övervakningen,
- 5) grunderna för avvikelser från verksamhetskyldigheten,
- 6) tvingande och oförutsedda situationer som avses i 28 § 2 mom.,
- 7) innehållet i den anmälan som avses i 39 §.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

5.

Lag

om ändring av lagen om verkställighet av samhällspåföljder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av samhällspåföljder (400/2015) 30 § 1–3 mom., 58 § 2 mom., 87 §, 88 § 1 mom. och 91 §,
av dem 30 § 2 mom. sådant det lyder i lag 385/2017 samt 88 § 1 mom. sådant det lyder i lag 862/2020, som följer:

30 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för byrån för samhällspåföljder vid Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om åtgärder som föranleds av grovt brott mot skyldigheter enligt 26 §.

Enhetschefen för byrån för samhällspåföljder beslutar om inledande av verkställigheten av en samhällspåföljd enligt 17 § 1 mom., uppskov med eller avbrott i verkställigheten enligt 18 §, tagande av blodprov enligt 22 §, begäran om hämtning enligt 24 §, givande av en skriftlig varning enligt 25 §, ersättning för resekostnader enligt 32 §, givande av en skriftlig uppmaning enligt 74 § samt avslutande av övervakning enligt 60 § 3 mom. och 76 §. Om saken inte kan vänta, kan besluten fattas av en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven enhetschef för ett fängelse, biträdande direktör eller en brottspåföljdschef. Beslut om ersättning för resekostnader kan också fattas av en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven annan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten.

En tjänsteman som svarar för verkställigheten svarar för beräkandet av strafftiden för övervakningsstraff och beslutar om villkorlig frigivning från övervakningsstraff. En tjänsteman som svarar för verkställigheten eller en i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning angiven annan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndighetens verkställighetsenhet beslutar om utfärdande och återkallande av en efterlysning enligt 34 §.

---

58 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Brottspåföljdsmyndigheten får meddela närmare föreskrifter om beräkandet av strafftiden samt om förfarandet vid kontroll av drogfrihet enligt 22 § och övervakning av deltagandet i verksamhet enligt 41 §.

87 §

Beslutanderätt och behandling av begäran om omprövning

Direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning avgör begäran om omprövning av beslut som avses i 86 §.

RP 57/2021 rd

Begäran om omprövning ska framställas skriftligen inom sju dagar från delfåendet av beslutet. Begäran om omprövning ska lämnas till direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning, enhetschefen för byrån för samhällspåföljder eller enhetschefen för fängelset. Begäran om omprövning ska behandlas skyndsamt.

88 §

Besvär hos förvaltningsdomstolen

Besvär hos förvaltningsdomstolen ska anföras inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. Besvär över beslut som Brottspåföljdsmyndigheten fattat med anledning av en begäran om omprövning får anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

---

91 §

Hur begäran om omprövning och besvär påverkar verkställigheten

Begäran om omprövning eller anförande av besvär avbryter inte verkställigheten av beslut som avses i 86 § 4 eller 5 punkten, om inte direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning i egenskap av den som behandlar begäran om omprövning eller den domstol som behandlar besvären beslutar något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av lagen om verkställighet av kombinationsstraff

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av kombinationsstraff (801/2017) 9 § 4 mom., 28 och 29 §,
35 § 2 och 3 mom., 37 § 1 mom. och 38 § 2 mom.,
av dem 37 § 1 mom. sådant det lyder i lag 863/2020, som följer:

9 §

Beredning av verkställigheten av en övervakningstid

Innan Brottspåföljdsmyndigheten fastställer bestämmelserna i planen för strafftiden för en fånge som ska placeras i övervakning ska Brottspåföljdsmyndighetens enhet för klientbedömning begära en bedömning från Enheten för hälso- och sjukvård för fångar av risken för att fången i fråga begår ett våldsbrott.

28 §

Avtjänande av övervakningstiden efter en dom om förvandling till fängelse

Om den dömdes förutsättningar att klara av övervakningstiden förbättrats så att det med fog kan antas att han eller hon klarar av övervakningstiden, kan Brottspåföljdsmyndigheten låta den dömda fortsätta avtjäna övervakningstid som förvandlats till ovillkorligt fängelse som övervakningstid. Brottspåföljdsmyndighetens enhet för klientbedömning ger sitt utlåtande om förutsättningarna att avtjäna övervakningstiden. I ett sådant fall avtjänas den del av övervakningstiden som återstod innan den förvandlades till fängelse, dock så att den tid som avtjänats i fängelse dras av.

Brottspåföljdsmyndighetens enhet för klientbedömning ska vid prövning av ett ärende som gäller fortsättande av övervakningstiden vidta åtgärder som avses i 8–10 § senast tre månader efter beslutet om förvandling av övervakningstiden, och därefter minst var tredje månad.

29 §

Beslutanderätt

Brottspåföljdsmyndighetens enhet för klientbedömning fastställer planen för strafftiden enligt 8 § och beslutar om ändring av planen för strafftiden enligt 15 §.

Enhetschefen för verkställighetsenheten eller någon annan i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning angiven tjänsteman svarar för beräkning av strafftiden och för i 22 § avsedd inräkning i strafftiden.

RP 57/2021 rd

Enhetschefen för fängelset, i brottspåföljdscentralens arbetsordning angivna tjänstemän som svarar för sysselsättningen eller säkerheten i fängelset, enhetschefen för byrån för samhällspåföljder eller den i brottspåföljdscentralens arbetsordning angivna biträdande direktören beslutar om

- 1) tagande av blodprov enligt 13 § 2 mom.,
- 2) tillstånd att tillfälligt låta bli att följa planen för strafftiden enligt 14 § 1 mom.,
- 3) beslut som ska fattas med anledning av anmälan enligt 14 § 2 mom.,
- 4) utredning och framställning till åklagaren enligt 16 §,
- 5) skriftlig varning enligt 18 § 1 mom.,
- 6) att göra en utredning enligt 19 § och om att lämna den till åklagaren,
- 7) anmälan till tingsrätten enligt 24 § 2 mom.,
- 8) ersättning av resekostnader enligt 33 §.

Enhetschefen för byrån för samhällspåföljder eller den i brottspåföljdscentralens arbetsordning angivna biträdande direktören beslutar om efterlysning enligt 34 §.

En tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om annan kontroll av drogfrihet enligt 13 § än tagande av blodprov och om säkerhetskontroll samt om fräntagande av föremål och ämnen som påträffats vid säkerhetskontrollen enligt 17 § och om utredning enligt 18 § 2 mom.

En tjänsteman som enligt 2 kap. 9 § i tvångsmedelslagen är anhållningsberättigad beslutar på begäran av Brottspåföljdsmyndigheten om hämtning enligt 20 § samt om tagande i förvar enligt 16 och 19 §.

Direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet beslutar på framställning av enhetschefen för fängelset om att den dömda ska avtjäna återstoden av övervakningstiden enligt 28 §.

35 §

Ändringssökande

Direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning avgör i 1 mom. avsedda begäranden om omprövning.

Begäran om omprövning av ett beslut ska framställas skriftligen inom sju dagar från delfäendet av beslutet. Begäran om omprövning ska lämnas till direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning, enhetschefen för byrån för samhällspåföljder eller enhetschefen för fängelset. Begäran om omprövning ska behandlas skyndsamt. På behandlingen av begäran om omprövning tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i 91 och 92 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder.

37 §

Besvär hos förvaltningsdomstolen

Besvär hos förvaltningsdomstolen ska anföras inom 14 dagar från delfäendet av beslutet. Besvär över beslut som Brottspåföljdsmyndigheten fattat med anledning av en begäran om omprövning ska anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

---

38 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Brottspåföljdsmyndigheten får meddela närmare föreskrifter om

- 1) beredning av övervakningstid,
- 2) avtjänande av övervakningstid,
- 3) grunderna för avvikelse från verksamhetsskyldigheten,
- 4) tvingande och oförutsedda situationer enligt 14 § 2 mom. och om innehållet i anmälan enligt det momentet,
- 5) det förfarande som ska iakttas vid frigivning.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

7.

Lag

om ändring av 3 och 13 § i lagen om behandling av personuppgifter vid Brottspåföljdsmyndigheten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter vid Brottspåföljdsmyndigheten (1069/2015)
3 § 1 mom. och 13 § 2 mom. 2 punkten,
sådana de lyder i lag 1644/2015, som följer:

3 §

Brottspåföljdsmyndighetens riksomfattande personregister

För behandling av uppgifter som avses i denna lag förvaltar Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för utveckling och styrning Brottspåföljdsmyndighetens informationssystem med tillhörande register.

---

13 §

Behörighet att behandla uppgifter

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. får

---

2) uppgifterna i säkerhetsregistret behandlas endast av sådana tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten som särskilt utsetts av Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för utveckling och styrning.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

8.

Lag

om ändring av lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral (1316/2006) 4 §, 5 § 1 mom., 6 § 1 mom., 9 §, 10 § 2 mom., 18 § 2 mom.,
21 § 2 mom., 22 § 1 mom., 23 § 1 och 2 mom., 24 §, 25 § 1 mom., 27 § 3 mom. och 30 § 2 mom.,
av dem 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 716/2012, 6 § 1 mom., 9 § 1 och 2 mom. och 18 § 2 mom. sådana de lyder i lag 716/2012, 9 § 3 mom. sådant det lyder i lag 738/2014, 24 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 739/2011 och 716/2012 samt 25 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 739/2011, som följer:

4 §

Enhetschef

Utbildningscentralen har en enhetschef som utnämns av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

Enhetschefen har till uppgift att leda och utveckla utbildningscentralens verksamhet samt svara för att verksamheten ger resultat och är kvalitativ och för att målen nås.

Närmare bestämmelser om enhetschefens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Beslutanderätt

De ärenden som ankommer på utbildningscentralen avgörs av enhetschefen, om inte något annat föreskrivs i denna lag eller med stöd av den i förordning av statsrådet. I arbetsordningen, som fastställts av enhetschefen, kan det bestämmas att ett ärende som hör till enhetschefens behörighet ska avgöras av någon annan tjänsteman, med undantag för ärenden som enligt lag eller förordning av statsrådet ska avgöras av enhetschefen. Närmare bestämmelser om innehållet i arbetsordningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

---

6 §

Utbildning som leder till yrkesinriktad examen

Utbildningscentralen ger utbildning som leder till en yrkesinriktad examen inom brottspåföljdsområdet. Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för utveckling och styrning fastställer årligen på förslag av utbildningscentralens enhetschef antalet nybörjarplatser inom den utbildning som leder till examen.

---

9 §

Antagningen av studerande till utbildning som leder till yrkesinriktad examen

Som studerande till utbildning som leder till yrkesinriktad examen kan antas den som

- 1) före utgången av ansökningstiden har fyllt 18 år,
- 2) före utgången av ansökningstiden har avlagt minst andra stadiets yrkesinriktade examen (yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen), gymnasiets lärokurs eller en examen som avses i lagen om studentexamen (502/2019) eller motsvarande tidigare examen eller fullgjort motsvarande studier utomlands,
- 3) i fråga om sin hälsa och övriga egenskaper är lämplig för arbete inom brottspåföljdsområdet,
- 4) har blivit godkänd i urvalsprovet, och
- 5) har körrätt minst för kategori B.

Enhetschefen för utbildningscentralen kan bevilja undantag från kraven i 1 mom. 2 punkten, om sökanden i övrigt kan anses ha tillräckliga kunskaper och färdigheter för studierna i fråga.

Den som ansöker om att bli antagen till utbildning ska lämna utbildningscentralen de uppgifter om sitt hälsotillstånd som behövs för bedömningen vid antagningen av studerande. Bestämmelser om ansökan om säkerhetsutredning finns i säkerhetsutredningslagen (726/2014).

10 §

Antagning av studerande

Studerande till utbildning som leder till examen antas av enhetschefen för utbildningscentralen. Studerande till annan utbildning inom brottspåföljdsområdet antas av utbildningscentralen.

18 §

Inlärn timer i arbetet

Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för utveckling och styrning beslutar om den lön som betalas under perioden av inlärn timer i arbetet. Om inlärn timer i arbetet utförs vid en enhet inom någon annan sektor, avtalas lönen med enheten i fråga.

---

21 §

Studietid

Enhetschefen för utbildningscentralen kan på en studerandes begäran skjuta upp hans eller hennes studierätt till den tidpunkt då utbildningen följande gång inleds, dock med högst ett år.

RP 57/2021 rd

22 §

Förlust av studierätten

Enhetschefen för utbildningscentralen kan bestämma att rätten att delta i utbildning som leder till examen går förlorad, om

1) den som antagits som studerande inte har anmält sig till utbildningscentralen på det sätt som anges i 11 § och utbildningscentralen av grundad anledning inte godtar anmälan efter den utsatta tiden,

2) en studerande har konstaterats ha en sådan sjukdom eller skada som uppenbart utgör ett bestående hinder för deltagande i utbildningen och avläggande av examen, eller om

3) en studerande inte har slutfört sina studier inom den maximitid som fastställs i undervisningsplanen, om inte utbildningscentralen av särskilda skäl beviljar den studerande extra tid för att slutföra studierna.

---

23 §

Avbrott i studierna

Enhetschefen för utbildningscentralen kan på ansökan av en studerande som studerar för examen avbryta dennes studier för högst två år.

Enhetschefen för utbildningscentralen kan på eget initiativ för högst ett år åt gången avbryta studierna för en studerande som studerar för examen på grund av långvarig sjukdom eller om den studerande inte med godkänt resultat kan genomföra sina studier i enlighet med undervisningsplanen, för den tid förundersökningen av ett brott som den studerande misstänks för pågå eller av något annat motsvarande vägande skäl. Den studerande ska på begäran ge utbildningscentralen de uppgifter som krävs för bedömning av hälsotillståndet.

---

24 §

Anmärkning och varning

Enhetschefen för utbildningscentralen kan, när en muntlig anmärkning inte anses vara en tillräcklig påföljd, ge en studerande som studerar för examen en skriftlig varning, om han eller hon

1) under utbildningstiden har uppträtt på ett sätt som är olämpligt för en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten,

2) har försummat att delta i undervisningen, eller

3) har brutit mot utbildningscentralens ordningsstadga.

Som olämpligt uppträdande enligt 1 mom. 1 punkten ska betraktas särskilt en gärning eller ett beteende som skulle kunna äventyra förtroendet för att de uppgifter som ankommer på en tjänsteman inom brottspåföljdsområdet sköts på ett ärligt, tillförlitligt och rättvist sätt. Enhetschefen för utbildningscentralen kan ge en studerande som studerar för examen en skriftlig varning också när den studerande vägrar genomgå ett drogtest som avses i 17 § eller lämnar ett prov som utvisar missbruk av berusningsmedel.

25 §

Avstängning från utbildningen

Enhetschefen för utbildningscentralen kan stänga av en studerande från utbildningen som leder till examen, om han eller hon

1) i samband med ansökan om att bli antagen till utbildningen har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter eller hemlighållit någon sådan väsentlig omständighet om sig själv som kunde ha förhindrat antagning till utbildningen,

2) under utbildningstiden har gjort sig skyldig till ett sådant brott som visar att han eller hon är olämplig för arbete på brottspåföljdsområdet eller i övrigt har uppträtt på ett sätt som är olämpligt för en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten och en skriftlig varning inte ska anses vara en tillräcklig påföljd,

3) vid avläggandet av examen vägrar genomgå den drogtestning som avses i 17 § eller lämnar ett prov som utvisar missbruk av berusningsmedel, och en skriftlig varning inte ska anses vara en tillräcklig påföljd,

4) inte återupptar studierna efter att den tidsfrist som avses i 23 § löpt ut, eller det inte längre föreligger grunder för fortsattande av utbildningen,

5) upprepade gånger eller i väsentlig omfattning försummar att delta i undervisningen, eller

6) upprepade gånger eller i väsentlig omfattning har brutit mot utbildningscentralens ordningsstadga.

27 §

Ordningsstadga

Enhetschefen för utbildningscentralen fastställer ordningsstadgan.

30 §

Rättelseyrkande

Den som är missnöjd med lärarens beslut med anledning av begäran om rättelse i beslut om tillgodoräknande av tidigare studier och kompetens enligt 12 § 2 mom. eller bedömningen av en studieprestation enligt 16 § 2 mom. kan hos enhetschefen för utbildningscentralen skriftligen söka rättelse inom 14 dagar från delfäendet av beslutet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av 6 och 11 § i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (1635/2015) 6 § 1–4 mom. och 11 § 2 mom.,
av dem 6 § 1–4 mom. sådana de lyder i lag 189/2019, som följer:

6 §

Utlämnande av uppgifter ur patientregistret

Utöver vad som föreskrivs om utlämnande av patientuppgifter utan patientens skriftliga samtycke i 13 § 3 och 4 mom. i lagen om patientens ställning och rättigheter eller i någon annan lag, får en läkare som svarar för hälso- och sjukvården för fångar eller häktade, eller enligt läkarens instruktion någon annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, lämna ut uppgifter som förts in i patientregistret, enligt följande:

1) till enhetschefen för enheten för klientbedömning, en enhetschef för ett fängelse eller en i Brottspåföljdsmyndighetens eller brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten, sådana uppgifter om risk för våld, självmord eller smittsam sjukdom eller andra motsvarande, sjukdomsrelaterade risker som gäller en fånge eller en häktad och som är nödvändiga för att skydda personens liv, hälsa eller säkerhet eller för att förhindra att andra personers liv, hälsa eller säkerhet äventyras,

2) till enhetschefen för enheten för klientbedömning, en enhetschef för ett fängelse eller en i Brottspåföljdsmyndighetens eller brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som svarar för ordnandet av sysselsättning, sådana uppgifter som anknyter till säkerställandet av arbetarskyddet och som är nödvändiga för bedömning av arbetsförmågan hos en fånge eller en häktad när han eller hon ska placeras i arbete samt sådana uppgifter som är nödvändiga för bedömningen av funktionsförmågan hos en fånge eller en häktad när han eller hon ska placeras i studier eller annan verksamhet,

3) till enhetschefen för enheten för klientbedömning eller en i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning angiven tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten sådana uppgifter om en fånges hälsotillstånd och vård som är nödvändiga för bedömningen av en sådan risk för återfall i vålds- eller sexualbrott som avses i 70 § 1 mom. 5 och 6 punkten i lagen om verkställighet av samhällspåföljder (400/2015),

4) till en enhetschef för ett fängelse sådana uppgifter ur den i 3 punkten avsedda bedömningen av risken för återfall i vålds- eller sexualbrott som gäller fångens hälsotillstånd och vård och som är nödvändiga vid beslut enligt 70 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder om att ställa en fånge som frigges villkorligt under övervakning för den tid prövotiden pågår,

5) till en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten i vars tjänsteuppgifter ingår behandling av ett sådant frigivningsärende i fråga om en fånge som avses i 1 § 2 mom. i lagen om förfarandet vid frigivning av livstidsfångar (781/2005), en bedömning av risken för våld för behandlingen av ärendet, samt till enhetschefen för enheten för klientbedömning, för ett fängelse eller för en byrå för samhällspåföljder eller till en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven tjänsteman som svarar för ordnandet av sysselsättning, ett skriftligt utlåtande om slutsatserna av

bedömningen av risken för våld för planering och genomförande av den verksamhet som ordnas med stöd av den bedömda risken för våld.

Till yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som är anställda vid Brottpåföljdsmyndigheten får utan patientens samtycke sådana uppgifter i patientregistret lämnas ut som är nödvändiga för skötseln de yrkesutbildade personernas uppgifter inom hälso- och sjukvården.

Till andra anställda vid Brottpåföljdsmyndigheten än yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården får utan skriftligt samtycke av den registrerade personen röjas endast sådana i 1 mom. 1 och 2 punkten avsedda uppgifter som inte anger sjukdomens art eller någon annan detalj om personens hälsotillstånd eller vård.

Ett skriftligt utlåtande om slutsatserna i en i 1 mom. 3 punkten avsedd bedömning av risken för återfall i vålds- eller sexualbrott som utarbetats av enheten för klientbedömning får i samband med planering och genomförande av sådan i övervakning av villkorlig frihet ingående verksamhet som bedömningen förutsätter lämnas till enhetschefen för byrån för samhällspåföljder eller till en i brottpåföljdscentralens arbetsordning angiven tjänsteman vid Brottpåföljdsmyndigheten.

---

11 §

Inspektionsrätt

Inspektören ska ges tillträde till fängelset och alla lokaler i verksamhetsstället för Enheten för hälso- och sjukvård för fångar. Vid inspektionen ska, trots sekretessbestämmelserna, alla handlingar som inspektören begär och som är nödvändiga för inspektionen läggas fram, och inspektören ska avgiftsfritt ges de kopior han eller hon begär. Inspektören har även rätt att ta fotografier under inspektionen. Inspektionsrätten gäller inte lokaler och utrymmen som används för boende av permanent natur. Fångar och häktade får inte fotograferas.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

10.

Lag

om ändring av 25 kap. 6 § i rättegångsbalken

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i rättegångsbalken 25 kap. 6 §, sådan den lyder i lag 165/1998, som följer:

25 kap.

Om fullföljd av talan från tingsrätt till hovrätt

6 §

En häktad eller en person som avtjänar fängelse- eller förvandlingsstraff får i brottmål anmäla missnöje hos enhetschefen för fängelset. Om tiden för missnöjesanmälan går ut medan en sådan person till följd av en rättegång eller fängstransport befinner sig utanför straffanstalten, får personen anmäla missnöje dagen efter den dag då han eller hon anlänt till fängelset.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

11.

Lag

om ändring av 2 c kap. 10 § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 2 c kap. 10 § 3 mom.,
sådant det lyder i lag 628/2013, som följer:

2 c kap.

Om fängelse och kombinationsstraff

10 §

Villkorlig frigivning från fängelse på livstid

Innan en fånge frigges villkorligt från fängelse på livstid, kan han eller hon placeras i övervakad frihet på prov. Om Brottsförmyndigheten anser att villkorlig frigivning måste omprövas på grund av ett brott som uppdagats före den villkorliga frigivningen, sådan återkallelse av samtycke som avses i 23 § 1 mom. i lagen om övervakad frihet på prov eller sådan återkallelse av frihet på prov som avses i 26 § 1 mom. i den lagen, ska myndigheten föra ärendet till Helsingfors hovrätt för ny behandling. Förfarandet är detsamma i ärenden som gäller inräkning i strafftiden enligt 28 § i lagen om övervakad frihet på prov och 3 kap. 7 § i fängeslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

12.

Lag

om ändring av tvångsmedelslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tvångsmedelslagen (806/2011) 2 kap. 12 h § 1 mom., 12 i § 1 mom. och 12 k § 2 mom., 4 kap. 4 § 1 mom. samt 11 kap. 4 § 2 mom.,
av dem 2 kap. 12 h § 1 mom. samt 11 kap. 4 § 2 mom. sådana de lyder i lag 101/2018 samt 2 kap. 12 i § 1 mom. och 12 k § 2 mom. sådana de lyder i lag 509/2019, som följer:

2 kap.

Gripande, anhållande, häktning och häktningsarrest

12 h §

Tillstånd till undantag och ändring av innehållet i en häktningsarrest

Enhetschefen för fängelset eller enhetschefen för byrån för samhällspåföljder får av grundad anledning i enskilda fall bevilja tillstånd till smärre undantag från en skyldighet som anges i ett avgörande om häktningsarrest. Den som ålagts häktningsarrest får föra ett ärende som gäller vägran av tillstånd till undantag till den domstol som är behörig att behandla åtal i saken.

---

12 i §

Överträdelse av skyldigheter

Om Brottspåföljdsmyndigheten utifrån sin utredning konstaterar att den som ålagts häktningsarrest lindrigt men utan i 12 h § 2 mom. avsett skäl har brutit mot de skyldigheter som han eller hon blivit ålagd att fullgöra, ger Brottspåföljdsmyndigheten honom eller henne en skriftlig varning. Beslut om att ge en skriftlig varning fattas av enhetschefen för byrån för samhällspåföljder.

---

12 k §

Efterlysning

Beslut om efterlysning av den som ålagts häktningsarrest och om återkallande av efterlysning fattas av en verkställighetsansvarig enligt fängelselagen (767/2005) eller av en i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning angiven annan tjänsteman vid verkställighetsenheten.

4 kap.

Begränsning av kontakter

4 §

Beslut om begränsning av kontakter

Beslut om begränsning av kontakter under gripandet och anhållandet ska fattas av en anhållningsberättigad tjänsteman. Beslut om begränsning av kontakter i samband med häktning och om dess fortsatta giltighet ska på framställning av en anhållningsberättigad tjänsteman eller av enhetschefen för fängelset fattas av den domstol som beslutar om häktningen. Före domstolens avgörande kan enhetschefen för fängelset på framställning av en anhållningsberättigad tjänsteman eller, om den häktade har placerats i en förvaringslokal hos polisen, den anhållningsberättigade tjänstemannen temporärt besluta om begränsning av kontakter.

---

11 kap.

Särskilda bestämmelser

4 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Brottspåföljdsmyndigheten meddelar närmare föreskrifter om

- 1) övervakningen av häktningsarrest,
- 2) tillstånd till undantag enligt 2 kap. 12 h §,
- 3) beräkning och registrering av verkställighetstiden för häktningsarrest.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

13.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om stämmingsmän

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stämmingsmän (505/1986) 6 § 1 mom.,
sådant det lyder i lag 779/2019, som följer:

6 §

Andra som har rätt att verkställa delgivning

Berättigad att, så som en stämmingsman, verkställa stämning och delgivning är

- 1) en polisman, åklagare, häradsfogde, gränsbevakningsman, anhållningsberättigad tullman eller till uppgiften förordnad annan tullman samt tingsnotarie,
- 2) en tjänsteman som har förordnats till det av chefen för en domstol eller en polisinrättning och som är anställd vid myndigheten i fråga,
- 3) en i Brottsförhållningsmyndighetens arbetsordning angiven tjänsteman vid Brottsförhållningsmyndigheten, när en myndighet begär det och den som ska stämmas eller ta emot delgivningen är en fånge,
- 4) inom försvarsmakten en tjänsteman som förordnats till det av kommandören för en truppavdelning eller en med denne jämställbar förman, när en myndighet begär det och den som ska stämmas eller ta emot delgivningen är en person som avses i 45 kap. i strafflagen (39/1889), samt
- 5) vid finska beskickningar en av utrikesministeriet till uppgiften befullmäktigad honorärkonsul eller person som arbetar vid beskickningen.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

14.

Lag

om ändring av lagen om förfarandet vid frigivning av livstidsfångar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förfarandet vid frigivning av livstidsfångar (781/2005) 1 § 2–4 mom., 3 § 2 och 3 mom., 5 § 2 mom. och 9 §, sådana de lyder, 1 § 2–4 mom., 3 § 2 och 3 mom. och 5 § 2 mom. i lag 737/2011 samt 9 § i lag 802/2017, som följer:

1 §

Ansökan

Brottspåföljdsmyndigheten ska ge ett utlåtande om ansökan till hovrätten. Brottspåföljdsmyndigheten ska i utlåtandet konstatera huruvida den förordar eller motsätter sig frigivning och om fången ska placeras i övervakad frihet på prov enligt 2 c kap. i strafflagen (39/1889). Brottspåföljdsmyndighetens bedömning av förutsättningarna för frigivning och annan utredning som gäller fången ska bifogas utlåtandet. Till utlåtandet om en fånge som dömts till fängelse på livstid ska det dessutom fogas en bedömning av risken för att fången begår ett våldsbrott.

Brottspåföljdsmyndigheten kan i situationer som avses i 10 kap. 3 § i fängelselagen (767/2005) eller av andra särskilda skäl ansöka om frigivning av en fånge.

Brottspåföljdsmyndigheten ska delge fången det utlåtande som avses i 2 mom. och den ansökan som avses i 3 mom., och bilagorna till dem.

3 §

Behandling av ärendet vid Helsingfors hovrätt

Hovrätten kan på eget initiativ fatta beslut om att inhämta sakkunnigutlåtanden, uppta bevisning eller förordna att skriftliga bevis eller andra handlingar ska läggas fram. Fången och Brottspåföljdsmyndigheten ska ges tillfälle att bli hörda med anledning av de utredningar som domstolen inhämtat.

Muntlig förhandling i ärendet ska ordnas om fången yrkar det och även annars, om det inte är uppenbart onödigt. Fången och en företrädare för Brottspåföljdsmyndigheten ska kallas till den muntliga förhandlingen. Fången, företrädaren för Brottspåföljdsmyndigheten, vittnen och andra personer kan höras och annan utredning kan tas emot vid den muntliga förhandlingen. Om fången inte anländer till den muntliga förhandlingen, kan ärendet avgöras trots hans eller hennes utevaro, om inte hovrätten anser det behövt att höra honom eller henne personligen.

---

5 §

Rättshjälp

De kostnader om åsankats ett vittne eller någon annan person som Brottspåföljdsmyndigheten åberopat för utredningen av ärendet ska betalas med statsmedel enligt bestämmelserna i lagen om bestridande av bevisningskostnader med statens medel (666/1972). Fången kan dock inte förpliktas att ersätta staten för dessa kostnader.

9 §

Förbud mot verkställighet av villkorlig frigivning

När Brottspåföljdsmyndigheten för ett ärende som gäller villkorlig frigivning till Helsingfors hovrätt för ny behandling på det sätt som avses i 2 c kap. 10 § 3 mom. i strafflagen, kan hovrätten förbjuda verkställigheten av beslutet om villkorlig frigivning för den tid den nya behandlingen pågår.

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (1379/2010) 6 § som följer:

6 §

Samarbete med Brottsförhållningsmyndigheten

Den dagordning som avses i 5 kap. 8 § i fängelselagen (767/2005) bereds av Brottsförhållningsmyndigheten i samarbete med personalen vid fängelsets familjeavdelning och fastställs av enhetschefen för fängelset.

För att barnskyddet ska kunna genomföras ordnas diskussioner i enlighet med 31 § i barnskyddslagen. Om det sker sådana förändringar i föräldrarnas situation som kan kräva justering i barnets klientplan, ska enhetschefen för fängelset genast meddela den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter om detta.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

16.

Lag

om ändring av lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål (326/1963) 5 e § 2 mom., 9 a § 2 mom., 9 b § 2 mom., 9 e § 1 mom., 9 f §, 24 § 2 mom. och 26–28 §,
sådana de lyder, 5 e § 2 mom., 9 a § 2 mom., 9 b § 2 mom., 9 e § 1 mom., 9 f §, 24 § 2 mom. och 27 och 28 § i lag 988/2014 samt 26 § i lagarna 988/2014 och 864/2020, som följer:

5 e §

Om den dömda begär det, ska en försvarare förordnas för honom eller henne. I fråga om förordnande av en försvarare på tjänstens vägnar och i fråga om försvararen i övrigt tillämpas 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997). Försvararen förordnas av Brottspåföljdsmyndigheten. Försvararen får även förordnas av den tingsrätt som handlägger frågan om tagande i förvar eller av någon annan domstol som handlägger ett sådant ärende som avses i denna lag. Den dömda ska utan dröjsmål informeras om rätten att anlita ett biträde och om att en försvarare kan förordnas för honom eller henne.

9 a §

Förutsättningar för överföring av verkställigheten av samhällstjänst från ett annat nordiskt land

En förutsättning för i 1 mom. avsedd överföring av verkställighet av straff är samtycke av Brottspåföljdsmyndigheten. Samtycke får ges om verkställigheten av samhällstjänst i Finland främjar möjligheterna för den dömda att anpassa sig i samhället, med hänsyn till hans eller hennes personliga förhållanden eller av andra särskilda skäl.

9 b §

Verkställighet i Finland av samhällstjänst som överförts från ett annat nordiskt land

Om i 9 a § avsedd samhällstjänst i Danmark, Island, Norge eller Sverige har förenats med villkor eller förelägganden som det inte är möjligt att verkställa i Finland, kan Brottspåföljdsmyndigheten fastställa ändringar i dem.

9 e §

Verkställighet i ett annat nordiskt land av samhällstjänst som dömts ut i Finland

Verkställigheten av samhällstjänst som dömts ut i Finland eller av ett sådant villkorligt fängelsestraff som dömts ut i Finland och som förenats med samhällstjänst kan överföras till Danmark, Island, Norge eller Sverige, om den behöriga myndigheten i landet i fråga samtycker till detta. En förutsättning för en begäran om överföring är att Brottspåföljdsmyndigheten bedömer att verkställigheten av samhällstjänsten i ett annat nordiskt land främjar möjligheterna för den dömde att anpassa sig i samhället, med hänsyn till hans eller hennes personliga förhållanden eller av andra särskilda skäl.

9 f §

Ändring, förvandling och upphävande av samhällstjänst som dömts ut eller beslutats i ett annat nordiskt land

Om den behöriga myndigheten i Danmark, Island, Norge eller Sverige ändrar, i anslutning till en till Finland för verkställighet överförd samhällstjänst, sådana villkor eller förelägganden som den dömde är skyldig att iaktta, eller om myndigheten förvandlar eller upphäver en i 9 a § avsedd samhällstjänst, är beslutet giltigt även i Finland. Om det inte är möjligt att verkställa de ändrade villkoren eller föreläggandena i Finland, kan Brottspåföljdsmyndigheten fastställa ändringar i dem.

24 §

Brottspåföljdsmyndigheten avgör om en i 5, 9 a, 10 eller 17 § avsedd begäran ska bifallas. Rättsregistercentralen beslutar om bifall till en i 1 § avsedd begäran.

26 §

Brottspåföljdsmyndigheten ska höra den dömde före sitt beslut om samtycke till en begäran som avses i 5, 9 a, 10 eller 17 §. På hörande tillämpas vad som i förvaltningslagen (434/2003) föreskrivs om hörande av part. Bestämmelser om delgivning av beslut finns i förvaltningslagen.

Ett beslut som fattats av Brottspåföljdsmyndigheten får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvären ska behandlas skyndsamt. Förvaltningsdomstolens beslut får inte överklagas genom besvär. Vid sökande av ändring i förvaltningsdomstol tillämpas i övrigt lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Ett beslut som fattats av Brottspåföljdsmyndigheten får verkställas även om det överklagas.

27 §

Begäran som avser verkställighet enligt 8 eller 9 e § eller anordnande av i 15 eller 22 § förutsatt övervakning i Danmark, Island, Norge eller Sverige framställs av Brottspåföljdsmyndigheten. Begäran ska åtföljas av den dömdes yttrande i frågan eller ett intyg över att han eller hon har beretts tillfälle att yttra sig. Begäran som avser verkställighet enligt 4 § framställs av rättsregistercentralen.

Om begäran avser verkställighet av förvandlingsstraff för böter, ska Brottspåföljdsmyndigheten fastställa förvandlingsstraffets längd och preskriptionstid.

RP 57/2021 rd

28 §

Om Brottspåföljdsmyndigheten har bifallit en begäran som avses i 1, 5, 9 a, 10 eller 17 § eller om villkorligt straff eller villkorlig frihet förklarats förverkad på det sätt som avses i 13 eller 20 §, får åtal inte väckas i Finland för det brott som avses i den dom som gavs i det andra nordiska landet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

17.

Lag

om ändring av om ändring av 51 och 64 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna (1383/2007) 51 § 2 mom. och 64 § 2 mom.,
sådana de lyder i lag 740/2011, som följer:

51 §

Behöriga myndigheter

Framställningar enligt 50 § 2 mom. som gäller verkställighet av frihetsstraff görs av Brottspåföljdsmyndigheten.

64 §

Avräkning av tiden för frihetsberövande

Om utlämningen till Finland sker för verkställighet av ett straff, ska en verkställighetsansvarig inom Brottspåföljdsmyndigheten avräkna tiden för frihetsberövande som beror på utlämningsförfarandet från det frihetsstraff som den utlämnade ska avtjäna, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 6 kap. 13 § i strafflagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

18.

Lag

om ändring av 54 och 67 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003) 54 § och 67 § 2 mom.,
sådana de lyder, 54 § i lag 189/2017 och 67 § 2 mom. i lag 1385/2007, som följer:

54 §

Behöriga myndigheter

Framställningar enligt 53 § 1 mom. om åtgärder för väckande av åtal görs av den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga. Framställningar enligt 53 § 2 mom. om verkställighet av frihetsstraff görs av åklagaren efter föredragning från Brottspåföljdsmyndigheten.

67 §

Avräkning av tiden för frihetsberövande

Om utlämningen till Finland sker för verkställighet av ett straff, ska en verkställighetsansvarig vid Brottspåföljdsmyndigheten avräkna tiden för frihetsberövande som beror på utlämningsförfarandet från det frihetsstraff som den utlämnade ska avtjäna, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 6 kap. 13 § i strafflagen.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

19.

Lag

om ändring av lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om överföring av dömda personer inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om överföring av dömda personer inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet (1169/2011) 3 §, 5 § 1, 2 och 4 mom., 10 § 1 och 2 mom. samt 19 § 1 mom.,

av dem 5 § 1 mom. sådant det lyder i lag 39/2019 och 19 § 1 mom. sådant det lyder i lag 866/2020, som följer:

3 §

Behörig myndighet

Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om översändande till en annan medlemsstat av en framställning om överföring av verkställigheten av en påföljd som avses i 2 § och om samtycke till verkställighet i Finland av en framställning som har översänts av en annan medlemsstat. Om framställningen gäller överföring av verkställigheten av någon annan frihetsberövande åtgärd än ett fängelsestraff från en annan medlemsstat till Finland eller översändande av en framställning om överföring av verkställigheten av en vårdpåföljd från Finland till en annan medlemsstat, är dock justitieministeriet den behöriga myndigheten.

5 §

Temporärt tagande i förvar

I de fall som avses i artikel 14 i rambeslutet får en anhållningsberättigad tjänsteman ta den dömde i förvar för att säkerställa verkställigheten, om den utfärdande staten begär det. Begäran får framställas direkt hos den anhållningsberättigade tjänstemannen. Den tingsrätt inom vars domkrets den ort där den dömde hålls i förvar finns, distriktsåklagaren eller specialiståklagaren inom domkretsen och Brottspåföljdsmyndigheten ska utan dröjsmål underrättas om att den dömde har tagits i förvar.

Efter att tingsrätten har underrättats om att någon har tagits i förvar, ska den skyndsamt ta ärendet till behandling på det sätt som föreskrivs om handläggning av häktningsyrkanden och besluta om huruvida åtgärden ska förbli i kraft. Tingsrätten ska genast underrätta Brottspåföljdsmyndigheten om sitt beslut.

Om Brottspåföljdsmyndigheten anser att det finns hinder för att verkställa en påföljd, ska myndigheten bestämma att den som har tagits i förvar genast ska friges. Den som har tagits i förvar ska friges också om ingen framställning om verkställighet med bifogade handlingar har kommit in till Brottspåföljdsmyndigheten inom 40 dagar från det att personen togs i förvar. Den

RP 57/2021 rd

som har tagits i förvar ska frigges senast när den sammanräknade tiden för frihetsberövandet i Finland och i den utfärdande staten motsvarar den tid som den dömde skulle ha varit berövad sin frihet om påföljden hade verkställts i den utfärdande staten.

---

10 §

Språk och översättningar

Brottspåföljdsmyndigheten ska godkänna det intyg som avses i artikel 4 i rambeslutet, om det har översänts på finska, svenska eller engelska eller har åtföljts av en översättning till något av dessa språk. Brottspåföljdsmyndigheten får även godkänna ett intyg på något annat språk än finska, svenska eller engelska, om det inte annars finns några hinder för att godkänna intyget.

Brottspåföljdsmyndigheten ska se till att intyget och domen vid behov översätts till finska eller svenska.

---

19 §

Ändringssökande

Ett beslut som Brottspåföljdsmyndigheten eller justitieministeriet har meddelat får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvären ska behandlas skyndsamt. Förvaltningsdomstolens beslut får inte överklagas genom besvär. Vid sökande av ändring i förvaltningsdomstol tillämpas i övrigt lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Denna lag träder i kraft den 20 .

20.

Lag

om ändring av lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet (1170/2011) 3 och 4 §, 6 § 2 mom., 8 § 1 och 2 mom., 9 och 11 §, 13 § 2 mom. och 14 § 1 mom.,
av dem 14 § 1 mom. sådant det lyder i lag 867/2020, som följer:

3 §

Behörig myndighet

Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om översändande till en annan medlemsstat av framställningar om erkännande av domar och övervakningsbeslut samt om verkställighet av övervakningsåtgärder eller av övervakning av alternativa påföljder (framställningar om överföring av övervakning) och om samtycke till verkställighet i Finland av framställningar som har översänts av en annan medlemsstat.

4 §

Förutsättningar för att ta emot en framställning

Om den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd har sin vanliga vistelseort i Finland och har samtyckt till att övervakningen ordnas i Finland, får en framställning om överföring av övervakningen tas emot för behandling utan samtycke av Brottspåföljdsmyndigheten.

Om den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd inte har sin vanliga vistelseort i Finland, krävs det samtycke av Brottspåföljdsmyndigheten för att ta emot en framställning om överföring av övervakning. Samtycke får ges, om verkställigheten av den alternativa påföljden eller övervakningsåtgärden i Finland främjar möjligheterna för den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd att återanpassa sig till samhället, med hänsyn till hans eller hennes personliga förhållanden eller av andra särskilda skäl.

6 §

Verkställighet av en framställning om överföring av övervakning

---

Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om anpassning av en alternativ påföljd och en övervakningsåtgärd i enlighet med artikel 9 i rambeslutet. Om en domstol dock skulle besluta om åtgärden i ett motsvarande nationellt fall, ska beslutet fattas av Helsingfors tingsrätt. Yrkande framställs av åklagaren på begäran av Brottspåföljdsmyndigheten. Vid behandlingen av ärendet om anpassning iaktas då i tillämpliga delar vad som föreskrivs om handläggning av brottmål.

---

8 §

Språk och översättningar

Brottspåföljdsmyndigheten ska godkänna det intyg som avses i artikel 6 i rambeslutet, om det har översänts på finska, svenska eller engelska eller har åtföljts av en översättning till något av dessa språk. Brottspåföljdsmyndigheten får även godkänna ett intyg på något annat språk än finska, svenska eller engelska, om det inte annars finns några hinder för att godkänna intyget.

Brottspåföljdsmyndigheten ska se till att intyget vid behov översätts till finska eller svenska.

---

9 §

Förutsättningar för att översända en framställning

Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om översändande av en framställning om överföring av övervakning till en medlemsstat som avses i artikel 5.1 och 5.2 i rambeslutet. En förutsättning för att en framställning ska få översändas är att överföringen av verkställigheten kan främja möjligheterna att återanpassa sig till samhället för den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd med hänsyn till hans eller hennes personliga förhållanden eller av andra särskilda skäl och att personen i fråga har gett sitt samtycke till överföringen.

11 §

Språk och översättningar

Brottspåföljdsmyndigheten ska se till att ett intyg enligt det formulär som finns som bilaga till rambeslutet översätts till ett språk som godtas av den verkställande staten.

13 §

Rätt till biträde och försvarare

Om den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd begär det, ska en försvarare förordnas för honom eller henne. I fråga om förordnande av en försvarare på tjäns-

RP 57/2021 rd

tens vägnar och i fråga om försvararen i övrigt gäller i tillämpliga delar 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997). Försvararen förordnas av Brottsförklaringsmyndigheten. Försvararen får även förordnas av en domstol som handlägger ett sådant ärende som avses i denna lag. Den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd ska utan dröjsmål informeras om rätten att anlita ett biträde och om att en försvarare kan förordnas för honom eller henne.

---

14 §

Ändringssökande

Ett beslut som Brottsförklaringsmyndigheten har meddelat får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvären ska behandlas skyndsamt. Förvaltningsdomstolens beslut får inte överklagas genom besvär. Vid sökande av ändring i förvaltningsdomstol tillämpas i övrigt lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 22 april 2021

Statsminister

Sanna Marin

Justitieminister Anna-Maja Henriksson

2.

Lag

om ändring av fängelselagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i fängelselagen (767/2005) 1 kap. 4, 8, 9 och 10 §, 2 kap. 10 § och 12 § 2 mom., 3 kap. 8 § 1 mom. och 9 §, 4 kap. 7 § 1 mom. samt 11 och 12 §, 5 kap. 9 §, 6 kap. 2 § 3 mom. samt 6 och 7 §, 7 kap. 7 § och 8 § 2 mom., 8 kap. 14 och 15 §, 9 kap. 1 § 2 mom., 9 § 2 och 3 mom. samt 10 § 2 mom., 10 kap. 10 §, 11 kap. 8 § 2 mom. och 9 §, 12 kap. 11 § och 12 § 2 mom., 13 kap. 17 § 1 mom. och 19 § 2 mom., 14 kap. 11 och 12 §, 15 kap. 10 § 3 mom., 16 § 1–3 mom. och 18 § 2 mom., 16 kap. 9 § 4 mom. och 10 § 2–4 mom., 17 kap. 8 § 2 mom., 18 kap. 8 § och 9 § 2 mom., 19 kap. 8 och 11 §, 20 kap. 3 §, 4 § 1 mom. och 7 § 1 mom. samt 21 kap. 2 § 1 mom. och 3 §,

av dem 1 kap. 4 § och 5 kap. 9 § sådana de lyder i lagarna 735/2011 och 1640/2015, 1 kap. 8 och 9 §, 3 kap. 8 § 1 mom., 4 kap. 7 § 1 mom. och 12 §, 6 kap. 6 §, 7 kap. 8 § 2 mom., 11 kap. 9 §, 12 kap. 12 § 2 mom., 13 kap. 17 § 1 mom. och 19 § 2 mom., 15 kap. 16 § 2 mom., 16 kap. 10 § 2–4 mom., 18 kap. 9 § 2 mom. och 20 kap. 7 § 1 mom. sådana de lyder i lag 393/2015, 1 kap. 10 §, 3 kap. 9 §, 6 kap. 2 § 3 mom. och 7 §, 8 kap. 15 §, 9 kap. 9 § 3 mom., 14 kap. 12 § samt 15 kap. 10 § 3 mom., 16 § 1 mom. och 18 § 2 mom. sådana de lyder i lag 735/2011, 2 kap. 10 § sådan den lyder i lagarna 33/2015 och 383/2017, 2 kap. 12 § 2 mom. och 4 kap. 11 § sådana de lyder i lag 33/2015, 7 kap. 7 §, 12 kap. 11 § och 20 kap. 3 § sådana de lyder i lagarna 393/2015 och 383/2017, 9 kap. 9 § 2 mom. och 10 § 2 mom. samt 19 kap. 11 § sådana de lyder i lag 383/2017, 8 kap. 14 § sådan den lyder i lagarna 393/2015, 383/2017 och 804/2017, 10 kap. 10 § sådan den lyder i lag 1640/2015, 14 kap. 11 § sådan den lyder i lagarna 735/2011 och 804/2017, 16 kap. 9 § 4 mom. sådant det lyder i lag 507/2019, 20 kap. 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 861/2020, 21 kap. 2 § 1 mom. sådant det lyder i lag 403/2015 och 21 kap. 3 § sådan den lyder i lag 631/2013, som följer:

Gällande lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser om verkställighet av fängelse

4 §

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser om verkställighet av fängelse

4 §

Organisationen för verkställighet av fängelse

För verkställighet av fängelse svarar Brottspåföljdsmyndigheten. *Brottspåföljds-*

Organisationen för verkställighet av fängelse

För verkställighet av fängelse svarar Brottspåföljdsmyndigheten. För ordnandet av hälso- och sjukvården svarar den i lagen om

Gällande lydelse

myndigheten är uppdelad i brottspåföljdsregioner. Varje brottspåföljdsregion har ett bedömningscentrum och fängelser. För ordnandet av hälso- och sjukvården svarar den i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (1635/2015) avsedda Enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd. För verkställighet av domar svarar en riksomfattande verkställighetsenhet.

Bestämmelser om Brottspåföljdsmyndighetens organisation i övrigt finns i lagen om Brottspåföljdsmyndigheten (953 / 2009).

8 §

Behörigheten inom Brottspåföljdsmyndigheten

Den beslutanderätt som avses i denna lag ska inom en brottspåföljdsregion utövas av tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten. I denna lag avsedda tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten är

- 1) regiondirektörerna,
- 2) direktörerna för bedömningscentrumen,
- 3) fängelsedirektörerna,
- 4) tjänstemän som svarar för ordnandet av sysselsättning i fängelset (*sysselsättningsansvariga*),
- 5) tjänstemän som svarar för ordningen och säkerheten i fängelset (*säkerhetsansvariga*),
- 6) tjänstemän i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning,
- 7) tjänstemän som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter,
- 8) andra tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten.

Regiondirektören har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som i denna lag anförtrots en tjänsteman som avses i 1 mom. 2–7 punkten. En fängelsedirektör har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som anförtrots en tjänsteman som avses i 1 mom. 4–7 punkten. En säkerhetsansvarig har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som anförtrots en tjänsteman som avses i 1 mom. 6 eller 7 punkten. En

Föreslagen lydelse

Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (1635/2015) avsedda Enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd.

Bestämmelser i övrigt om Brottspåföljdsmyndighetens organisation finns i lagen om Brottspåföljdsmyndigheten (/).

8 §

Behörigheten inom Brottspåföljdsmyndigheten

De tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten som utövar den beslutanderätt som avses i denna lag är

- 1) direktörerna för ansvarsområdena,
- 2) direktörerna för brottspåföljdscentralerna,
- 3) enhetschefen för enheten för klientbedömning,
- 4) enhetschefen för verkställighetsenheten,
- 5) enhetscheferna för fängelserna,
- 6) enhetscheferna för byråerna för samhällspåföljder,
- 7) tjänstemän som svarar för ordnandet av sysselsättning i fängelset (*sysselsättningsansvariga*),
- 8) tjänstemän som svarar för ordningen och säkerheten i fängelset (*säkerhetsansvariga*),
- 9) tjänstemän i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning,
- 10) tjänstemän som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter,
- 11) andra tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten.

Direktören för det behöriga ansvarsområdet har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som i denna lag anförtrots en tjänsteman som avses i 1 mom. 2–10 punkten. En direktör för en brottspåföljdscentral har i

Gällande lydelse

tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som anförtrots en tjänsteman som avses i 1 mom. 7 punkten.

För verkställigheten av domar svarar tjänstemän vid verkställighetsenheten (*verkställighetsansvariga*). Verkställighetsenhetens direktör har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som anförtrots en annan verkställighetsansvarig.

9 §

Behörighet utom tjänstetid

Fängelsedirektörens beslutanderätt får, om saken inte tål uppskov, utom tjänstetid utövas även av den jourhavande tjänstemannen inom brottspåföljdsregionen i ärenden som gäller

- 1) förvägran av vistelse utomhus,
- 2) överföring av fångar till temporär undersökning och vård utanför fängelset,
- 3) permission av synnerligen viktigt skäl,
- 4) specialgranskning,
- 5) kroppsbesiktning,
- 6) hållande i förvar,
- 7) anmälningar som avses i 19 kap. 1, 2, 4, 5 och 8 §,
- 8) villkorlig frigivning av en fånge.

En verkställighetsansvarigs beslutanderätt när det gäller beslut om strafftiden får, om saken inte tål uppskov, utövas av den jourhavande tjänstemannen inom brottspåföljdsregionen.

Endast en tjänsteman som avses i 8 § 1 mom. 1–5 punkten eller någon annan tjänsteman med tillräcklig utbildning får vara jourhavande tjänsteman.

Föreslagen lydelse

enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som i denna lag anförtrots en tjänsteman som avses i 1 mom. 5–10 punkten. En enhetschef för ett fängelse har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som anförtrots en tjänsteman som avses i 1 mom. 7–10 punkten. En säkerhetsansvarig har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som anförtrots en tjänsteman som avses i 1 mom. 9 eller 10 punkten. En tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som anförtrots en tjänsteman som avses i 1 mom. 10 punkten.

För verkställigheten av domar svarar tjänstemän vid verkställighetsenheten (*verkställighetsansvariga*). *Enhetschefen för verkställighetsenheten* har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som anförtrots en annan verkställighetsansvarig.

9 §

Behörighet utom tjänstetid

Den beslutanderätt som utövas av enhetschefen för ett fängelse får, om inte saken tål uppskov, utom tjänstetid utövas även av den jourhavande tjänstemannen vid *Brottspåföljdsmyndigheten* i ärenden som gäller

- 1) förvägran av vistelse utomhus,
- 2) överföring av fångar till temporär undersökning och vård utanför fängelset,
- 3) permission av synnerligen viktigt skäl,
- 4) specialgranskning,
- 5) kroppsbesiktning,
- 6) hållande i förvar,
- 7) anmälningar som avses i 19 kap. 1, 2, 4, 5 och 8 §,
- 8) villkorlig frigivning av en fånge.

En verkställighetsansvarigs beslutanderätt när det gäller beslut om strafftiden får, om inte saken tål uppskov, utövas av den jourhavande tjänstemannen vid *Brottspåföljdsmyndigheten*.

Endast *enhetschefen för ett fängelse* får vara jourhavande tjänsteman.

Gällande lydelse

10 §

Ärenden som ska avgöras av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet

Trots bestämmelserna i denna lag kan Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet i enskilda fall överta avgörandet av ett ärende som omfattas av beslutanderätten för en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten och som gäller en fånges placering, förflyttning, deltagande i sysselsättning utanför fängelset eller permission, om det finns anledning att misstänka att fången deltar i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, under fängelsetiden fortsätter med brottslig verksamhet eller äventyrar säkerheten, eller om det är motiverat för att garantera fångens säkerhet.

2 kap.

Inledande av verkställighet

10 §

Beslutanderätt

Direktören för ett bedömningscentrum eller den tjänsteman som i arbetsordningen förordnats till direktörens ställföreträdare beslutar om i 3 § avsett uppskov med fängelsestraff och förvandlingsstraff för böter, i 4 § 1 och 2 mom. avsett uppskov med fängelsestraff och i 6 § avsett återkallande av uppskov. En utmättningsman beslutar om uppskov med i 4 § 3 mom. avsett förvandlingsstraff för böter och om återkallande av sådant uppskov. När uppskov med verkställigheten ansöks på grund av hälsoskäl ska utlåtande begäras av Enheten för hälso- och sjukvård för fångar.

Den verkställighetsansvarige beslutar om den betalningstid som avses i 7 §.

Beslut om efterlysning av den dömda och om återkallande av efterlysning fattas av den verkställighetsansvarige eller av en sådan

Föreslagen lydelse

10 §

Ärenden som ska avgöras av direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet

Trots bestämmelserna i denna lag kan direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet i enskilda fall överta avgörandet av ett ärende som omfattas av beslutanderätten för en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten och som gäller en fånges placering, förflyttning, deltagande i sysselsättning utanför fängelset eller permission, om det finns anledning att misstänka att fången deltar i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, eller under fängelsetiden fortsätter med brottslig verksamhet eller äventyrar säkerheten, eller om det är motiverat för att garantera fångens säkerhet.

2 kap.

Inledande av verkställighet

10 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för enheten för klientbedömning beslutar om i 3 § avsett uppskov med fängelsestraff och förvandlingsstraff för böter, i 4 § 1 och 2 mom. avsett uppskov med fängelsestraff och i 6 § avsett återkallande av uppskov. En utmättningsman beslutar om uppskov med i 4 § 3 mom. avsett förvandlingsstraff för böter och om återkallande av sådant uppskov. När uppskov med verkställigheten ansöks på grund av hälsoskäl ska utlåtande begäras av Enheten för hälso- och sjukvård för fångar.

En verkställighetsansvarig beslutar om den betalningstid som avses i 7 §.

Beslut om efterlysning av den dömda och om återkallande av efterlysning fattas av en verkställighetsansvarig eller av en annan i *Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning*

Gällande lydelse

tjänsteman vid verkställighetsenheten som förordnats av verkställighetsdirektören.

12 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet meddelar närmare föreskrifter om de grunder på vilka det bestäms vilken enhet vid Brottspåföljdsmyndigheten som ska höra den dömde.

3 kap.

Beräkning av strafftid

8 §

Beslutanderätt

Straffidsbeslut fattas av en verkställighetsansvarig. Verkställighetsdirektören beslutar om inräkning i strafftiden enligt 7 § 3 mom.

Föreslagen lydelse

angiven tjänsteman vid verkställighetsenheten.

12 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om de grunder på vilka det bestäms vilken enhet vid Brottspåföljdsmyndigheten som ska höra den dömde meddelas av *Brottspåföljdsmyndigheten*.

3 kap.

Beräkning av strafftid

8 §

Beslutanderätt

Straffidsbeslut fattas av en verkställighetsansvarig. Beslut om i 7 § 3 mom. avsedd inräkning i strafftiden fattas av *enhetschefen för verkställighetsenheten*.

9 §

Närmare föreskrifter

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet meddelar närmare föreskrifter om beräkning av strafftiden.

4 kap.

Ankomst till ett fängelse och placering i fängelset

7 §

Förfarandet vid utarbetandet av planen

Planen för strafftiden ska utarbetas i bedömningscentrumet eller i någon annan enhet som

9 §

Närmare föreskrifter

Närmare föreskrifter om beräkning av strafftiden meddelas av *Brottspåföljdsmyndigheten*.

4 kap.

Ankomst till ett fängelse och placering i fängelset

7 §

Förfarandet vid utarbetandet av planen

Planen för strafftiden utarbetas av *Brottspåföljdsmyndigheten*. Planen preciseras i det fängelse i vilket fången i fråga placeras.

Gällande lydelse

svarar för inledandet av verkställighetsåtgärderna. Planen preciseras i det fängelse i vilket fången i fråga placeras.

Föreslagen lydelse

11 §

Beslutanderätt

Beslut om planen för strafftiden, placeringen av en fånge i fängelse och tidpunkten för anmälan till fängelset samt om ersättning för resekostnaderna för en fånge som kommer till fängelset eller resekostnader som uppstår av hörande av en fånge fattas av direktören för ett bedömningscentrum, av en tjänsteman som i arbetsordningen förordnats till direktörens ställföreträdare, av en i brottspåföljdsregionens arbetsordning förordnad direktör för en byrå för samhällspåföljder eller av en tjänsteman som är ställföreträdare för direktören för en byrå för samhällspåföljder. Beslut om ersättning för resekostnaderna för en fånge som kommer till fängelset kan också fattas av någon annan i brottspåföljdsregionens arbetsordning förordnad tjänsteman vid ett bedömningscentrum eller en byrå för samhällspåföljder. En sysselsättningsansvarig eller en i fängelsets arbetsordning förordnad tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om ersättning för resekostnaderna för en fånge som frigges från fängelset och för i 3 § 2 mom. avsedda resekostnader.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar om de öppna anstalter och öppna avdelningar där fångar övervakas tekniskt med hjälp av anordningar enligt 1 § 2 mom.

12 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om verkställighetshandlingarna, *de uppgifter som bedömningscentrumen ska sköta*, förpassning av dömda till fängelse, antecknande av ankomstgranskning samt innehållet i och utarbetandet av planer för strafftiden utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §

Beslutanderätt

Beslut om planen för strafftiden, placeringen av en fånge i fängelse och tidpunkten för anmälan till fängelset samt om ersättning för resekostnaderna för en fånge som kommer till fängelset eller resekostnader som uppstår av hörande av en fånge fattas av *enhetschefen för enheten för klientbedömning eller av en annan i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning angiven tjänsteman vid enheten för klientbedömning eller enhetschef* för en byrå för samhällspåföljder. Beslut om ersättning för resekostnaderna för en fånge som kommer till fängelset kan också fattas av en i *brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven annan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten*. En sysselsättningsansvarig eller en i *brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning* beslutar om ersättning för resekostnaderna för en fånge som frigges från fängelset och för i 3 § 2 mom. avsedda resekostnader.

Direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet beslutar om de öppna anstalter och öppna avdelningar där fångar övervakas tekniskt med hjälp av anordningar enligt 1 § 2 mom.

12 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om verkställighetshandlingarna, förpassning av dömda till fängelse, antecknande av ankomstgranskning samt innehållet i och utarbetandet av planer för strafftiden utfärdas genom förordning av statsrådet.

Gällande lydelse

Närmare föreskrifter om ankomstgranskning, bedömning, placering i en öppen anstalt och planmässigt genomförande av straffet meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

5 kap.

Placering i fängelset

9 §

Beslutanderätt

Regiondirektören fastställer dagordningen på en säkerhetsavdelning. Fängelsedirektören fastställer dagordningen på andra avdelningar.

En sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om placering av fångar på avdelningar, så som bestäms i fängelsets arbetsordning. En sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om avskilt boende på en fånges egen begäran. Den överläkare som svarar för verksamheten på ett sjukhus vid Enheten för hälso- och sjukvård för fångar eller en av överläkaren förordnad läkare beslutar om intagning på sjukhuset och utskrivning därifrån.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet fattar på förslag av fängelsedirektören eller direktören för bedömningscentrumet eller efter att ha hört dessa beslut om placering av fångar på säkerhetsavdelningar.

Föreslagen lydelse

Närmare föreskrifter om ankomstgranskning, bedömning, placering i en öppen anstalt och planmässigt genomförande av straffet meddelas av Brottspåföljdsmyndigheten.

5 kap.

Placering i fängelset

9 §

Beslutanderätt

Direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet fastställer dagordningen på en säkerhetsavdelning. *Enhetschefen för fängelset* fastställer dagordningen på andra avdelningar.

En sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om placering av fångar på avdelningar, så som bestäms i *brottspåföljdscentralens* arbetsordning. En sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om avskilt boende på en fånges egen begäran. Den överläkare som svarar för verksamheten på ett sjukhus vid Enheten för hälso- och sjukvård för fångar eller en av överläkaren förordnad läkare beslutar om intagning på sjukhuset och utskrivning därifrån.

Direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet fattar på förslag av *enhetschefen för fängelset* eller *enhetschefen för enheten för klientbedömning* eller efter att ha hört dessa beslut om placering av fångar på säkerhetsavdelningar.

Gällande lydelse

6 kap.

Förflyttning från ett fängelse till ett annat

2 §

Förflyttning från öppen anstalt till slutet fängelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

Förflyttning från ett fängelse till ett annat

2 §

Förflyttning från öppen anstalt till slutet fängelse

En fånge som utan giltigt skäl underlåter att anlända till öppen anstalt inom utsatt tid ska förpassas till bedömningscentrumet eller till ett fängelse som bedömningscentrumet anvisat.

6 §

Beslut om förflyttning

Direktören för bedömningscentrumet eller den tjänsteman som enligt arbetsordningen är ställföreträdare för direktören beslutar om förflyttning av fångar inom en brottspåföljdsregion. Direktören för bedömningscentrumet kan också överföra beslutanderätten i frågan till den fängelsedirektör som nämns i planen för strafftiden. Om en fånge förflyttas till en annan brottspåföljdsregion, förutsätter förflyttningen samtycke av direktören för bedömningscentrumet i den mottagande brottspåföljdsregionen eller av den tjänsteman som enligt arbetsordningen är ställföreträdare för den direktören.

Även Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet kan fatta beslut om förflyttning av fångar i syfte att jämna ut beläggningsgraden mellan brottspåföljdsregionerna.

Fängelsedirektören eller en säkerhetsansvarig eller sysselsättningsansvarig beslutar om en fånge ska tillåtas avlägsna sig från fängelset enligt 5 § 2 mom. Om vistelsen utanför fängelset överskrider sju dygn, ska beslutet fattas av direktören för bedömningscentrumet eller av den tjänsteman som enligt arbetsordningen är ställföreträdare för direktören.

Direktören för det mottagande fängelset eller en säkerhetsansvarig i det mottagande

En fånge som utan giltigt skäl underlåter att anlända till öppen anstalt inom utsatt tid ska förpassas till ett fängelse som *enheten för klientbedömning* anvisat.

6 §

Beslut om förflyttning

Enhetschefen för enheten för klientbedömning beslutar om förflyttning av fångar. Enhetschefen för enheten för klientbedömning kan också överföra beslutanderätten i frågan till den enhetschef för ett fängelse som nämns i planen för strafftiden.

(moment 2 upphävs)

Enhetschefen för fängelset eller en säkerhetsansvarig eller sysselsättningsansvarig beslutar om en fånge ska tillåtas avlägsna sig från fängelset enligt 5 § 2 mom. Om vistelsen utanför fängelset överskrider sju dygn, ska beslutet fattas av enhetschefen för enheten för klientbedömning.

Enhetschefen för det mottagande fängelset eller en säkerhetsansvarig i det mottagande fängelset beslutar om en sådan kortvarig förflyttning av en fånge till ett annat fängelse

Gällande lydelse

fängelset beslutar om en sådan kortvarig förflyttning av en fånge till ett annat fängelse som avses i 3 a §, efter att ha hört direktören för placeringsfängelset.

(ny moment 4)

7 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om förfarandet vid förflyttning av fångar utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om förflyttning av fångar meddelas av Brottsåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

7 kap.

Basvård och boende

7 §

Beslutanderätt

Fängelsedirektören eller en säkerhetsansvarig beslutar om att förvägra en fånge vistelse utomhus.

Regiondirektören beslutar om att begränsa en fånges rätt att använda egna kläder enligt 2 § 2 mom. En säkerhetsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om att förvägra överlämnande av egna kläder till en fånges förfogande enligt 2 § 3 mom. En tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter får överlämna sådana egna kläder till en fånges förfogande som det är tillåtet att inneha i fängelset.

En sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig beslutar om avvikelse från den normala kosten. En sysselsättningsansvarig eller en i fängelsets arbetsordning förordnad tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om betalning av matpenning.

Föreslagen lydelse

som avses i 3 a §, efter att ha hört *enhetschefen för placeringsfängelset*.

Med avvikelse från 1 mom. beslutar direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet om förflyttning av en fånge, om fången placeras på en säkerhetsavdelning och placeringen förutsätter att fången förflyttas till ett annat fängelse.

7 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om förfarandet vid förflyttning av fångar utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om förflyttning av fångar meddelas av *Brottsåföljdsmyndigheten*.

7 kap.

Basvård och boende

7 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för fängelset eller en säkerhetsansvarig beslutar om att förvägra en fånge vistelse utomhus.

Direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet beslutar om att begränsa en fånges rätt att använda egna kläder enligt 2 § 2 mom. En säkerhetsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om att förvägra överlämnande av egna kläder till en fånges förfogande enligt 2 § 3 mom. En tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter får överlämna sådana egna kläder till en fånges förfogande som det är tillåtet att inneha i fängelset.

En sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig beslutar om avvikelse från den normala kosten. En sysselsättningsansvarig eller en i arbetsordningen angiven tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om betalning av matpenning.

Gällande lydelse

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar om förbud mot rökning i fängelset enligt 6 a §.

8 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om mathållning och basvård, anordnande av egen mathållning, boende samt om anordnande av rökning och innehav av tändredskap meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

8 kap.

Sysselsättning

14 §

Beslutanderätt

Fängelsedirektören, en av direktören förordnad sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om placering enligt 4 §, deltagande i sysselsättning utanför fängelset enligt 6 och 9 § samt om återkallande av tillstånd eller placering enligt 11 §.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar dock om tillstånd till civilt arbete, tillstånd till studier och placering i anstalt utanför fängelset för fångar som avtjänar livstids fängelse samt för fångar som avtjänar kombinationsstraff enligt 2 c kap. 11 § i strafflagen.

Genom ett beslut av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet kan den beslutanderätt som avses i 2 mom. överföras på den tjänsteman som avses i 1 mom.

Fängelsedirektören, en sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om befrielse från sysselsättningsplikt enligt 13 §.

Föreslagen lydelse

Direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet beslutar om förbud mot rökning i fängelset enligt 6 a §.

8 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om mathållning och basvård, anordnande av egen mathållning, boende samt om anordnande av rökning och innehav av tändredskap meddelas av *Brottspåföljdsmyndigheten*.

8 kap.

Sysselsättning

14 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för fängelset, en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om placering enligt 4 §, deltagande i sysselsättning utanför fängelset enligt 6 och 9 § samt om återkallande av tillstånd eller placering enligt 11 §.

Direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet beslutar dock om tillstånd till civilt arbete, tillstånd till studier och placering i anstalt utanför fängelset för fångar som avtjänar livstids fängelse samt för fångar som avtjänar kombinationsstraff enligt 2 c kap. 11 § i strafflagen.

Genom ett beslut av *direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet* kan den beslutanderätt som avses i 2 mom. överföras på en tjänsteman som avses i 1 mom.

Enhetschefen för fängelset, en sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter

Gällande lydelse

15 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om placering av fångar i sysselsättning, fångarnas arbets- och sysselsättningstid samt villkor, längd och avtal för placering och tillstånd som avses i 6 och 9 § samt tidsbunden befrielse från sysselsättningsplikten utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om förfarandet samt om klassificeringen av arbetena och andra förutsättningar för arbetet meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

9 kap.

Fångarnas egendom och inkomster

1 §

Innehav av egendom

Fångarna har inte rätt att inneha alkohol, andra berusningsmedel, sådana dopningsmedel som avses i 44 kap. 16 § i strafflagen och inte heller föremål avsedda för narkotikabruk. I ett slutet fängelse får en fånge inte inneha egendom som han eller hon utan tillstånd av en fängsvårdsmyndighet fått av någon annan fånge.

9 §

Beslutanderätt

Fängelsedirektören eller en av direktören förordnad säkerhetsansvarig beslutar om i 4 § 4 mom. avsett sändande av pengar eller betalningsmedel till någon utanför anstalten eller till en annan fånge. Fängelsedirektören eller en av direktören förordnad sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter

Föreslagen lydelse

gifter inom styrning eller övervakning beslutar om befrielse från sysselsättningsplikt enligt 13 §.

15 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om placering av fångar i sysselsättning, fångarnas arbets- och sysselsättningstid samt villkor, längd och avtal för placering och tillstånd som avses i 6 och 9 § samt tidsbunden befrielse från sysselsättningsplikten utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om förfarandet samt om klassificeringen av arbetena och andra förutsättningar för arbetet meddelas av *Brottspåföljdsmyndigheten*.

9 kap.

Fångarnas egendom och inkomster

1 §

Innehav av egendom

Fångarna har inte rätt att inneha alkohol, andra berusningsmedel, sådana dopningsmedel som avses i 44 kap. 16 § i strafflagen och inte heller föremål avsedda för narkotikabruk. I ett slutet fängelse får en fånge inte inneha egendom som han eller hon utan tillstånd av *Brottspåföljdsmyndigheten* fått av någon annan fånge.

9 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för fängelset eller en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven säkerhetsansvarig beslutar om i 4 § 4 mom. avsett sändande av pengar eller betalningsmedel till någon utanför anstalten eller till en annan fånge. *Enhetschefen för fängelset*

Gällande lydelse

inom styrning eller övervakning beslutar om betalning av brukspenning, sysselsättningspenning, lön och arbetsresekostnader, om att sysselsättningspenning lämnas obetald och om ändring av brukspenning och lön.

Regiondirektören beslutar om begränsning i slutna fängelser av användning av pengar eller andra betalningsmedel som har sitt ursprung utanför fängelset och som avses i 4 § 3 mom.

10 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om egenskaperna hos och om överlämnande och användning av det betalkort som ges i fångarnas besittning, om förvaring, sändande och förstöring av egendom, om egendomsförteckningen och om vilken egendom som ska upptecknas i den samt om betalning av provision som avses i 6 §, om provisionens belopp och om när sysselsättningspenning inte betalas ut meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

10 kap.

Social- och hälsovård

10 §

Beslutanderätt

Beslut om medicinering, innehav av mediciner, undersökning och annan hälso- och sjukvård som gäller fångar i fängelser fattas av en läkare vid Enheten för hälso- och sjukvård för fångar. En tandläkare fattar beslut om tandvård.

Fängelsedirektören beslutar, efter att om möjligt ha hört en läkare, om att sända en fånge för vård eller undersökning enligt 2 §. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvalt-

Föreslagen lydelse

eller en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om betalning av brukspenning, sysselsättningspenning, lön och arbetsresekostnader, om att sysselsättningspenning lämnas obetald och om ändring av brukspenning och lön.

Direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet beslutar om begränsning i slutna fängelser av användning av pengar eller andra betalningsmedel som har sitt ursprung utanför fängelset och som avses i 4 § 3 mom.

10 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om egenskaperna hos och om överlämnande och användning av det betalkort som ges i fångarnas besittning, om förvaring, sändande och förstöring av egendom, om egendomsförteckningen och om vilken egendom som ska upptecknas i den samt om betalning av provision som avses i 6 §, om provisionens belopp och om när sysselsättningspenning inte betalas ut meddelas av Brottspåföljdsmyndigheten.

10 kap.

Social- och hälsovård

10 §

Beslutanderätt

Beslut om en fånges innehav av mediciner fattas av en läkare vid Enheten för hälso- och sjukvård för fångar.

Enhetschefen för fängelset beslutar, efter att om möjligt ha hört en läkare, om att sända en fånge för vård eller undersökning enligt 2 §. Direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet beslutar på framställning av fängelset och efter att ha hört den läkare som är föreståndare för

Gällande lydelse

ningsenhet beslutar på framställning av fängelset och efter att ha hört den läkare som är föreståndare för Enheten för hälso- och sjukvård för fångar om frigivning från fängelset enligt 3 §.

11 kap.

Fritid

8 §

Beslutanderätt

Föreslagen lydelse

Enheten för hälso- och sjukvård för fångar om frigivning från fängelset enligt 3 §.

11 kap.

Fritid

8 §

Beslutanderätt

Tillstånd till fritidsverksamhet som avses i 1 § 2 mom. och sammankomster som avses i 7 § beviljas av fängelsedirektören eller en av direktören förordnad sysselsättnings- eller säkerhetsansvarig.

9 §

Närmare föreskrifter

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet meddelar närmare föreskrifter om anordnandet av bibliotekstjänster i sådana fall där en fånge inte kan besöka fängelsebiblioteket.

12 kap.

Brevväxling, telefonsamtal och elektronisk kommunikation

11 §

Beslutanderätt

En i arbetsordningen förordnad tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter beslutar om granskning av brev och andra postförsändelser med stöd av 1 § 1 mom. samt om öppnande av en sådan försändelse och granskning av dess innehåll med stöd av 1 § 2 mom. eller 4 § 2 mom.

Tillstånd till fritidsverksamhet som avses i 1 § 2 mom. och sammankomster som avses i 7 § beviljas av *enhetschefen för fängelset* eller *en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven* sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig.

9 §

Närmare föreskrifter

Närmare föreskrifter om anordnandet av bibliotekstjänster i sådana fall där en fånge inte kan besöka fängelsebiblioteket meddelas av *Brottspåföljdsmyndigheten*.

12 kap.

Brevväxling, telefonsamtal och elektronisk kommunikation

11 §

Beslutanderätt

En i *brottspåföljdscentralens* arbetsordning angiven tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter beslutar om granskning av brev och andra postförsändelser med stöd av 1 § 1 mom. samt om öppnande av en sådan försändelse och granskning av dess innehåll med stöd av 1 § 2 mom. eller 4 § 2 mom.

Gällande lydelse

En säkerhetsansvarig eller en av denne för uppgiften särskilt förordnad tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om läsning av brev, andra postförsändelser eller meddelanden med stöd av 2 § 1 mom., 8 § 1 mom. eller 9 b §, om utredning av avsändaren enligt 2 § 2 mom., om kopiering enligt 2 § 3 mom., om att underrätta fången om läsning enligt 2 a § 1 mom. samt om kvarhållande av försändelser eller meddelanden enligt 5 §. Ett meddelande får dock även lämnas för läsning till en sådan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som har rätt att behandla uppgifter i säkerhetsregistret. Beslut om avlyssning och inspelning av telefonsamtal fattas av en säkerhetsansvarig.

Fängelsedirektören eller en säkerhetsansvarig eller sysselsättningsansvarig beslutar om tillstånd till användning av mobiltelefon och om återkallande av sådana tillstånd samt om överlämnande av en mobiltelefon till en fånges förfogande.

Fängelsedirektören eller en säkerhetsansvarig eller sysselsättningsansvarig beslutar om tillstånd till användning av e-post och av internet och om återkallande av sådana tillstånd samt om överlämnande av en dator till en fånges förfogande.

12 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om egenskaperna hos mobiltelefoner enligt 6 a § samt om överlämnandet av telefoner till fångarnas förfogande och om användningen av dem meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

Föreslagen lydelse

En säkerhetsansvarig eller en av denne för uppgiften särskilt förordnad tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om läsning av brev, andra postförsändelser eller meddelanden med stöd av 2 § 1 mom., 8 § 1 mom. eller 9 b §, om utredning av avsändaren enligt 2 § 2 mom., om kopiering enligt 2 § 3 mom., om att underrätta fången om läsning enligt 2 a § 1 mom. samt om kvarhållande av försändelser eller meddelanden enligt 5 §. Ett meddelande får dock även lämnas för läsning till en sådan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som har rätt att behandla uppgifter i säkerhetsregistret. Beslut om avlyssning och inspelning av telefonsamtal fattas av en säkerhetsansvarig.

Enhetschefen för fängelset eller en säkerhetsansvarig eller sysselsättningsansvarig beslutar om tillstånd till användning av mobiltelefon och om återkallande av sådana tillstånd samt om överlämnande av en mobiltelefon till en fånges förfogande.

Enhetschefen för fängelset eller en säkerhetsansvarig eller sysselsättningsansvarig beslutar om tillstånd till användning av e-post och av internet och om återkallande av sådana tillstånd samt om överlämnande av en dator till en fånges förfogande.

12 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om egenskaperna hos mobiltelefoner enligt 6 a § samt om överlämnandet av telefoner till fångarnas förfogande och om användningen av dem meddelas av *Brottspåföljdsmyndigheten*.

Gällande lydelse

13 kap.

Besök och andra kontakter utom fängelset

17 §

Beslutanderätt

En sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om oövervakade besök, besök av ombud, besök av barn, besök fångar emellan, övervakade besök enligt 3 § 2 mom., kontakter via videolänk samt om återkallande av tillstånd till dessa. En säkerhetsansvarig beslutar om avlyssning av ett övervakat besök med en teknisk anordning och upptagning vid ett övervakat besök enligt 2 § 3 mom. Fängelsedirektören eller en sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig beslutar om besöksförbud.

19 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om hur besök ska ordnas meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

14 kap.

Permission

11 §

Beslutanderätt

Beslut om beviljande och återkallande av permission samt om tidigareläggning enligt 3 § 3 mom. och betalning av kostnader för resor under permission enligt 10 § 2 mom. fattas av fängelsedirektören eller en av direktören förordnad säkerhets- eller sysselsättningsansvarig.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar dock om permission och

Föreslagen lydelse

13 kap.

Besök och andra kontakter utom fängelset

17 §

Beslutanderätt

En sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om oövervakade besök, besök av ombud, besök av barn, besök fångar emellan, övervakade besök enligt 3 § 2 mom., kontakter via videolänk samt om återkallande av tillstånd till dessa. En säkerhetsansvarig beslutar om avlyssning av ett övervakat besök med en teknisk anordning och upptagning vid ett övervakat besök enligt 2 § 3 mom. *Enhetschefen för fängelset* eller en sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig beslutar om besöksförbud.

19 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om hur besök ska ordnas meddelas av *Brottspåföljdsmyndigheten*.

14 kap.

Permission

11 §

Beslutanderätt

Beslut om beviljande och återkallande av permission samt om tidigareläggning enligt 3 § 3 mom. och betalning av kostnader för resor under permission enligt 10 § 2 mom. fattas av *enhetschefen för fängelset* eller av *en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven* säkerhetsansvarig eller sysselsättningsansvarig.

Gällande lydelse

betalning av kostnader för resor under permission, om

1) den som avtjänar fängelse på livstid eller ett kombinationsstraff ansöker om permission med stöd av 2–5 §, eller

2) permissionen gäller vistelse i någon annan stat än Finland.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet kan besluta att den beslutanderätt som avses i 2 mom. överförs på fängelsedirektören.

Föreslagen lydelse

Direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet beslutar dock om permission och betalning av kostnader för resor under permission, om

1) den som avtjänar fängelse på livstid eller ett kombinationsstraff ansöker om permission med stöd av 2–5 §, eller

2) permissionen gäller vistelse i någon annan stat än Finland.

Direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet kan besluta att den beslutanderätt som avses i 2 mom. överförs på *enhetschefen för fängelset*.

12 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om restid, ersättande av resekostnader under en permission och permissionsförfarandet utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om beräkning av antalet permissioner och permissionernas längd meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

15 kap.

Ordningen och disciplinen i ett fängelse

10 §

Behandling av disciplinärenden och verkställighet av disciplinstraff

---

Om en fånge på grund av en ordningsförseelse förflyttas från en öppen anstalt till ett slutet fängelse, kan ordningsförseelsen också behandlas och disciplinstraffet påföras i *bedömningscentrumet* eller i det fängelse till vilket fången förflyttas.

12 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om restid, ersättande av resekostnader under en permission och permissionsförfarandet utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om beräkning av antalet permissioner och permissionernas längd meddelas av *Brottspåföljdsmyndigheten*.

15 kap.

Ordningen och disciplinen i ett fängelse

10 §

Behandling av disciplinärenden och verkställighet av disciplinstraff

---

Om en fånge på grund av en ordningsförseelse förflyttas från en öppen anstalt till ett slutet fängelse, kan ordningsförseelsen också behandlas och disciplinstraffet påföras i det fängelse till vilket fången förflyttas.

Gällande lydelse

16 §

Beslutanderätt

Regiondirektören fastställer ordningsstadgan.

Fängelsedirektören eller, om saken inte tål uppskov, en säkerhetsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om övervakning och låsning av fängelselokaler.

Fängelsedirektören beslutar om disciplinstraff. Direktören beslutar också om huruvida ett brott överlämnas till polisen för utredning i stället för att ett disciplinstraff påförs.

18 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om verkställigheten av disciplinstraff meddelas av Brottsåtgärdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

16 kap.

Granskning av fängelselokaler och fångar

9 §

Förfarande och protokoll

Protokoll, vars närmare innehåll anges genom förordning av statsrådet, ska föras över ingripande i obemannade fordons eller farkosters färd, kroppsvisitation, kroppsbesiktning och specialgranskning. Observationer om berusning och genomförande av säkerhetskontroll under transport ska antecknas på en blankett enligt ett formulär som fastställts av Brottsåtgärdsmyndighetens *centralförvaltningsenhet*.

Föreslagen lydelse

16 §

Beslutanderätt

Direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet fastställer ordningsstadgan.

Enhetschefen för fängelset eller, om saken inte tål uppskov, en säkerhetsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om övervakning och låsning av fängelselokaler.

Enhetschefen för fängelset beslutar om disciplinstraff. *Enhetschefen* beslutar också om huruvida ett brott ska överlämnas till polisen för utredning i stället för att ett disciplinstraff påförs.

18 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om verkställigheten av disciplinstraff meddelas av *Brottsåtgärdsmyndigheten*.

16 kap.

Granskning av fängelselokaler och fångar

9 §

Förfarande och protokoll

Protokoll, vars närmare innehåll anges genom förordning av statsrådet, ska föras över ingripande i obemannade fordons eller farkosters färd, kroppsvisitation, kroppsbesiktning och specialgranskning. Observationer om berusning och genomförande av säkerhetskontroll under transport ska antecknas på en blankett enligt ett formulär som fastställts av Brottsåtgärdsmyndigheten.

Gällande lydelse

10 §

Beslutanderätt

Fängelsedirektören eller en av direktören förordnad säkerhetsansvarig beslutar om specialgranskning. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet har i enskilda fall rätt att besluta om specialgranskning.

Fängelsedirektören beslutar om kroppsbesiktning.

Fängelsedirektören eller en säkerhetsansvarig beslutar om att en hund som är skolad för att söka efter narkotika samt dess förare ska ställas till en annan myndighets förfogande.

17 kap.

Granskning av andra personer

8 §

Beslutanderätt

En tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen beslutar om kroppsvisitation av besökare och om avlägsnande av besökare från fängelset. Fängelsedirektören beslutar om att en person som gripits skall hållas i förvar.

Föreslagen lydelse

10 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för fängelset eller en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven säkerhetsansvarig beslutar om specialgranskning. Direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet eller en i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning angiven tjänsteman inom ansvarsområdet för operativ verksamhet har i enskilda fall rätt att besluta om specialgranskning.

Enhetschefen för fängelset beslutar om kroppsbesiktning.

Enhetschefen för fängelset eller en säkerhetsansvarig beslutar om att en hund som är skolad för att söka efter narkotika samt dess förare ska ställas till en annan myndighets förfogande.

17 kap.

Granskning av andra personer

8 §

Beslutanderätt

En tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen beslutar om kroppsvisitation av besökare och om avlägsnande av besökare från fängelset. *Enhetschefen för fängelset* beslutar om att en person som gripits ska hållas i förvar.

Gällande lydelse

18 kap.

Säkerhetsåtgärder och användning av maktmedel

8 §

Beslutanderätt

Beslut om användning av fängsel fattas av en tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen eller, om saken inte tål uppskov, av en tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter. Beslut om ställande under observation och observation i isolering fattas av en säkerhetsansvarig eller, om saken inte tål uppskov, av en tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen. Beslut om avskildhet fattas av fängelsedirektören.

9 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om användning av maktmedel samt om utbildning i hur säkerhetsåtgärder ska vidtas samt hur maktmedel och maktmedelsredskap ska användas meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

19 kap.

Anmälningar och lämnande av uppgifter

8 §

Lämnande av uppgifter till den enhet som utför sinnesundersökning

Fångvårdsmyndigheterna har rätt att till den enhet som utför sinnesundersökning lämna sådana uppgifter om en fånge som är nödvändiga för genomförandet av undersökningen.

Föreslagen lydelse

18 kap.

Säkerhetsåtgärder och användning av maktmedel

8 §

Beslutanderätt

Beslut om användning av fängsel fattas av en tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen eller, om saken inte tål uppskov, av en tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter. Beslut om ställande under observation och observation i isolering fattas av en säkerhetsansvarig eller, om saken inte tål uppskov, av en tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen. Beslut om avskildhet fattas av *enhetschefen för fängelset*.

9 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om användning av maktmedel samt om utbildning i hur säkerhetsåtgärder ska vidtas samt hur maktmedel och maktmedelsredskap ska användas meddelas av *Brottspåföljdsmyndigheten*.

19 kap.

Anmälningar och lämnande av uppgifter

8 §

Lämnande av uppgifter till den enhet som utför sinnesundersökning

Brottspåföljdsmyndigheten har rätt att till den enhet som utför sinnesundersökning lämna sådana uppgifter om en fånge som behövs för genomförandet av undersökningen.

Gällande lydelse

11 §

Beslutanderätt

Fängelsedirektören eller en i arbetsordningen angiven säkerhetsansvarig eller sysselsättningsansvarig beslutar om anmälningar och lämnande av upplysningar enligt 1, 2, 4, 8 och 8 a §.

Fängelsedirektören eller en i arbetsordningen angiven säkerhetsansvarig eller sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om anmälningar enligt 5 § 1 mom. En verkställighetsansvarig eller en av verkställighetsdirektören förordnad annan tjänsteman vid verkställighetsenheten beslutar om anmälningar enligt 5 § 2 mom.

Föreslagen lydelse

11 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för fängelset eller en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven säkerhetsansvarig eller sysselsättningsansvarig beslutar om anmälningar och lämnande av upplysningar enligt 1, 2, 4, 8 och 8 a §. Dessutom kan direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet eller en annan i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning angiven tjänsteman inom ansvarsområdet för operativ verksamhet besluta om anmälningar och lämnande av upplysningar enligt 1 §.

Enhetschefen för fängelset, en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven säkerhetsansvarig eller sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om anmälningar enligt 5 § 1 mom. En verkställighetsansvarig eller en av enhetschefen för verkställighetsenheten förordnad annan tjänsteman vid verkställighetsenheten beslutar om anmälningar enligt 5 § 2 mom.

20 kap.

Ändringssökande

3 §

Beslutanderätten i samband med omprövning och behandling av en omprövningsbegäran

Regiondirektören avgör en begäran om omprövning då det är fråga om ett ärende som avses i 1 §. I fråga om ett sådant straffidsbeslut som avses i 1 § 1 mom. 3 punkten är det dock verkställighetsdirektören som avgör begäran om omprövning.

Begäran om omprövning ska framställas skriftligen inom sju dagar från delfäendet av beslutet. Begäran om omprövning lämnas till regiondirektören eller fängelsedirektören. Gäller begäran om omprövning dock ett sådant straffidsbeslut som avses i 1 § 1 mom. 3 punkten, ska begäran lämnas till verkställig-

20 kap.

Ändringssökande

3 §

Beslutanderätten i samband med omprövning och behandling av en omprövningsbegäran

Direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning avgör en begäran om omprövning när det är fråga om ett ärende som avses i 1 §. Generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten avgör en begäran om omprövning, om det är fråga om ett sådant beslut av direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet som gäller uppskov med villkorlig frigivning enligt 1 § 1 mom. 1 punkten, placering på en säkerhetsavdelning enligt 1 § 1 mom. 5 punkten, tillstånd till civilt arbete, studietillstånd och placering i anstalt utanför fängelset enligt 1 § 1 mom. 8 punkten eller återkallande av ett sådant tillstånd, frigivning från ett fängelse för vård enligt 1 § 1 mom. 10

Gällande lydelse

hetsdirektören eller fängelsedirektören. Begäran om omprövning ska behandlas skyndsamt.

I Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhets beslut om uppskov med villkorlig frigivning enligt 1 § 1 mom. 1 punkten, beslut om placering på en säkerhetsavdelning enligt 1 § 1 mom. 5 punkten, beslut om tillstånd till civilt arbete, studietillstånd och placering i anstalt utanför fängelset enligt 1 § 1 mom. 8 punkten eller om återkallande av sådant tillstånd, beslut om permission av synnerligen viktigt skäl enligt 1 § 1 mom. 13 punkten eller om återkallande av en sådan permission eller beslut om ersättning för kostnaderna för resor under en permission enligt 14 kap. 10 §, och i verkställighetsdirektörens beslut om strafftiden enligt 1 § 1 mom. 3 punkten, får ändring sökas genom besvär i enlighet med 4 §. Detsamma gäller om ändring söks i ett beslut som Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet, regiondirektören eller verkställighetsdirektören har fattat med stöd av den rätt att överta avgörandet av ett ärende som avses i 1 kap. 8 och 10 §.

4 §

Besvär hos förvaltningsdomstolen

Besvär hos förvaltningsdomstolen ska anföras inom 14 dagar från delfäendet av beslutet. Besvär över ett beslut av en regiondirektör ska anföras hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets beslutet har fattats. Besvär över beslut som fattats av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet eller verkställighetsdirektören ska anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

7 §

Hur begäran om omprövning och besvär påverkar verkställigheten

Begäran om omprövning eller anförande av besvär avbryter inte verkställigheten av beslut

Föreslagen lydelse

punkten, permission av synnerligen viktigt skäl enligt 1 § 1 mom. 13 punkten eller återkallande av en sådan permission eller ersättning för kostnaderna för resor under en permission enligt 14 kap. 10 §. Detsamma gäller om ändring söks i ett beslut *som en direktör för ett ansvarsområde har fattat med stöd av den rätt att överta avgörandet av ett ärende som avses i 1 kap. 8 och 10 §.*

Begäran om omprövning ska framställas skriftligen inom sju dagar från delfäendet av beslutet. Begäran om omprövning lämnas till *direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning* eller till *enhetschefen för fängelset.* Begäran om omprövning ska behandlas skyndsamt.

4 §

Besvär hos förvaltningsdomstolen

Besvär hos förvaltningsdomstolen ska anföras inom 14 dagar från delfäendet av beslutet. *Besvär över beslut som Brottspåföljdsmyndigheten fattat med anledning av en begäran om omprövning får anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.*

7 §

Hur begäran om omprövning och besvär påverkar verkställigheten

Begäran om omprövning eller anförande av besvär avbryter inte verkställigheten av beslut som avses i 1 §, om inte *generaldirektören* för

Gällande lydelse

som avses 1 §, om inte den regiondirektör eller verkställighetsdirektör som behandlar begäran om omprövning eller den domstol som behandlar besvärerna beslutar något annat.

21 kap.

Frigivning

2 §

Beslutanderätt

Fängelsedirektören beslutar om uppskov med villkorlig frigivning enligt 2 c kap. 9 § 1 mom. i strafflagen. Fängelsedirektören eller den tjänsteman som enligt arbetsordningen är ställföreträdare för direktören beslutar om ställande under övervakning enligt 70 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar om uppskov med villkorlig frigivning utan fångens samtycke enligt 2 c kap. 9 § 2 mom. i strafflagen.

3 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om tillsyn över och verkställighet av villkorlig frigivning samt bestämmande av fängelse tiden och tidpunkten för frigivning utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om frigivning av fångar meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

Föreslagen lydelse

Brottspåföljdsmyndigheten eller *direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning* i egenskap av den som behandlar begäran om omprövning eller den domstol som behandlar besvärerna beslutar något annat.

21 kap.

Frigivning

2 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för fängelset beslutar om uppskov med villkorlig frigivning enligt 2 c kap. 9 § 1 mom. i strafflagen. *Enhetschefen för fängelset* beslutar om ställande under övervakning enligt 70 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder. *Direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet* beslutar om uppskov med villkorlig frigivning utan fångens samtycke enligt 2 c kap. 9 § 2 mom. i strafflagen.

3 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om tillsyn över och verkställighet av villkorlig frigivning samt bestämmande av fängelse tiden och tidpunkten för frigivning utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om frigivning av fångar meddelas av *Brottspåföljdsmyndigheten*.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av häktningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i häktningslagen (768/2005) 3 kap. 6 § 3 mom., sådant det lyder i lag 736/2011, och ändras 1 kap. 7 §, 2 kap. 4 § 2 mom. och 6 § 2 mom., 3 kap. 9 § och 10 § 2 mom., 4 kap. 4 §, 5 kap. 1 § 2 mom., 8 § 2 mom. och 9 § 2 mom., 6 kap. 7 §, 7 kap. 6 §, 8 kap. 9 §, 9 kap. 15 § 1 mom. och 17 § 2 mom., 10 kap. 16 § 1–3 mom. och 18 § 2 mom., 11 kap. 10 § 3 och 4 mom., 12 kap. 8 § 2 mom. samt 13 kap. 8 § och 9 § 2 mom.,

av dem 1 kap. 7 §, 2 kap. 6 § 2 mom. samt 10 kap. 18 § 2 mom. sådana de lyder i lag 736/2011, 3 kap. 9 § sådan den lyder i lagarna 736/2011, 394/2015 och 384/2017, 3 kap. 10 § 2 mom., 7 kap. 6 §, 8 kap. 9 §, 9 kap. 17 § 2 mom., 10 kap. 16 § 2 mom., 11 kap. 10 § 3 och 4 mom. samt 13 kap. 9 § 2 mom. sådana de lyder i lag 394/2015, 4 kap. 4 §, 5 kap. 8 § 2 mom. och 9 § 2 mom., 9 kap. 15 § 1 mom. samt 10 kap. 16 § 1 mom. sådana de lyder i lag 384/2017 samt 6 kap. 7 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1641/2015, som följer:

Gällande lydelse

1 kap.

Allmänna principer för verkställighet av häktning

7 §

Ärenden som ska avgöras av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna principer för verkställighet av häktning

7 §

Ärenden som ska avgöras av direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet

Trots bestämmelserna i denna lag kan Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet i enskilda fall överta avgörandet av ett ärende som omfattas av beslutanderätten för en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten och som gäller en häktads placering, förflyttning och permission, om det finns anledning att misstänka att den häktade deltar i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, under häktningstiden fortsätter med brottslig verksamhet eller äventyrar säkerheten, eller om det är motiverat för att garantera den häktades säkerhet.

Trots bestämmelserna i denna lag kan *direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet* i enskilda fall överta avgörandet av ett ärende som omfattas av beslutanderätten för en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten och som gäller en häktads placering, förflyttning och permission, om det finns anledning att misstänka att den häktade deltar i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, under häktningstiden fortsätter med brottslig verksamhet eller äventyrar säkerheten, eller om det är motiverat för att garantera den häktades säkerhet.

Gällande lydelse

2 kap.

Ankomst till ett fängelse

4 §

Ankomstgranskning

En fängenvårdsmyndighet får ta de signalen-
ment som avses i tvångsmedelslagen på de
häktade.

6 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om ankomstgransk-
ningen meddelas av Brottspåföljdsmyndighet-
ens centralförvaltningsenhet.

3 kap.

**Placering i fängelset, basvård och förflytt-
ning**

6 §

Förflyttning av häktade

---

*Om den häktade ska avtjäna ett fängelse-
straff eller ett förvandlingsstraff för böter, kan
han eller hon förflyttas till ett bedömnings-
centrum för att det ska bestämmas i vilket
fängelse han eller hon ska placeras.*

9 §

Beslutanderätt

Fängelsedirektören beslutar om att förvägra
en häktad vistelse utomhus. Fängelsedirektö-
ren eller en av direktören förordnad säkerhets-
ansvarig beslutar om en häktads klädsel.

Föreslagen lydelse

2 kap.

Ankomst till ett fängelse

4 §

Ankomstgranskning

Brottspåföljdsmyndigheten får ta de signale-
ment som avses i tvångsmedelslagen på de
häktade.

6 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om ankomstgransk-
ningen meddelas av *Brottspåföljdsmyndig-
heten*.

3 kap.

**Placering i fängelset, basvård och förflytt-
ning**

6 §

Förflyttning av häktade

(moment 3 upphävs)

9 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för fängelset beslutar om att
förvägra en häktad vistelse utomhus. Enhets-
chefen för fängelset eller *en i brottspåföljds-*

Gällande lydelse

Fängelsedirektören eller en av direktören förordnad sysselsättningsansvarig beslutar om avvikelse från den normala kosten.

En sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om avskilt boende på en häktads egen begäran och om placering på kontraktavdelning. Direktören för bedömningscentrumet *eller den tjänsteman som enligt arbetsordningen är ställföreträdare för direktören* beslutar om förflyttning av en häktad. *Om en häktad förflyttas till en annan brottspåföljdsregion, förutsätter förflyttningen samtycke av direktören för bedömningscentrumet i den mottagande brottspåföljdsregionen eller av den tjänsteman som enligt arbetsordningen är ställföreträdare för den direktören.* Direktören för det mottagande fängelset eller en säkerhetsansvarig i det mottagande fängelset beslutar om kortvarig förflyttning av en häktad enligt 6 a §, efter att ha hört direktören för placeringsfängelset.

Fängelsedirektören beslutar om den häktade ska tillåtas avlägsna sig från fängelset enligt 8 §. Om vistelsen utanför fängelset varar över sju dygn, fattas beslutet av direktören för bedömningscentrumet.

10 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om förflyttning av häktade *meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.* Närmare föreskrifter om mathållning och basvård, boende samt anordnande av rökning och innehav av tändredskap meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

Föreslagen lydelse

centralens arbetsordning angiven säkerhetsansvarig beslutar om en häktads klädsel. *Enhetschefen för fängelset* eller *en i brottspåföljdscentralens arbetsordning* angiven sysselsättningsansvarig beslutar om avvikelse från den normala kosten.

En sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om avskilt boende på en häktads egen begäran och om placering på kontraktavdelning. *Enhetschefen för enheten för klientbedömning* beslutar om förflyttning av en häktad.

Enhetschefen för det mottagande fängelset eller en säkerhetsansvarig i det mottagande fängelset beslutar om kortvarig förflyttning av en häktad enligt 6 a §, efter att ha hört *enhetschefen för placeringsfängelset.*

Enhetschefen för fängelset beslutar om den häktade ska tillåtas avlägsna sig från fängelset enligt 8 §. Om vistelsen utanför fängelset varar över sju dygn, fattas beslutet av *enhetschefen för enheten för klientbedömning.*

10 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om förflyttning av häktade, mathållning och basvård, boende samt anordnande av rökning och innehav av tändredskap meddelas av *Brottspåföljdsmyndigheten.*

Gällande lydelse

4 kap.

Sysselsättning

4 §

Beslutanderätt

Fängelsedirektören, en av direktören förordnad svsselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om en häktads deltagande i svsselsättning och om eget arbete som avses i 2 §.

5 kap.

De häktades egendom och inkomster

1 §

Innehav av egendom

De häktade har inte rätt att inneha alkohol, andra berusningsmedel, sådana dopningsmedel som avses i 44 kap. 16 § i strafflagen eller föremål avsedda för narkotikabruk. En häktad får inte inneha egendom som han eller hon utan tillstånd av en fängvårdsmyndighet fått av någon annan häktad.

8 §

Beslutanderätt

Fängelsedirektören eller en av direktören förordnad säkerhetsansvarig beslutar om i 4 § 3 mom. avsedd begränsning av rätten att använda pengar eller betalningsmedel och om i 4 § 4 mom. avsett sändande av pengar eller betalningsmedel till någon utanför anstalten eller till en annan fånge. Fängelsedirektören eller en av direktören förordnad svsselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter

Föreslagen lydelse

4 kap.

Sysselsättning

4 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för fängelset, en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven svsselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om en häktads deltagande i svsselsättning och om sådant eget arbete som avses i 2 §.

5 kap.

De häktades egendom och inkomster

1 §

Innehav av egendom

De häktade har inte rätt att inneha alkohol, andra berusningsmedel, sådana dopningsmedel som avses i 44 kap. 16 § i strafflagen eller föremål avsedda för narkotikabruk. En häktad får inte inneha egendom som han eller hon utan tillstånd av *Brottspåföljdsmyndigheten* fått av någon annan häktad.

8 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för fängelset eller *en i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning* angiven säkerhetsansvarig beslutar om i 4 § 3 mom. avsedd begränsning av rätten att använda pengar eller betalningsmedel och om i 4 § 4 mom. avsett sändande av pengar eller betalningsmedel till någon utanför anstalten eller till en annan fånge. *Enhetschefen för fängelset, en i brottspåföljdscentralens arbetsordning* angiven svsselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning

Gällande lydelse

gifter inom styrning eller övervakning beslutar om betalning av brukspenning och sysselsättningspenning.

9 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om egenskaperna hos och om överlämnande och användning av det betalkort som ges i de häktades besittning, om förvaring, sändande och förstöring av egendom, om egendomsförteckningen och om vilken egendom som ska upptecknas i den samt om betalning av provision som avses i 6 §, om provisionens belopp och om när sysselsättningspenning inte betalas ut meddelas av Brottsåförjdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

6 kap.

Social- och hälsovård

7 §

Beslutanderätt

Beslut om medicinering, innehav av mediciner, undersökning och annan hälso- och sjukvård som gäller häktade i fängelser fattas av en läkare vid Enheten för hälso- och sjukvård för fångar. En tandläkare fattar beslut om tandvård.

Fängelsedirektören beslutar, efter att om möjligt ha hört en läkare, om att sända en häktad till vård eller undersökning enligt 2 §.

Föreslagen lydelse

eller övervakning beslutar om betalning av brukspenning och sysselsättningspenning.

9 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om egenskaperna hos och om överlämnande och användning av det betalkort som ges i de häktades besittning, om förvaring, sändande och förstöring av egendom, om egendomsförteckningen och om vilken egendom som ska upptecknas i den samt om betalning av provision som avses i 6 §, om provisionens belopp och om när sysselsättningspenning inte betalas ut meddelas av *Brottsåförjdsmyndigheten*.

6 kap.

Social- och hälsovård

7 §

Beslutanderätt

Beslut om en häktads innehav av mediciner fattas av en läkare vid Enheten för hälso- och sjukvård för fångar.

Enhetschefen för fängelset beslutar, efter att om möjligt ha hört en läkare, om att sända en häktad till vård eller undersökning enligt 2 §.

Gällande lydelse

7 kap.

Fritid

6 §

Närmare föreskrifter

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet meddelar närmare föreskrifter om anordnandet av bibliotekstjänster i sådana fall där en häktad inte kan besöka fängelsebiblioteket.

8 kap.

Brevväxling, telefonsamtal och elektronisk kommunikation

9 §

Beslutanderätt

En i arbetsordningen förordnad tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter beslutar om granskning av brev och andra postförsändelser med stöd av 1 § 2 mom. samt om öppnande av en sådan försändelse och granskning av dess innehåll med stöd av 1 § 3 mom. eller 4 § 2 mom.

En säkerhetsansvarig eller en av denne för uppgiften särskilt förordnad tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om läsning av brev, andra postförsändelser eller meddelanden med stöd av 2 § 1 mom., om utredning av avsändaren enligt 2 § 2 mom., om kopiering enligt 2 § 3 mom., om att underrätta den häktade om läsning enligt 2 a § 1 mom. samt om kvarhållande av försändelser eller meddelanden enligt 5 §. Ett meddelande får dock även lämnas för läsning till en sådan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som har rätt att behandla uppgifter i säkerhetsregistret. Beslut om avlyssning och inspelning av telefonsamtal fattas av en säkerhetsansvarig.

Fängelsedirektören eller en säkerhetsansvarig beslutar om tillstånd till användning av e-post och internet och om återkallande av sådana tillstånd.

Föreslagen lydelse

7 kap.

Fritid

6 §

Närmare föreskrifter

Brottspåföljdsmyndigheten meddelar närmare föreskrifter om anordnandet av bibliotekstjänster i sådana fall där en häktad inte kan besöka fängelsebiblioteket.

8 kap.

Brevväxling, telefonsamtal och elektronisk kommunikation

9 §

Beslutanderätt

En i *brottspåföljdscentralens* arbetsordning angiven tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter beslutar om granskning av brev och andra postförsändelser med stöd av 1 § 2 mom. samt om öppnande av en sådan försändelse och granskning av dess innehåll med stöd av 1 § 3 mom. eller 4 § 2 mom.

En säkerhetsansvarig eller en av denne för uppgiften särskilt förordnad tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om läsning av brev, andra postförsändelser eller meddelanden med stöd av 2 § 1 mom., om utredning av avsändaren enligt 2 § 2 mom., om kopiering enligt 2 § 3 mom., om att underrätta den häktade om läsning enligt 2 a § 1 mom. samt om kvarhållande av försändelser eller meddelanden enligt 5 §. Ett meddelande får dock även lämnas för läsning till en sådan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som har rätt att behandla uppgifter i säkerhetsregistret. Beslut om avlyssning och inspelning av telefonsamtal fattas av en säkerhetsansvarig.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Enhetschefen för fängelset eller en säkerhetsansvarig beslutar om tillstånd till användning av e-post och internet och om återkallande av sådana tillstånd.

9 kap.

9 kap.

Besök och andra kontakter utom fängelset

Besök och andra kontakter utom fängelset

15 §

15 §

Beslutanderätt

Beslutanderätt

En sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om oövervakade besök, besök av ombud, besök av barn, besök häktade och fångar emellan, övervakade besök enligt 1 § 4 mom. och kontakter via videolänk samt om återkallande av tillstånd till dessa. En säkerhetsansvarig beslutar om avlyssning av ett övervakat besök med en teknisk anordning och upptagning vid ett övervakat besök enligt 1 § 3 mom. Fängelsedirektören eller en sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig beslutar om besöksförbud.

En sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om oövervakade besök, besök av ombud, besök av barn, besök häktade och fångar emellan, övervakade besök enligt 1 § 4 mom. och kontakter via videolänk samt om återkallande av tillstånd till dessa. En säkerhetsansvarig beslutar om avlyssning av ett övervakat besök med en teknisk anordning och upptagning vid ett övervakat besök enligt 1 § 3 mom. *Enhetschefen för fängelset* eller en sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig beslutar om besöksförbud.

17 §

17 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om hur besök ska ordnas meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

Närmare föreskrifter om hur besök ska ordnas meddelas av *Brottspåföljdsmyndigheten*.

10 kap.

10 kap.

Ordningen och disciplinen i ett fängelse

Ordningen och disciplinen i ett fängelse

16 §

16 §

Beslutanderätt

Beslutanderätt

Regiondirektören fastställer ordningsstadgan.

Fängelsedirektören eller, om saken inte tål uppskov, en säkerhetsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller

Direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet fastställer ordningsstadgan.

Enhetschefen för fängelset eller, om saken inte tål uppskov, en säkerhetsansvarig eller en

Gällande lydelse

övervakning beslutar om övervakning och låsning av fängelselokalerna.

Fängelsedirektören beslutar om disciplinstraff. Direktören beslutar också om huruvida ett brott överlämnas till polisen för utredning i stället för att ett disciplinstraff påförs.

18 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om verkställigheten av disciplinstraff meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

11 kap.

Granskning av fängelselokaler och häktade

10 §

Beslutanderätt

Fängelsedirektören eller en av direktören förordnad säkerhetsansvarig beslutar om specialgranskning. I enskilda fall har Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet rätt att besluta om specialgranskning.

Fängelsedirektören beslutar om kroppsbesiktning.

Föreslagen lydelse

tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om övervakning och låsning av fängelselokalerna.

Enhetschefen för fängelset beslutar om disciplinstraff. *Enhetschefen* beslutar också om huruvida ett brott överlämnas till polisen för utredning i stället för att ett disciplinstraff påförs.

18 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om verkställigheten av disciplinstraff meddelas av *Brottspåföljdsmyndigheten*.

11 kap.

Granskning av fängelselokaler och häktade

10 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för fängelset eller en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven säkerhetsansvarig beslutar om specialgranskning. *I enskilda fall har direktören för ansvarsområdet för operativ verksamhet eller en i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning angiven tjänsteman inom ansvarsområdet för operativ verksamhet rätt att besluta om specialgranskning.*

Enhetschefen för fängelset beslutar om kroppsbesiktning.

Gällande lydelse

12 kap.

Granskning av andra personer

8 §

Beslutanderätt

En tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen beslutar om kroppsvsitation av besökare och om avlägsnande av besökare från fängelset. Fängelsedirektören beslutar om att en person som gripits skall hållas i förvar.

13 kap.

Säkerhetsåtgärder och användning av maktmedel

8 §

Beslutanderätt

Beslut om användning av fängsel fattas av en tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen eller, om saken inte tål uppskov, av en tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter. Beslut om ställande under observation och observation i isolering fattas av en säkerhetsansvarig eller, om saken inte tål uppskov, av en tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen. Beslut om avskildhet fattas av fängelsedirektören.

9 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om användning av maktmedel samt om utbildning i hur säkerhetsåtgärder ska vidtas samt hur maktmedel och maktmedelsredskap ska användas meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

Föreslagen lydelse

12 kap.

Granskning av andra personer

8 §

Beslutanderätt

En tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen beslutar om kroppsvsitation av besökare och om avlägsnande av besökare från fängelset. *Enhetschefen för fängelset* beslutar om att en person som gripits ska hållas i förvar.

13 kap.

Säkerhetsåtgärder och användning av maktmedel

8 §

Beslutanderätt

Beslut om användning av fängsel fattas av en tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen eller, om saken inte tål uppskov, av en tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter. Beslut om ställande under observation och observation i isolering fattas av en säkerhetsansvarig eller, om saken inte tål uppskov, av en tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen. Beslut om avskildhet fattas av *enhetschefen för fängelset*.

9 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om användning av maktmedel samt om utbildning i hur säkerhetsåtgärder ska vidtas samt hur maktmedel och maktmedelsredskap ska användas meddelas av *Brottspåföljdsmyndigheten*.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av lagen om övervakad frihet på prov

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om övervakad frihet på prov (629/2013) 13 och 15 §, 32 § 1–5 mom., 40 § och 41 § 2 mom.,
 av dem 13 § sådan den lyder i lagarna 404/2015 och 807/2017, 15 § och 32 § 2, 4 och 5 mom. sådana de lyder i lag 404/2015, 32 § 1 mom. sådant det lyder i lag 807/2017, 32 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1643/2015 samt 40 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 397/2015 och 404/2015, som följer:

Gällande lydelse

13 §

Beredning av övervakad frihet på prov för livstidsfångar

Vid beredningen av övervakad frihet på prov för fångar som avtjänar fängelsestraff på livstid ska fängelset ge ett utlåtande om huruvida förutsättningarna för frihet på prov uppfylls. Till utlåtandet ska fogas ett förslag till plan för strafftiden för friheten på prov, en bedömning av genomförandet av planen för strafftiden samt andra handlingar som behövs. Förslaget till plan för strafftiden ska innehålla de uppgifter som avses i 14 §. Till handlingarna fogas skriftliga samtycken av fången och den person eller de personer som avses i 3 § 2 mom. Förslaget till plan för strafftiden, de övriga behövliga handlingarna och fängelsets utlåtande sänds till bedömningscentrumet inom den brottspåföljdsregion som behandlar ärendet.

Bedömningscentrumet ska vid behov stå i kontakt med de myndigheter, inrättningar, sammanslutningar och enskilda personer som berörs av verkställigheten av friheten på prov *samt vid behov kalla fången personligen till bedömningscentrumet för en bedömning*. Bedömningscentrumet ger sitt utlåtande om huruvida den övervakade friheten på prov i fråga om fången som avtjänar ett fängelsestraff på livstid upprätthåller och främjar hans

Föreslagen lydelse

13 §

Beredning av övervakad frihet på prov för livstidsfångar

Vid beredningen av övervakad frihet på prov för fångar som avtjänar fängelsestraff på livstid ska fängelset ge ett utlåtande om huruvida förutsättningarna för frihet på prov uppfylls. Till utlåtandet ska fogas ett förslag till plan för strafftiden för friheten på prov, en bedömning av genomförandet av planen för strafftiden samt andra handlingar som behövs. Förslaget till plan för strafftiden ska innehålla de uppgifter som avses i 14 §. Till handlingarna fogas skriftliga samtycken av fången och den person eller de personer som avses i 3 § 2 mom. Förslaget till plan för strafftiden, de övriga behövliga handlingarna och fängelsets utlåtande sänds till *enheten för klientbedömning*.

Enheten för klientbedömning ska vid behov stå i kontakt med de myndigheter, inrättningar, sammanslutningar och enskilda personer som berörs av verkställigheten av friheten på prov. *Enheten för klientbedömning* ger sitt utlåtande om huruvida den övervakade friheten på prov i fråga om fången som avtjänar ett fängelsestraff på livstid upprätthåller och främjar hans eller hennes färdigheter för anpassning i samhället, samt reder ut huruvida

Gällande lydelse

eller hennes färdigheter för anpassning i samhället, samt reder ut huruvida de övriga förutsättningarna för övervakad frihet på prov uppfylls. Särskilda bestämmelser gäller för utlåntagandet från Enheten för hälso- och sjukvård för fångar.

Bedömningscentrumet ska utan dröjsmål sända sitt förslag till plan för strafftiden, de övriga behövliga handlingarna och sitt utlåtande till Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

15 §

Fastställande av planen för strafftiden

Fängelsedirektören eller i det fall som avses i 13 § Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet fastställer planen för strafftiden, och till den fogas fångens skriftliga samtycke enligt 10 §. Planen för strafftiden ska ges till fången i skriftlig form.

32 §

Beslutanderätt

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet fattar beslut om placering av en fånge som avtjänar fängelse på livstid i övervakad frihet på prov. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet fattar beslut om tillstånd enligt 21 § 1 mom. att tillfälligt låta bli att följa planen för strafftiden, om tillståndet gäller att personen i fråga avlägsnar sig från Finlands territorium.

Fängelsedirektören fattar beslut om placering i övervakad frihet på prov av andra fångar än de som avses i 1 mom. Fängelsedirektören fattar också beslut om de verkningar som ett i 22 § 3 mom. avsett nytt straff som ska verkställas har på fortsatt verkställighet av frihet på prov, om återkallelse av övervakad frihet på prov för viss tid eller helt och hållet och om återförpassning till fängelse enligt 26 §.

En läkare vid Enheten för hälso- och sjukvård för fångar fattar beslut om påbörjande, övervakning och upphörande av sådan läkemedelsbehandling och annan behandling och

Föreslagen lydelse

de övriga förutsättningarna för övervakad frihet på prov uppfylls. Särskilda bestämmelser gäller för utlåntagandet från Enheten för hälso- och sjukvård för fångar.

(moment 3 upphävs)

15 §

Fastställande av planen för strafftiden

Enhetschefen för fängelset eller i det fall som avses i 13 § *direktören för ansvarsområdet för klientprocesser* fastställer planen för strafftiden, och till den fogas fångens skriftliga samtycke enligt 10 §. Planen för strafftiden ska ges till fången i skriftlig form.

32 §

Beslutanderätt

Direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för klientprocesser fattar beslut om placering av en fånge som avtjänar fängelse på livstid i övervakad frihet på prov och om tillstånd enligt 21 § 1 mom. att tillfälligt låta bli att följa planen för strafftiden, om tillståndet gäller att personen i fråga avlägsnar sig från Finlands territorium.

Enhetschefen för fängelset fattar beslut om placering i övervakad frihet på prov av andra fångar än de som avses i 1 mom. *Enhetschefen* för fängelset fattar också beslut om de verkningar som ett i 22 § 3 mom. avsett nytt straff som ska verkställas har på fortsatt verkställighet av frihet på prov, om återkallelse av övervakad frihet på prov för viss tid eller helt och hållet och om återförpassning till fängelse enligt 26 §.

En läkare vid Enheten för hälso- och sjukvård för fångar fattar beslut om påbörjande, övervakning och upphörande av sådan läkemedelsbehandling och annan behandling och

Gällande lydelse

stöd som avses i 4 §. I brådskande fall kan också en läkare vid ett sjukhus eller en enhet inom den specialiserade sjukvården som avses i 20 § avbryta läkemedelsbehandlingen tillfälligt. En läkare vid Enheten för hälso- och sjukvård för fångar ska omedelbart informeras om att behandlingen avbrutits tillfälligt. Denna läkare fattar det slutliga beslutet om läkemedelsbehandlingen.

Fängelsedirektören, direktören för byrån för samhällspåföljder, den biträdande direktören enligt arbetsordningen eller brottspåföljdschefen fattar beslut om ändring av planen för strafftiden enligt 16 §, tagande av blodprov enligt 19 §, tillstånd enligt 21 § 1 mom. att tillfälligt låta bli att iaktta planen för strafftiden, följderna av återkallelse av samtycke enligt 23 §, givande av varning enligt 26 § och ersättning av resekostnader enligt 33 §.

Verkställighetschefen eller någon annan tjänsteman som bestäms i arbetsordningen fattar beslut om beräkningen av strafftiden och om inräkningen i strafftiden enligt 28 §.

Föreslagen lydelse

stöd som avses i 4 §. I brådskande fall kan också en läkare vid ett sjukhus eller en enhet inom den specialiserade sjukvården som avses i 20 § avbryta läkemedelsbehandlingen tillfälligt. En läkare vid Enheten för hälso- och sjukvård för fångar ska omedelbart informeras om att behandlingen avbrutits tillfälligt. Denna läkare fattar det slutliga beslutet om läkemedelsbehandlingen.

Enhetschefen för fängelset, enhetschefen för byrån för samhällspåföljder, den biträdande direktören enligt brottspåföljdscentralens arbetsordning eller brottspåföljdschefen fattar beslut om ändring av planen för strafftiden enligt 16 §, tagande av blodprov enligt 19 §, tillstånd enligt 21 § 1 mom. att tillfälligt låta bli att iaktta planen för strafftiden, följderna av återkallelse av samtycke enligt 23 §, givande av varning enligt 26 § och ersättning av resekostnader enligt 33 §.

Enhetschefen för verkställighetsenheten eller någon annan tjänsteman som anges i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning fattar beslut om beräkningen av strafftiden och om inräkningen i strafftiden enligt 28 §.

40 §

Ändringssökande

Omprövning får begäras hos regiondirektören vid Brottspåföljdsmyndigheten i fråga om beslut som gäller

- 1) en fånges ansökan om placering i frihet på prov enligt 11 §,
- 2) tillstånd enligt 21 § att tillfälligt låta bli att följa en bestämmelse i planen för strafftiden,
- 3) varning som avses i 26 § 3 mom.,
- 4) återkallelse av frihet på prov enligt 25 § och 26 § 1 mom.,
- 5) inräkning i strafftiden enligt 28 §,
- 6) ersättning av resekostnader enligt 33 §.

Vid behandlingen av begäran om omprövning och besvär iakttas i övrigt 20 kap. 3–9 § i fängelselagen.

40 §

Ändringssökande

Omprövning får begäras hos *direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning* i fråga om beslut som gäller

- 1) en fånges ansökan om placering i frihet på prov enligt 11 §,
- 2) tillstånd enligt 21 § att tillfälligt låta bli att följa en bestämmelse i planen för strafftiden,
- 3) varning som avses i 26 § 3 mom.,
- 4) återkallelse av frihet på prov enligt 25 § och 26 § 1 mom.,
- 5) inräkning i strafftiden enligt 28 §,
- 6) ersättning av resekostnader enligt 33 §.

Vid behandlingen av begäran om omprövning och besvär iakttas i övrigt 20 kap. 3–9 § i fängelselagen. *Generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten avgör en begäran om omprövning, om det är fråga om ett beslut*

Gällande lydelse

41 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet får meddela närmare föreskrifter om

- 1) beredningen av övervakad frihet på prov,
- 2) förfarandet vid utredande av ett minderårigt barns åsikt,
- 3) situationer som avses i 9 § där placering i övervakad frihet på prov är uppenbart onödig,
- 4) genomförandet av övervakningen,
- 5) grunderna för avvikelser från verksamhetsskyldigheten,
- 6) tvingande och oförutsedda situationer som avses i 28 § 2 mom.,
- 7) innehållet i den anmälan som avses i 39 §.

Föreslagen lydelse

som direktören för ansvarsområdet för klientprocesser fattat med stöd av 32 § 1 mom.

41 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Brottspåföljdsmyndigheten får meddela närmare föreskrifter om

- 1) beredningen av övervakad frihet på prov,
- 2) förfarandet vid utredande av ett minderårigt barns åsikt,
- 3) situationer som avses i 9 § där placering i övervakad frihet på prov är uppenbart onödig,
- 4) genomförandet av övervakningen,
- 5) grunderna för avvikelser från verksamhetsskyldigheten,
- 6) tvingande och oförutsedda situationer som avses i 28 § 2 mom.,
- 7) innehållet i den anmälan som avses i 39 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av lagen om verkställighet av samhällspåföljder

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om verkställighet av samhällspåföljder (400/2015) 30 § 1–3 mom., 58 § 2 mom., 87 §, 88 § 1 mom. och 91 §,

av dem 30 § 2 mom. sådant det lyder i lag 385/2017 samt 88 § 1 mom. sådant det lyder i lag 862/2020, som följer:

Gällande lydelse

30 §

Beslutanderätt

Direktören för Brottspåföljdsmyndighetens byrå för samhällspåföljder beslutar om åtgärder som föranleds av grovt brott mot skyldigheter enligt 26 §.

Direktören för byrån för samhällspåföljder beslutar om inledande av verkställigheten av en samhällspåföljd enligt 17 § 1 mom., uppskov med eller avbrott i verkställigheten enligt 18 §, tagande av blodprov enligt 22 §, begäran om hämtning enligt 24 §, givande av en skriftlig varning enligt 25 §, ersättning för resekostnader enligt 32 §, givande av en skriftlig uppmaning enligt 74 § samt avslutande av övervakning enligt 60 § 3 mom. och 76 §. Om saken inte kan vänta, kan besluten fattas av en i arbetsordningen angiven fängelsedirektör, biträdande direktör eller en brottspåföljdschef. Beslut om ersättning för resekostnader kan också fattas av en i arbetsordningen angiven annan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten.

En tjänsteman som svarar för verkställigheten svarar för beräkandet av strafftiden för övervakningsstraff och beslutar om villkorlig frigivning från övervakningsstraff. En tjänsteman som svarar för verkställigheten eller en av verkställighetsdirektören förordnad annan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndighetens verkställighetsenhet beslutar om utfärdande

Föreslagen lydelse

30 §

Beslutanderätt

Enhetschefen för byrån för samhällspåföljder vid Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om åtgärder som föranleds av grovt brott mot skyldigheter enligt 26 §.

Enhetschefen för byrån för samhällspåföljder beslutar om inledande av verkställigheten av en samhällspåföljd enligt 17 § 1 mom., uppskov med eller avbrott i verkställigheten enligt 18 §, tagande av blodprov enligt 22 §, begäran om hämtning enligt 24 §, givande av en skriftlig varning enligt 25 §, ersättning för resekostnader enligt 32 §, givande av en skriftlig uppmaning enligt 74 § samt avslutande av övervakning enligt 60 § 3 mom. och 76 §. Om saken inte kan vänta, kan besluten fattas av en i *brottspåföljdscentralens* arbetsordning angiven *enhetschef för ett fängelse*, biträdande direktör eller en brottspåföljdschef. Beslut om ersättning för resekostnader kan också fattas av en i *brottspåföljdscentralens* arbetsordning angiven annan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten.

En tjänsteman som svarar för verkställigheten svarar för beräkandet av strafftiden för övervakningsstraff och beslutar om villkorlig frigivning från övervakningsstraff. En tjänsteman som svarar för verkställigheten *eller en i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning angiven* annan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndighetens verkställighetsenhet beslutar

Gällande lydelse

och återkallande av en efterlysning enligt 34 §.

Föreslagen lydelse

om utfärdande och återkallande av en efterlysning enligt 34 §.

58 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet får meddela närmare föreskrifter om beräkning av strafftiden samt om förfarandet vid kontroll av drogfrihet enligt 22 § och övervakning av deltagandet i verksamhet enligt 41 §.

87 §

Beslutanderätt och behandling av begäran om omprövning

Regiondirektören vid Brottspåföljdsmyndigheten avgör begäran om omprövning av beslut som avses i 86 § 1–4 punkten. *Verkställighetsdirektören vid Brottspåföljdsmyndigheten avgör begäran om omprövning av beslut som avses i 86 § 5 punkten.*

Begäran om omprövning ska framställas skriftligen inom sju dagar från delfäendet av beslutet. Omprövningsbegäran ska lämnas till regiondirektören, direktören för byrån för samhällspåföljder eller fängelsedirektören. *Om det är fråga om ett i 86 § 5 punkten avsett beslut om strafftiden för övervakningsstraff, ska omprövningsbegäran lämnas till verkställighetsdirektören.* Begäran om omprövning ska behandlas skyndsamt.

I andra beslut som fattas av Brottspåföljdsmyndighetens verkställighetsenhet än i 86 § 5 punkten avsedda beslut om strafftiden för övervakningsstraff får omprövning inte begäras, utan de överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med vad föreskrivs i 88 §.

58 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Brottspåföljdsmyndigheten får meddela närmare föreskrifter om beräkning av strafftiden samt om förfarandet vid kontroll av drogfrihet enligt 22 § och övervakning av deltagandet i verksamhet enligt 41 §.

87 §

Beslutanderätt och behandling av begäran om omprövning

Direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning avgör begäran om omprövning av beslut som avses i 86 §.

Begäran om omprövning ska framställas skriftligen inom sju dagar från delfäendet av beslutet. Begäran om omprövning ska lämnas till *direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning*, enhetschefen för byrån för samhällspåföljder eller enhetschefen för fängelset. Begäran om omprövning ska behandlas skyndsamt.

(moment 3 upphävs)

Gällande lydelse

88 §

Besvär hos förvaltningsdomstolen

Besvär hos förvaltningsdomstolen ska anföras inom 14 dagar från delfäendet av beslutet. Besvär över ett beslut av en regiondirektör med anledning av en begäran om omprövning ska anföras hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets beslutet har fattats. Besvär över beslut som fattas av verkställighetsdirektören ska anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

91 §

Hur begäran om omprövning och besvär påverkar verkställigheten

Begäran om omprövning eller anförande av besvär avbryter inte verkställigheten av beslut som avses i 86 § 4 eller 5 punkten, om inte den regiondirektör eller verkställighetsdirektör som behandlar begäran om omprövning eller den domstol som behandlar besvären beslutar något annat.

Föreslagen lydelse

88 §

Besvär hos förvaltningsdomstolen

Besvär hos förvaltningsdomstolen ska anföras inom 14 dagar från delfäendet av beslutet.

Besvär över beslut som *Brottspåföljdsmyndigheten* fattat med anledning av en begäran om omprövning får anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

91 §

Hur begäran om omprövning och besvär påverkar verkställigheten

Begäran om omprövning eller anförande av besvär avbryter inte verkställigheten av beslut som avses i 86 § 4 eller 5 punkten, om inte *direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning* i egenskap av den som behandlar begäran om omprövning eller den domstol som behandlar besvären beslutar något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av lagen om verkställighet av kombinationsstraff

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om verkställighet av kombinationsstraff (801/2017) 9 § 4 mom., 28 och 29 §, 35 § 2 och 3 mom., 37 § 1 mom. och 38 § 2 mom., av dem 37 § 1 mom. sådant det lyder i lag 863/2020, som följer:

Gällande lydelse

9 §

Beredning av verkställigheten av en övervakningstid

Innan Brottspåföljdsmyndigheten fastställer bestämmelserna i planen för strafftiden för en fånge som ska placeras i övervakning ska Brottspåföljdsmyndighetens bedömningscentrum begära en bedömning från Enheten för hälso- och sjukvård för fångar av risken för att fången i fråga begår ett våldsbrott.

28 §

Avtjänande av övervakningstiden efter en dom om förvandling till fängelse

Om den dömdes förutsättningar att klara av övervakningstiden förbättrats så att det med fog kan antas att han eller hon klarar av övervakningstiden, kan Brottspåföljdsmyndigheten låta den dömda fortsätta avtjäna övervakningstid som förvandlats till ovillkorligt fängelse som övervakningstid. Brottspåföljdsmyndighetens bedömningscentrum ger sitt utlåtande om förutsättningarna att avtjäna övervakningstiden. I ett sådant fall avtjänas den del av övervakningstiden som återstod innan den förvandlades till fängelse, dock så att den tid som avtjänats i fängelse dras av.

Brottspåföljdsmyndighetens bedömningscentrum ska vid prövning av ett ärende som

Föreslagen lydelse

9 §

Beredning av verkställigheten av en övervakningstid

Innan Brottspåföljdsmyndigheten fastställer bestämmelserna i planen för strafftiden för en fånge som ska placeras i övervakning ska Brottspåföljdsmyndighetens *enhet för klientbedömning* begära en bedömning från Enheten för hälso- och sjukvård för fångar av risken för att fången i fråga begår ett våldsbrott.

28 §

Avtjänande av övervakningstiden efter en dom om förvandling till fängelse

Om den dömdes förutsättningar att klara av övervakningstiden förbättrats så att det med fog kan antas att han eller hon klarar av övervakningstiden, kan Brottspåföljdsmyndigheten låta den dömda fortsätta avtjäna övervakningstid som förvandlats till ovillkorligt fängelse som övervakningstid. Brottspåföljdsmyndighetens *enhet för klientbedömning* ger sitt utlåtande om förutsättningarna att avtjäna övervakningstiden. I ett sådant fall avtjänas den del av övervakningstiden som återstod innan den förvandlades till fängelse, dock så att den tid som avtjänats i fängelse dras av.

Brottspåföljdsmyndighetens *enhet för klientbedömning* ska vid prövning av ett ärende som gäller fortsättande av övervakningstiden

Gällande lydelse

gäller fortsättande av övervakningstiden vidta åtgärder som avses i 8–10 § senast tre månader efter beslutet om förvandling av övervakningstiden, och därefter minst var tredje månad.

29 §

Beslutanderätt

Brottspåföljdsmyndighetens bedömningscentrum fastställer planen för strafftiden enligt 8 § och beslutar om ändring av planen för strafftiden enligt 15 §.

Verkställighetsdirektören, *verkställighetschefen* eller någon annan i arbetsordningen angiven tjänsteman svarar för beräkning av strafftiden och för i 22 § avsedd inräkning i strafftiden.

Fängelsedirektören, i arbetsordningen angivna tjänstemän som svarar för sysselsättningen eller säkerheten i fängelset, direktören för byrån för samhällspåföljder eller den i arbetsordningen angivna biträdande direktören beslutar om

- 1) tagande av blodprov enligt 13 § 2 mom.,
- 2) tillstånd att tillfälligt låta bli att följa planen för strafftiden enligt 14 § 1 mom.,
- 3) beslut som ska fattas med anledning av anmälan enligt 14 § 2 mom.,
- 4) utredning och framställning till åklagaren enligt 16 §,
- 5) skriftlig varning enligt 18 § 1 mom.,
- 6) att göra en utredning enligt 19 § och om att lämna den till åklagaren,
- 7) anmälan till tingsrätten enligt 24 § 2 mom.,
- 8) ersättning av resekostnader enligt 33 §.

Direktören för byrån för samhällspåföljder eller den i arbetsordningen angivna biträdande direktören beslutar om efterlysning enligt 34 §.

En tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om annan kontroll av drogfrihet enligt 13 § än tagande av blodprov och om säkerhetskontroll samt om fråntagande av föremål och ämnen som påträffats vid säkerhetskontrollen enligt 17 § och om utredning enligt 18 § 2 mom.

Föreslagen lydelse

vidta åtgärder som avses i 8–10 § senast tre månader efter beslutet om förvandling av övervakningstiden, och därefter minst var tredje månad.

29 §

Beslutanderätt

Brottspåföljdsmyndighetens *enhet för klientbedömning* fastställer planen för strafftiden enligt 8 § och beslutar om ändring av planen för strafftiden enligt 15 §.

Enhetschefen för verkställighetsenheten eller någon annan i *Brottspåföljdsmyndighetens* arbetsordning angiven tjänsteman svarar för beräkning av strafftiden och för i 22 § avsedd inräkning i strafftiden.

Enhetschefen för fängelset, i brottspåföljdscentralens arbetsordning angivna tjänstemän som svarar för sysselsättningen eller säkerheten i fängelset, *enhetschefen för byrån för samhällspåföljder* eller den i *brottspåföljdscentralens* arbetsordning angivna biträdande direktören beslutar om

- 1) tagande av blodprov enligt 13 § 2 mom.,
- 2) tillstånd att tillfälligt låta bli att följa planen för strafftiden enligt 14 § 1 mom.,
- 3) beslut som ska fattas med anledning av anmälan enligt 14 § 2 mom.,
- 4) utredning och framställning till åklagaren enligt 16 §,
- 5) skriftlig varning enligt 18 § 1 mom.,
- 6) att göra en utredning enligt 19 § och om att lämna den till åklagaren,
- 7) anmälan till tingsrätten enligt 24 § 2 mom.,
- 8) ersättning av resekostnader enligt 33 §.

Enhetschefen för byrån för samhällspåföljder eller den i *brottspåföljdscentralens* arbetsordning angivna biträdande direktören beslutar om efterlysning enligt 34 §.

En tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om annan kontroll av drogfrihet enligt 13 § än tagande av blodprov och om säkerhetskontroll samt om fråntagande av föremål och ämnen som påträffats vid säkerhetskontrollen enligt 17 § och om utredning enligt 18 § 2 mom.

Gällande lydelse

En tjänsteman som enligt 2 kap. 9 § i tvångsmedelslagen är anhållningsberättigad beslutar på begäran av Brottspåföljdsmyndigheten om hämtning enligt 20 § samt om tagande i förvar enligt 16 och 19 §.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar på framställning av fängelsedirektören om att den dömda ska avtjäna återstoden av övervakningstiden enligt 28 §.

35 §

Ändringssökande

Regiondirektören vid Brottspåföljdsmyndigheten avgör begäran om omprövning enligt 1 mom. 1–4 och 6 punkten. *Verkställighetsdirektören vid Brottspåföljdsmyndigheten avgör begäran om omprövning enligt 1 mom. 5 punkten, om det inte är fråga om ett beslut som han eller hon själv fattat.*

Begäran om omprövning av ett beslut ska framställas skriftligen inom sju dagar från delfäendet av beslutet. Begäran om omprövning ska lämnas till regiondirektören, direktören för byrån för samhällspåföljder eller fängelsedirektören. *Om det är fråga om beslut enligt 1 mom. 5 punkten, ska begäran om omprövning lämnas till verkställighetsdirektören vid Brottspåföljdsmyndigheten.* Begäran om omprövning ska behandlas skyndsamt. På behandlingen av begäran om omprövning tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i 91 och 92 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder.

37 §

Besvär hos förvaltningsdomstolen

Besvär hos förvaltningsdomstolen ska anföras inom 14 dagar från delfäendet av beslutet. Besvär över ett beslut av en regiondirektör med anledning av en begäran om omprövning ska anföras hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets beslutet har fattats. Besvär över

Föreslagen lydelse

En tjänsteman som enligt 2 kap. 9 § i tvångsmedelslagen är anhållningsberättigad beslutar på begäran av Brottspåföljdsmyndigheten om hämtning enligt 20 § samt om tagande i förvar enligt 16 och 19 §.

Direktören för Brottspåföljdsmyndighetens ansvarsområde för operativ verksamhet beslutar på framställning av enhetschefen för fängelset om att den dömda ska avtjäna återstoden av övervakningstiden enligt 28 §.

35 §

Ändringssökande

Direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning avgör i 1 mom. avsedda begäranden om omprövning.

Begäran om omprövning av ett beslut ska framställas skriftligen inom sju dagar från delfäendet av beslutet. Begäran om omprövning ska lämnas till *direktören för ansvarsområdet för utveckling och styrning, enhetschefen för byrån för samhällspåföljder eller enhetschefen för fängelset.* Begäran om omprövning ska behandlas skyndsamt. På behandlingen av begäran om omprövning tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i 91 och 92 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder.

37 §

Besvär hos förvaltningsdomstolen

Besvär hos förvaltningsdomstolen ska anföras inom 14 dagar från delfäendet av beslutet. Besvär över beslut som *Brottspåföljdsmyndigheten* fattat med anledning av en begäran om omprövning ska anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

RP 57/2021 rd

Gällande lydelse

beslut av verkställighetsdirektören ska anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Föreslagen lydelse

38 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet får meddela närmare föreskrifter om

- 1) beredning av övervakningstid,
- 2) avtjänande av övervakningstid,
- 3) grunderna för avvikelser från verksamhetsskyldigheten,
- 4) tvingande och oförutsedda situationer enligt 14 § 2 mom. och om innehållet i anmälan enligt det momentet,
- 5) det förfarande som ska iaktas vid frigivning.

38 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Brottspåföljdsmyndigheten får meddela närmare föreskrifter om

- 1) beredning av övervakningstid,
- 2) avtjänande av övervakningstid,
- 3) grunderna för avvikelser från verksamhetsskyldigheten,
- 4) tvingande och oförutsedda situationer enligt 14 § 2 mom. och om innehållet i anmälan enligt det momentet,
- 5) det förfarande som ska iaktas vid frigivning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 3 och 13 § i lagen om behandling av personuppgifter vid Brottspåföljdsmyndigheten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter vid Brottspåföljdsmyndigheten (1069/2015)
3 § 1 mom. och 13 § 2 mom. 2 punkten,
sådana de lyder i lag 1644/2015, som följer:

Gällande lydelse

3 §

*Brottspåföljdsmyndighetens riksomfattande
personregister*

För behandling av uppgifter som avses i denna lag förvaltar Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet Brottspåföljdsmyndighetens informationssystem med tillhörande register.

13 §

Behörighet att behandla uppgifter

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. får

2) uppgifterna i säkerhetsregistret behandlas endast av sådana tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten som särskilt utsetts av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

Föreslagen lydelse

3 §

*Brottspåföljdsmyndighetens riksomfattande
personregister*

För behandling av uppgifter som avses i denna lag förvaltar Brottspåföljdsmyndighetens *ansvarsområde för utveckling och styrning* Brottspåföljdsmyndighetens informationssystem med tillhörande register.

13 §

Behörighet att behandla uppgifter

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. får

2) uppgifterna i säkerhetsregistret behandlas endast av sådana tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten som särskilt utsetts av Brottspåföljdsmyndighetens *ansvarsområde för utveckling och styrning*.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral (1316/2006) 4 §, 5 § 1 mom., 6 § 1 mom., 9 §, 10 § 2 mom., 18 § 2 mom.,
21 § 2 mom., 22 § 1 mom., 23 § 1 och 2 mom., 24 §, 25 § 1 mom., 27 § 3 mom. och 30 § 2 mom.,
av dem 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 716/2012, 6 § 1 mom., 9 § 1 och 2 mom. och 18 § 2 mom. sådana de lyder i lag 716/2012, 9 § 3 mom. sådant det lyder i lag 738/2014, 24 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 739/2011 och 716/2012 samt 25 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 739/2011, som följer:

Gällande lydelse

4 §

Direktör

Utbildningscentralen har en direktör som utnämns av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

Direktören har till uppgift att leda och utveckla utbildningscentralens verksamhet samt svara för att verksamheten ger resultat och är kvalitativ och för att målen nås.

Närmare bestämmelser om direktörens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Beslutanderätt

De ärenden som ankommer på utbildningscentralen avgörs av direktören, om inte något annat föreskrivs i denna lag eller med stöd av den i förordning av statsrådet. I arbetsordningen som fastställts av direktören kan bestämmas att ett ärende som hör till direktörens behörighet skall avgöras av någon annan tjänsteman, med undantag för ärenden som enligt lag eller förordning av statsrådet skall avgöras av direktören. Bestämmelser om det närmare innehållet i arbetsordningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

4 §

Enhetschef

Utbildningscentralen har en *enhetschef* som utnämns av generaldirektören för Brottspåföljdsmyndigheten.

Enhetschefen har till uppgift att leda och utveckla utbildningscentralens verksamhet samt svara för att verksamheten ger resultat och är kvalitativ och för att målen nås.

Närmare bestämmelser om *enhetschefens* uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Beslutanderätt

De ärenden som ankommer på utbildningscentralen avgörs av *enhetschefen*, om inte något annat föreskrivs i denna lag eller med stöd av den i förordning av statsrådet. I arbetsordningen, som fastställts av *enhetschefen*, kan det bestämmas att ett ärende som hör till *enhetschefens* behörighet ska avgöras av någon annan tjänsteman, med undantag för ärenden som enligt lag eller förordning av statsrådet ska avgöras av *enhetschefen*. Närmare bestämmelser om innehållet i arbetsordningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

Gällande lydelse

6 §

Utbildning som leder till yrkesinriktad examen

Utbildningscentralen ger utbildning som leder till en yrkesinriktad examen inom brottspåföljdsområdet. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet fastställer årligen på förslag av utbildningscentralens direktör antalet nybörjarplatser inom den utbildning som leder till examen.

9 §

Antagningen av studerande till utbildning som leder till yrkesinriktad examen

Som studerande till utbildning som leder till yrkesinriktad examen kan antas den som

1) före utgången av ansökningstiden har fyllt 18 år,

2) före utgången av ansökningstiden har avlagt minst andra stadiets yrkesinriktade examen (yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen), gymnasiets lärokurs eller en examen som avses i lagen om anordnande av studentexamen (672/2005) eller motsvarande tidigare examen eller fullgjort motsvarande studier utomlands,

3) i fråga om sin hälsa och övriga egenskaper är lämplig för arbete inom brottspåföljdsområdet,

4) har blivit godkänd i urvalsprovet, och

5) har körrätt minst för kategori B.

Utbildningscentralens direktör kan bevilja undantag från kraven i 1 mom. 2 punkten, om sökanden i övrigt kan anses ha tillräckliga kunskaper och färdigheter för studierna i fråga.

Den som ansöker om att bli antagen till utbildning ska lämna utbildningscentralen de uppgifter om sitt hälsotillstånd som behövs för bedömningen vid antagningen av studerande. Bestämmelser om ansökan om säkerhetsutredning finns i säkerhetsutredningslagen (726/2014).

Föreslagen lydelse

6 §

Utbildning som leder till yrkesinriktad examen

Utbildningscentralen ger utbildning som leder till en yrkesinriktad examen inom brottspåföljdsområdet. Brottspåföljdsmyndighetens *ansvarsområde för utveckling och styrning* fastställer årligen på förslag av utbildningscentralens *enhetschef* antalet nybörjarplatser inom den utbildning som leder till examen.

9 §

Antagningen av studerande till utbildning som leder till yrkesinriktad examen

Som studerande till utbildning som leder till yrkesinriktad examen kan antas den som

1) före utgången av ansökningstiden har fyllt 18 år,

2) före utgången av ansökningstiden har avlagt minst andra stadiets yrkesinriktade examen (yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen), gymnasiets lärokurs eller en examen som avses i *lagen om studentexamen (502/2019)* eller motsvarande tidigare examen eller fullgjort motsvarande studier utomlands,

3) i fråga om sin hälsa och övriga egenskaper är lämplig för arbete inom brottspåföljdsområdet,

4) har blivit godkänd i urvalsprovet, och

5) har körrätt minst för kategori B.

Enhetschefen för utbildningscentralen kan bevilja undantag från kraven i 1 mom. 2 punkten, om sökanden i övrigt kan anses ha tillräckliga kunskaper och färdigheter för studierna i fråga.

Den som ansöker om att bli antagen till utbildning ska lämna utbildningscentralen de uppgifter om sitt hälsotillstånd som behövs för bedömningen vid antagningen av studerande. Bestämmelser om ansökan om säkerhetsutredning finns i säkerhetsutredningslagen (726/2014).

Gällande lydelse

10 §

Antagning av studerande

 Studerande till utbildning som leder till examen antas av direktören för utbildningscentralen. Studerande till annan utbildning inom brottspåföljdsområdet antas av utbildningscentralen.

18 §

Inlärnin g i arbetet

 Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar om den lön som betalas under perioden av inlärnin g i arbetet. Om inlärnin g i arbetet utförs vid en enhet inom någon annan sektor, avtalas lönen med enheten i fråga.

21 §

Studietid

 Direktören för utbildningscentralen kan på en studerandes begäran skjuta upp hans eller hennes studierätt till den tidpunkt då utbildningen följande gång inleds, dock med högst ett år.

22 §

Förlust av studierätten

Direktören för utbildningscentralen kan bestämma att rätten att delta i utbildning som leder till examen går förlorad, om

1) den som antagits som studerande inte har anmält sig till utbildningscentralen på det sätt som anges i 11 §, om inte utbildningscentralen av grundad anledning godtar anmälan efter den utsatta tiden,

2) en studerande har konstaterats ha en sådan sjukdom eller skada som uppenbart utgör

Föreslagen lydelse

10 §

Antagning av studerande

 Studerande till utbildning som leder till examen antas av *enhetschefen* för utbildningscentralen. Studerande till annan utbildning inom brottspåföljdsområdet antas av utbildningscentralen.

18 §

Inlärnin g i arbetet

 Brottspåföljdsmyndighetens *ansvarsområde för utveckling och styrning* beslutar om den lön som betalas under perioden av inlärnin g i arbetet. Om inlärnin g i arbetet utförs vid en enhet inom någon annan sektor, avtalas lönen med enheten i fråga.

21 §

Studietid

Enhetschefen för utbildningscentralen kan på en studerandes begäran skjuta upp hans eller hennes studierätt till den tidpunkt då utbildningen följande gång inleds, dock med högst ett år.

22 §

Förlust av studierätten

Enhetschefen för utbildningscentralen kan bestämma att rätten att delta i utbildning som leder till examen går förlorad, om

1) den som antagits som studerande inte har anmält sig till utbildningscentralen på det sätt som anges i 11 § *och* utbildningscentralen av grundad anledning *inte* godtar anmälan efter den utsatta tiden,

2) en studerande har konstaterats ha en sådan sjukdom eller skada som uppenbart utgör

Gällande lydelse

ett bestående hinder för deltagande i utbildningen och avläggande av examen, eller om
3) en studerande inte har slutfört sina studier inom den maximitid som fastställs i undervisningsplanen, om inte utbildningscentralen av särskilda skäl beviljar den studerande extra tid för att slutföra studierna.

23 §

Avbrott i studierna

Direktören för utbildningscentralen kan på ansökan av en studerande som studerar för examen avbryta dennes studier för högst två år.

Direktören för utbildningscentralen kan på eget initiativ för högst ett år åt gången avbryta studierna för en studerande som studerar för examen på grund av långvarig sjukdom eller om den studerande inte med godkänt resultat kan genomföra sina studier i enlighet med undervisningsplanen, för den tid förundersökningen av ett brott som den studerande misstänks för pågår eller av något annat motsvarande vägande skäl. Den studerande skall på begäran ge utbildningscentralen de uppgifter som krävs på bedömning av hälsotillståndet.

24 §

Anmärkning och varning

Direktören för utbildningscentralen kan, när en muntlig anmärkning inte anses vara en tillräcklig påföljd, ge en studerande som studerar för examen en skriftlig varning, om han eller hon

1) under utbildningstiden uppträtt på ett sätt som är olämpligt för en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten,

2) försummat att delta i undervisningen, eller

3) har brutit mot utbildningscentralens ordningsstadga.

Som olämpligt uppträdande enligt 1 mom. 1 punkten ska betraktas särskilt en gärning eller

Föreslagen lydelse

ett bestående hinder för deltagande i utbildningen och avläggande av examen, eller om
3) en studerande inte har slutfört sina studier inom den maximitid som fastställs i undervisningsplanen, om inte utbildningscentralen av särskilda skäl beviljar den studerande extra tid för att slutföra studierna.

23 §

Avbrott i studierna

Enhetschefen för utbildningscentralen kan på ansökan av en studerande som studerar för examen avbryta dennes studier för högst två år.

Enhetschefen för utbildningscentralen kan på eget initiativ för högst ett år åt gången avbryta studierna för en studerande som studerar för examen på grund av långvarig sjukdom eller om den studerande inte med godkänt resultat kan genomföra sina studier i enlighet med undervisningsplanen, för den tid förundersökningen av ett brott som den studerande misstänks för pågår eller av något annat motsvarande vägande skäl. Den studerande ska på begäran ge utbildningscentralen de uppgifter som krävs för bedömning av hälsotillståndet.

24 §

Anmärkning och varning

Enhetschefen för utbildningscentralen kan, när en muntlig anmärkning inte anses vara en tillräcklig påföljd, ge en studerande som studerar för examen en skriftlig varning, om han eller hon

1) under utbildningstiden har uppträtt på ett sätt som är olämpligt för en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten,

2) har försummat att delta i undervisningen, eller

3) har brutit mot utbildningscentralens ordningsstadga.

Som olämpligt uppträdande enligt 1 mom. 1 punkten ska betraktas särskilt en gärning eller

Gällande lydelse

ett beteende som skulle kunna äventyra förtroendet för att de uppgifter som ankommer på en tjänsteman inom brottspåföljdsområdet sköts på ett ärligt, tillförlitligt och rättvist sätt.

Direktören för utbildningscentralen kan ge en studerande som studerar för examen en skriftlig varning också när den studerande vägrar genomgå ett drogtest som avses i 17 § eller lämnar ett prov som utvisar missbruk av rusmedel.

25 §

Avstängning från utbildningen

Direktören för utbildningscentralen kan stänga av en studerande från utbildningen som leder till examen, om han eller hon

1) i samband med ansökan om att bli antagen till utbildningen lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter eller hemlighållit någon sådan väsentlig omständighet om sig själv som kunde ha förhindrat antagning till utbildningen,

2) under utbildningstiden gjort sig skyldig till ett sådant brott som visar att han eller hon är olämplig för arbete på brottspåföljdsområdet eller i övrigt uppträtt på ett sätt som är olämpligt för en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten och en skriftlig varning inte ska anses vara en tillräcklig påföljd,

3) vid avläggandet av examen vägrar genomgå det drogtest som avses i 17 § eller lämnar ett prov som utvisar missbruk av rusmedel, och en skriftlig varning inte skall anses vara en tillräcklig påföljd,

4) inte återupptar studierna efter att den tidsfrist som avses i 23 § löpt ut, eller det inte längre föreligger grunder för fortsättande av utbildningen,

5) upprepade gånger eller i väsentlig omfattning försummar att delta i undervisningen, eller

6) upprepade gånger eller i väsentlig omfattning har brutit mot utbildningscentralens ordningsstadga.

Föreslagen lydelse

ett beteende som skulle kunna äventyra förtroendet för att de uppgifter som ankommer på en tjänsteman inom brottspåföljdsområdet sköts på ett ärligt, tillförlitligt och rättvist sätt.

Enhetschefen för utbildningscentralen kan ge en studerande som studerar för examen en skriftlig varning också när den studerande vägrar genomgå ett drogtest som avses i 17 § eller lämnar ett prov som utvisar missbruk av berusningsmedel.

25 §

Avstängning från utbildningen

Enhetschefen för utbildningscentralen kan stänga av en studerande från utbildningen som leder till examen, om han eller hon

1) i samband med ansökan om att bli antagen till utbildningen har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter eller hemlighållit någon sådan väsentlig omständighet om sig själv som kunde ha förhindrat antagning till utbildningen,

2) under utbildningstiden har gjort sig skyldig till ett sådant brott som visar att han eller hon är olämplig för arbete på brottspåföljdsområdet eller i övrigt har uppträtt på ett sätt som är olämpligt för en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten och en skriftlig varning inte ska anses vara en tillräcklig påföljd,

3) vid avläggandet av examen vägrar genomgå den drogtestning som avses i 17 § eller lämnar ett prov som utvisar missbruk av berusningsmedel, och en skriftlig varning inte ska anses vara en tillräcklig påföljd,

4) inte återupptar studierna efter att den tidsfrist som avses i 23 § löpt ut, eller det inte längre föreligger grunder för fortsättande av utbildningen,

5) upprepade gånger eller i väsentlig omfattning försummar att delta i undervisningen, eller

6) upprepade gånger eller i väsentlig omfattning har brutit mot utbildningscentralens ordningsstadga.

RP 57/2021 rd

Gällande lydelse

27 §

Ordningsstadga

Direktören för utbildningscentralen fastställer ordningsstadgan.

30 §

Rättelseyrkande

Den som är missnöjd med lärarens beslut med anledning av begäran om rättelse i beslut om tillgodoräknande av tidigare studier och kompetens enligt 12 § 2 mom. eller bedömningen av en studieprestation enligt 16 § 2 mom. kan hos direktören för utbildningscentralen skriftligen söka rättelse inom 14 dagar från det att han eller hon fått del av beslutet.

Föreslagen lydelse

27 §

Ordningsstadga

Enhetschefen för utbildningscentralen fastställer ordningsstadgan.

30 §

Rättelseyrkande

Den som är missnöjd med lärarens beslut med anledning av begäran om rättelse i beslut om tillgodoräknande av tidigare studier och kompetens enligt 12 § 2 mom. eller bedömningen av en studieprestation enligt 16 § 2 mom. kan hos *enhetschefen* för utbildningscentralen skriftligen söka rättelse inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av 6 och 11 § i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (1635/2015) 6 § 1–4 mom. och 11 § 2 mom.,
av dem 6 § 1–4 mom. sådana de lyder i lag 189/2019, som följer:

Gällande lydelse

6 §

Utlämnande av uppgifter ur patientregistret

Utöver vad som föreskrivs om utlämnande av patientuppgifter utan patientens skriftliga samtycke i 13 § 3 och 4 mom. i lagen om patientens ställning och rättigheter eller i någon annan lag, får en läkare som svarar för hälso- och sjukvården för fångar eller intagna i en enhet vid Brottspåföljdsmyndigheten, eller enligt läkarens instruktion någon annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, lämna ut uppgifter som lagrats i patientregistret enligt följande:

1) till direktören för ett bedömningscentrum eller en fängelsedirektör eller en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som utsetts av någondera av dem, sådana uppgifter om risk för våld, självmord eller smittsam sjukdom eller andra motsvarande, sjukdomsrelaterade risker som gäller en fånge eller intagen i en enhet vid Brottspåföljdsmyndigheten och som är nödvändiga för att skydda personens liv, hälsa eller säkerhet eller för att förhindra att andra personers liv, hälsa eller säkerhet äventyras,

2) till direktören för ett bedömningscentrum eller en fängelsedirektör eller en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som utsetts av någondera av dem och som svarar för ordnandet av sysselsättning, sådana uppgifter som anknyter till säkerställandet av arbetarskyddet och som är nödvändiga för bedömning av arbetsförmågan hos en fånge eller intagen i en enhet vid Brottspåföljdsmyndigheten när han

Föreslagen lydelse

6 §

Utlämnande av uppgifter ur patientregistret

Utöver vad som föreskrivs om utlämnande av patientuppgifter utan patientens skriftliga samtycke i 13 § 3 och 4 mom. i lagen om patientens ställning och rättigheter eller i någon annan lag, får en läkare som svarar för hälso- och sjukvården för fångar eller *häktade*, eller enligt läkarens instruktion någon annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, lämna ut uppgifter som förts in i patientregistret, enligt följande:

1) *till enhetschefen för enheten för klientbedömning, en enhetschef för ett fängelse eller en i Brottspåföljdsmyndighetens eller brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven* tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten, sådana uppgifter om risk för våld, självmord eller smittsam sjukdom eller andra motsvarande, sjukdomsrelaterade risker som gäller en fånge eller *en häktad* och som är nödvändiga för att skydda personens liv, hälsa eller säkerhet eller för att förhindra att andra personers liv, hälsa eller säkerhet äventyras,

2) *till enhetschefen för enheten för klientbedömning, en enhetschef för ett fängelse eller en i Brottspåföljdsmyndighetens eller brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven* tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som svarar för ordnandet av sysselsättning, sådana uppgifter som anknyter till säkerställandet av arbetarskyddet och som är nödvändiga för bedömning av arbetsförmågan hos en fånge eller *en häktad* när han eller hon

Gällande lydelse

eller hon ska placeras i arbete samt sådana uppgifter som är nödvändiga för bedömningen av funktionsförmågan hos en fånge eller intagen i enhet vid Brottspåföljdsmyndigheten när han eller hon ska placeras i studier eller annan verksamhet,

3) till direktören för ett bedömningscentrum eller en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som utsetts av direktören sådana uppgifter om en fånges hälsotillstånd och vård som är nödvändiga för bedömningen av en sådan risk för återfall i vålds- eller sexualbrott som avses i 70 § 1 mom. 5 och 6 punkten i lagen om verkställighet av samhällspåföljder (400/2015),

4) till en fängelsedirektör eller en tjänsteman som enligt arbetsordningen är ställföreträdare för fängelsedirektören sådana uppgifter ur den i 3 punkten avsedda bedömningen av risken för återfall i vålds- eller sexualbrott som gäller fångens hälsotillstånd och vård och som är nödvändiga vid beslut enligt 70 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder om att ställa en fånge som frigges villkorligt under övervakning för den tid provotiden pågår,

5) till en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet i vars tjänsteuppgifter ingår behandling av ett sådant frigivningsärende i fråga om en fånge som avses i 1 § 2 mom. i lagen om förfarandet vid frigivning av livstidsfångar (781/2005), en bedömning av risken för våld för behandlingen av ärendet, samt till direktören för ett bedömningscentrum, en fängelsedirektör eller direktören för byrån för samhällspåföljder eller en tjänsteman som utsetts av någon av dem och som svarar för ordnandet av sysselsättning, ett skriftligt utlåtande om slutsatserna av bedömningen av risken för våld för planering och genomförande av den verksamhet som ordnas med stöd av den bedömda risken för våld.

Till yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som är anställda vid Brottspåföljdsmyndigheten får utan patientens samtycke sådana uppgifter i patientregistret lämnas ut som är nödvändiga för skötseln de yrkesutbildade personernas uppgifter inom hälso- och sjukvården.

Föreslagen lydelse

ska placeras i arbete samt sådana uppgifter som är nödvändiga för bedömningen av funktionsförmågan hos en fånge eller en häktad när han eller hon ska placeras i studier eller annan verksamhet,

3) till enhetschefen för enheten för klientbedömning eller en i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning angiven tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten sådana uppgifter om en fånges hälsotillstånd och vård som är nödvändiga för bedömningen av en sådan risk för återfall i vålds- eller sexualbrott som avses i 70 § 1 mom. 5 och 6 punkten i lagen om verkställighet av samhällspåföljder (400/2015),

4) till en enhetschef för ett fängelse sådana uppgifter ur den i 3 punkten avsedda bedömningen av risken för återfall i vålds- eller sexualbrott som gäller fångens hälsotillstånd och vård och som är nödvändiga vid beslut enligt 70 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder om att ställa en fånge som frigges villkorligt under övervakning för den tid provotiden pågår,

5) till en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten i vars tjänsteuppgifter ingår behandling av ett sådant frigivningsärende i fråga om en fånge som avses i 1 § 2 mom. i lagen om förfarandet vid frigivning av livstidsfångar (781/2005), en bedömning av risken för våld för behandlingen av ärendet, samt till enhetschefen för enheten för klientbedömning, för ett fängelse eller för en byrå för samhällspåföljder eller till en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven tjänsteman som svarar för ordnandet av sysselsättning, ett skriftligt utlåtande om slutsatserna av bedömningen av risken för våld för planering och genomförande av den verksamhet som ordnas med stöd av den bedömda risken för våld.

Till yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som är anställda vid Brottspåföljdsmyndigheten får utan patientens samtycke sådana uppgifter i patientregistret lämnas ut som är nödvändiga för skötseln de yrkesutbildade personernas uppgifter inom hälso- och sjukvården.

Till andra anställda vid Brottspåföljdsmyndigheten än yrkesutbildade personer inom

Gällande lydelse

Till andra anställda vid Brottspåföljdsmyndigheten än yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården får utan skriftligt samtycke av den registrerade personen röjas endast sådana i 1 mom. 1 och 2 punkten avsedda uppgifter som inte anger sjukdomens art eller någon annan detalj om personens hälsotillstånd eller vård.

Ett skriftligt utlåtande om slutsatserna i en i 1 mom. 3 punkten avsedd bedömning av risken för återfall i vålds- eller sexualbrott som utarbetats av ett bedömningscentrum får i samband med planering och genomförande av sådan i övervakning av villkorlig frihet ingående verksamhet som bedömningen förutsätter lämnas till direktören för byrån för samhällspåföljder eller en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som utsetts av direktören.

11 §

Inspektionsrätt

Inspektören ska ges tillträde till fängelset och alla lokaler i verksamhetsstället för Enheten för hälso- och sjukvård för fångar. Vid inspektionen ska, trots sekretessbestämmelserna, alla handlingar som inspektören begär och som är nödvändiga för inspektionen läggas fram, och inspektören ska avgiftsfritt ges de kopior han eller hon begär. Inspektören har även rätt att ta fotografier under inspektionen. Inspektionsrätten gäller inte lokaler och utrymmen som används för boende av permanent natur. Rätten att fotografera gäller inte fångar och intagna i en enhet vid Brottspåföljdsmyndigheten.

Föreslagen lydelse

hälso- och sjukvården får utan skriftligt samtycke av den registrerade personen röjas endast sådana i 1 mom. 1 och 2 punkten avsedda uppgifter som inte anger sjukdomens art eller någon annan detalj om personens hälsotillstånd eller vård.

Ett skriftligt utlåtande om slutsatserna i en i 1 mom. 3 punkten avsedd bedömning av risken för återfall i vålds- eller sexualbrott som utarbetats av *enheten för klientbedömning* får i samband med planering och genomförande av sådan i övervakning av villkorlig frihet ingående verksamhet som bedömningen förutsätter lämnas till *enhetschefen* för byrån för samhällspåföljder eller *till en i brottspåföljdscentralens arbetsordning angiven tjänsteman* vid Brottspåföljdsmyndigheten.

11 §

Inspektionsrätt

Inspektören ska ges tillträde till fängelset och alla lokaler i verksamhetsstället för Enheten för hälso- och sjukvård för fångar. Vid inspektionen ska, trots sekretessbestämmelserna, alla handlingar som inspektören begär och som är nödvändiga för inspektionen läggas fram, och inspektören ska avgiftsfritt ges de kopior han eller hon begär. Inspektören har även rätt att ta fotografier under inspektionen. Inspektionsrätten gäller inte lokaler och utrymmen som används för boende av permanent natur. *Fångar och häktade får inte fotograferas.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av 25 kap. 6 § i rättegångsbalken

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i rättegångsbalken 25 kap. 6 §, sådan den lyder i lag 165/1998, som följer:

Gällande lydelse

25 kap.

**Om fullföljd av talan från tingsrätt till
hovrätt**

6 §

En häktad eller en person som avtjänar fängelse- eller förvandlingsstraff får i brottmål anmäla missnöje hos fängelsedirektören. Om tiden för missnöjesanmälan går ut medan en sådan person till följd av en rättegång eller fängstransport befinner sig utanför straffanstalten, får han anmäla missnöje dagen efter den då han anlänt till fängelset.

Föreslagen lydelse

25 kap.

**Om fullföljd av talan från tingsrätt till
hovrätt**

6 §

En häktad eller en person som avtjänar fängelse- eller förvandlingsstraff får i brottmål anmäla missnöje hos *enhetschefen för fängelset*. Om tiden för missnöjesanmälan går ut medan en sådan person till följd av en rättegång eller fängstransport befinner sig utanför straffanstalten, får personen anmäla missnöje dagen efter den dag då han eller hon anlänt till fängelset.

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av 2 c kap. 10 § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 2 c kap. 10 § 3 mom.,
sådant det lyder i lag 628/2013, som följer:

Gällande lydelse

2 c kap.

Om fängelse och kombinationsstraff

10 §

Villkorlig frigivning från fängelse på livstid

Föreslagen lydelse

2 c kap.

Om fängelse och kombinationsstraff

10 §

Villkorlig frigivning från fängelse på livstid

Innan en fånge frigges villkorligt från fängelse på livstid, kan han eller hon placeras i övervakad frihet på prov. Om Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet anser att villkorlig frigivning måste omprövas på grund av ett brott som uppdagats före den villkorliga frigivningen, sådan återkallelse av samtycke som avses i 23 § 1 mom. i lagen om övervakad frihet på prov eller sådan återkallelse av frihet på prov som avses i 26 § 1 mom. i den lagen, ska myndigheten föra ärendet till Helsingfors hovrätt för ny behandling. Förfarandet är detsamma i ärenden som gäller inräkning i strafftiden enligt 28 § i lagen om övervakad frihet på prov och 3 kap. 7 § i fängelselagen.

Innan en fånge frigges villkorligt från fängelse på livstid, kan han eller hon placeras i övervakad frihet på prov. Om *Brottspåföljdsmyndigheten* anser att villkorlig frigivning måste omprövas på grund av ett brott som uppdagats före den villkorliga frigivningen, sådan återkallelse av samtycke som avses i 23 § 1 mom. i lagen om övervakad frihet på prov eller sådan återkallelse av frihet på prov som avses i 26 § 1 mom. i den lagen, ska myndigheten föra ärendet till Helsingfors hovrätt för ny behandling. Förfarandet är detsamma i ärenden som gäller inräkning i strafftiden enligt 28 § i lagen om övervakad frihet på prov och 3 kap. 7 § i fängelselagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag

om ändring av tvångsmedelslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tvångsmedelslagen (806/2011) 2 kap. 12 h § 1 mom., 12 i § 1 mom. och 12 k § 2 mom., 4 kap. 4 § 1 mom. samt 11 kap. 4 § 2 mom.,
av dem 2 kap. 12 h § 1 mom. samt 11 kap. 4 § 2 mom. sådana de lyder i lag 101/2018 samt 2 kap. 12 i § 1 mom. och 12 k § 2 mom. sådana de lyder i lag 509/2019, som följer:

Gällande lydelse

2 kap.

Gripande, anhållande, häktning och häktningssarrest

12 h §

Tillstånd till undantag och ändring av innehållet i en häktningssarrest

Fängelsedirektören, direktören för byrån för samhällspåföljder eller *den tjänsteman som enligt arbetsordningen är ställföreträdare för dem* får av grundad anledning i enskilda fall bevilja tillstånd till smärre undantag från en skyldighet som anges i ett avgörande om häktningssarrest. Den som ålagts häktningssarrest får föra ett ärende som gäller vägran av tillstånd till undantag till den domstol som är behörig att behandla åtal i saken.

-----
12 i §

Överträdelse av skyldigheter

Om Brottspåföljdsmyndigheten utifrån sin utredning konstaterar att den som ålagts häktningssarrest lindrigt men utan i 12 h § 2 mom. avsett skäl har brutit mot de skyldigheter som han eller hon blivit ålagd att fullgöra, ger Brottspåföljdsmyndigheten honom eller henne en skriftlig varning. Beslut om att ge en skriftlig varning fattas av direktören för byrån för samhällspåföljder.

Föreslagen lydelse

2 kap.

Gripande, anhållande, häktning och häktningssarrest

12 h §

Tillstånd till undantag och ändring av innehållet i en häktningssarrest

Enhetschefen för fängelset eller *enhetschefen för byrån för samhällspåföljder* får av grundad anledning i enskilda fall bevilja tillstånd till smärre undantag från en skyldighet som anges i ett avgörande om häktningssarrest. Den som ålagts häktningssarrest får föra ett ärende som gäller vägran av tillstånd till undantag till den domstol som är behörig att behandla åtal i saken.

-----
12 i §

Överträdelse av skyldigheter

Om Brottspåföljdsmyndigheten utifrån sin utredning konstaterar att den som ålagts häktningssarrest lindrigt men utan i 12 h § 2 mom. avsett skäl har brutit mot de skyldigheter som han eller hon blivit ålagd att fullgöra, ger Brottspåföljdsmyndigheten honom eller henne en skriftlig varning. Beslut om att ge en skriftlig varning fattas av enhetschefen för byrån för samhällspåföljder.

Gällande lydelse

12 k §

Efterlysning

Beslut om efterlysning av den som ålagts häktningssarrest och om återkallande av efterlysning fattas av en verkställighetsansvarig enligt fängelselagen (767/2005) eller av en sådan tjänsteman vid verkställighetsenheten som förordnats av verkställighetsdirektören.

4 kap.

Begränsning av kontakter

4 §

Beslut om begränsning av kontakter

Beslut om begränsning av kontakter under gripandet och anhållandet ska fattas av en anhållningsberättigad tjänsteman. Beslut om begränsning av kontakter i samband med häktning och om dess fortsatta giltighet ska på framställning av en anhållningsberättigad tjänsteman eller av fängelsedirektören fattas av den domstol som beslutar om häktningen. Före domstolens avgörande kan fängelsedirektören på framställning av en anhållningsberättigad tjänsteman eller, om den häktade har placerats i en förvaringslokal hos polisen, den anhållningsberättigade tjänstemannen temporärt besluta om begränsning av kontakter.

11 kap.

Särskilda bestämmelser

4 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet meddelar närmare föreskrifter om
1) övervakningen av häktningssarrest,

Föreslagen lydelse

12 k §

Efterlysning

Beslut om efterlysning av den som ålagts häktningssarrest och om återkallande av efterlysning fattas av en verkställighetsansvarig enligt fängelselagen (767/2005) eller av en *i Brottspåföljdsmyndighetens arbetsordning angiven* annan tjänsteman vid verkställighetsenheten.

4 kap.

Begränsning av kontakter

4 §

Beslut om begränsning av kontakter

Beslut om begränsning av kontakter under gripandet och anhållandet ska fattas av en anhållningsberättigad tjänsteman. Beslut om begränsning av kontakter i samband med häktning och om dess fortsatta giltighet ska på framställning av en anhållningsberättigad tjänsteman eller av *enhetschefen för fängelset* fattas av den domstol som beslutar om häktningen. Före domstolens avgörande kan *enhetschefen för fängelset* på framställning av en anhållningsberättigad tjänsteman eller, om den häktade har placerats i en förvaringslokal hos polisen, den anhållningsberättigade tjänstemannen temporärt besluta om begränsning av kontakter.

11 kap.

Särskilda bestämmelser

4 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Brottspåföljdsmyndigheten meddelar närmare föreskrifter om
1) övervakningen av häktningssarrest,

RP 57/2021 rd

Gällande lydelse

- 2) tillstånd till undantag enligt 2 kap. 12 h §,
- 3) beräkning och registrering av verkställighetstiden för häktningssarrest.

Föreslagna lydelse

- 2) tillstånd till undantag enligt 2 kap. 12 h §,
- 3) beräkning och registrering av verkställighetstiden för häktningssarrest.

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om stämmingsmän

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stämmingsmän (505/1986) 6 § 1 mom.,
sådant det lyder i lag 779/2019, som följer:

Gällande lydelse

6 §

Andra som har rätt att verkställa delgivning
Berättigad att, så som en stämmingsman,
verkställa stämning och delgivning är

1) en polisman, åklagare, häradsfogde,
gränsbevakningsman, anhållningsberättigad
tullman eller till uppgiften förordnad annan
tullman samt tingsnotarie,

2) en tjänsteman som har förordnats till det
av chefen för en domstol eller en polisinrätt-
ning och som är anställd vid myndigheten i
fråga,

3) en fängelsedirektör eller en tjänsteman
vid ett fängelse som förordnats till det av fäng-
elsedirektören, när en myndighet begär det
och den som ska stämmas eller ta emot delgiv-
ningen är en fånge,

4) inom försvarsmakten en tjänsteman som
förordnats till det av kommendören för en
truppavdelning eller en med denne jämställbar
förman, när en myndighet begär det och den
som ska stämmas eller ta emot delgivningen
är en person som avses i 45 kap. i strafflagen
(39/1889), samt

5) vid finska beskickningar en av utrikesmi-
nisteriet till uppgiften befullmäktigad hono-
rärkonsul eller person som arbetar vid be-
skickningen.

Föreslagen lydelse

6 §

Andra som har rätt att verkställa delgivning
Berättigad att, så som en stämmingsman,
verkställa stämning och delgivning är

1) en polisman, åklagare, häradsfogde,
gränsbevakningsman, anhållningsberättigad
tullman eller till uppgiften förordnad annan
tullman samt tingsnotarie,

2) en tjänsteman som har förordnats till det
av chefen för en domstol eller en polisinrätt-
ning och som är anställd vid myndigheten i
fråga,

3) *en i Brottspåföljdsmyndighetens arbets-
ordning angiven tjänsteman vid Brottspå-
följdsmyndigheten*, när en myndighet begär
det och den som ska stämmas eller ta emot
delgivningen är en fånge,

4) inom försvarsmakten en tjänsteman som
förordnats till det av kommendören för en
truppavdelning eller en med denne jämställbar
förman, när en myndighet begär det och den
som ska stämmas eller ta emot delgivningen
är en person som avses i 45 kap. i strafflagen
(39/1889), samt

5) vid finska beskickningar en av utrikesmi-
nisteriet till uppgiften befullmäktigad hono-
rärkonsul eller person som arbetar vid be-
skickningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

14.

Lag

om ändring av lagen om förfarandet vid frigivning av livstidsfångar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förfarandet vid frigivning av livstidsfångar (781/2005) 1 § 2–4 mom., 3 § 2 och 3 mom., 5 § 2 mom. och 9 §, sådana de lyder, 1 § 2–4 mom., 3 § 2 och 3 mom. och 5 § 2 mom. i lag 737/2011 samt 9 § i lag 802/2017, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Ansökan

Föreslagen lydelse

1 §

Ansökan

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska ge ett utlåtande om ansökan till hovrätten.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska i utlåtandet konstatera huruvida den förordar eller motsätter sig frigivning och om fången ska placeras i övervakad frihet på prov enligt 2 c kap. i strafflagen (39/1889). *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*s bedömning av förutsättningarna för frigivning och annan utredning som gäller fången ska bifogas utlåtandet. Till utlåtandet om en fånge som dömts till fängelse på livstid ska det dessutom fogas en bedömning av risken för att fången begår ett våldsbrott.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet kan i den situation som avses i 10 kap. 3 § i fängelselagen (767/2005) eller av andra särskilda skäl ansöka om villkorlig frigivning av en fånge.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska delge fången det utlåtande som avses i 2 mom. och den ansökan som avses i 3 mom. jämte bilagor.

 Brottspåföljdsmyndigheten ska ge ett utlåtande om ansökan till hovrätten. Brottspåföljdsmyndigheten ska i utlåtandet konstatera huruvida den förordar eller motsätter sig frigivning och om fången ska placeras i övervakad frihet på prov enligt 2 c kap. i strafflagen (39/1889). Brottspåföljdsmyndighetens bedömning av förutsättningarna för frigivning och annan utredning som gäller fången ska bifogas utlåtandet. Till utlåtandet om en fånge som dömts till fängelse på livstid ska det dessutom fogas en bedömning av risken för att fången begår ett våldsbrott.

Brottspåföljdsmyndigheten kan i situationer som avses i 10 kap. 3 § i fängelselagen (767/2005) eller av andra särskilda skäl ansöka om frigivning av en fånge.

Brottspåföljdsmyndigheten ska delge fången det utlåtande som avses i 2 mom. och den ansökan som avses i 3 mom., och bilagorna till dem.

Gällande lydelse

3 §

Behandling av ärendet vid Helsingfors hovrätt

Hovrätten kan på eget initiativ fatta beslut om att inhämta sakkunnigutlåtanden, uppta bevisning eller förordna att skriftliga bevis eller andra handlingar ska läggas fram. Fången och Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska ges tillfälle att bli hörda med anledning av de utredningar som domstolen inhämtat.

Muntlig förhandling i ärendet ska ordnas om fången yrkar det och även annars, om det inte är uppenbart onödigt. Fången och en företrädare för *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* ska kallas till den muntliga förhandlingen. Fången, företrädaren för *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*, vittnen och andra personer kan höras och annan utredning kan tas emot vid den muntliga förhandlingen. Om fången inte anländer till den muntliga förhandlingen, kan ärendet avgöras trots hans eller hennes uttalande, om hovrätten inte anser det behövligt att höra honom eller henne personligen.

5 §

Rättshjälp

De kostnader om åsamkats ett vittne eller någon annan person som *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* åberopat för utredningen av ärendet ska betalas med statsmedel enligt bestämmelserna i lagen om bestridande av bevisningskostnader med statens medel (666/1972). Fången kan dock inte förpliktas att ersätta staten för dessa kostnader.

Föreslagen lydelse

3 §

Behandling av ärendet vid Helsingfors hovrätt

Hovrätten kan på eget initiativ fatta beslut om att inhämta sakkunnigutlåtanden, uppta bevisning eller förordna att skriftliga bevis eller andra handlingar ska läggas fram. Fången och *Brottspåföljdsmyndigheten* ska ges tillfälle att bli hörda med anledning av de utredningar som domstolen inhämtat.

Muntlig förhandling i ärendet ska ordnas om fången yrkar det och även annars, om det inte är uppenbart onödigt. Fången och en företrädare för *Brottspåföljdsmyndigheten* ska kallas till den muntliga förhandlingen. Fången, företrädaren för *Brottspåföljdsmyndigheten*, vittnen och andra personer kan höras och annan utredning kan tas emot vid den muntliga förhandlingen. Om fången inte anländer till den muntliga förhandlingen, kan ärendet avgöras trots hans eller hennes uttalande, om inte hovrätten anser det behövligt att höra honom eller henne personligen.

5 §

Rättshjälp

De kostnader om åsamkats ett vittne eller någon annan person som *Brottspåföljdsmyndigheten* åberopat för utredningen av ärendet ska betalas med statsmedel enligt bestämmelserna i lagen om bestridande av bevisningskostnader med statens medel (666/1972). Fången kan dock inte förpliktas att ersätta staten för dessa kostnader.

RP 57/2021 rd

Gällande lydelse

9 §

Förbud mot verkställighet av villkorlig frigivning

När Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet för ett ärende som gäller villkorlig frigivning till Helsingfors hovrätt för ny behandling på det sätt som avses i 2 c kap. 10 § 3 mom. i strafflagen, kan hovrätten förbjuda verkställigheten av beslutet om villkorlig frigivning för den tid den nya behandlingen pågår.

Föreslagen lydelse

9 §

Förbud mot verkställighet av villkorlig frigivning

När *Brottspåföljdsmyndigheten* för ett ärende som gäller villkorlig frigivning till Helsingfors hovrätt för ny behandling på det sätt som avses i 2 c kap. 10 § 3 mom. i strafflagen, kan hovrätten förbjuda verkställigheten av beslutet om villkorlig frigivning för den tid den nya behandlingen pågår.

—————
Denna lag träder i kraft den 20 .
—————

15.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (1379/2010) 6 § som följer:

Gällande lydelse

6 §

Samarbete med Brottspåföljdsmyndigheten
Den dagordning som avses i 5 kap. 8 § i fängelselagen (767/2005) bereds av Brottspåföljdsmyndigheten i samarbete med personalen vid fängelsets familjeavdelning och fastställs av fängelsets direktör.

För att barnskyddet ska kunna genomföras ordnas diskussioner i enlighet med 31 § i barnskyddslagen. Om det sker sådana förändringar i föräldrarnas situation som kan kräva justering i barnets klientplan, ska fängelsedirektören genast meddela den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter om detta.

Föreslagen lydelse

6 §

Samarbete med Brottspåföljdsmyndigheten
Den dagordning som avses i 5 kap. 8 § i fängelselagen (767/2005) bereds av Brottspåföljdsmyndigheten i samarbete med personalen vid fängelsets familjeavdelning och fastställs av *enhetschefen för fängelset*.

För att barnskyddet ska kunna genomföras ordnas diskussioner i enlighet med 31 § i barnskyddslagen. Om det sker sådana förändringar i föräldrarnas situation som kan kräva justering i barnets klientplan, ska *enhetschefen för fängelset* genast meddela den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter om detta.

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

_____

16.

Lag

om ändring av lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål (326/1963) 5 e § 2 mom., 9 a § 2 mom., 9 b § 2 mom., 9 e § 1 mom., 9 f §, 24 § 2 mom. och 26–28 §, sådana de lyder, 5 e § 2 mom., 9 a § 2 mom., 9 b § 2 mom., 9 e § 1 mom., 9 f §, 24 § 2 mom. och 27 och 28 § i lag 988/2014 samt 26 § i lagarna 988/2014 och 864/2020, som följer:

Gällande lydelse

5 e §

Om den dömde begär det, ska en försvarare förordnas för honom eller henne. I fråga om förordnande av en försvarare på tjänstens vägnar och i fråga om försvararen i övrigt tillämpas 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997). Försvararen förordnas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. Försvararen får även förordnas av den tingsrätt som handlägger frågan om tagande i förvar eller av någon annan domstol som handlägger ett sådant ärende som avses i denna lag. Den dömde ska utan dröjsmål informeras om rätten att anlita ett biträde och om att en försvarare kan förordnas för honom eller henne.

9 a §

Förutsättningar för överföring av verkställigheten av samhällstjänst från ett annat nordiskt land

En förutsättning för i 1 mom. avsedd överföring av verkställighet av straff är samtycke av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*. Samtycke får ges om verkställigheten av samhällstjänst i Finland främjar

Föreslagen lydelse

5 e §

Om den dömde begär det, ska en försvarare förordnas för honom eller henne. I fråga om förordnande av en försvarare på tjänstens vägnar och i fråga om försvararen i övrigt tillämpas 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997). Försvararen förordnas av *Brottspåföljdsmyndigheten*. Försvararen får även förordnas av den tingsrätt som handlägger frågan om tagande i förvar eller av någon annan domstol som handlägger ett sådant ärende som avses i denna lag. Den dömde ska utan dröjsmål informeras om rätten att anlita ett biträde och om att en försvarare kan förordnas för honom eller henne.

9 a §

Förutsättningar för överföring av verkställigheten av samhällstjänst från ett annat nordiskt land

En förutsättning för i 1 mom. avsedd överföring av verkställighet av straff är samtycke av Brottspåföljdsmyndigheten. Samtycke får ges om verkställigheten av samhällstjänst i Finland främjar möjligheterna för den dömde

Gällande lydelse

möjligheterna för den dömda att anpassa sig i samhället, med hänsyn till hans eller hennes personliga förhållanden eller av andra särskilda skäl.

9 b §

Verkställighet i Finland av samhällstjänst som överförs från ett annat nordiskt land

Om i 9 a § avsedd samhällstjänst i Danmark, Island, Norge eller Sverige har förenats med villkor eller förelägganden som det inte är möjligt att verkställa i Finland, kan Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet fastställa ändringar i dem.

9 e §

Verkställighet i ett annat nordiskt land av samhällstjänst som dömts ut i Finland

Verkställigheten av samhällstjänst som dömts ut i Finland eller av ett sådant villkorligt fängelsestraff som dömts ut i Finland och som förenats med samhällstjänst kan överföras till Danmark, Island, Norge eller Sverige, om den behöriga myndigheten i landet i fråga samtycker till detta. En förutsättning för en begäran om överföring är att Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet bedömer att verkställigheten av samhällstjänsten i ett annat nordiskt land främjar möjligheterna för den dömda att anpassa sig i samhället, med hänsyn till hans eller hennes personliga förhållanden eller av andra särskilda skäl.

9 f §

Ändring, förvandling och upphävande av samhällstjänst som dömts ut eller beslutats i ett annat nordiskt land

Om den behöriga myndigheten i Danmark, Island, Norge eller Sverige ändrar, i anslutning till en till Finland för verkställighet överförd samhällstjänst, sådana villkor eller förelägganden som den dömda är skyldig att

Föreslagen lydelse

att anpassa sig i samhället, med hänsyn till hans eller hennes personliga förhållanden eller av andra särskilda skäl.

9 b §

Verkställighet i Finland av samhällstjänst som överförs från ett annat nordiskt land

Om i 9 a § avsedd samhällstjänst i Danmark, Island, Norge eller Sverige har förenats med villkor eller förelägganden som det inte är möjligt att verkställa i Finland, kan *Brottspåföljdsmyndigheten* fastställa ändringar i dem.

9 e §

Verkställighet i ett annat nordiskt land av samhällstjänst som dömts ut i Finland

Verkställigheten av samhällstjänst som dömts ut i Finland eller av ett sådant villkorligt fängelsestraff som dömts ut i Finland och som förenats med samhällstjänst kan överföras till Danmark, Island, Norge eller Sverige, om den behöriga myndigheten i landet i fråga samtycker till detta. En förutsättning för en begäran om överföring är att *Brottspåföljdsmyndigheten* bedömer att verkställigheten av samhällstjänsten i ett annat nordiskt land främjar möjligheterna för den dömda att anpassa sig i samhället, med hänsyn till hans eller hennes personliga förhållanden eller av andra särskilda skäl.

9 f §

Ändring, förvandling och upphävande av samhällstjänst som dömts ut eller beslutats i ett annat nordiskt land

Om den behöriga myndigheten i Danmark, Island, Norge eller Sverige ändrar, i anslutning till en till Finland för verkställighet överförd samhällstjänst, sådana villkor eller förelägganden som den dömda är skyldig att

Gällande lydelse

iakta, eller om myndigheten förvandlar eller upphäver en i 9 a § avsedd samhällstjänst, är beslutet giltigt även i Finland. Om det inte är möjligt att verkställa de ändrade villkoren eller föreläggandena i Finland, kan Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet fastställa ändringar i dem.

24 §

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet avgör om en i 5, 9 a, 10 eller 17 § avsedd begäran ska bifallas. Rättsregistercentralen beslutar om bifall till en i 1 § avsedd begäran.

26 §

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska höra den dömde före sitt beslut om samtycke till en begäran som avses i 5, 9 a, 10 eller 17 §. På hörande tillämpas vad som i förvaltningslagen (434/2003) föreskrivs om hörande av part. Bestämmelser om delgivning av beslut finns i förvaltningslagen.

Ett beslut som fattats av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvären ska behandlas skyndsamt. Förvaltningsdomstolens beslut får inte överklagas genom besvär. Vid sökande av ändring i förvaltningsdomstol tillämpas i övrigt lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Ett beslut av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* får verkställas även om det överklagas.

27 §

Begäran som avser verkställighet enligt 8 eller 9 e § eller anordnande av i 15 eller 22 § förutsatt övervakning i Danmark, Island, Norge eller Sverige framställs av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. Begäran ska åtföljas av den dömdes yttrande i frågan eller ett intyg över att han eller hon har beretts tillfälle att yttra sig. Begäran som avser verkställighet enligt 4 § framställs av rättsregistercentralen.

Föreslagen lydelse

iakta, eller om myndigheten förvandlar eller upphäver en i 9 a § avsedd samhällstjänst, är beslutet giltigt även i Finland. Om det inte är möjligt att verkställa de ändrade villkoren eller föreläggandena i Finland, kan *Brottspåföljdsmyndigheten* fastställa ändringar i dem.

24 §

Brottspåföljdsmyndigheten avgör om en i 5, 9 a, 10 eller 17 § avsedd begäran ska bifallas. Rättsregistercentralen beslutar om bifall till en i 1 § avsedd begäran.

26 §

Brottspåföljdsmyndigheten ska höra den dömde före sitt beslut om samtycke till en begäran som avses i 5, 9 a, 10 eller 17 §. På hörande tillämpas vad som i förvaltningslagen (434/2003) föreskrivs om hörande av part. Bestämmelser om delgivning av beslut finns i förvaltningslagen.

Ett beslut som fattats av Brottspåföljdsmyndigheten får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvären ska behandlas skyndsamt. Förvaltningsdomstolens beslut får inte överklagas genom besvär. Vid sökande av ändring i förvaltningsdomstol tillämpas i övrigt lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Ett beslut som fattats av Brottspåföljdsmyndigheten får verkställas även om det överklagas.

27 §

Begäran som avser verkställighet enligt 8 eller 9 e § eller anordnande av i 15 eller 22 § förutsatt övervakning i Danmark, Island, Norge eller Sverige framställs av *Brottspåföljdsmyndigheten*. Begäran ska åtföljas av den dömdes yttrande i frågan eller ett intyg över att han eller hon har beretts tillfälle att yttra sig. Begäran som avser verkställighet enligt 4 § framställs av rättsregistercentralen.

Gällande lydelse

Avser begäran verkställighet av förvandlingsstraff för böter, ska *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* fastställa förvandlingsstraffets längd och preskriptionstid.

28 §

Om Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet har bifallit en begäran som avses i 1, 5, 9 a, 10 eller 17 § eller om villkorligt straff eller villkorlig frihet förklarats förverkad på det sätt som avses i 13 eller 20 §, får åtal inte väckas i Finland för det brott som avses i den dom som gavs i det andra nordiska landet.

Föreslagen lydelse

Om begäran avser verkställighet av förvandlingsstraff för böter, ska Brottspåföljdsmyndigheten fastställa förvandlingsstraffets längd och preskriptionstid.

28 §

Om *Brottspåföljdsmyndigheten* har bifallit en begäran som avses i 1, 5, 9 a, 10 eller 17 § eller om villkorligt straff eller villkorlig frihet förklarats förverkad på det sätt som avses i 13 eller 20 §, får åtal inte väckas i Finland för det brott som avses i den dom som gavs i det andra nordiska landet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

17.

Lag

om ändring av 51 och 64 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna (1383/2007) 51 § 2 mom. och 64 § 2 mom.,
sådana de lyder i lag 740/2011, som följer:

Gällande lydelse

51 §

Behöriga myndigheter

Framställningar enligt 50 § 2 mom. som gäller verkställighet av frihetsstraff görs av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

64 §

Avräkning av tiden för frihetsberövande

Om utlämningen till Finland sker för verkställighet av ett straff, ska den verkställighetsansvarige inom brottspåföljdsregionen avräkna tiden för frihetsberövande som beror på utlämningsförfarandet från det frihetsstraff som den utlämnade ska avtjäna, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 6 kap. 13 § i strafflagen.

Föreslagen lydelse

51 §

Behöriga myndigheter

Framställningar enligt 50 § 2 mom. som gäller verkställighet av frihetsstraff görs av *Brottspåföljdsmyndigheten*.

64 §

Avräkning av tiden för frihetsberövande

Om utlämningen till Finland sker för verkställighet av ett straff, ska en verkställighetsansvarig inom *Brottspåföljdsmyndigheten* avräkna tiden för frihetsberövande som beror på utlämningsförfarandet från det frihetsstraff som den utlämnade ska avtjäna, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 6 kap. 13 § i strafflagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

18.

Lag

om ändring av 54 och 67 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003) 54 § och 67 § 2 mom.,
sådana de lyder, 54 § i lag 189/2017 och 67 § 2 mom. i lag 1385/2007, som följer:

Gällande lydelse

54 §

Behöriga myndigheter

Framställningar enligt 53 § 1 mom. om åtgärder för väckande av åtal görs av den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga. Framställningar enligt 53 § 2 mom. om verkställighet av frihetsstraff görs av åklagaren efter föredragning från *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*.

67 §

Avräkning av tiden för frihetsberövande

Om utlämningen till Finland sker för verkställighet av ett straff, ska den verkställighetsansvarige vid regionfängelset avräkna tiden för frihetsberövande som beror på utlämningsförfarandet från det frihetsstraff som den utlämnade ska avtjäna, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 6 kap. 13 § i strafflagen.

Föreslagen lydelse

54 §

Behöriga myndigheter

Framställningar enligt 53 § 1 mom. om åtgärder för väckande av åtal görs av den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga. Framställningar enligt 53 § 2 mom. om verkställighet av frihetsstraff görs av åklagaren efter föredragning från *Brottspåföljdsmyndigheten*.

67 §

Avräkning av tiden för frihetsberövande

Om utlämningen till Finland sker för verkställighet av ett straff, ska en verkställighetsansvarig vid *Brottspåföljdsmyndigheten* avräkna tiden för frihetsberövande som beror på utlämningsförfarandet från det frihetsstraff som den utlämnade ska avtjäna, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 6 kap. 13 § i strafflagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

19.

Lag

om ändring av lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om överföring av dömda personer inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om överföring av dömda personer inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet (1169/2011) 3 §, 5 § 1, 2 och 4 mom., 10 § 1 och 2 mom. samt 19 § 1 mom.,

av dem 5 § 1 mom. sådant det lyder i lag 39/2019 och 19 § 1 mom. sådant det lyder i lag 866/2020, som följer:

Gällande lydelse

3 §

Behörig myndighet

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar om översändande till en annan medlemsstat av en framställning om överföring av verkställigheten av en påföljd som avses i 2 § och om samtycke till verkställighet i Finland av en framställning som har översänts av en annan medlemsstat. Om framställningen gäller överföring av verkställigheten av någon annan frihetsberövande åtgärd än ett fängelsestraff från en annan medlemsstat till Finland eller översändande av en framställning om överföring av verkställigheten av en vårdpåföljd från Finland till en annan medlemsstat, är dock justitieministeriet den behöriga myndigheten.

5 §

Temporärt tagande i förvar

I de fall som avses i artikel 14 i rambeslutet får en anhållningsberättigad tjänsteman ta den dömde i förvar för att säkerställa verkställigheten, om den utfärdande staten begär det. Begäran får framställas direkt hos den anhållningsberättigade tjänstemannen. Den tingsrätt

Föreslagen lydelse

3 §

Behörig myndighet

Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om översändande till en annan medlemsstat av en framställning om överföring av verkställigheten av en påföljd som avses i 2 § och om samtycke till verkställighet i Finland av en framställning som har översänts av en annan medlemsstat. Om framställningen gäller överföring av verkställigheten av någon annan frihetsberövande åtgärd än ett fängelsestraff från en annan medlemsstat till Finland eller översändande av en framställning om överföring av verkställigheten av en vårdpåföljd från Finland till en annan medlemsstat, är dock justitieministeriet den behöriga myndigheten.

5 §

Temporärt tagande i förvar

I de fall som avses i artikel 14 i rambeslutet får en anhållningsberättigad tjänsteman ta den dömde i förvar för att säkerställa verkställigheten, om den utfärdande staten begär det. Begäran får framställas direkt hos den anhållningsberättigade tjänstemannen. Den tingsrätt

Gällande lydelse

inom vars domkrets den ort där den dömdes hålls i förvar finns, distriktsåklagaren eller specialiståklagaren inom domkretsen och Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska utan dröjsmål underrättas om att den dömdes har tagits i förvar.

Efter att tingsrätten har underrättats om att någon har tagits i förvar, ska den skyndsamt ta ärendet till behandling på det sätt som föreskrivs om handläggning av häktningssyrkanden och besluta om huruvida åtgärden ska förbli i kraft. Tingsrätten ska genast underrätta Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet om sitt beslut.

Om Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet anser att det finns hinder för att verkställa en påföljd, ska enheten bestämma att den som har tagits i förvar genast ska frigges. Den som har tagits i förvar ska frigges också om ingen framställning om verkställighet med bifogade handlingar har kommit in till Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet inom 40 dagar från det att personen togs i förvar. Den som har tagits i förvar ska frigges senast när den sammanräknade tiden för frihetsberövandet i Finland och i den utfärdande staten motsvarar den tid som den dömdes skulle ha varit berövad sin frihet om påföljden hade verkställts i den utfärdande staten.

10 §

Språk och översättningar

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska godkänna det intyg som avses i artikel 4 i rambeslutet, om det har översänts på finska, svenska eller engelska eller har åtföljts av en översättning till något av dessa språk. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet får även godkänna ett intyg på något annat språk än finska, svenska eller engelska, om det inte annars finns några hinder för att godkänna intyget.

Föreslagen lydelse

inom vars domkrets den ort där den dömdes hålls i förvar finns, distriktsåklagaren eller specialiståklagaren inom domkretsen och *Brottspåföljdsmyndigheten* ska utan dröjsmål underrättas om att den dömdes har tagits i förvar.

Efter att tingsrätten har underrättats om att någon har tagits i förvar, ska den skyndsamt ta ärendet till behandling på det sätt som föreskrivs om handläggning av häktningssyrkanden och besluta om huruvida åtgärden ska förbli i kraft. Tingsrätten ska genast underrätta *Brottspåföljdsmyndigheten* om sitt beslut.

Om *Brottspåföljdsmyndigheten* anser att det finns hinder för att verkställa en påföljd, ska myndigheten bestämma att den som har tagits i förvar genast ska frigges. Den som har tagits i förvar ska frigges också om ingen framställning om verkställighet med bifogade handlingar har kommit in till *Brottspåföljdsmyndigheten* inom 40 dagar från det att personen togs i förvar. Den som har tagits i förvar ska frigges senast när den sammanräknade tiden för frihetsberövandet i Finland och i den utfärdande staten motsvarar den tid som den dömdes skulle ha varit berövad sin frihet om påföljden hade verkställts i den utfärdande staten.

10 §

Språk och översättningar

Brottspåföljdsmyndigheten ska godkänna det intyg som avses i artikel 4 i rambeslutet, om det har översänts på finska, svenska eller engelska eller har åtföljts av en översättning till något av dessa språk. *Brottspåföljdsmyndigheten* får även godkänna ett intyg på något annat språk än finska, svenska eller engelska, om det inte annars finns några hinder för att godkänna intyget.

Gällande lydelse

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska se till att intyget och domen vid behov översätts till finska eller svenska.

19 §

Ändringssökande

Ett beslut som Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet eller justitieministeriet har meddelat får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvären ska behandlas skyndsamt. Förvaltningsdomstolens beslut får inte överklagas genom besvär. Vid sökande av ändring i förvaltningsdomstol tillämpas i övrigt lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Föreslagen lydelse

Brottspåföljdsmyndigheten ska se till att intyget och domen vid behov översätts till finska eller svenska.

19 §

Ändringssökande

Ett beslut som *Brottspåföljdsmyndigheten* eller justitieministeriet har meddelat får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvären ska behandlas skyndsamt. Förvaltningsdomstolens beslut får inte överklagas genom besvär. Vid sökande av ändring i förvaltningsdomstol tillämpas i övrigt lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Denna lag träder i kraft den 20 .

20.

Lag

om ändring av lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om alternativa påföljder och övervakningsåtgärder inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet (1170/2011) 3 och 4 §, 6 § 2 mom., 8 § 1 och 2 mom., 9 och 11 §, 13 § 2 mom. och 14 § 1 mom.,

av dem 14 § 1 mom. sådant det lyder i lag 867/2020, som följer:

Gällande lydelse

3 §

Behörig myndighet

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar om översändande till en annan medlemsstat av framställningar om erkännande av domar och övervakningsbeslut samt om verkställighet av övervakningsåtgärder eller av övervakning av alternativa påföljder (framställningar om överföring av övervakning) och om samtycke till verkställighet i Finland av framställningar som har översänts av en annan medlemsstat.

4 §

Förutsättningar för att ta emot en framställning

Om den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd har sin vanliga vistelseort i Finland och har samtyckt till att övervakningen ordnas i Finland, får en framställning om överföring av övervakningen tas emot för behandling utan samtycke av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

Om den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd inte har sin vanliga vistelseort i Finland, krävs det samtycke av Brottspåföljdsmyndighetens

Föreslagen lydelse

3 §

Behörig myndighet

Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om översändande till en annan medlemsstat av framställningar om erkännande av domar och övervakningsbeslut samt om verkställighet av övervakningsåtgärder eller av övervakning av alternativa påföljder (framställningar om överföring av övervakning) och om samtycke till verkställighet i Finland av framställningar som har översänts av en annan medlemsstat.

4 §

Förutsättningar för att ta emot en framställning

Om den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd har sin vanliga vistelseort i Finland och har samtyckt till att övervakningen ordnas i Finland, får en framställning om överföring av övervakningen tas emot för behandling utan samtycke av *Brottspåföljdsmyndigheten*.

Om den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd inte har sin vanliga vistelseort i Finland, krävs det samtycke av *Brottspåföljdsmyndigheten* för att ta emot en framställning om överföring av

Gällande lydelse

centralförvaltningsenhet för att ta emot en framställning om överföring av övervakning. Samtycke får ges, om verkställigheten av den alternativa påföljden eller övervakningsåtgärden i Finland främjar möjligheterna för den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd att återanpassa sig till samhället, med hänsyn till hans eller hennes personliga förhållanden eller av andra särskilda skäl.

6 §

Verkställighet av en framställning om överföring av övervakning

-----
 Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar om anpassning av en alternativ påföljd och en övervakningsåtgärd i enlighet med artikel 9 i rambeslutet. Om en domstol dock skulle besluta om åtgärden i ett motsvarande nationellt fall, ska beslutet fattas av Helsingfors tingsrätt. Yrkande framställs av åklagaren på begäran av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. Vid behandlingen av ärendet om anpassning iaktas då i tillämpliga delar vad som föreskrivs om handläggning av brottmål.

8 §

Språk och översättningar

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska godkänna det intyg som avses i artikel 6 i rambeslutet, om det har översänts på finska, svenska eller engelska eller har åtföljts av en översättning till något av dessa språk. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet får även godkänna ett intyg på något annat språk än finska, svenska eller engelska, om det inte annars finns några hinder för att godkänna intyget.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska se till att intyget vid behov översätts till finska eller svenska.

Föreslagen lydelse

övervakning. Samtycke får ges, om verkställigheten av den alternativa påföljden eller övervakningsåtgärden i Finland främjar möjligheterna för den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd att återanpassa sig till samhället, med hänsyn till hans eller hennes personliga förhållanden eller av andra särskilda skäl.

6 §

Verkställighet av en framställning om överföring av övervakning

-----
 Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om anpassning av en alternativ påföljd och en övervakningsåtgärd i enlighet med artikel 9 i rambeslutet. Om en domstol dock skulle besluta om åtgärden i ett motsvarande nationellt fall, ska beslutet fattas av Helsingfors tingsrätt. Yrkande framställs av åklagaren på begäran av Brottspåföljdsmyndigheten. Vid behandlingen av ärendet om anpassning iaktas då i tillämpliga delar vad som föreskrivs om handläggning av brottmål.

8 §

Språk och översättningar

Brottspåföljdsmyndigheten ska godkänna det intyg som avses i artikel 6 i rambeslutet, om det har översänts på finska, svenska eller engelska eller har åtföljts av en översättning till något av dessa språk. Brottspåföljdsmyndigheten får även godkänna ett intyg på något annat språk än finska, svenska eller engelska, om det inte annars finns några hinder för att godkänna intyget.

Brottspåföljdsmyndigheten ska se till att intyget vid behov översätts till finska eller svenska.

Gällande lydelse

9 §

Förutsättningar för att översända en framställning

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar om översändande av en framställning om överföring av övervakning till en medlemsstat som avses i artikel 5.1 och 5.2 i rambeslutet. En förutsättning för att en framställning ska få översändas är att överföringen av verkställigheten kan främja möjligheterna att återanpassa sig till samhället för den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd med hänsyn till hans eller hennes personliga förhållanden eller av andra särskilda skäl och att personen i fråga har gett sitt samtycke till överföringen.

11 §

Språk och översättningar

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska se till att ett intyg enligt det formulär som finns som bilaga till rambeslutet översätts till ett språk som godtas av den verkställande staten.

13 §

Rätt till biträde och försvarare

Om den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd begär det, ska en försvarare förordnas för honom eller henne. I fråga om förordnande av en försvarare på tjänstens vägnar och i fråga om försvararen i övrigt gäller i tillämpliga delar 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997). Försvararen förordnas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. Försvararen får även förordnas av en domstol som handlägger ett sådant ärende som avses i denna lag. Den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd ska utan dröjsmål informeras om rätten att anlita

Föreslagen lydelse

9 §

Förutsättningar för att översända en framställning

Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om översändande av en framställning om överföring av övervakning till en medlemsstat som avses i artikel 5.1 och 5.2 i rambeslutet. En förutsättning för att en framställning ska få översändas är att överföringen av verkställigheten kan främja möjligheterna att återanpassa sig till samhället för den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd med hänsyn till hans eller hennes personliga förhållanden eller av andra särskilda skäl och att personen i fråga har gett sitt samtycke till överföringen.

11 §

Språk och översättningar

Brottspåföljdsmyndigheten ska se till att ett intyg enligt det formulär som finns som bilaga till rambeslutet översätts till ett språk som godtas av den verkställande staten.

13 §

Rätt till biträde och försvarare

Om den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ påföljd begär det, ska en försvarare förordnas för honom eller henne. I fråga om förordnande av en försvarare på tjänstens vägnar och i fråga om försvararen i övrigt gäller i tillämpliga delar 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997). Försvararen förordnas av *Brottspåföljdsmyndigheten*. Försvararen får även förordnas av en domstol som handlägger ett sådant ärende som avses i denna lag. Den som har ställts under övervakning eller dömts till en alternativ

RP 57/2021 rd

Gällande lydelse

ett biträde och om att en försvarare kan förordnas för honom eller henne.

-----
14 §

Ändringssökande

Ett beslut som Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet har meddelat får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvären ska behandlas skyndsamt. Förvaltningsdomstolens beslut får inte överklagas genom besvär. Vid sökande av ändring i förvaltningsdomstol tillämpas i övrigt lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Föreslagen lydelse

påföljd ska utan dröjsmål informeras om rätten att anlita ett biträde och om att en försvarare kan förordnas för honom eller henne.

-----
14 §

Ändringssökande

Ett beslut som *Brottspåföljdsmyndigheten* har meddelat får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvären ska behandlas skyndsamt. Förvaltningsdomstolens beslut får inte överklagas genom besvär. Vid sökande av ändring i förvaltningsdomstol tillämpas i övrigt lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Denna lag träder i kraft den 20 .
